

TEM raportteja

31/2013

Äkillisen rakennemuutoksen alueet 2007-2013

Laura Felin – Ilkka Mella

Alueosasto
30.8.2013

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIET
MINISTRY OF EMPLOYMENT AND THE ECONOMY

SISÄLTÖ

1.	Äkillisen rakennemuutoksen alueet 2007-2013	2
2.	Äkillisen rakennemuutoksen toimintamalli ja tukitoimenpiteet.....	5
3.	Äkillisen rakennemuutoksen vaikutukset työllisyyteen alueilla.....	6
4.	Rahoitustuki äkillisen rakennemuutoksen alueille	10
4.1.	Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden määrärahat	12
4.2.	Työllisyysperusteisten investointien määrärahat	14
4.3.	EU:n rakennerahastojen kautta myönnetty tuki	17
4.4.	Finnveran myöntämä rahoitustuki	20
4.5.	Muut rahoitusmuodot	21
5.	Yhteenveto	24
	Lähteet	26
	LIITTEET: Alueet	27
A.	Maakuntakeskukset	28
1.	Joensuun seutukunta	28
2.	Lappeenrannan seutukunta	32
3.	Kouvolan seutukunta	36
4.	Kotka-Haminan seutukunta	40
5.	Kajaanin seutukunta	45
6.	Oulun seutukunta	49
B.	Aluekeskukset	54
7.	Etelä-Pirkanmaan seutukunta	54
8.	Forssan seutukunta	59
9.	Imatran seutukunta	63
10.	Kaskisten kaupunki.....	67
11.	Salon seutukunta	70
12.	Varkauden alue	75
13.	Heinolan alue	79
14.	Raaseporin seutukunta	84
C.	Maaseutukeskukset	87
15.	Jämsän seutukunta	87
16.	Keuruun seutukunta	91
17.	Vakka-Suomen seutukunta	94
18.	Saarijärvi-Viitasaaren seutukunta	97
19.	Itä-Lapin seutukunta	101
20.	Keski-Karjalan seutukunta	105
21.	Koillis-Savon seutukunta	110
22.	Haapavesi-Siikalatvan ja Nivala-Haapajärven sk	114
23.	Ylä-Pirkanmaan seutukunta	121
24.	Äänekosken seutukunta	126
25.	Karkkilan kaupunki.....	129
26.	Kemiönsaari	132
D.	Meriteollisuus	134

1. Äkillisen rakennemuutoksen alueet 2007–2013

Rakennemuutos on jatkuva prosessi, joka liittyy olennaisesti elinkeinotoiminnan ja alueiden kehityskuvaan. Usein se nähdään negatiivisena ilmiönä, koska alueelta katoaa yritystoimintaa tai alue menettää työvoimaansa jatkuvan muuttotappion myötä. Toisaalta rakennemuutos luo mahdollisuuden uudistaa alueen elinkeino- ja yritystoimintaa, jos toimenpiteet rakennemuutoksen hoitamiseksi ovat riittävän tehokkaita. Ongelmallisimpia ovat alueet, joiden elinkeinorakenne on yksipuolinen ja jotka ovat siten riippuvaisia 1-2 suuren yrityksen toiminnasta ja usein myös julkisen sektorin toiminnasta.

Yritysten lopettaessa toimintansa tuotantorakenteeltaan heikkeneviä alueita on nimetty **äkillisen rakennemuutoksen alueiksi**. Tuotannon supistaminen on koskenut erityisesti metsäteollisuutta, joka on sulkenut vuosina 2005–2013 eri puolilla maata lähes kaksikymmentä tehdasta. Tuotantokapasiteetista on poistunut kolmannes ja irtisanomisten kohteena on ollut noin 8000 työntekijää. Myös metalli- ja konepajateollisuus sekä sähkötekninen teollisuus ovat talouden hitaan kasvun ja globaalin kilpailun voimistuessa joutuneet supistamaan tuotantoaan. Yleensä supistamistoimenpiteet ovat kohdistuneet perinteisille teollisuusseuduille, joista useat ovat pienempiä kaupunkikeskuk-sia ja maaseutukeskuksia. Viime vuosina myös monet suuret keskukset ovat joutuneet rakennemuutoksen kouriin kuten Oulu, Jyväskylä ja Joensuu. Vuosina 2007-2012 on äkillisen rakennemuutoksen alueita nimetty yhteensä 27, joista 24 on seutukuntia ja 3 yksittäisiä kuntia. Lisäksi meriteollisuus ja ICT-sektori on nimetty äkillisen rakennemuutoksen toimialoiksi.

Äkillinen rakennemuutos on koskettanut erilaisia alueita pääasiassa Itä- ja Pohjois-Suomessa, mutta myös muualla maassa. Mukana on maakuntakeskuksia, pienempiä aluekeskuksia ja maaseutukeskuksia. Yhteistä kaikille alueille on riippuvuus muutamasta suuresta yrityksestä ja julkisen sektorin työpaikoista ja rahoituksesta. Taulukoihin 1 ja 2 on koottu valtioneuvoston nimeämät äkillisen rakennemuutoksen alueet ja niillä tapahtuneet yritysten lakkauttamiset tai supistamiset sekä arviot irtisanottujen määrästä. Paperi- ja metsäteollisuudessa äkillisen rakennemuutoksen alueita nimettäessä on irtisanottujen määräksi arvioitu yhteensä lähes 8 000 henkilöä. Metsäteollisuuden lisäksi muita tuotantolaitoksiaan lakkauttaneita tai toimintojaan vähentäneitä toimipaikkoja on viime vuosina vallinneen talouden taantuman ja hitaan kasvun aikana ilmaantunut yhä enemmän myös muilta toimialoilta kuten elektroniikkateollisuus, metallien valmistus sekä kone- ja laitevalmistus. Nämä alat ovat erityisen herkkiä kansainvälisen talouden suhdannevaihteluille ja kiristyvälle kilpailulle. Näiden sektorien osalta äkillisen rakennemuutoksen alueita nimettäessä on irtisanomisten määräksi arvioitu yhteensä lähes 10000 henkilöä.

Julkisen sektorin leikkausten ja uudelleenjärjestelyjen seurauksena päätettiin syyskuussa 2012 lakkauttaa 6 varuskunta ja nimetä sijaintialueet rakennemuutosalueiden mukaisiksi tukialueiksi. Nämä alueet ovat Jämsän seutu, Keuruun seutu, Kauhava, Joensuun seutu, Lahden alue ja Kotka-Haminan seutu. Yhteensä arvioitu työpaikkavähennys on noin 1200 henkeä. Kaikki muut alueet paitsi Lahden alue on nimetty aikaisemmin äkillisen rakennemuutoksen alueeksi.

Taulukko 1. Äkillisen rakennemuutoksen alueet 2007–2013 (paperi- ja metsäteollisuus)

SEUTUKUNTA	KAUSI	Irtisanomisen kohteena (lkm)
Jämsän seutukunta UPM-Kymmene Oyj Paperitehdas Smead Paperisto Oy	2007 – 2008	349
Keuruun seutukunta UPM-Kymmene Oyj puunjalostustehdas Puhos Board Oy kuitulevytehdas Relicomp Oy kaapelitehdas	2007 – 2008	168
Lappeenrannan seutukunta UPM-Kymmene Oyj paperitehdas	2007 - 2008	350
Etelä-Pirkanmaan seutukunta UPM-Kymmene Oyj paperitehdas ja sellutehdas Kuitu Finland Oy	2007 - 2009	745
Kouvola seutukunta UPM-Kymmene Oyj, Voikkaan paperitehdas Stora Enso Oyj paperitehdas	2007 - 2009	848
Itä-Lapin seutukunta Stora Enso Oyj sellutehdas	2008 - 2009	215
Imatran seutukunta Stora Enso Oyj Imatran tehtaas	2008 - 2010	250
Keski-Karjalan seutukunta mekaaninen puutuoteteollisuus, useita yrityksiä	2008 – 2013	329
Koillis-Savon seutukunta Stromsdal Oyj kartonkitehdas	2008 - 2010	204
Kaskisen kaupunki Metsä-Botnia Oyj sellutehdas + alihankkijat	2009 - 2010	223
Kotka-Haminan seutukunta Stora Enso Oyj Summan paperitehdas Sunilan sellutehdas	2008 - 2011	770
Nivala-Haapajärven seutukunta, Haapavesi-Siikalatvan seutukunta Incap Furniture Oy huonekalutehdas + alihankkijat	2009 - 2011	323
Varkauden alue Stora Enso Oyj paperitehtaas Enics elektronikkatehdas	2008 - 2011	373
Heinolan alue Karelia Parketti parkettitehdas ja useita puunjalostusyrityksiä UPM-Kymmene Oyj vaneritehdas ja saha Reuman sairaala	2008 - 2011	497
Kajaanin seutukunta UPM-Kymmene Oyj paperitehdas Incap Oyj elektroniikkatehdas, Kajaani	2008 - 2011	665
Kouvola seutukunta UPM-Kymmene Oyj paperitehtaas Stora Enso Oyj paperi- ja kartonkitehtaas Myllykoski Paper Oyj paperitehdas + metsäteollisuuden alihankkijat	2011 – 2012	658
Ylä-Pirkanmaan seutukunta Metsä Tissue Oy talouspaperitehdas Ruovesi Oy Visuveden saha	2011-2012	297
Äänekosken seutukunta M-Real paperitehdas ja alihankkintaverkosto	2011-2014	210

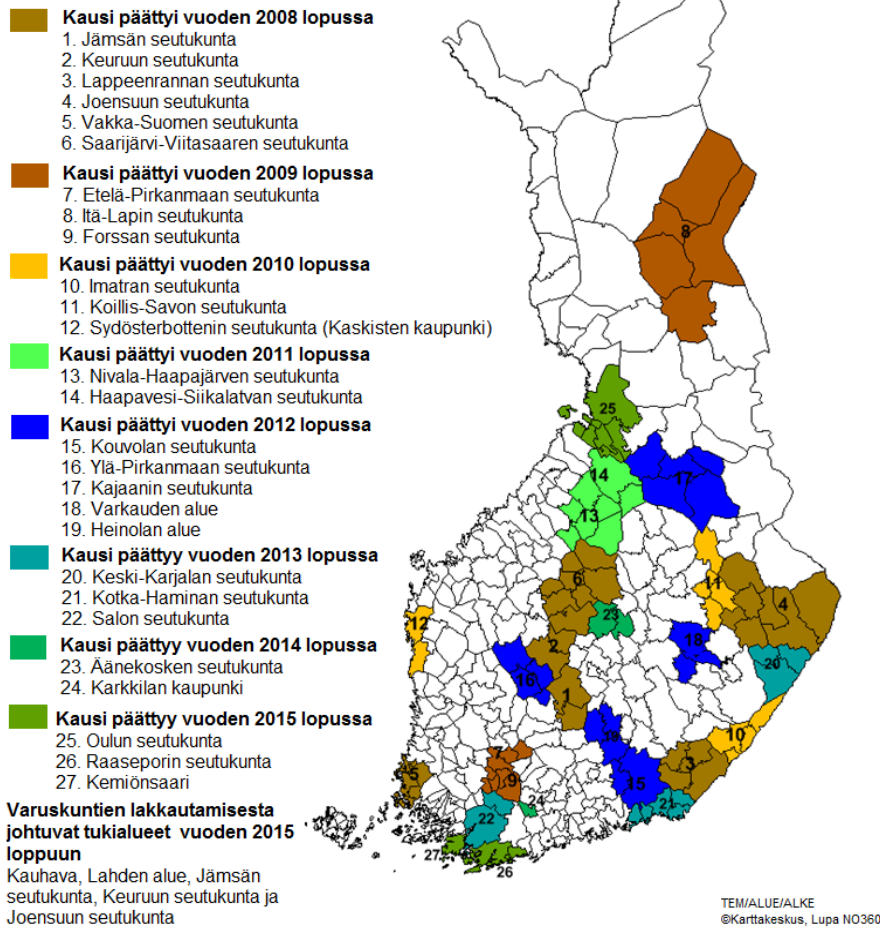
Taulukko 2. Äkillisen rakennemuutoksen alueet 2007–2013 (muut teollisuuden alat)

SEUTUKUNTA	KAUSI	IRTISANOTUT
Joensuun seutukunta Perlos Oyj, muovikuoria Nokian matkapuhelimiin	2007 – 2008	1650
Vakka-Suomen seutukunta Valmet Automotive Oy:n autotehdas	2007 – 2008	260
Saarijärvi-Viitasaaren seutukunta Efore Oyj + alihankkijat elektroniikkatehdas	2007 – 2008	157
Forssan seutukunta Helkama Forste Oy kylmälaitetehdas Finlayson Forssa Oy tekstiilitehdas Novart Oy keittiökalustetehdas	2008 - 2009	506
Salon seutukunta Nokia Oyj puhelintuotanto + alihankkijaverkosto	2009 - 2011	1975
Karkkilan kaupunki Moventas Santasalo Oy, teollisuusvaihteet	2012-2014	170
Oulun seutukunta Nokia, NSN, Accenture, alihankkijat	2012-2014	3750
Raaseporin seutukunta FNStell metallitehdas	2012-2014	390
Kemiön saari FNSteel metallitehdas	2012-2014	260

Kaiken kaikkiaan äkillisen rakennemuutoksen alueita on vuosina 2007–2013 ollut yhteensä 28 ja irtisanottujen määrä näillä alueilla on noin 16 000 henkeä. Uudelleen nimettyjä alueita on neljä ja jatkoaikaa on myönnetty kahdeksalla alueella. Lisäksi meriteollisuus on nimetty äkillisen rakennemuutoksen toimialaksi vuosiksi 2010–2012. Irtisanottujen määrä meriteollisuuden yrityksissä ja siihen liittyvissä alihankintaketjun yrityksissä on ollut lähes 1000 henkeä.

Kuvio 1: Äkillisen rakennemuutoksen alueet 2007 – 2013

Äkillisen rakennemuutoksen alueet

2. Äkillisen rakennemuutoksen toimintamalli ja tukitoimenpiteet

Äkillisen rakennemuutosten hoitamiseen on työ- ja elinkeinoministeriö kehittänyt toimintamallin, jonka mukaan toimenpiteet käynnistetään välittömästi isojen irtisanomisten tapahduttua. Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) asettama eri ministeriöiden edustajista koottu rakennemuutoksen reagoitiryhmä koordinoi toimenpiteiden valmistelua ja informoi Suomen hallitusta tapahtuneesta. Kohdealueella toimiva elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY) organisoii alueellisen rakennemuutostyöryhmän, jossa on lisäksi edustajia kunnista, yrityksistä, työvoima- ja elinkeinotoimistosta, alueellisista elinkeinoyhtiöistä sekä työntekijäjärjestöistä. Tarvittaessa valtioneuvosto nimeää paikkakunnan äkillisen rakennemuutoksen alueeksi ja irrottaa toimenpiteisiin tarvittavan rahoituksen, joilla erityistoimenpiteiden avulla luodaan korvaavia työpaikkoja 2-3 vuoden ajan. Jatkoaikaa on myönnetty vain, jos alueella tapahtuu uusi mittava rakennemuutos.

Äkillisen rakennemuutosalueen nimeämisessä on käytetty seuraavia kriteereitä ja arvioita:

- (1) menetettävien työpaikkojen määrä on merkittävä ja vaikutukset alihankintaketjuun ovat suuret,
- (2) työpaikkavähennys on vähintään 1,5 % alueen työpaikkamäärästä,
- (3) arvio potentiaalisesta työttömyysasteen noususta, jos kaikki irtisanotut jäävät työttömiksi,
- (4) arvio alueen tuotantorakenteen mahdollisuuksista uudistua ja tarjota uusia työpaikkoja ja
- (5) arvio rakennemuutoksen aiheuttamien ongelmien kestosta alueella.

Arviossa otetaan huomioon myös koko maan taloudellinen tilanne, eikä reagoida pelkän suhdanne-tilanteen aiheuttamiin irtisanomisiin, vaikka ne olisivat huomattavia. Hallitusohjelmassa korostetaan ennakoivaa rakennemuutoksen hoitoa, jolloin nimeämiskriteereissä voidaan ottaa huomioon kerrannaisvaikutukset, jotka johtavat välittömiin työpaikkamenetyksiin alueella.

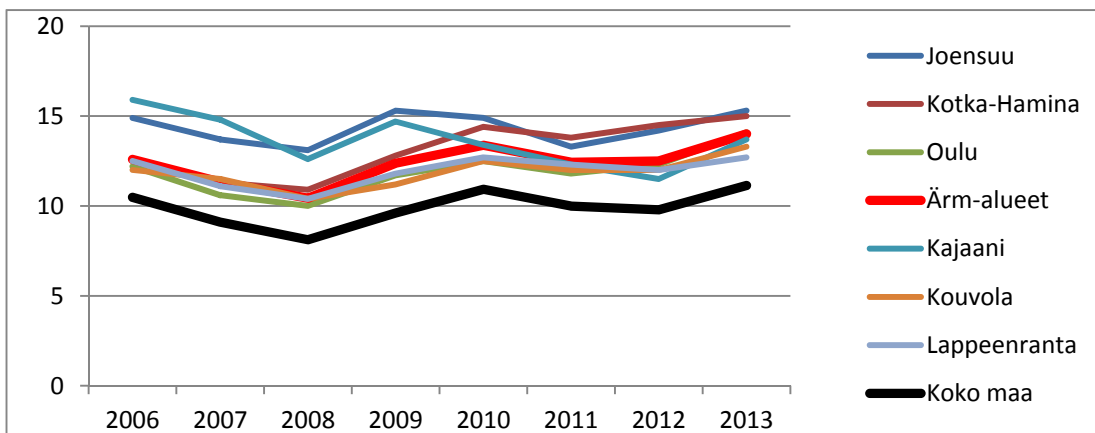
Toimintamallia on kehitetty vuodesta 2006 lähtien alkaen Voikkaan paperitehtaan sulkemisesta Kuusankoskella. Alusta lähtien tavoitteena on ollut nopea reagointi ja joustava yhteistyö eri osapuolten kesken sekä keskushallinnossa että alueilla. Toimintamallin periaatteet ovat samanlaiset eri rakennemuutostilanteissa, mutta toteutettavat toimenpiteet voivat vaihdella kohteena olevan yrityksen ja alueen resurssien mukaan. Eräissä tapauksissa toimintansa lopettavalla tai supistavalla yrityksellä on ollut merkittävä rooli rakennemuutoksen hoidossa alueilla. Näin on toimittu esimerkiksi Kajaanissa, jossa vuonna 2008 paperitehtaan sulkenut UPM perusti uuden yhtiön entiselle tehdasalueelleen uusia yrityshankkeita varten. Vuonna 2009 Työ- ja elinkeinoministeriö käynnisti yhdessä Stora Enson kanssa uudentyypin menettelyn, jossa korostuu ennakoiva rakennemuutoksen hoitaminen. Ideana on se, että toimenpiteet aloitetaan jo ennen yrityksen lopullisia päätöksiä irtisanomisista. Tavoitteena on saada tehdasalueella käynnistymään uusien yritysten toimesta korvaavaa liiketoimintaa mahdollisimman pian. Menettelystä saatujen lupaavien kokemusten pohjalta ennakoivaa toimintamallia kehitetään edelleen.

3. Äkillisen rakennemuutoksen vaikutukset alueiden työllisyyteen

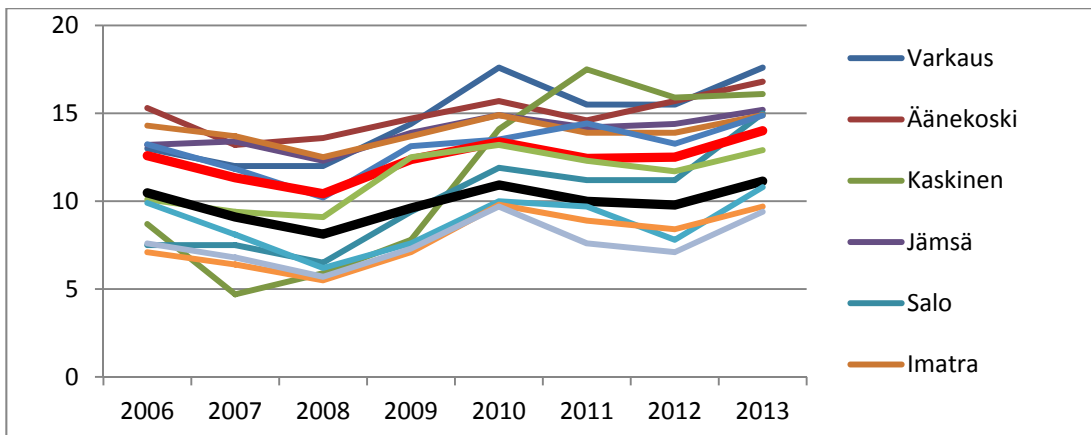
Äkillisen rakennemuutoksen alueilla työttömyys kasvaa voimakkaasti tehtaan lakkauttamisen ja irtisanomisten jälkeen. Tukitoimien käynnistyttyä ja niiden onnistumisen myötä työttömyys alkaa laskea seuraavina vuosina ja seuraa koko maan keskimääräistä työttömyyden kehittymistä. Vuoden 2009 taloustaantumasta ja sitä seuranneen hitaan talouskasvun jakson pitkittyminen on johtanut siihen, että työttömyys on edelleen pysynyt korkealla tasolla monissa seutukunnissa kuten Salossa, Oulussa, Varkaudessa ja Raaseporissa. Eniten työttömyys on vähentynyt vuosina 2009-2013 useissa korkean työttömyyden seutukunnissa kuten Itä-Lapissa, Kajaanissa ja Keski-Karjalassa. On huomattavaa, että näiden alueiden työvoiman määrä on samanaikaisesti laskenut ikääntymisen myötä, mikä vähentää työttömien määrää lähinnä työvoimasta poistumisen kautta.

Kuvio 2: Työttömyys äkillisen rakennemuutoksen alueilla 2006-2013, maaliskuu

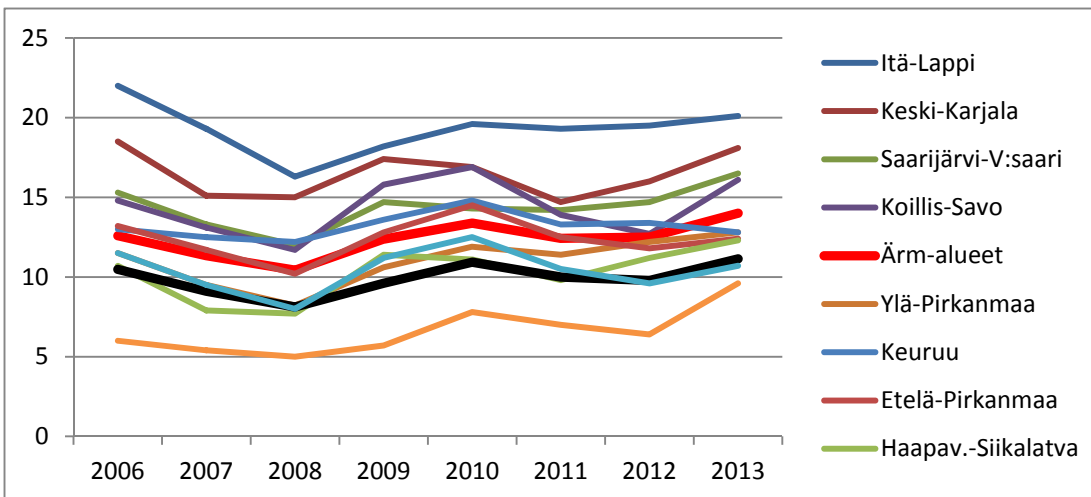
1) Suuret aluekeskukset, Lähde: TEM, työnvälitystilastot

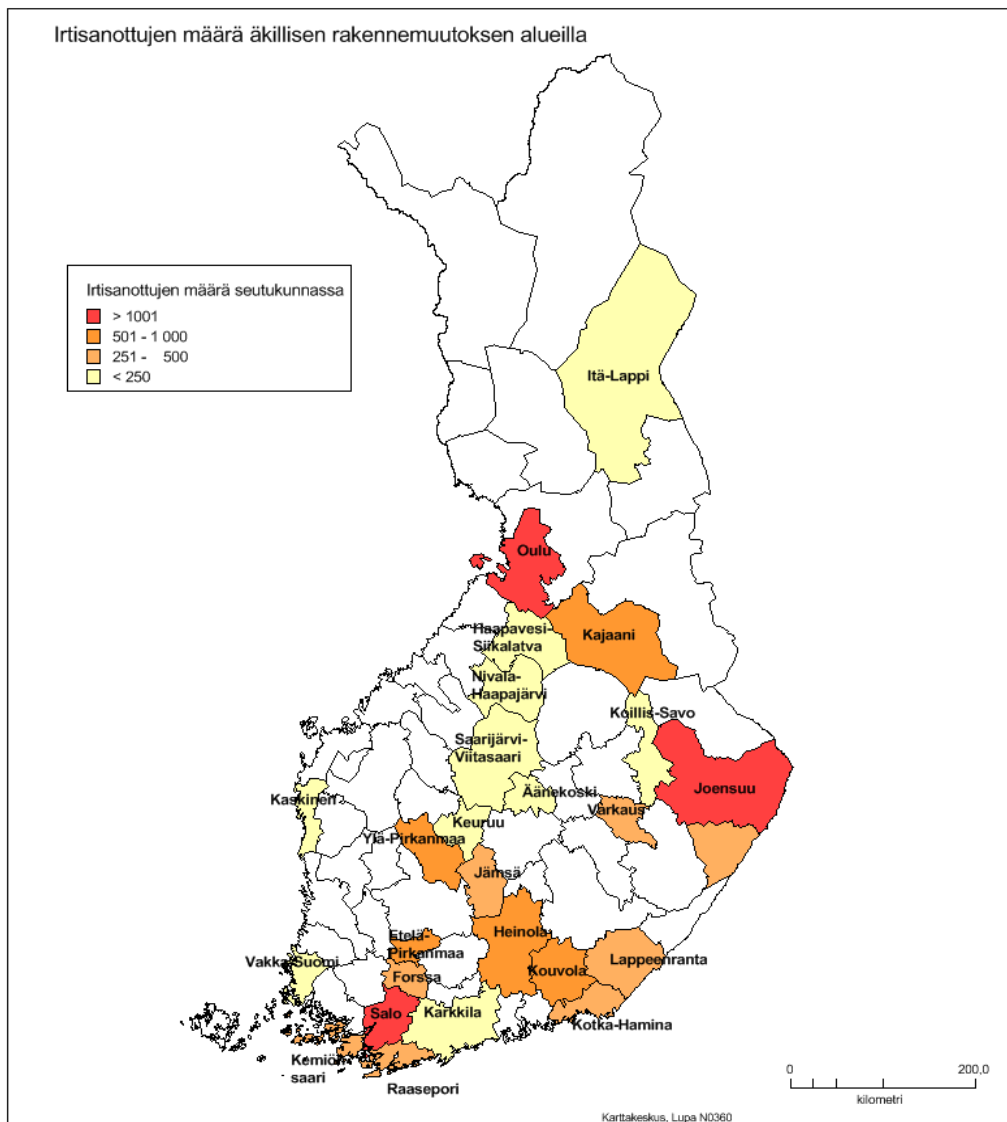

2) Pienet kaupunkialueet

3) Maaseutualueet

Kuvio 3: Irtisanomiset äkillisen rakennemuutoksen alueilla

Irtisanottujen määrät perustuvat Ely-keskusten tarkentamiin tietoihin toteutuneista tai toteutumatta jääneistä irtisanomisista alueilla. Alueilla, jotka ovat edelleen äkillisen rakennemuutoksen alueita, on irtisanomisia ollut yhteensä noin 7000. Kaikkien irtisanottujen työllistymisestä ei suurten paikkakuntien kuten Oulu ja Salo osalta ole vielä kattavaa tietoa.

Yhteensä äkillisen rakennemuutoksen alueilla on vuosina 2007-2013 irtisanottu noin 16 000 henkeä. Näistä noin 43 % on työllistynyt avoimille työmarkkinoille, 3 % on työllistynyt tukitoimin, noin 7 % on koulutuksessa, noin 14 % eläkkeellä tai sitä odottamassa ja 15 % on työttömänä. Yhteensä työttömiä ja eläkettä odottavia on noin 19 % irtisanotuista.

Taulukko 3. Äkillisen rakennemuutoksen alueilla irtisanottujen tilanne.

Seutukunta	Irtisa- notut	Avoimille työmark- kinoille työllisty- neet	Tuki- toimin työllis- tyneet	Kou- lutuk- ses- sa	Eläk- keelle siirty- neet	Eläkkeelle pääsyä odotta- vat	Työttö- mänä	Työttö- mänä (%)
KAUSI PÄÄTTYI VUONNA 2008	2 898	1 947	32	33	452	43	231	7,97 %
Lappeenrannan seutukunta 2011	350	13	2	2	171		4	1,14 %
Vakka-Suomen seutukunta 2011	224	193	0	0	16		16	7,14 %
Saarijärvi-Viitasaaren seutukunta 2013	157	129	10	4	2	2	25	15,92 %
Jämsän seutukunta 2013	349		2	2	241	30	56	16,05 %
Keuruun seutukunta 2011	168	140			5		23	13,69 %
Joensuun seutukunta 2013	1 650	1 472	18	25	17	11	107	6,48 %
KAUSI PÄÄTTYI VUONNA 2009	1307	645	56	78	244	29	238	18,21 %
Etelä-Pirkanmaan seutukunta 2013	745	391	40	51	150	22	91	12,21 %
Forssan seutukunta 2011	347	134	15	23	35		130	37,46 %
Itä-Lapin seutukunta 2013	215	120	1	4	59	7	17	7,91 %
KAUSI PÄÄTTYI VUONNA 2010	677	259	15	100	53		87	12,85 %
Imatran seutukunta 2011	250	81	2	5	53		15	6,00 %
Koillis-Savon seutukunta 2011	204	86	9	71	7		13	6,37 %
Kaskisten kaupunki 2011	223	92	4	24	33		59	26,46 %
KAUSI PÄÄTTYI VUONNA 2011	219	145	3	20	2		42	19,18 %
Nivala-Haapajärven ja Haapavesi- Siikalatvan seutukunnat 2011	219	145	3	20	2		42	19,18 %
KAUSI PÄÄTTYI VUONNA 2012	3252	1195	114	391	295	192	587	18,05 %
Kouvola seutukunta 2011	848	348	58	85	35		130	15,33 %
Ylä-Pirkanmaan seutukunta 2013	564	223	24	25	42	90	99	17,55 %
Kajaanin seutukunta 2013	768	37	15	197	32	102	163	21,22 %
Varkauden alue 2011	366	168	2	35	101		44	12,02 %
Heinolan alue 2011	706	419	15	49	85		151	21,39 %
Päättynneiden alueiden tilanne yht.	8 353	4 191	220	622	1 046	146	1 185	14,19 %
Irtisanotuista %		50,2 %	2,6 %	7,4 %	12,5 %	1,7 %	14,2 %	
KAUSI PÄÄTTYI VUONNA 2013	2467	412	67	90	151	11	235	9,53 %
Keski-Karjalan seutukunta 2013	329	218	4	9	44	11	39	11,85 %
Kotka-Haminan seutukunta 2011	388	177	30	40	75		50	12,89 %
Salon seutukunta 2013	1 750	17	33	41	32		146	8,34 %
KAUSI PÄÄTTYI VUONNA 2014	264		0	5			33	12,50 %
Äänekosken seutukunta	210							0,00 %
Karkkilan kaupunki 2013	54		0	5	0	n/a	33	61,11 %
KAUSI PÄÄTTYI VUONNA 2015	4407							0,00 %
Oulun seutukunta	3750							0,00 %
Raaseporin seutukunta 2013	293	123	16	43	10		138	47,10 %
Kemiönsaaren seutukunta	364	10	18	10			174	47,80 %
Kausi kesken alueiden tilanne yht.	7138	412	67	95	151	11	268	3,75 %
Irtisanotuista %		49,65 %	2,11 %	3,92 %	8,14 %	0,88 %	12,87 %	
Kaikki alueet yhteensä	15491	4603	287	717	1197	157	1453	9,38 %
Kaikki alueet irtisanotuista %		43,53 %	2,62 %	6,73 %	12,20 %	1,57 %	14,68 %	
Meriteollisuus	495	25	18	40			200	40

4. Rahoitustuki äkillisen rakennemuutoksen alueille

Kun valtioneuvosto on nimennyt alueen äkillisen rakennemuutoksen alueeksi, sille voidaan osoittaa rahoitusta monista eri lähteistä. Rahoitusta on myönnetty yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden määrärahojen sekä työllisyysperusteisten investointimäärärahojen, rakennerahastojen joustovarauksen ja Euroopan globalisaatiorahaston (EGR) kautta. Finnvera on osallistunut rahoitukseen takauksin ja lainoin. Myös muutosturva, starttiraha ja yksinyrittäjän palkkaamistuki ovat olleet käytössä äkillisen rakennemuutoksen alueilla. Lisäksi Suomen Teollisuussijoitus on investoinut alueiden yrityksiin.

Seuraavassa taulukossa kuvataan äkillisen rakennemuutoksen alueille kohdistetut suorat tuet vuosina 2007–2012. Yhteissumma taulukossa mainituista lähteistä on noin 260 miljoonaa euroa. Tästä rahoituksesta suurin osa on kohdistunut alueellisesti Kaakkois-Suomeen, yhteensä 45,8 miljoonaa euroa. Seuraavaksi eniten rahoitusta ovat saaneet Pohjois-Karjala ja Pohjois-Savo. Suurimpia rahoituslähteitä ovat olleet rakennerahastot ja yritystukien määrärahat, joista molemmista on myönnetty ELY-keskuksille yli 90 miljoonaa euroa rahoitusvaltuutta. Osa rakennerahaston tuesta on käytetty nimettyjen äkillisten rakennemuutosalueiden ulkopuolella.

Taulukko 4. Äkillisen rakennemuutoksen alueille osoitetut rahoituksen myöntövaltuudet ELY-alueittain ja rahoituslähteittäin vuosina 2007–2012.

	Mom. 32.30.45	32.30.64	Rakenne- rahastot	EGR ja Kainuu	Yhteensä	
Uusimaa	1800000	0	0	0	1800000	Raasepori, Karkkila
Varsinais-Suomi	10700000	4775000	8255000	1070000	34430000	Vakka-Suomi, Salo, Kemiönsaari
Häme	6620000	2310000	7821500	0	16751500	Forsssa, Heinola
Kaakkois-Suomi	19800000	1308300	12937000	0	45820000	Kouvola, Kotka-Hamina, Imatra, Lappeenranta
Pirkanmaa	3200000	2287000	4133000	0	9620000	Etelä-Pirkanmaa, Ylä- Pirkanmaa
Pohjois-Savo	9967000	3892000	13977579	0	27836579	Varkaus, Koillis-Savo
Pohjois-Karjala	11317000	7750000	14452221	2549324	36068545	Joensuu, Keski-Karjala
Keski-Suomi	5800000	3550000	4112000	0	13462000	Jämsä, Keuruu, Saarijärvi- Viitasaari
Pohjanmaa	4600000	0	6238000	0	10838000	Kaskinen
Pohjois-Pohjan.	11513000	2415000	14472500	0	28400500	Nivala-Haapajärvi, Haapa- vesi-Siikalatva, Oulu
Kainuu	0	0	0	6854153	6854153	Kajaani
Lappi	6983000	2338000	10235000	0	19556000	Itä-Lappia
Yhteensä	92300000	42400000	99488000	20103477	254291477	
Meriteollisuus	4500000	0	0	0	4500000	

Lisäksi meriteollisuus on saanut vuosina 2011-2012 kohdennettua rahoitusta. Meriteollisuus on ensimmäinen äkillisen rakennemuutoksen toimiala ja valtaosa rahoituksesta on kohdistunut Varsinais-Suomeen.

Finnvera ja Teollisuussijoitus ovat myös osallistuneet äkillisen rakennemuutoksen alueiden rahoitukseen. Huomioitava on, että TeSin sijoitukset eivät välttämättä liity juuri äkillisen rakennemuutoksen alueisiin, vaan alueen yrityksiin on voitu sijoittaa jo aiemmin kuin alue on nimetty äkillisen

rakennemuutoksen alueeksi. Esitetty listaus ei ole kattava, vaan rakennemuutosalueilla voi olla lisäksi muita sijoituksien kohteina olleita yrityksiä.

Alla olevassa taulukossa on tilanne vuonna 2011. Finnveran rahoitus on taulukossa vuodesta 2008 lähtien. Yhteissumma on lähellä 500 miljoonaa euroa. Teollisuussijoituksen 19,7 miljoonaa koostuvat sijoituksista alueella toimiviin yrityksiin. Esimerkiksi Uudenkaupungin Valmet Automotiveen on sijoitettu 10 miljoonaa euroa.

Taulukko 5. Finnveran ja Tesin rahoitus äkillisen rakennemuutoksen alueilla.

	Finnvera	Teollisuussijoitus	Yhteensä
ELY-alue	2007–2011	2007–2011	2007–2011
Varsinais-Suomi	31 600 000	10 000 000	41 600 000
Häme	27 300 000	0	27 300 000
Pirkanmaa	18 700 000	0	18 700 000
Kaakkois-Suomi	125 600 000	0	125 600 000
Pohjois-Savo	34 500 000	2 000 000	36 500 000
Pohjois-Karjala	34 800 000	2 200 000	37 000 000
Keski-Suomi	17 200 000	0	17 200 000
Pohjanmaa	1 000 000	0	1 000 000
Pohjois-Pohjanmaa	16 400 000	4 100 000	20 500 000
Kainuu	179 400 000	1 400 000	180 800 000
Lappi	12 700 000	0	12 700 000
Yhteensä	499 200 000	19 700 000	518 900 000

Osasta rahoitetuista, käynnissä olevista tai jo päättyneistä hankkeista on raportoitu työllisyysvaikutuksia. Yritysten investointi- ja kehittämismäärärahalla toteutettavien hankkeiden on arvioitu luoneen 2900 uutta työpaikkaa. Työllisyysperusteisten investoineilla on vuosina 2010–2013 luotu 240 henkilötyövuoden verran rakennusaikaisia työpaikkoja ja 50 pysyvää uutta työpaikkaa. Rakennerahastohankkeissa luodaan tai on luotu hankeraporttien mukaan 1600 uutta työpaikkaa. Finnvera raportoi oman rahoituksensa avulla avustaneensa 1600 työpaikan syntymisessä ja luoneensa 4400 uutta työpaikkaa äkillisen rakennemuutoksen alueilla.

Eri rahoituslähteiden pohjalta arvioituissa työllisyysvaikutuksissa on jonkin verran päällekkäisyyttä, sillä sama hanke on voinut saada useampaa tukea kuten investointiavustusta ja Finnveran lainoistusta. Esitetyt arviot ovat paljolti tehtyjen rahoitushakemusten mukaisia eivätkä ole aina toteutuneet sellaisenaan. Muutosturvaan liittyvien koulutustoimenpiteiden työllisyysvaikutuksia ei ole arvioitu. EU:n rakennerahastojen tuella (EAKR ja ESR) toteutettujen projektien esittämissä työllisyysvaikutuksissa on mukana projekteihin osallistuneiden henkilöiden määrä ja vaikutukset ovat usein kestoltaan lyhytaikaisia.

Euroopan globalisaatiorahastosta (EGR) on myönnetty rahoitusta Joensuun seudulle Perloksen ja Salon seudulle Nokian lakkauttamisen jälkihoitoon. Muut äkillisen rakennemuutoksen alueet eivät ole täyttäneet globalisaatiorahaston rahoituksen ehtoja. Tämän lisäksi esimerkiksi muutosturva-menettelyä on hyödynnetty. Lisäksi ensimmäisen työntekijän palkkaamiseen tarkoitettua yksinyrittäjätukea on kokeiltu äkillisen rakennemuutoksen alueilla. Suhteessa asukaslukuun eniten rahoitusta on kohdentunut Itä-Lappiin ja Kaskisten kaupunkiin. Kaskisten rahoitus suhteessa koko seutukunnan asukaslukuun on noin 460 euroa asukasta kohti ja Varkauden ja Koillis-Savoon seutukunnissa vastaava määrä on yli 500 euroa asukasta kohden. Irtisanottujen määrään suhteutettuna Itä-Lapin, Nivala-Haapajärven, Varkauden ja Koillis-Savon alueet ovat saaneet eniten rahoitusta.

4.1. Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden määrärahat

Valtion talousarviossa yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukemiseen tarkoitettua määrärahaa (momentti 32.30.45) osa on varattu äkillisen rakennemuutoksen alueille, joille tukea suunnataan erityisesti uusia työpaikkoja sekä työllistämismahdollisuuksia luoviin hankkeisiin. Yritysten investointituet ovat äkillisen rakennemuutoksen hoidon perusinstrumentteja. Momentin rahoitusta jaetaan ELY-keskusten kautta yrityksen kehittämisavustuksina ja yritysten toimintaympäristön kehittämisavustuksina. Yrityksen kehittämisavustus on aina harkinnanvaraista avustusta ja se myönnetään kustakin hankkeesta erikseen tehtävän yritys- ja hankearviointin perusteella. Tietyin ehdoin tukea voidaan myöntää myös suurille yrityksille. Rahoitusmahdollisuuksien rajallisuuden vuoksi tukea ei käytännössä ole kuitenkaan myönnetty millään alueella suurille yrityksille. Yrityksen kehittämisavustusta voidaan myöntää yrityksen pitkän aikavälin kilpailukykyä parantavaan hankkeeseen, jolla arvioidaan olevan merkittävä vaikutus yrityksen kasvuun, teknologiaan, kansainvälistymiseen, tuottavuuteen tai liiketoimintaosaamiseen. Avustuksen myöntämistä puoltavana tekijänä pidetään hankkeen myönteisiä työllisyys-, ympäristö- ja tasa-arvovaikutuksia. Yritysten toimintaympäristön kehittämisavustusta voidaan myöntää voittoa tavoittelemattomille julkisille ja yksityisille yhteisöille sekä säätiöille hankkeisiin, joiden tarkoituksena on yritysten toimintaympäristön tai yritystoiminnan kehittämisedellytysten parantaminen. Julkisella yhteisöllä tarkoitetaan kuntaa, kuntayhtymää, yliopistoa, ammattikorkeakoulua tai muuta voittoa tavoittelematonta julkiseksi yhteisöksi luokiteltavaa tahoa. Yksityisellä yhteisöllä tarkoitetaan voittoa tavoittelematonta yhdistystä, osuuskuntaa, yritystä tai muuta yhteisöä.

Taulukko 6. TEM:n momentilla 32.30.45 äkillisen rakennemuutoksen alueille osoitetut myöntämisvaltuudet.

	2007	2008	2 009	2010	2011	2012	2013	2007-2013
Uusimaa	0	0	0	0	0	1800000	0	1800000
Varsinais-Suomi	1200000	500000	1400000	1500000	2 400 000	3700000	0	10700000
Häme	0	1400000	1300000	1000000	920 000	500000	1500000	6620000
Kaakkois-Suomi	4300000	8800000	2800000	0	1 700 000	1200000	1000000	19800000
Pirkanmaa	300000	1000000	900000	0	0	1000000	0	3200000
Pohjois-Savo	0	4800000	2987000	1500000	680 000	0	0	9967000
Pohjois-Karjala	5000000	1517000	1700000	2100000	0	1000000	0	11317000
Keski-Suomi	1200000	2500000	0	0	0	2100000	0	5800000
Pohjanmaa	0	0	0	2100000	0	0	2500000	4600000
Pohjois-Pohjanmaa	0	0	2713000	3800000	1 000 000	4000000	0	11513000
Kainuu	0	0	0	0	0	0	0	0
Lappi	0	5783000	1200000	0			0	6983000
Yhteensä	12000000	26300000	15000000	12000000	6700000	15300000	5000000	92300000
Meriteollisuus	0	0	0	0	4 500 000	0	0	4500000

Yritysavustusten kohdentuminen äkillisen rakennemuutoksen valtuudesta

Äkillisen rakennemuutoksen alueille on myöntämisvaltuuksien puitteissa myönnetty yritystukea vuosien 2007–2012 välillä yhteensä yli 71 miljoonaa euroa noin 600 hankkeeseen. Vuoden 2012 loppuun mennessä Kajaanin seutukunnalle, Salon seutukunnalle ja Itä-Lapin seutukunnalle on myönnetty eniten yritysavustuksia. Salon seutukunnassa on toteutettu eniten projekteja ja myös työpaikkoja arvioidaan syntyneen sinne eniten. Yrityksille suunnatulla kehittämisavustuksella ja yritysten toimintaympäristön kehittämisavustuksilla on onnistuttu luomaan uusia työpaikkoja äkil-

lisen rakennemuutoksen alueilla yhteensä 2900. Etelä-Pirkanmaan ja Vakka-Suomen seutukunnissa tuki on hyödynnetty tehokkaimmin jos verrataan sitä syntyneiden työpaikkojen määrään. Tässä suhteessa heikoimmin ovat menestyneet Saarijärvi-Viitasaaren ja Koillis-Savon seutukunta.

Taulukko 7. Yritysavustusten määrärahasta rahoitettujen toimien alueellinen jakauma seutukunnittain. Tilanne joulukuussa 2012.

SEUTUKUNTA	Projektien lukumäärä	Summa €	Uudet työpaikat	Tuki/uudet työpaikat €
Imatran	31	2 994 871	88	34 033
Etelä-Pirkanmaan	38	1 461 547	249	5 870
Forssan	36	1 953 130	102	19 148
Haapaveden-Siikalatvan	19	1 724 693	133	12 968
Itä-Lapin	7	6 968 750	111	62 782
Joensuun	10	1 402 626	38	36 911
Jämsän	9	326 720	16	20 420
Kajaanin	34	7 415 248	216	34 330
Keski-Karjalan	30	3 184 240	93	34 239
Keuruun	6	658 810	9	73 201
Koillis-Savon	9	3 183 630	30	106 121
Kotka-Haminan	39	4 486 658	275	16 315
Kouvolan	21	4 051 145	118	34 332
Heinolan alue	32	2 265 160	208	10 890
Lappeenrannan	20	4 909 577	209	23 491
Nivala-Haapajärven	43	5 743 710	167	34 393
Saarijärven-Viitasaaren	7	1 388 230	9	154 248
Salon	111	7 241 840	375	19 312
Vakka-Suomen	11	617 365	55	11 225
Varkauden alue	54	6 187 810	224	27 624
Ylä-Pirkanmaan	8	1 090 045	40	27 251
Äänekosken	3	266 900	15	17 793
Kaskisten kaupunki	3	328 300	6	54 717
Oulun	13	1 035 480	78	13 275
Karkkilan kaupunki	2	325 000	17	19 118
Raaseporin	1	238 700		
Kemiönsaari				
Kaikki yhteensä	597	71 450 185	2881	36 160

Suurimpia määrärahalla toteutettuja hankkeita

Taulukossa 9 on listattu 20 hanketta, joille on myönnetty vuoden 2012 loppuun mennessä eniten yritysten kehittämisavustuksia ja toimintaympäristön kehittämisavustuksia. Taulukossa on esitetty myös hankkeen sijainti sekä arvioitua työllisyysvaikutukset. Avustukset liittyvät pääosin investointeihin yritysten ja tuotantolaitoksien tiloihin ja laitteistoon. Eniten tukea on saanut Kemijärvellä sijaitseva Arktos Group Ltd Oy. Yritys perusti liimapalkkitehtaan vuonna 2008 Stora Enson vanhan sellutehtaan tiloihin ja työllisti parhaimmillaan yli 100 henkilöä. Tehdas ei kuitenkaan menestynyt ja yritys jätti vuoden 2013 alussa konkurssihakemuksen ja lopetti toimintansa. Suurimpia investointiavustuksia ovat saaneet monet matkailun edistämiseen liittyvät hankkeet. Saimaan Kylpyläkiinteistöt Oy Lappeenrannassa on saanut toiseksi suurimman avustuksen hankkeeseen, joka liittyy hotellin rakentamiseen. Kolmantena on Kotkassa toimivan Kristina Cruisesin hanke, jolla kehitetään risteilyliikennettä. Myös Sallan, Kiteen ja muutamien muiden alueiden hankkeet liittyvät matkailuun.

Avustuksilla tuetaan uusia ja potentiaalisia hankkeita, joilla on pitkäkestoinen työllistävä vaikutus. Avustuksilla pyritään lisäksi parantamaan alueen kehitysmahdollisuuksia. Suurimmat hankkeet kuvaavat monilla alueilla uutta toivottua kehityssuuntaa rakennemuutoksen jälkeen.

Taulukko 8. Suurimmat äkillisen rakennemuutoksen valtuudesta myönnetty yritysten kehittämisavustukset ja toimintaympäristön kehittämisavustukset.

Suurimmat investointiavustukset Kohde	Kunta	Työpaikat	Summa
Arktos Group Ltd Oy, 2008, Sahan, liimapalkkitehtaan, konepajan sekä lämpölaitoksen rakentaminen Kemijärvelle.	Kemijärvi	101	5 670 500
Saimaan Kylpyläkiinteistöt Oy, 2008, Joutsenon Rauhasa sijaitsevan uuden Holiday Club Saimaan palvelukeskuksen vanhaan sairaalarakennukseen saneerattavan Linnahotellin rakentaminen	Lappeenranta	41	1 755 554
Kristina Cruises Oy, 2009, Kristina Cruises Oy - suomalaisen risteilyliikenteen kehittäminen	Kotka	103	1 670 000
LACELL Oy, 2007, Kuitukangastuotannon aloittamiseen liittyvät kone- ja laiteinvestoinnit	Iitti	35	1 300 000
European Batteries Oy, 2009, Varkauden akkutehtaan laajennusinvestointi	Varkaus	45	1 294 300
Herman IT Oy, 2012	Kajaani	2	1 277 500
Haapajärven Ha-Sa Oy, 2012	Haapajärvi	2	1 250 000
Lappeenrannan Yritystila Oy, 2008, Toimitilojen rakentaminen The Switch Electrical Machines Oy:lle	Lappeenranta	60	1 250 000
Best Glass Oy, 2010, Uuden tuotantolaitoksen perustaminen.	Nivala	16	1 225 000
PAN Village Oulanka Oy, 2012	Salla	2	1 212 340
Finnfoam Oy, 2012	Salo	35	1 211 600
Premium Board Finland Oy, 2012	Juankoski	5	1 136 000
Huippupaikat Oy, 2012	Sotkamo	10	875 000
Suomi-Soffa Tehdas Oy, 2008, Yrityksen tuotantotilojen laajentaminen ja uuden tuotteen valmistaminen.	Kajaani	60	800 500
PV-Putkitus Oy, 2007, Kaukolämpötuotteita valmistavan tuotantolaitoksen perustaminen	Kinnula		750 000
Lappeenrannan Yritystila Oy, 2008, Tuotantotilainvestointi.	Lappeenranta	18	741 250
PajarinHovin Vesipuisto OY, 2008, Aquapark Pajarinhovin investointi ja toiminnan käynnistäminen	Kitee	7	717 500
Kouvola Innovation Oy, 2012	Kouvola		674 400
Vankkapuu Oy, 2009, Kuormalavalinjaston uusiminen ja kapasiteetin nosto	Rautjärvi	6	562 500
Koy Teräsmies, 2008, Teollisuushalli Teräsmies 2008	Tammela		630 000

4.2. Työllisyysperusteisten investointien määrärahat

Työllisyysperusteisilla investoinneilla tuetaan alueiden työllisyyttä ja pyritään lieventämään äkillisen rakennemuutoksen aiheuttamia ongelmia kuten työttömyyttä. ELY-keskukset myöntävät ja kohdentavat työllisyysperusteista investointiavustusta alueiden hankkeisiin, joita voivat hallinnoida myös valtion virastot ja laitokset, kunnat ja kuntayhtymät sekä yhteisöt ja säätiöt. Hankkeet voivat liittyä esimerkiksi rakentamiseen, kunnossapitoon, laajentamiseen tai perusparannuksiin. Hankkeiden tulee edistää pysyvien työpaikkojen syntymistä ja niiden tulee luoda edellytyksiä alueen elinkeinoelämän kehitykselle. Rahoitusta jaettaessa on otettava huomioon myös alueelliset kehittämisohjelmat. Vuosina 2007-2012 on työllisyysperusteisiin investointeihin äkillisen rakennemuutoksen alueille osoitettu yhteensä 42,4 miljoonaa euroa. Kaakkois-Suomeen on tukea osoitettu eniten, 13 miljoonaa euroa. Eniten tukea oli käytettävissä vuonna 2008 yli 16 miljoonaa euroa, kun vuonna 2012 jaettavaa oli vain 2 miljoonaa euroa.

Taulukko 9. Työllisyysperusteisiin investointeihin TEM:n jakamat myöntämisvaltuudet ELY-keskuksille äkillisen rakennemuutoksen alueilla vuosina 2007–2012.

ELY-alue	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2007–2012
Varsinais-Suomi	625 000	350 000	0	1 900 000	1 400 000	500 000	4 775 000
Häme	0	550 000	770 000	530 000	210 000	250 000	2 310 000
Pirkanmaa	0	1 635 000	402 000	0	0	250 000	2 287 000
Kaakkois-Suomi	3 000 000	5 630 000	2 602 500	900 000	700 000	250 000	13 082 500
Pohjois-Savo	0	1 100 000	1 442 000	1 100 000	0	250 000	3 892 000
Pohjois-Karjala	3 000 000	3 200 000	700 000	600 000	0	250 000	7 750 000
Keski-Suomi	1 375 000	1 925 000	0	0	0	250 000	3 550 000
Pohjanmaa	0	0	0	0	0		0
Pohjois-Pohjanmaa	0	0	1 205 500	520 000	690 000		2 415 500
Kainuu	0	0	0	0	0		0
Lappi	0	2 010 000	328 000	0	0		2 338 000
Yhteensä	8 000 000	16 400 000	7 450 000	5 550 000	3 000 000	2 000 000	42 400 000
Meriteollisuus	0	0	0	0	0		0

Vuosina 2011–2012 äkillisten rakennemuutosten alueilla työllisyysperusteista investointimäärärahaa on jaettu noin 9,5 miljoonaa euroa 40 hankkeeseen. Hankkeet liittyvät rakentamiseen ja infrastruktuurin parantamiseen.

Taulukko 10. Hankelistaus vuosilta 2011–2012 suuruusjärjestyksessä.

Hanke	Raken- nusaik. työpaikat henkilö- työvuodet	Uudet pysyvät työpaikat kpl	Myönnetty rahoitus
Keski-Savon Teollisuuskylä Oy, Carelian Caviar	15	2	1 470 000
Kajaanin kaupunki/Kajaanin ammattikorkeakoulu, Taito 1 laajennus	1		659 470
Kajaanin kaupunki, ympäristötekniinen toimiala, KAI 0090/05.02.09/2011, Petäisenranta 2. vaihe	6	25	659 470
Liikennevirasto, Teijon alueen tieyhteyksien parantaminen, Salo	16		590 400
Nilsin kaupunki, Simola-Sieraniemi -tien rakentaminen	13		525 850
Liikennevirasto, Someron kevyen liikenteen väylät, Somero	18		513 525
Museovirasto, rakennushistorian osasto, Kotkan linnoitusten kehittäminen / 1	10		434 797
Kiteen kaupunki, Kiteen AIMO-monitoimikeskuksen infrahankkeet, vaihe 1	3		427 500
Kouvola kaupunki, Tervaskankaan yritysalueen kunnallistekniikan rakentaminen, vaihe 2	30	3	422 065
Rautavaaran kunta, Rautavaaran ydinkeskustan kehittäminen	6		375 150
Liikennevirasto, Riikinnevan jätelaitoksen tieyhteyden peruskorjaus, Varkaus	13		307 500
Nilsin kaupunki, Simola-Sieraniemi -tien rakentaminen (3)	13		289 150
Liikennevirasto, Kantatie 69 Hirvaskankaan palvelukeskittymän kiertoliittymä ja tiejärjestelyt, Äänekoski	2		250 350
Haminan kaupunki, Tervasaaren alueen kehittäminen	10	1	248 250
Heinolan kaupunki, Syrjälänkankaan vedenottamo	1		210 000
Pyhäjärven kaupunki, ILME-hanke	5		202 581
Metsähallitus, Ruoveden luontokohteiden - Helvetinjärven kansallispuiston ja Siikanevan soidensuojelualueiden palvelujen kehittämishanke v. 2012-2013. Hankkeessa parannetaan Helvetinjärven kansallispuiston ja Siikanevan soidensuojelualueen opasteita, reitistöjä ja maastopalveluita, Ruovesi	2		193 874
Pohjois-Savon ELY-keskus, Keyritynjärven kunnostus, Rautavaara	3		193 620

Museovirasto, Keisarillista tasoa matkailupalveluihin, Kotka	5		184 500
Metsähallitus, Repoveden virkistyskäytön ja luontomatkailun palveluvarustuksen kehittäminen, Kouvola	1		176 400
Metsähallitus, Valkmusan kansallispuiston kehittäminen, Pyhtää	2		159 208
Siikalatvan kunta, Laanilan teollisuusalueen infran rakennushanke	4	1	105 531
Someron kaupunki, Harjun teollisuusalue	1		100 572
Heinolan kaupunki, Vierumäki-Heinola viemäriinjohtajan kapasiteetin lisäys	2		100 000
Sysmän kunta, Sysmän kirkonkylän satama- ja taajamatoimintojen investointihanke	5		100 000
Kouvolan kaupunki, Logistiikka 6, Teholan raidejärjestelyt	5		97 137
Metsähallitus, Teijon retkeilyalueen palveluvarustuksen kehittäminen, Salo	3		92 322
Liikennevirasto, HÄM 0250/05.02.09/2011/A, Suopellon ja Sysmän kirkonkylän välinen kevyen liikenteen väylä	6		89 910
Hartolan kunta, Valtatie neljän yritysalueen laajentaminen II vaihe	1		75 000
Virtain kaupunki, Ahjolan lämpölinjan investointi.	2	1	69 810
Kotkan kaupunki, Kukkalahden täytön reunapenger -hanke.	2		66 250
Pyhännän kunta, Teollisuusalueen kunnallistekniikka	2		44 280
Reisjärven kunta, Reisjärven kunnan teollisuusalueen kunnallistekniikan parantaminen ja kapasiteetin laajentaminen	4		39 850
Kärsämäen kunta, Meidän City-hanke	7	6	36 000
Pyhäjärven kaupunki, Pyhäjärven uuden torin esiintymislava	2	1	30 750
Kaikki yhteensä	221	40	9 541 072

Eniten hankkeita on toteutettu Heinolan alueella, Kotka-Haminan seutukunnassa ja Nivala-Haapajärven seutukunnassa, eniten tukea on saanut Kajaanin seutukunta.

Taulukko 11. Vuosien 2011 ja 2012 työllisyysperusteiset investointihankkeet seutukunnittain.

Seutu	Tukimäärä	Lukumäärä
Heinolan	574 910	5
Kajaanin	1 470 340	2
Keski-Karjalan	427 500	1
Koillis-Savon	568 770	2
Kotka-Haminan	1 093 005	5
Salon	1 296 819	4
Varkauden alue	1 777 800	2
Kouvolan	519 202	2
Äänekosken	250 350	1
Ylä-Pirkanmaan	263 684	2
Nivala-Haapajärven	353 461	5
Haavesi-Siikalatvan	105 531	1
Kaikki yhteensä	8 701 372	32

4.3. EU:n rakennerahastojen kautta myönnetty tuki

Rakennerahasto-ohjelmien vuotuisesta rahoituskehiksestä noin viisi prosenttia varataan erikseen osoitettavaksi äkillisen rakennemuutoksen vaikutusten lieventämiseen tähtääviin hankkeisiin. Tämä osuus, niin sanottu joustovaraus, jaettiin äkillisen rakennemuutoksen alueille ensi kertaa vuonna 2008. Samalla jaettiin myös vuoden 2007 käyttämättä ollut rahoitusosuus. Yhteensä äkillisten rakennemuutosten alueille rakennerahastoista on kohdistettu vuodesta 2007 lähtien 85,2 miljoonaa euroa, josta on vielä alueellisesti jakamatta vuonna 2011 noin 8,4 miljoonaa. Pääsääntöisesti rahoitus on osoitettu nimetyille äkillisen rakennemuutoksen alueille sekä niille alueille, joihin kohdistuu äkillisen toimialakohtainen rakennemuutos (meriteollisuus, ict). Rahoitusta on voitu osoittaa joustavasti myös sellaisten pienempien rakennemuutostilanteiden hoitoon, joita ei ole nimetty äkillisen rakennemuutoksen alueeksi.

Esityksen varauksen käytöstä voi tehdä maakunnan yhteistyöryhmä tai alueella toimiva välittävä toimielin neuvoteltuaan asiasta muiden alueen viranomaisten kanssa. Valtioneuvosto päättää työ- ja elinkeinoministeriön alueosaston esittelystä varojen jaosta välittävälle toimielimelle, joita ovat esimerkiksi ELY-keskukset, maakuntien liitot ja joissakin tapauksissa muu viranomainen. Ministeriössä ei tehdä hankekohtaisia päätöksiä, vaan päätökset tehdään välittävissä viranomaisissa niiden harkinnan mukaan. Alueelliset jaot tehdään kahdesti vuodessa, helmi- ja lokakuussa.

Rakennerahasto-ohjelmien varoja kohdennetaan Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR:n) ja Euroopan sosiaalirahaston (ESR:n) kautta. EAKR:n varoilla voidaan tukea yritysten kehittämis- ja investointihankkeita, tutkimukseen ja teknologiaan sekä koulutukseen kohdistuvia alueellisia hankkeita ja työllistäviä infrastruktuurihankkeita. ESR taas keskittyy rakennemuutoksen vuoksi työttömäksi joutuneiden työllisyyden edistämiseen, työntekijöiden ja yritysten sopeutumiskykyyn, työelämään pääsyn ja kestävyysparantamiseen sekä yleisesti työllisyyttä edistäviin hankkeisiin.

Taulukko 12. Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) joustovarauksen alueellinen jako 2007-2013. Valtion rahoitusosuus ja valtion vastinraha yhteenlaskettuna (heinäkuu 2013).

EU-EAKR							
ELY-keskus	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2007-2013
Varsinais-Suomi	0	0	352 000	0	1 161 000	469 000	1 982 000
Häme	669 000	1 400 000	476 000	522 000	0	250 000	3 317 000
Pirkanmaa	1 034 000	0	200 000	0	650 000	1 000 000	2 884 000
Kaakkois-Suomi	1 561 000	962 000	1 000 000	700 000	871 000	450 000	5 544 000
Pohjois-Savo	2 780 779	2 550 000	3 339 800	525 000	955 000	0	7 150 579
Etelä-Savo	0	424 000	375 200	0	0	0	799 200
Pohjois-Karjala	2 549 221	2 410 000	420 000	0	2 202 000	2 003 000	9 584 221
Keski-Suomi	1 596 000	0	350 000	0	1 099 000	0	3 045 000
Satakunta					417 000	12 000	429 000
Pohjanmaa	1 100 000	1 400 000	1 750 000	0	0	0	4 250 000
Pohjois-Pohjanmaa	0	546 000	2 778 000	1 885 000	3 772 000	2 386 000	11 367 000
Kainuu	0	0	0	0	0	0	0
Lappi	3 379 000	4 248 000	0	575 000	310 000	0	8 512 000
Yhteensä	14 669 000	13 940 000	8 041 000	4 207 000	11 437 000	6 120 000	58 864 000
Meriteollisuus	0	0	0	2 656 000	0	0	2 656 000

Taulukko 13. Euroopan sosiaalirahaston (ESR) varojen alueellinen jako joustovarauksesta 2007-2013. EU:n rahoitusosuus ja valtion vastinraha yhteenlaskettuna (heinäkuu 2013).

ELY-keskus	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2007-2013
Varsinais-Suomi	0	0	2 803 000	595 000	1 375 000	1 500 000	6 273 000
Häme	1 280 000	1 532 000	959 500	0	500 000	233 000	4 504 500
Pirkanmaa	350 000	0	0	0	549 000	350 000	1 249 000
Kaakkois-Suomi	2 600 000	700 000	910 000	1 500 000	823 000	860 000	7 393 000
Pohjois-Savo	500 000	900 000	353 000	1 280 000	670 000	124 000	3 827 000
Etelä-Savo	0	547 000	1 062 000	0	246 000	200 000	2 055 000
Pohjois-Karjala	2 318 000	1 400 000	450 000	0	600 000	100 000	4 868 000
Keski-Suomi	1 067 000	0	0	0	0	0	1 067 000
Pohjanmaa	468 000	1 300 000	220 000	0	0	0	1 988 000
Pohjois-Pohjanmaa	0	0	1 362 500	843 000	0	900 000	3 105 500
Kainuu	0	0	0	0	0	0	0
Lappi	1 570 000	0	153 000	0	0	0	1 723 000
Yhteensä	10 153 000	6 379 000	8 273 000	4 218 000	4763000	4267000	38 053 000
Meriteollisuus	0	0	0	1 287 000			1287000

Rakennerahastojen kautta varoja on kohdistettu alueille yhteensä noin 102,8 miljoonaa euroa. Eniten tukea ovat saaneet Pohjois-Pohjanmaa, Pohjois-Karjala ja Pohjois-Savo.

Taulukko 14. Rakennerahastojen joustovarauksen alueellinen jako 2007-2013. EAKR ja ESR yhteensä, EU:n rahoitusosuus ja valtion vastinraha yhteenlaskettuna.

EU-rakennerahastot yhteensä							
ELY-keskus	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2007-2013
Varsinais-Suomi	0	0	3 155 000	595 000	2 536 000	1 969 000	8 255 000
Häme	1 949 000	2 932 000	1 435 500	522 000	500 000	483 000	7 821 500
Pirkanmaa	1 384 000	0	200 000	0	1 199 000	1 350 000	4 133 000
Kaakkois-Suomi	4 161 000	1 662 000	1 910 000	2 200 000	1 694 000	1 310 000	12 937 000
Pohjois-Savo	3 280 779	3 450 000	3 692 800	1 805 000	1 625 000	124 000	13 977 579
Etelä-Savo	0	971 000	1 437 200	0	246 000	200 000	2 854 200
Pohjois-Karjala	4 867 221	3 810 000	870 000	0	2 802 000	2 103 000	14 452 221
Keski-Suomi	2 663 000	0	350 000	0	1 099 000	0	4 112 000
Satakunta					417 000	12 000	429 000
Pohjanmaa	1 568 000	2 700 000	1 970 000	0	0	0	6 238 000
Pohjois-Pohjanmaa	0	546 000	4 140 500	2 728 000	3 772 000	3 286 000	14 472 500
Kainuu	0	0	0	0	0	0	0
Lappi	4 949 000	4 248 000	153 000	575 000	310 000	0	10 235 000
Yhteensä	24 822 000	21 290 000	20 751 200	8 425 000	16446000	11037000	102 771 200
Meriteollisuus	0	0	0	3 943 000			3 943 000

Rakennerahastohankkeiden työllisyysvaikutukset äkillisen rakennemuutoksen alueilla

Rakennerahastojen seurannassa raportoidaan myös toteutuneiden työpaikkojen lukumäärä. Kesäkuun loppuun vuonna 2013 mennessä eniten uusia työpaikkoja on raportoitu syntyneen Hämeessä,

Pohjois-Savossa ja Varsinais-Suomessa. Uusien työpaikkojen määrän arviointiin on suhtauduttava kuitenkin tietyllä varauksella, koska kaikissa hankkeissa niitä ei ole raportoitu ja osassa hankkeista tiedot ovat arvioitu rahojen myöntövaiheessa.

Taulukko 15. Työllisyysvaikutukset ELY-alueittain.

Ely-alue	Uudet työpaikat
Häme	376
Kaakkois-Suomi	91
Keski-Suomi	8
Lappi	1
Pirkanmaa	0
Pohjanmaa	55
Pohjois-Karjala	152
Pohjois-Pohjanmaa	20
Pohjois-Savo	315
Varsinais-Suomi	266
Etelä-Savo	0
Kaikki yhteensä	1284

Rakennerahastojen joustovarauksesta rahoitetut hankkeet liittyvät pääosin työllisyyden parantamiseen sekä yritystoiminnan kehittämiseen. Esimerkiksi Pohjois-Savossa toteutetun Kohti nousua -hankkeen tarkoituksena on ollut ehkäistä syrjäytymistä sekä edistää työllistymistä ja työmarkkinoilla pysymistä. Seurantatietojen mukaan ko. hankkeella on ollut suurin työllistävä vaikutus. 315:stä työllistyneestä henkilöstä 61 on naisia ja hanke on toteutettu 2009–2011 välisenä aikana.

Taulukko 16. Suurimmat raportoidut työllisyysvaikutukset rakennerahastojen joustovarauksesta

Rahasto	Projektin nimi	Viranomai- nen	Toteuttajan nimi	Toteutus- aika	Uudet työ- paikat
ESR	Kohti nousua	Pohjois-Savon ELY	Koillis-Savon Kehitys Oy	1.4.2009-15.7.2011	315
ESR	Forssan seudun aloittavien ja jatkavien yritysten neuvontapalvelut	Hämeen ELY	Forssan Seudun Kehittämiskeskus Oy	1.9.2009-31.10.2013	248
EAKR	Innorail Development jatkohanke	Kymenlaakson liitto	Kouvola Yritysmagneetti Oy	19.1.2007-31.8.2008	164
ESR	Meri- ja metalliteollisuuden rakennemuutoshanke - Meriteollisuusyritysten uusien liiketoimintakonseptien kehittäminen ja osaamisen varmistaminen	Varsinais-Suomen ELY	Koneteknologiakeskus Turku Oy	17.5.2010-30.11.2010	109
ESR	Äkillisen rakennemuutoksen hallinta ja työvoimapolitiiset toimenpiteet	Varsinais-Suomen ELY	Varsinais-Suomen ELY-keskus	1.7.2010-31.12.2013	95
ESR	Quo vadis iuvenis - minne menet nuori? - nuorisotyöllisyysprojekti	Hämeen ELY	Forssan kaupunki	15.9.2009-31.8.2012	67
EAKR	Invest in Salo	Varsinais-Suomen liitto	Salon kaupunki	1.5.2010-30.9.2012	63
EAKR	PyhäCash	Pohjois-Pohjanmaan liitto	Pyhäjärven Kehitys Oy	1.3.2010-28.2.2014	58
ESR	Profiloidu osaaajaksi	Pohjois-Karjalan ELY	Honkalampi-säätiö	1.11.2008-31.12.2010	57
EAKR	International Sales Promotion	Pohjois-Pohjanmaan liitto	Oulun kaupunki, Oulun elinkeinoliikelaitos BusinessOulu	1.4.2011-31.1.2014	56

Eniten rakennerahastoista tukea saaneet hankkeet äkillisen rakennemuutoksen alueilla

Hankkeet liittyvät pääosin infrastuktuurin parantamiseen, yritystoiminnan tukemiseen sekä työllisyyden edistämiseen. Suuren tuen määrästä huolimatta hankkeilla ei ole kyetty luomaan kovinkaan monia uusia työpaikkoja. Toisaalta kaikkien hankkeiden työllisyysvaikutuksista ei ole raportoitu. Eniten rahoitusta on kohdennettu Suomu-Isokylä vesihuoltoprojektiin Kemijärvelle.

Taulukko 17. Eniten valtion ja EU:n rahoitusta sitoneet hankkeet rakennerahastojen joustovaroista (26.6.3013).

Rahasto	Koodi	Alue	Projektin nimi	Sidonta EU +valtio	Hakija-organisaatio-tyyppi	Uudet työpaikat
EAKR	A30421	Lappi	Suomu-Isokylä siirtoviemäri ja yhdysvesijohto	2 641 636	Valtion viranomainen	0
ESR	S11304	Varsinais-Suomi	Ukk - Uusi kasvu ja kansainvälistyminen	2 549 250	Yritys	0
EAKR	A536364	Pohjois-Karjala	Kaivostoiminnan infra-investoinnit	2 188 302	Yritys	-
EAKR	A538710	Pohjois-Savo	Akkutehtaan rakentaminen Varkauteen	2 129 700	Yritys	-
EAKR	A561514	Pohjois-Karjala	Tilojen rakentaminen Suomen Levyprofiili Oy:lle	1 816 750	Yritys	-
ESR	S11875	Varsinais-Suomi	Katse tulevaisuuteen!	1 762 000	Valtion viranomainen	0
ESR	S11373	Varsinais-Suomi	Äkillisen rakennemuutoksen hallinta ja työvoimapolitiittiset toimenpiteet	1 101 000	Valtion viranomainen	95
ESR	S10043	Kaakkois-Suomi	Digitaaliset sisällöt	1 079 876	Yritys	10
EAKR	A554920	Pohjois-Karjala	Kehitämme kumppanuutta	1 029 900	Yritys	-
ESR	S10999	Pohjanmaa	Botnia Progress - Työttömät	1 015 000	Valtion viranomainen	11

4.4. Finnveran myöntämä rahoitustuki

Finnvera myöntää yrityksille lainoja ja takauksia. Finnvera on osallistunut vahvasti äkillisen rakennemuutoksen alueille. Rakennemuutospaikkakunnat ovat priorisoituja sen toiminnassa. Finnvera osallistuu äkillisen rakennemuutoksen alueille räätälöidyn hoitomallin puitteissa ja osallistuu aktiivisesti äkillisen rakennemuutoksen alueelle perustetun rakennemuutosryhmän toimintaan. Jokaiselle alueelle on nimetty oma yhdyshenkilö. Rakennemuutosalueilla Finnvera pyrkii osallistumaan kaikkiin kannattavaksi arvioituihin hankkeisiin. Lisäksi käytetään joustavia rahoitusehtoja yritysten toimintaedellytysten turvaamiseksi. Finnveralla on myös normaalia suuremmat riskinottomahdollisuudet rakennemuutosalueilla. Kaikki Finnveran rahoitustuotteet ovat käytettävissä, lisäksi panostetaan pääomasijoitustoimintaan.

Rahoituskohteina voivat olla äkillisen rakennemuutoksen alueilla:

1. Uudet, perustetut yritykset
 - pääomarahoitukseen yrittäjälaina
 - investointeihin ja käyttöpääomaan laina ja takaus
2. Lakkauteen yrityksen toimitiloihin muualta tulleet yritykset
 - investointeihin ja käyttöpääomaan laina ja takaus
 - vuokratakuut

3. Alihankkijat ja sopimusvalmistajat

- rahoitusjärjestelyt sekä mahdollisesti lisärahoitus maksuvalmiuden hoitoon
- terveytettävälle yrityksille konsultointia liiketoiminnan uudelleensuuntaamiseksi

4. Alueen muut yritykset, jotka työllistävät irtisanottuja

- Finnveran normaalit rahoitustuotteet kevennetyin ehdoin

5. Muualla Suomessa olevat yritykset, jotka työllistävät irtisanottuja

- Finnveran normaalit rahoitustuotteet

Finnvera on myöntänyt rahoitusta äkillisen rakennemuutoksen alueille kaiken kaikkiaan vuoden 2008 ja heinäkuun 2011 välisenä aikana noin 499 miljoonaa. Tällä rahoituksella on vaikutettu Finnveran mukaan noin 4370 uuden työpaikan syntymiseen ja 1579 työpaikan uudistamiseen. Alla on koottuna taulukko vuosittaisesta ja alueellisesta rahoituksen jakautumisesta (lähde: Finnvera).

Taulukko18. Finnveran äkillisen rakennemuutoksen alueille kohdistama rahoitus (heinäkuu 2011)

ELY-alue	2007	2008	2009	2010	Q2/2011	2008- 2011
Varsinais-Suomi		10 300 000	6 100 000	10 600 000	4 600 000	31 600 000
Häme		7 000 000	13 600 000	5 800 000	900 000	27 300 000
Pirkanmaa		11 600 000	5 000 000	0	2 100 000	18 700 000
Kaakkois-Suomi		31 200 000	68 600 000	12 700 000	13 100 000	125 600 000
Pohjois-Savo		1 200 000	16 900 000	10 200 000	6 200 000	34 500 000
Pohjois-Karjala		21 100 000	5 300 000	8 400 000	0	34 800 000
Keski-Suomi		17 200 000	0	0	0	17 200 000
Pohjanmaa		0	200 000	800 000	0	1 000 000
Pohjois-Pohjanmaa		0	2 000 000	9 600 000	4 800 000	16 400 000
Kainuu		55 400 000	31 400 000	59 400 000	33 200 000	179 400 000
Lappi		9 200 000	3 500 000	0	0	12 700 000
Yhteensä		164 200 000	152 600 000	117 500 000	64 900 000	499 200 000

Rahoitusta on myönnetty eniten Kainuuseen ja Kaakkois-Suomeen, joiden alueella myönnetty kokonaisrahoitus vuosina 2008-2011 ylittää selvästi 100 miljoonan euron rajan. Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala ja Varsinais-Suomi ovat seuraavaksi eniten rahoitusta saaneet Ely-alueet, yli 30 miljoonaa kussakin. Vähiten rahoitusta on saanut Pohjanmaan alue, noin 1,0 miljoonaa. Vuosittain rahoitusta on annettu 117–164 miljoonaa euroa.

4.5. Muut rahoitusmuodot

Muita rahoituslähteitä äkillisen rakennemuutoksen alueilla ovat olleet Euroopan globalisaatorahasto ja Teollisuussijoitus Oy. Teollisuussijoituksella ei ole omaa äkillisen rakennemuutoksen ohjelmaansa, mutta se on sijoittanut alueiden yrityksiin. Sijoituksia tarkastellaan vielä ohessa lisää. Kainuun rahoitus eritellään tässä luvussa. Lopuksi esitellään lyhyesti muutosturvaa ensimmäisen työntekijän palkkaustukea.

Euroopan globalisaatorahasto

Euroopan globalisaatorahastosta myönnetään tukea maailmankaupan huomattavien rakenteellisten muutosten välittömänä seurauksena työttömiksi jääneiden eurooppalaisten työntekijöiden integroimiseksi takaisin työelämään. Rahaston toimenpiteiden tarkoituksena on auttaa työttömiksi joutuneita työntekijöitä löytämään uusi pysyvä työpaikka.

EGR voi myöntää tukea vain jäsenvaltion esittämän hakemuksen perusteella. Tukea voidaan myöntää tapauksissa, joissa maailmankaupan huomattavat rakenteelliset muutokset johtavat vakavaan talouden häiriötilanteeseen jossakin Euroopan unioniin kuuluvassa maassa. Kyse voi olla tuonnin merkittävästä lisääntymisestä, markkinaosuuden pienenemisestä jollakin toimialalla tai yritysten siirtämisestä kolmansiin maihin. EGR voi myös käynnistää tukitoimet, jos työntekijöiden vähentämisen ja rahoitus- ja talouskriisin välillä on suora ja osoitettava yhteys. EGR:sta ei myönnetä tukea työttömyyskorvausten kaltaiseen passiiviseen sosiaaliturvaan.

Euroopan globalisaatiorahasto osallistui Perloksen irtisanomisten jälkihoitoon. EGR:n tukikausi käsitti ajanjakson 5.3.2007–17.7.2008. Yhteensä EGR tuki aluetta 2,6 miljoonalla eurolla. Tästä summasta 2,5 miljoonaa käytettiin toimintaan ja noin 0,1 miljoonaa euroa kului tekniseen tukeen. Suurin osa EGR-tuen piiriin kohdistuneista toimenpiteiden kuluista, yli 1,8 miljoonaa euroa, kohdistui koulutustoimenpiteisiin. Koulutustoimenpiteiden lisäksi muita toimenpiteitä olivat liikkuvuus- ja muuttoavustukset, ryhmäpalvelut (työnhakuvalmennus), sekä ammattitaito- ja osaamiskartoitukset. Lisäksi irtisanottujen työllistymistä tuettiin palkkatuen avulla, johon sisältyi myös starttiraha, palkkatuki oppisopimuskoulutukseen ja palkkatuki yli 50-vuotiaille ja vajaakuntoisille. Eri toimenpiteisiin osallistui EGR:n rahoituksen avulla noin 950 henkilöä.

Taulukko 19. Euroopan globalisaatiorahaston Perloksen irtisanotuille rahoittamien toimien erittely (Lähde: EGR-loppuraportti).

Toimenpide	Osallistujat	Summa €
A1. Työnhakupalvelut, ryhmäpalvelut	67	24 006
A2. Ammatillinen ohjaus		41 141
A3. Yhteishankintakoulutus	56	90 208
A4. Yksittäiset opiskelijapaikat	295	1 334 029
A5. AMK-tutkinnot	52	275 921
A6. Atk-koulutukset	31	52 302
A7. Muu valmentava työvoimakoulutus	171	80 207
A8. Outplacement assistance		257 694
A9. Starttiraha	10	40 268
A10. Ideahautomo	25	13 695
A13. Ammatti- ja osaamiskartoitukset	23	18 065
A14. Liikkuvuusavustukset	96	56 374
A16. Palkkatukisetelit yli 50-vuotiaille	15	23 554
A17. Palkkatukisetelit	70	182 537
A18. Oppisopimuskoulutus	6	40 914
Yhteensä	955	2 549 324
Tekninen tuki		93 182
Kaikki yhteensä		2 642 506

Vuonna 2011 EGR teki Suomen hakemuksen pohjalta päätöksen antaa 10,7 M€ Nokian Salon tehtailla irtisanottujen tukemiseen. Komissiossa on tällä hetkellä arvioitavana toinen Nokiaa ja sen alihankkijoita koskeva tukihakemus, joka koskee uudenmaan, Varsinais-Suomen, Pirkanmaan ja Uudenmaan maakuntia.

Suomen Teollisuussijoitus

Suomen Teollisuussijoitus oy on myös osallistunut äkillisen rakennemuutoksen alueilla olevien yritysten rahoitukseen. Osaan yrityksistä se on sijoittanut jo ennen alueen nimeämistä, eivätkä kaikki sijoitukset näin ollen liity suoraan äkillisen rakennemuutoksen alueeksi nimeämiseen. Tässä raportoidaan yritykset, jotka Tesi:stä saatujen tietojen mukaan ovat olleet äkillisen rakennemuutoksen

alueella rahoitettuja. Koillis-Savon seutukunnassa TeSi on sijoittanut Stromsdaliin 2,0 Me vuodesta 2006 lähtien. Pohjois-Karjalassa Machinery oy:öön on kohdistettu suoria sijoituksia 2,2 Me. Pohjois-Pohjanmaalla Incap Furnitureen on sijoitettu vuodesta 2002 lähtien 4,1 Me. Kainuussakin toimivaan Incap oyj:öön on sijoitettu 1,4 miljoonaa vuodesta 2010 ja Varsinais-Suomen Valmet Automotiveen 10,0 Me. Lisäksi Teollisuussijoitus on kohdistanut suoria sijoituksia toimintakertomuksensa mukaan Endominesiin, Beldevereen ja Talvivaaraan, joiden kaivoksia toimii rakennemuutos-alueilla. Myös Varkauden akkutehtaaseen, European Batteries oy:öön on sijoitettu (3,3 Me). Näiden lisäksi Iitissä sijaitsevaan Lacelliin on tehty suoria sijoituksia.

Äkillisen rakennemuutoksen rahoitus Kainuussa

Kainuussa on käytetty paljon samoja työkaluja kuin muualla, mutta määrärahat myönnetään eri kautta Kainuun hallintomallikokeilun vuoksi. Kainuussa on myös käytetty juuri äkillisen rakennemuutoksen hoitoon kohdistettuja varoja. Kainuun ELY-keskuksen raportin mukaan alueella on ollut 2007–2011 käytettävissä 21,8 miljoonaa euroa rakennemuutoksen hoitoon kohdistettuja varoja. Näistä osa on jo käytetty, mutta yli 6 miljoonaa on vielä käyttämättä (13.7.2011). Alla on eritelty määrärahojen tilanne heinäkuun 2011 puolivälissä. Yhdessä Oulun tiepiirin hankkeen kanssa rahoitusta on ollut 23,8 miljoonaa euroa.

Taulukko 20. Kainuun äkillisen rakennemuutoksen hoitoon tarkoitetut määrärahat. Tilanne 14.7.2011 (lähde: Kainuun ELY)

Kainuun tuet	2008	2009	2010	2011	2007-2011	Valtuudesta käyttämättä
Oulun tiepiiri	2 000 000	0	0	0	0	0
Kainuun TE, yritysosasto (valtuus 10,0 me)	1 045 662	1 250 297	1 697 040	3 432 940	7 425 939	2 574 061
Työvoimaosasto (valtuus 5,1 me)	0	0	529 650	0	529 650	4 570 350
Työvoimaosasto (5,0 me)	5 179 914	23 256	87 088	0	5 290 258	-290 258
Yritysosasto (1,7 me)	0	0	0	1 700 000	1 700 000	0
Yhteensä	8 225 576	1 273 553	2 313 778	5 132 940	14 945 847	6 854 153

Muut politiikkaohjelmat

Muutosturva on ollut käytössä laajasti äkillisen rakennemuutoksen tilanteisiin reagoinnissa. Siihen kohdistetusta rahoituksesta on kuitenkin vaikea erotella juuri äkillisen rakennemuutoksen alueille käytettyä summaa. Menettelytapa on käytössä myös pienemmissä irtisanomistilanteissa. Valtaosa muutosturvan käyttäjistä on irtisanottuja, mutta myös lomautetut ovat hakeutuneet muutosturvan piiriin. Menettely on otettu käyttöön vuonna 2005 ja sitä on laajennettu myöhemmin. Muutosturva on ollut hyvin toimiva menettely äkilliseen rakennemuutokseen reagoinnissa (Mäkitalo ja Paasivirta 2011).

Yksinyrittäjätuki (ensimmäisen työntekijän palkkaamistuki) on vuonna 2007 alkanut tukikoikeilu, jonka tarkoituksena on ollut rohkaista yksinyrittäjiä palkkaamaan ensimmäinen työntekijä. Tukikokeilu on maantieteellisesti laajentunut vaiheittain muutamasta Itä-Suomen ja Lapin kunnasta suureen osaan Suomea ja ollut käytössä myös äkillisen rakennemuutoksen alueille. Tukikokeilu on voimassa vuoden 2011 loppuun saakka. Tuen määrä on 30 % palkattavan työntekijän palkasta ensimmäisten 12 kuukauden ajalta ja 15 % seuraavien 12 kuukauden ajalta.

5. Yhteenveto

Tilastojen mukaan Suomessa on viime vuosina lopettanut toimintansa vuosittain yli 25 000 yritystä ja aloittanut noin 32 000 yritystä. Kasvavasta lopettavien yritysten ja vähenevästä aloittavien yritysten määrästä yrityskannan kasvu on ollut edelleen myönteistä, mutta alueellinen vaihtelu on suurta. Erityisesti suurten toimipaikkojen lopettaessa toimintansa vaikutukset sijaintialueen työllisyyteen ja talouteen saattavat olla merkittäviä. Näissä tapauksissa tuotantorakenteeltaan heikkeneviä alueita on nimetty **äkillisen rakennemuutoksen alueiksi**. Tuotannon supistaminen on koskenut erityisesti metsäteollisuutta, joka on sulkenut vuosina 2005–2013 eri puolilla maata lähes kaksikymmentä tehdasta. Tuotantokapasiteetista on poistunut lähes neljännes ja irtisanomiset ovat koskeneet yli 9 000 työntekijää. Myös metalli- ja konepajateollisuus sekä sähkötekninen teollisuus ovat globaalin kilpailun voimistuessa joutuneet supistamaan tuotantoaan joillakin alueilla. Supistamistoimenpiteet ovat kohdistuneet voimakkaimmin perinteisille teollisuusseuduille, joista useat ovat pienempiä kaupunkikeskuksia ja maaseutukeskuksia.

Rakennemuutosongelmien hoitaminen

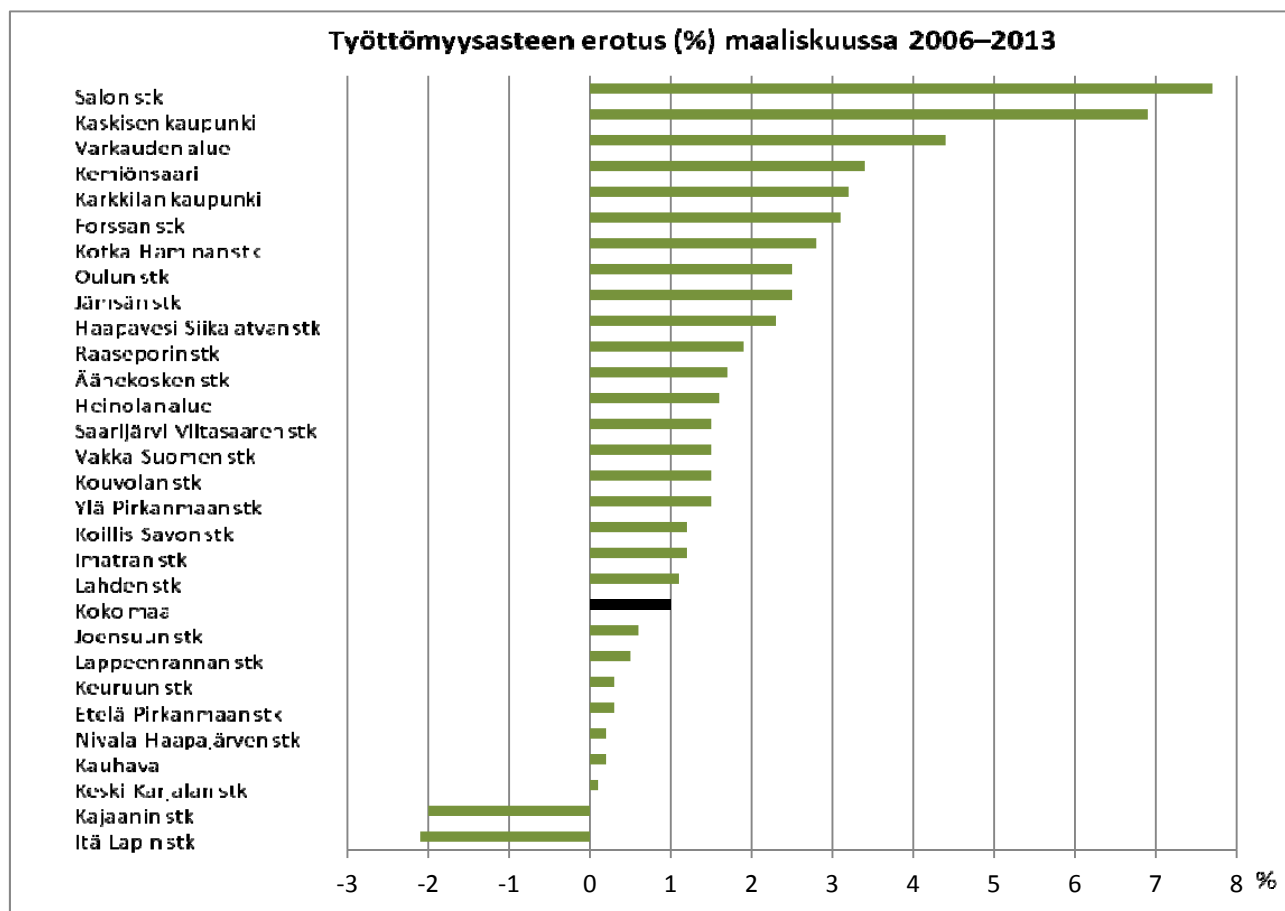
Äkillisen rakennemuutosalueiden ongelmien hoitamiseen on työ- ja elinkeinoministeriö kehittänyt toimintamallin, jonka mukaan käynnistetään toimenpiteet välittömästi isojen irtisanomisten tapahduttua. Keskushallinnossa toimii rakennemuutoksen reagointiryhmä, joka koordinoi toimenpiteiden valmistelua ja informoi hallitusta tapahtuneesta. Kohdealueella toimiva ely-keskus organisoii alueellisen rakennemuutostyöryhmän. Jos negatiivinen vaikutus alueen työllisyyteen on riittävän suuri, valtioneuvosto nimeää paikkakunnan äkillisen rakennemuutoksen alueeksi ja irrottaa tarvittavan rahoituksen.

Äkillisen rakennemuutoksen vaikutukset työllisyyteen alueilla

Äkillisen rakennemuutoksen alueita on vuosina 2007–2013 nimetty 28 ja irtisanottujen määrä niissä on yhteensä noin 17 000 henkeä. Lisäksi meriteollisuus nimettiin äkillisen rakennemuutoksen toimialaksi vuosiksi 2010–2012. Irtisanotuista noin 43 % on työllistynyt avoimille työmarkkinoille, 3 % on työllistynyt tukitoimin, noin 7 % on koulutuksessa, noin 14 % on eläkkeellä tai sitä odottamassa ja 15 % on työttömänä. Yhteensä työttömiä ja eläkettä odottavia on noin 19 % irtisanotuista.

Äkillisen rakennemuutoksen alueiden työttömyys on selvästi noussut yritysten lakkauttamisen ja irtisanomisten jälkeen, mutta on toimenpiteiden myötä vähitellen tasoittunut koko maassa vallitsevan kehityssuunnan mukaiseksi. Muutamilla alueilla työttömyys on kuitenkin jäänyt selvästi aikaisempaa tasoa korkeammaksi, mitä vuosien 2008–2009 ja 2012–2013 taantumien vaikutus on vielä lisännyt. Tällaisia alueita ovat Kaskinen, Salo, Kotka-Hamina ja Varkaus, kun taas Keski-Karjalan, Kajaanin ja Imatran seutukuntien työttömyys on laskenut koko maan keskiarvoa nopeammin.

Kuvio 4: Työttömyysasteen erotus 2013 ja 2006 äkillisen rakennemuutoksen alueilla ja koko maassa, Lähde: TEM, työnvälitystilasto, kesäkuun 2006 ja 2013 tiedot

Äkillisen rakennemuutoksen tukitoimenpiteet

Äkillisen rakennemuutoksen alueiden tukemiseksi on osoitettu rahoitusta monista eri lähteistä, joista tärkeimpiä ovat olleet yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden määrärahat, työllisyysperusteiset investointimäärärahat, rakennerahastojen joustovaraus ja Euroopan globalisaatorahasto. Yhteissumma näistä lähteistä on noin 260 miljoonaa euroa. Tästä rahoituksesta suurin osa on kohdistunut alueellisesti Kaakkois-Suomeen, seuraavaksi eniten rahoitusta ovat saaneet Pohjois-Karjala ja Pohjois-Savo. Myös muutosturva ja yksinyrittäjän palkkaamistuki ovat olleet käytössä äkillisen rakennemuutoksen alueilla. Finnvera on osallistunut rahoitukseen takauksin ja lainoin. Lisäksi Suomen Teollisuussijoitus on investoinut alueiden yrityksiin.

Lähteet:

Ahokas, Jussi (2011) Suomen talouden palveluvaltaistuminen jatkuu myös tulevaisuudessa. Työpoliittinen aikakauskirja 2/2011.

Alatalo, Johanna, Heikki Räisänen ja Mika Tuomaala (2011) Metsäalan rakennemuutos työvoiman näkökulmasta. Työpoliittinen aikakauskirja 2/2011.

EGR-loppuraportti, Case Perlos (2009) Työ ja elinkeinoministeriö.

Heinolan seutu nousuun. Heinolan seutukunnan (Heinola, Hartola, Sysmä) rakennemuutossuunnitelma 2009–2010. (2009) Heinolan seudun rakennemuutossuunnitelma.

Hietala, Kari (1994) Rakennemuutosta ennakoivat indikaattorit. Suomen kuntaliitto, työministeriö, Helsinki.

Hirvonen, Timo (2009) Joensuun seudun sopeutuminen Perloksen tuotannon lopettamiseen. Spatia, raportteja 1/2009. Alue- ja kuntatutkimuskeskus. Joensuun Yliopisto.

Hytönen Jukka ja Mella Ilkka: Alueiden rakennemuutos syvenee 2010-luvulla, Työpoliittinen aikakauskirja 4/2011

Hytönen Jukka, Mella Ilkka ja Pousi Anu: Äkillisen rakennemuutoksen alueet 2007-2011, TEM-analyyseja 37/2011

Maliranta, Mika, Reijo Mankinen, Paavo Suni ja Pekka Ylä-Anttila (2011) Suhdanne- ja rakennekriisi yhtä aikaa? Toimiala- ja yritys rakenteen muutokset taantumassa. ETLA keskusteluaiheita. No. 1239.

Mäkitalo, Jukka ja Anssi Paasivirta (2011) Äkillisten rakennemuutosten hoitomallin kehittyminen työ- ja elinkeinoministeriössä. Työpoliittinen aikakauskirja 2/2011, 73- 91.

Näätänen, Ari-Matti (2010) Paperimiehestä lähihoitajaksi. Lakkautettujen sellu- ja paperitehtaiden työntekijöiden työurien kehitys Haminassa, Kemijärvellä ja Kajaanissa. SAK tutkimustieto 2/2010.

Osenius, Johanna (2011) EU tukee äkillisen rakennemuutoksen kohtaamia alueita. Rakennerahastojen uutiskirje.

Pohjantammi, Ismo (2008) Äkillisen rakennemuutoksen reagointiprosessit Voikkaan ja Summan tapauksessa.

Reini, Kaarina, Hannu Törmä ja Jarkko P. Mäkinen (2009) Massa- ja paperiteollisuuden supistuminen ja aluetaloudelliset vaikutukset. Ruralia-instituutti, raportteja 50.

Reini, Kaarina ja Hannu Törmä (2010) Suomen metsäteollisuuden uusien mahdollisuuksien aluetaloudelliset vaikutukset. Ruralia-instituutti, raportteja 55.

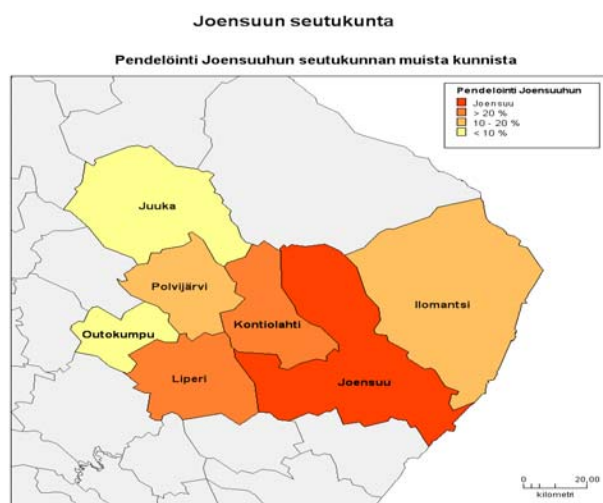
Törmä, Hannu, Kaarina Reini ja Susanna Määttä (2010) Suomen sahateollisuuden supistumisen ja tulevaisuuden kuvien aluetaloudelliset vaikutukset. Ruralia-instituutti. Raportteja 62.

LIITTEET: Alueet	27
A. Maakuntakeskukset	28
1. Joensuun seutukunta	28
2. Lappeenrannan seutukunta	32
3. Kouvolan seutukunta	36
4. Kotka-Haminan seutukunta	40
5. Kajaanin seutukunta	45
6. Oulun seutukunta	49
B. Aluekeskukset	54
7. Etelä-Pirkanmaan seutukunta	54
8. Forssan seutukunta	59
9. Imatran seutukunta	63
10. Kaskisten kaupunki	67
11. Salon seutukunta	70
12. Varkauden alue	75
13. Heinolan alue	79
14. Raaseporin seutukunta	84
C. Maaseutukeskukset	87
15. Jämsän seutukunta	87
16. Keuruun seutukunta	91
17. Vakka-Suomen seutukunta	94
18. Saarijärvi-Viitasaaren seutukunta	97
19. Itä-Lapin seutukunta	101
20. Keski-Karjalan seutukunta	105
21. Koillis-Savon seutukunta	110
22. Haapavesi-Siikalatvan ja Nivala-Haapajärven sk	114
23. Ylä-Pirkanmaan seutukunta	121
24. Äänekosken seutukunta	126
25. Karkkilan kaupunki	129
26. Kemiönsaari	132
D. Meriteollisuus	134

MAAKUNTAKESKUKSET

1. JOENSUUN SEUTUKUNTA

Kunnat 2011: Ilomantsi, Joensuu, Juuka, Kontiolahti, Liperi, Outokumpu, Polvijärvi
 Kunnat 2006: Eno, Ilomantsi, Joensuu, Juuka, Kontiolahti, Liperi, Outokumpu, Polvijärvi, Pyhäselkä
 Ohjelmakausi: 2007–2008, 2012–2015 varuskunnan lakkauttamisesta johtuva tukialue
 Elinkeinoyhtiö: Joensuun Seudun kehittämissyhtiö JOSEK Oy

Joensuun seutukunta								
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Väestö	122036	122025	122187	122554	122985	123486	123898	
65- /15–64 %	25,3	25,4	25,8	26,3	27,2	28,3	29,4	
Nettomuutto	-117	-124	212	218	455	322	351	
Työttömät	8002	7367	7047	8473	8056	7188	7903	8468
Tyött.aste %	14,3	13,2	12,6	15	14,2	12,8	14	14,9
Pitkäaikaistyöttömät	2076	1740	1518	1455	1511	1519	1749	2148
Alle 20-v. työttömät	115	117	139	173	180	151	168	150
Alle 25-v. työttömät	792	751	710	1138	1103	790	958	1056
Työvoimakoulutuksessa	855	1235	1199	1040	1568	1195	785	731
Avoimet työpaikat	2023	1872	1608	1376	1538	1741	1354	988
Työlliset	48000	48596	48886	47832	48656	48906	48349	48332
Työll.aste %	59,0	59,7	60,0	58,6	59,8	60,4	59,9	
Taloud. huoltosuhde	1,5	1,5	1,5	1,6	1,5	1,5	1,6	
Aloittaneet yritykset	503	675	585	550	582	442	425	
Yrityskannan muutos %	2	4,1	2,2	1,1	2,8	0,4		

Joensuun seutukunta nimettiin äkillisen rakennemuutoksen alueeksi kaudelle 2007–2008. Nokian matkapuhelimiin muovikuoria valmistava Perlos Oyj lopetti toimintansa vuosien 2006–2007 välisenä aikana. Joensuun ja Kontiolahden tehtailta irtisanottiin yhteensä 1650 henkilöä. Irtisanomiset vaikuttivat myös Perloksen alihankkijoiden toimintaan. Parhaimmillaan Perlos Oyj työllisti yli 2000 henkilöä. Joensuun seudulta poistui Perloksen toiminnan loppumisen jälkeen noin 20 prosenttia teollisuustyöpaikoista. Vuoden 2013 loppuun mennessä seutukunnassa lakkautetaan Pohjois-Karjalan prikaati (Kontiorannan varuskunta) , jolloin arvioidut työpaikkamenetykset nousevat noin 200 henkilöön.

	Työpaikka vähennykset 1)	Irtisanotut	Tukitoimin työllistyneet	Koulutuksessa	Eläkkeelle siirtyneet	Työttömyys-eläkkeel le pääsyä odottavat a) lisäpäivillä	b) ei vielä lisäpäivillä	Työttömän ä	Työttömänä (%) 2)	Muu 3)
Joensuun seutukunta	900	1650	18	25	17	5	6	107	7,2 %	1472
Kausi päättyi 2008 lopussa										
Perlos Oyj	400	1650	18	25	17	5	6	107		1472
Kausi päättyi 2015 lopussa (tukialue /varuskuntien lakkauttaminen)										
Pohjois-Karjalan Prikaati	200									

(tiedot 2013)

Rakennemuutoksen hallintaa varten perustettiin alueellinen rakennemuutosjohtoryhmä, jossa oli mukana Joensuun kaupunki, Kontiolahden kunta, Josek Oy, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, Pohjois-Karjalan TE-keskus ja Perlos Oyj. Ryhmän työskentely oli tiivistä ja ratkaisukeskeistä. Myös paikalliset yrittäjät otettiin mukaan rakennemuutoksen hallintaan. Perloksen toiminnan loppumisen jälkeen muut Joensuun seudun yritykset lisäsivät määräaikaista sopimuksia. Seudulle syntyi myös uusia yrityksiä, jotka hyödynsivät Perloksen osaamista sekä koneita. Entiset yrityksen työntekijät perustivat seudulle noin 30 uutta yritystä. Perlokselta irtisanotut työllistyivät hyvin, mutta muodostivat nk. tulpan niille, jotka olivat alueella vaikeammassa asemassa työmarkkinoilla. Vuosina 2007 ja 2008 työmarkkinoilla oli kysyntää nuoresta ammattitaitoisesta työvoimasta ja Perlokselta irtisanotut saivatkin hyvin töitä. Taantuman alkaessa syksyllä 2008 useat määräaikaissa työsuhteissa olleet jäivät uudelleen työttömiksi.

Toimijat Joensuun seudulla ovat arvioineet, että nopea reagointi rakennemuutokseen oli keskeisessä asemassa Perloksen tapauksessa. Seudun paikalliset toimijat tekivät tiivistä yhteistyötä keskenään ja toimintaa pyrittiin edistämään ideariihitilaisuuksissa. Myös seudun elinkeinostrategiat yhteen sovitettiin ELY-keskuksen ja maakunnan liiton kanssa.

Sama yhteistyömalli otettiin Joensuun seudulla käyttöön varuskuntien lakkauttamisen päätöksen jälkeen. Vuonna 2012–2013 perustettiin Kontiolahden kunnan johdolla rakennemuutosryhmä, jonka toiminnassa on mukana seudun keskeisiä toimijoita.

Euroopan globalisaatorahasto (EGR) antoi rahoitusta alueelle noin 2,6 miljoonaa euroa. Rakennemuutosrahat ja EGR-tuki eivät ole riittäneet alueen ongelmien hoitoon, vaan alueen omaa rahoitusta on jouduttu käyttämään monella eri tavalla. Kontiolahden varuskunnan lakkauttamispäätöksen jälkeen alueella olisi toivottu nopeampaa päätöksentekoa erityisesti varuskunta-alueen ja kiinteistöjen uudelleen käytön suhteen.

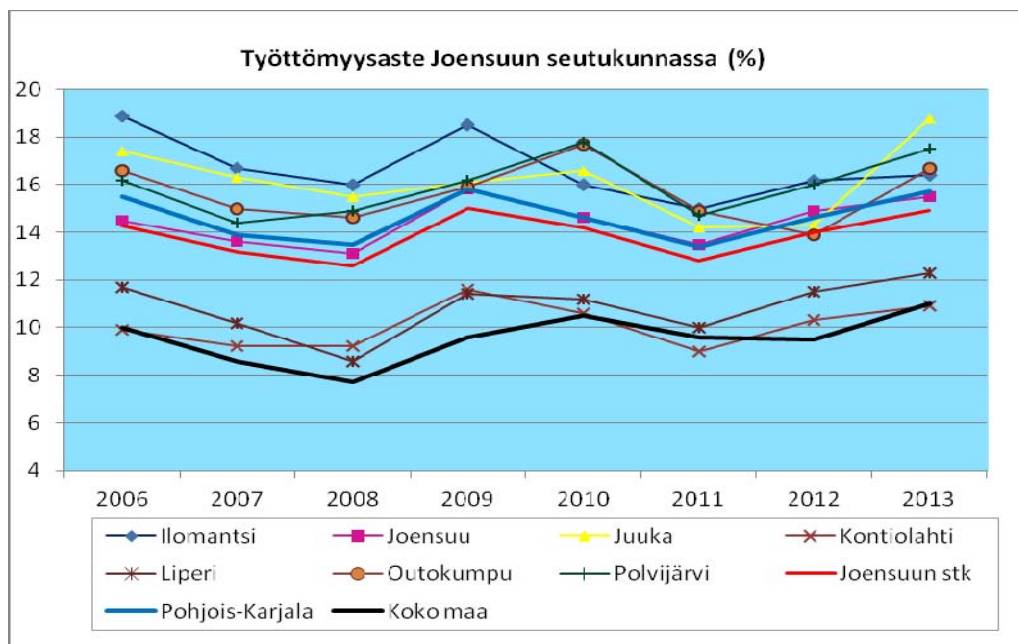
Äkillinen rakennemuutos on monipuolistanut ja uudistanut Joensuun seudun elinkeinorakennetta. Seudulla toimivat yritykset hyödynsivät Perlokselta vapautuneen työvoiman osaamisen. Lisäksi yhteistyö toimijoiden kesken tiivistyi ja uusia verkostoja syntyi, jotka ovat auttaneet rakennemuutoksiin ennakoitaessa.

Uusia yrityksiä on syntynyt vuonna 2012 yhteensä 400 kappaletta.

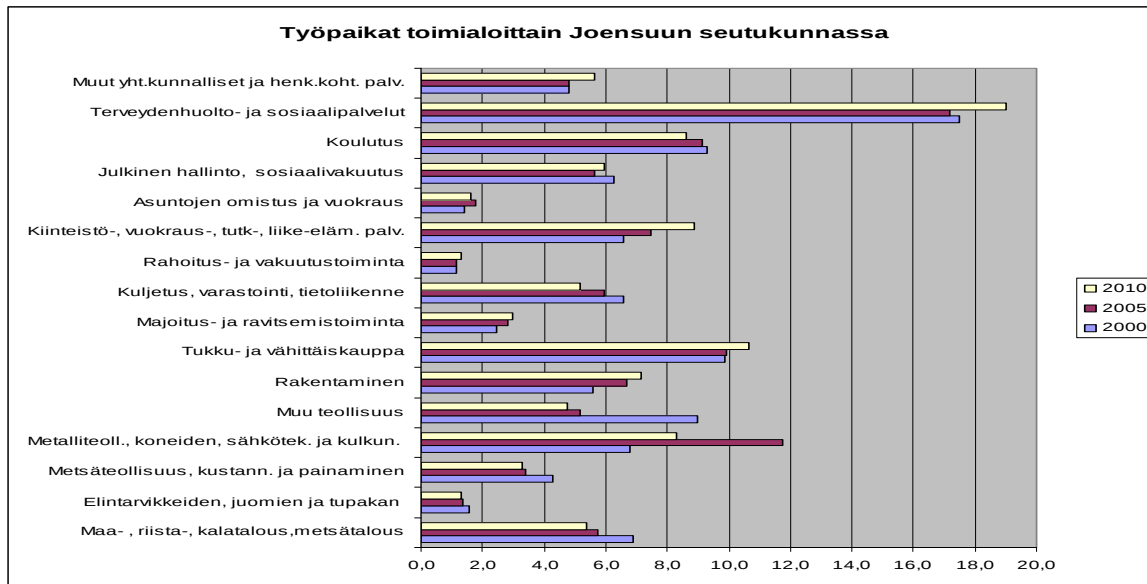
Vuosi	uusia yrityksiä, kpl
2012	Yhteensä 400 uutta yritystä; Varuskunnan lakkauttamisen vuoksi tukialueeksi nimeäminen vasta loppuvuodesta 2012 -> ei ehtinyt vielä vaikuttaa uusien yritysten syntymiseen
2011	Yhteensä 438 uutta yritystä; ei enää/vielä ÄRM- tms. alueena, joten ei ÄRM-vaikutusta

Alueen työllisyys ja suurimmat työllistäjät

Pohjois-Karjalan maakunnassa ja Joensuun seutukunnassa työttömyys alkoi nousta jo vuoden 2011 aikana, kun koko maassa nousu alkoi selkeämmin vuonna 2012. Joensuun seutukunnassa on huomattavan korkea työttömyysaste verrattuna koko maahan ja se oli kesällä 2013 suurimmista kaupunkiseuduista jkorkein, noin 16%. Seutukunnan työvoiman määrä oli vuoden 2013 alussa 56800 ja määrä on noussut vuodesta 2006 noin 800 henkilöllä. Työttömien määrä on noussut vuosien 2012–2013 välillä 565 ja se oli keväällä 2013 lähes 8500 henkeä. Pitkäaikaistyöttömiä oli työttömistä työnhakijoista noin 25 prosenttia ja alle 25-vuotiaita työttömiä yli 12 prosenttia. Nuorisotyöttömyyden ja pitkäaikaistyöttömyyden osuudet ovat kasvamassa.

Suurimmat yritykset Joensuun seutukunnassa (2011)	Henkilöstö
POHJOIS-KARJALAN OSUUSKAUPPA	769
ABLOY OY	669
JOHN DEERE FORESTRY OY	408
MEDISIZE OY	310
TULIKIVI OYJ	308
ITELLA POSTI OY	243
VR-YHTYMÄ OY	222
ELISA OYJ	202
THERMO FISHER SCIENTIFIC OY	194
OUNEVA OY	186
PUNAMUSTA OY	178
ENOCCELL OY	178
UPM-KYMMENE WOOD OY	174
ISS PALVELUT OY	170
VALIO OY	169
OUTOTEC TURULA OY	164
MESTARINIKKARIT OY	161

Toteutettuja hankkeita ärm-rahoituksen tuella 2007-2012

Yritysten kehittämisavustukset Joensuun seutukunta		
Hanke	Uudet työpaikat	Tukimäärä
Suomen Levyprofiili Oy, 530 0100/460/2008/B, Tarkoituksena on kehittää yrityksen kilpailukykyä sopimusvalmistajaverkostossa panostamalla tuotantomenetelmkehitykseen ja nykyaikaisiin, yrityksen teknologista tasoa kohottaviin koneisiin	8	298 000
Muovisola Oy, 530 0013/460/2008/A, Koneet ja laitteet sekä toimitilan laajentaminen	2	273 300
Suomen CNC-Metal Oy, 530 0094/460/2008/A, Hankkeen tarkoituksena on parantaa yrityksen kilpailukykyä ja turvata kasvua investoimalla nykyaikaisiin koneisiin.	8	218 765
Nanocomp Oy Ltd, 530 0032/460/2008/B, Tuotannolliset investoinnit	7	189 885
Arskan Kone Oy, 530 0161/460/2008/A, Tuotantotilan laajentaminen sekä konehankintoja sekä uuden tuotteen kehittäminen	2	127 150
Flaxwood Oy, 530 0177/460/2007/A, Tuotannon ja tuotantoteknologian kehittäminen	6	106 750
Valukumpu Oy, 530 0101/460/2008/A, Kansainvälistymishanke. uusien asiakkaiden hankinta Keski-Euroopasta liitin liiketoimintaan liittyen. Liittimien pinnoitusmenetelmien muuttaminen kultapinnoituksesta NiPd- pinnoitukseen.		69 400
Artinet Metal Oy, 530 0129/460/2008/B, Käynnistyvään toimintaan liittyvät koneinvestoinnit.	2	56 221
Ecomonitor Oy, 530 0171/460/2008/A, Yritystoiminnan käynnistäminen hautomossa	2	42 941
NC-Milltop Oy, 530 0024/460/2008/A, Työstökeskus ympäryslaitteineen	1	20 214
Yhteensä 10 hanketta	38	1 402 626

Rakennerahastotuella toteutettuja hankkeita 2007-2013

Koodi	Rahasto	Projektin nimi	Toteuttajan nimi	Uudet työpaikat	Sidonta EU + valtio
A536364	EAKR	Kaivostoiminnan infra-investoinnit	Endomines Oy		2188302
A561514	EAKR	Tilojen rakentaminen Suomen Levyprofiili Oy:lle	Joensuun Yrityskiinteistöt Oy		1816750
A563023	EAKR	DIECUT-TECH. Muotoleikkauskapasiteettiin investoiminen.	Nanocomp Oy Ltd		215100
S10231	ESR	AmmattiURA -hanke	Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä		669797
S10314	ESR	Profiloidu osajaksi	Honkalampi-säätiö	57	292673
S10555	ESR	Profiloidu osajaksi / Työvoimapolitiiset toimet	Pohjois-Karjalan TE-keskus		920673
S11160	ESR	Äkillinen rakennemuutos Joensuu	Pohjois-Karjalan TE-keskus		547746
S11793	ESR	Korkeastikoulutettujen työllistymis- ja ohjauspalvelut Pohjois-Karjalassa	Itä-Suomen yliopisto		431800
Yhteensä 11 hanketta				61	7595839

2. LAPPEENRANNAN SEUTUKUNTA

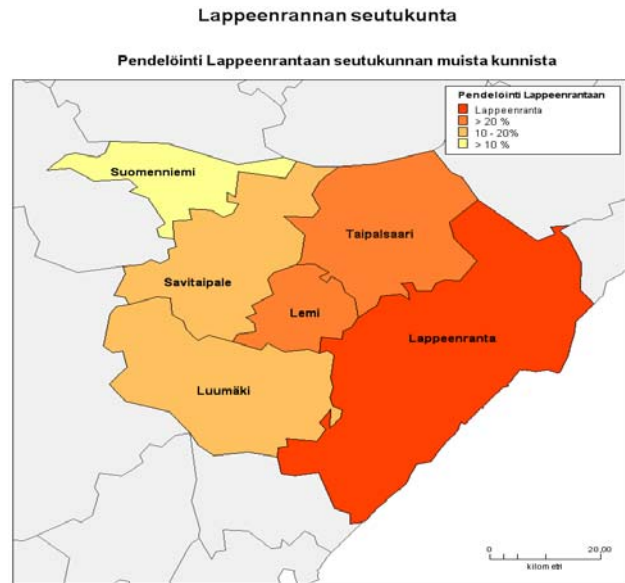
Kunnat 2013: Lappeenranta, Lemi, Luumäki, Savitaipale, Taipalsaari

Kunnat 2011: Lappeenranta, Lemi, Luumäki, Savitaipale, Suomenniemi, Taipalsaari

Kunnat 2006: Lappeenranta, Joutseno

Ohjelmakausi: 2007–2008

Elinkeinoyhtiö: Lappeenrannan Seudun Yrityspalvelut Oy, Lappeenranta Innovation Oy, Lappeenrannan Kaupunkiyhtiöt Oy

Lappeenrannan seutukunta								
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Väestö	88802	88766	88915	88879	88967	88964	89109	
65- /15–64 %	28,3	28,3	28,8	29,1	30,1	31,5	32,9	
Nettomuutto	23	73	194	211	124	90	237	
Työttömät	5094	4373	4159	4891	5155	4912	4852	5322
Tyött.aste %	12,1	10,4	9,9	11,6	12,2	11,8	11,6	12,6
Pitkäaikaistyöttömät	1476	1139	979	813	973	1033	1196	1330
Alle 20-v. työttömät	100	99	95	115	117	121	102	111
Alle 25-v. työttömät	577	477	467	682	727	613	601	700
Työvoimakoulutuksessa	764	640	554	670	874	806	527	436
Avoimet työpaikat	993	907	531	436	414	621	692	749
Työlliset	37063	37523	37709	37155	37018	36575	36981	36784
Työll.aste %	63,4	64,1	64,4	63,5	63,7	63,5	64,8	
Taloud. huoltosuhde	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	
Aloittaneet yritykset	464	439	442	400	435	429	428	
Yrityskannan muutos %	3,4	2,9	2,0	1,6	3,3	2,9		

Lappeenrannan seutukunta nimettiin äkillisen rakennemuutoksen alueeksi kaudelle 2007–2008. UPM Kymmene Oy:n paperitehtaalta irtisanottiin 350 henkilöä vuonna 2007, kun Kaukaan tehtaalta suljettiin yksi paperikone. Samaan aikaan Lappeenrannassa lopettivat toimintansa Pola Oy ja Karja-portin teurastamo. Molempien yritysten irtisanomiset koskivat yhteensä 200 työntekijää.

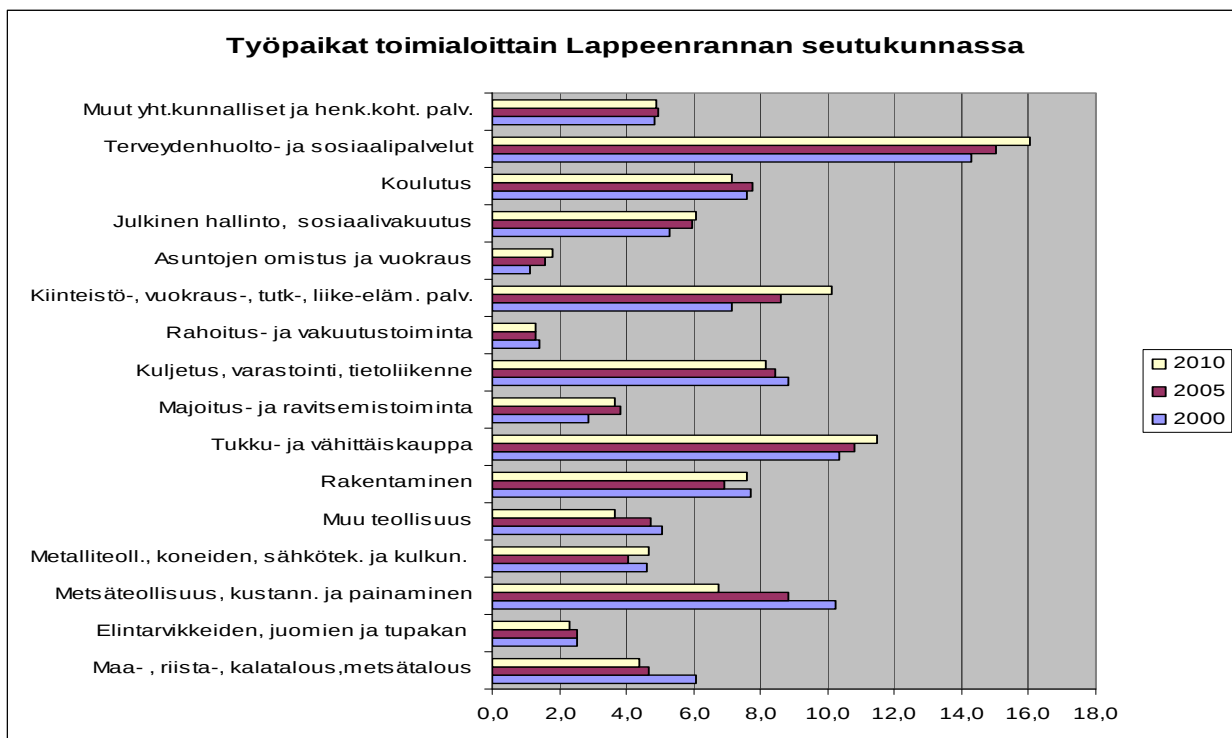
Vuonna 2010 tammikuussa UPM Kymmene ilmoitti sulkevansa Kaukaan vaneritehtaan, jolloin irtisanomisuhka koski noin 300 työntekijää. Lappeenranta ei kuitenkaan nimetty uudestaan äkillisen rakennemuutoksen alueeksi.

Rakennemuutoksen hallintaa varten perustettiin Lappeenrannan kaupungin vetämä ohjausryhmä. Ryhmän toiminta on kuitenkin ollut suhteellisen vähäistä. Lappeenrannassa toimivat Lappeenrannan Seudun Yrityspalvelut Oy (LSYP), Lappeenranta Innovation Oy sekä Lappeenrannan kaupunkiyhtiöt Oy, joilla kaikilla on elinkeinopolitiikkaan liittyviä kehitystoimia.

Lappeenrannan seutukunta 2011	irtisnottujen määrät	avoimille työmarkkinoille työllistyneet	tukitoimien työllistyneet	koulutuksessa	eläkkeelle siirtyneet	työttömyyseläke A	B	työttömänä	työttömänä (%)	Muut
UPM-Kymmene Oyj	350					70		74	21,14	

Rakennemuutoksen aiheuttamien ongelmien lieventämistä paransi TE-toimiston nopea toiminta. TE-toimisto tuki työttömiksi jäävien muutoshalua ja uudelleen koulutusta. Haasteena puolestaan on ollut tyhjiksi jääneiden tilojen uudet käyttömuodot ja prosessia on hidastanut epäselvyys tilojen vapautumisnopeudesta.

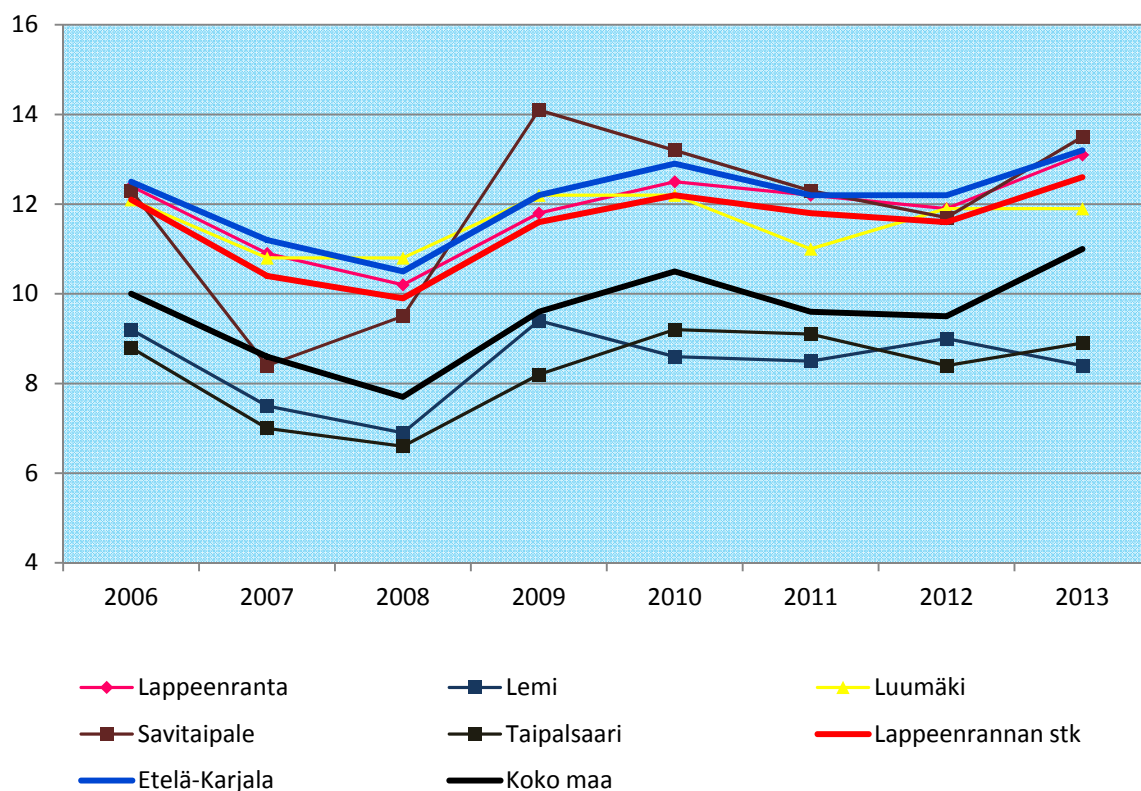
Lappeenrannan elinkeinorakenne painottuu edelleen voimakkaasti metsäteollisuuteen. Tilannetta Etelä-Karjalassa on kuitenkin helpottanut voimakkaasti kehittyvä venäläisten ostos- ja muu matkailu sekä vähittäiskaupan kasvu. Panostukset matkailun kehittämiseen osana rakennemuutostoinenpiteitä ovat olleet positiivisia, mistä esimerkkinä ovat investoinnit Saimaan kylpyläkiinteistöt - hankkeeseen.

Työllisyys ja työttömyys seutukunnassa sekä suurimmat työllistäjät

Lappeenrannan seutukunnassa työttömyysasteen kehitys seuraa koko maan kehitystä. Lappeenrannan seutukunnassa työttömyysaste alkoi jälleen nousta vuonna 2012 ja vuoden 2013 maaliskuussa työttömyysaste oli 12,6 prosenttia. Työttömien lukumäärä oli seutukunnassa keväällä 2013 yli 5300, missä on lähes 10%:n kasvu vuotta aikaisempaan tilanteeseen. Alle 25-vuotiaita työttömien osalta kasvu oli yli 16%. Myös pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut seudulla tasaisesti. Lappeenrannan seudulla avoimien työpaikkojen lukumäärä on lisääntynyt 8,2 prosentilla vuosien 2012–2013 välisenä aikana.

Työttömyysaste Lappeenrannan seutukunnassa (%)

Suurimmat yritykset Lappeenrannan seutukunnassa (2011)	Henkilöstö
UPM-KYMMENE OYJ	1169
SAIMAAN TUKIPALVELUT OY	854
ETELÄ-KARJALAN OSUUSKAUPPA	683
FAZER MAKEISET OY	337
LASSILA & TIKANOJA OYJ	290
ITELLA POSTI OY	263
OUTOTEC (FILTERS) OY	240
PAROC OY AB	236
STORA ENSO WOOD PRODUCTS OY LTD	189
VAASAN OY	174
NORDKALK OY AB	170
METSÄ FIBRE OY	152
ETELÄ-KARJALAN OSUUSPANKKI	141
VR-YHTYMÄ OY	126
FAZER LEIPOMOT OY	120
TIETO FINLAND OY	119
SAIMAAN TALOUS JA TIETO OY	111
METSÄLIITTO OSUUSKUNTA	106

Toteutettuja hankkeita ärm-rahoituksen tuella 2007-2012

Yritysten kehittämisavustukset Lappeenrannan seutukunnassa		
Hanke	Uudet työpaikat	Tukimäärä
Lappeenrannan Yritystila Oy, 526 0067/460/2008, Toimitilojen rakentaminen The Switch Electrical Machines Oy:lle	95	1 991 250
Saimaan Kylpyläkiinteistöt Oy, 2012	41	1 755 554
The Switch Electrical Machines Oy, 526 0066/460/2008, Sähkökoneiden kokoonpanotehtaan perustaminen.	35	344 300
MS-Pinnoitus Oy, 526 0018/460/2008, Suurten maansiirtorenkaiden pinnoitustoiminnan aloittaminen	2	176 300
MV-Marin Oy, 526 0015/460/2008/A, Tuotteiden sekä työtilojen, -kalujen ja -menetelmien kehittäminen	15	125 000
I-Kone Oy, 526 0181/460/2008, Numeerisesti ohjattu karusellisorvi	1	95 420
Saimaan Velhot Oy, 526 0231/460/2007/B, Kunnostetaan Lauritsalan kartano ohjelmapalvelu-, kokous- ja majoituskäyttöön	2	95 250
Konepaja Facor Oy, 526 0183/460/2008, Tuotannon laajennusinvestoinnit.	2	94 454
MeVEA Oy, 526 0311/460/2008/A, Investoinnit ja uusien henkilöiden palkkaus	5	61 750
Ompeluosuuskunta Onnex, 2012		38 475
Yhteensä 20 hanketta	209	4909577

Rakennerahastot 2007-2013

Koodi	Rahasto	Projektin nimi	Toteuttajan nimi	Uudet työpaikat	Sidonta EU + valtio
A30974	EAKR	Hankerahoituspalvelu innovatiivisille ja kasvuyrityksille	Lappeenranta Innovation Oy	11	120 556
A31772	EAKR	BIOTULI, biojalostamon uudet tuotteet ja liiketoimintamallit	Lappeenrannan teknillinen yliopisto	0	459 688
A31920	EAKR	BIOTUKI	Lappeenrannan teknillinen yliopisto	0	24 360
S10025	ESR	Teknologia- ja osaamispohjaisen yritystoiminnan valmennus	Lappeenranta Innovation Oy	47	717 688
A31114	EAKR	Kaakosta voimaa - Tuulivoiman ja bioenergian osaamisen kehittäminen Kaakkois-Suomessa	Curson Oy	10	512 000
A31674	EAKR	Rajukaasu - Rakennemuutoksen johtaminen Kaakkois-Suomessa	Curson Oy	8	700 200
S10950	ESR	Elämyksiä Etelä-Karjalasta	Imatran Seudun Kehitysyhtiö Oy	1	72 500
S11069	ESR	MOTKE, matkailun oheispalvelujen tuotteistamis- ja kehittämishanke	Imatran Seudun Kehitysyhtiö Oy	0	112 000
S11521	ESR	Voi hyvin yrittäjä - Hyvinvointiohjelma Kaakkois-Suomessa	Saimaan ammattikorkeakoulu Oy	39	300 000
S11771	ESR	Uusiin töihin	Kaakkois-Suomen ELY	5	856 240
S11782	ESR	Wood Academy	Kymenlaakson ammattikorkeakoulu Oy	0	643 760
Yhteensä 11 hanketta				121	4 518 992

3. KOUVOLAN SEUTUKUNTA

Kunnat 2011: Iitti, Kouvola
 Kunnat 2006: Iitti, Kouvola, Anjalankoski, Elimäki,
 Jaala, Kuusankoski, Valkeala
 Ohjelmakausi: 2007–2009, 2011–2012
 Elinkeinoyhtiö: Kouvola Innovation Oy (Kinno),
 Ebic Oy

Kouvolan seutukunta	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Väestö	96643	96021	95529	95235	95077	94569	94251	
65- /15–64 %	30	30,1	30,7	31,3	32,7	34,2	35,9	
Nettomuutto	-280	-366	-219	31	48	-211	29	
Työttömät	5313	4967	4469	4967	5330	4942	5090	5645
Tyött.aste %	11,5	10,9	9,9	11,1	12	11,3	11,6	13
Pitkäaikaistyöttömät	1430	1239	1216	900	1074	1215	1300	1470
Alle 20-v. työttömät	124	101	83	120	137	108	115	139
Alle 25-v. työttömät	618	518	474	662	719	578	674	749
Työvoimakoulutuksessa	652	661	542	664	803	718	666	520
Avoimet työpaikat	1583	1088	938	1154	947	908	1132	755
Työlliset	41053	40588	40642	39758	39053	38967	38699	37917
Työll.aste %	66	65	65,5	64,4	63,9	64,6	65,2	
Taloud. huoltosuhde	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	
Aloittaneet yritykset	454	521	504	397	442	435	374	
Yrityskannan muutos %	2,4	3,4	2,4	0	2,4	1,1		

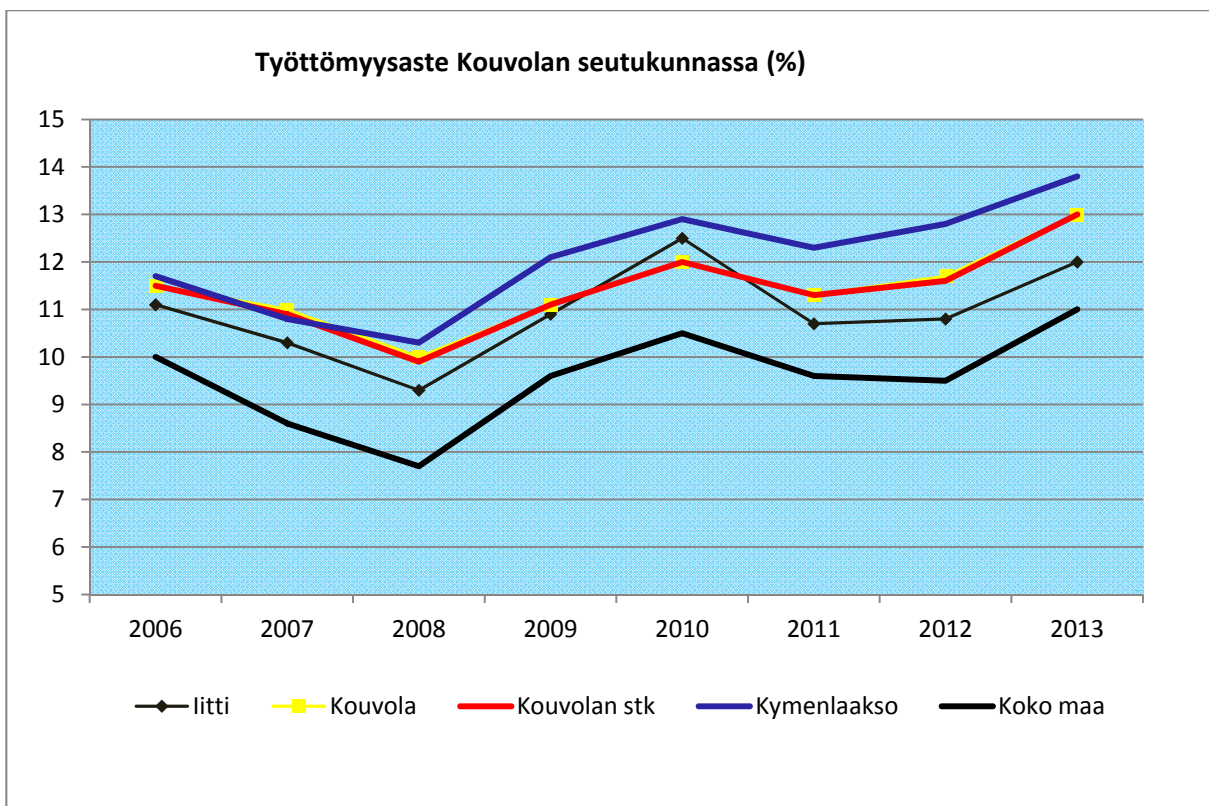
Kouvolan seutukunta on nimetty äkillisen rakennemuutoksen alueeksi kahdesti. Vuonna 2007 UPM Kymmene Oyj:n Voikkaan paperitehtaalta Kuusankoskelta irtisanottiin 678 henkilöä ja Stora Enso Oyj:n paperitehtaalta Anjalankoskelta 170 henkilöä. Vuonna 2011 irtisanomiset koskivat UPM Kymmene Oyj:n paperitehtaita, Stora Enso Oyj:n paperi- ja kartonkitehtaita sekä Myllykoski Paper Oyj:n paperitehtaita Kouvolaan. Lisäksi irtisanomiset vaikuttivat metsäteollisuuden alihankkijoihin seutukunnassa.

	irtisanot- tujen määrä	työllisty- neet	tuki- toimin työllis- tyneet	koulu- tuk- sessa	eläk- keelle siirty- neet	työttömyyseläk- keelle pääsyä odottavat	työttö- mänä	työttö- mänä (%)	Muut
						lisäpäi- villä	ei- lisä- päivillä		
Kouvolan seutukunta 2007	848		58	15	70	149		194	22,88
UPM-Kymmene Oyj Voikkaa	678		50	10	70	71		113	10
Stora Enso Oyj Anjalankoski	170		8	5		78		81	
Kouvolan seutukunta 2011	658								
UPM-Kymmene Oyj	321								
Stora Enso Oyj	44								
Myllykoski Paper Oyj	126								
Paperiteollisuuden kunnos- sapito yritykset	93								

Rakennemuutoksen käynnistyessä Kouvolan seudun seitsemän kunnan elinkeinotoimesta vastasi Kouvolan seudun kuntayhtymä sekä Kouvolan ja Kuusankosken omat osakeyhtiömuotoiset elinkeinoyhtiöt. Vuonna 2009 tapahtuneen kuntaliitoksen jälkeen elinkeinotoiminta uudistettiin ja elinkeinoasioita varten perustettiin Kouvolan Innovation Oy (Kinno) sekä sijoittumispalveluiden hoitoon keskittynyt Ebic Oy. Kinnon ja Kouvolan kaupungin välinen työnjako on ollut kuitenkin epäselvää, eikä sille ole muodostunut vahvaa itsenäisen toimijan asemaa.

Kouvolan seutukunnassa on käynnissä pitkään jatkunut rakennemuutos ja seutu menettää jatkuvasti työikäistä väestöä ja työvoimaa. Eniten odotuksia kohdistuu kaupan ja matkailun kehitykseen. Alueella on toteutettu kauppakeskushankkeita, mutta epävarmuutta aiheuttavat kilpailun kasvaminen lähikuntien kesken. Venäjän läheisyydellä on vaikutusta Kouvolan rautatieliikenteeseen. Potentiaalisena kehittämisen kohteena pidetään Kouvolan logistiikka-alueiden ja -klusterin kehittämistä.

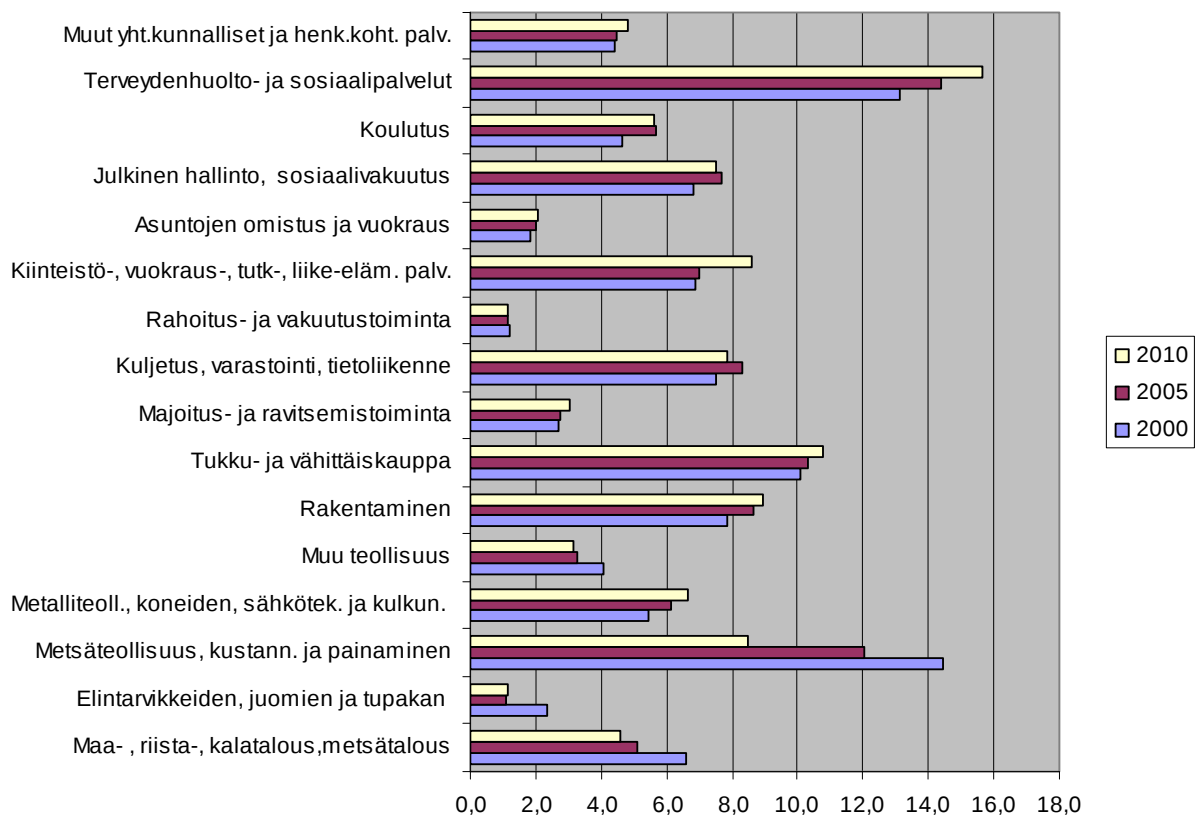
Työllisyys ja työttömyys seutukunnassa sekä suurimmat työllistäjät

Kouvolan seutukunnassa työttömyysaste on jatkanut kasvuaan vuonna 2008 tapahtuneen tuotannon romahduksen jälkeen. Vuoden 2013 maaliskuussa Kouvolan seutukunnassa työttömyysaste oli 13 prosenttia, kun samaan aikaan se oli Kymenlaakson maakunnassa 13,8 prosenttia. Työttömien lukumäärä lähti jälleen nousuun vuonna 2011, jolloin työttömiä työnhakijoita oli lähes 5000 ja vuoden 2013 mennessä työttömien määrä on kasvanut 14,2 prosentilla. Vuosien 2012–2013 välillä pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut 13,1 prosentilla. Nuorisotyöttömien määrän kasvu on noin 11 prosenttia edelliseen vuoteen nähden.

Suurimmat yritykset Kouvolan seutukunnassa (2011)	Henkilöstö
UPM-KYMMENE OYJ	745
OSUUSKAUPPA YMPÄRISTÖ	734
VR-YHTYMÄ OY	667
MYLLYKOSKI PAPER OY	519
STORA ENSO PUBLICATION PAPERS OY LTD	379
STORA ENSO INGEROIS OY	294
EMPOWER OY	251
ITELLA POSTI OY	245
LUMON OY	225
HALTON OY	211
DINAMET OY	208
VR TRACK OY	188
ABB OY	175
SOL PALVELUT OY	163
VAASAN OY	149
LEMMINKÄINEN TALO OY	143
CTS ENGTEC OY	142
UPM-KYMMENE WOOD OY	136
ISS PALVELUT OY	132
DESTIA OY	128
PLAUDITE OY	126
FONECTA OY	125
KASTEK OY	122
RECTICEL OY	110
OY SCANWEB AB	107

Työpaikat toimialoittain Kouvolan seutukunnassa

Toteutettuja hankkeita ärm-rahoituksen tuella 2007-2012

Yritysten kehittämisavustukset Kouvolan seutukunnassa		
Hanke	Uudet työpaikat	Tukimäärä
LACELL Oy, 526 0029/460/2007/B, Kuitukangastuotannon aloittamiseen liittyvät kone- ja laiteinvestoinnit	35	1 300 000
Earth pac Oy, 2012	15	555000
Kiinteistö Oy Lareal, 526 0119/460/2007/A, Toimitilojen rakentaminen.		500 000
Propentus Oy, 2012	30	203050
Ekovillalevy Oy, 2012	6	176325
Kouvolan Betoni Oy, 2012	8	105200
Iitin Kymppikoneistus Oy, 526 0247/460/2009, Kone- ja laitehankinnat.	5	152 000
HoviRuoka Oy	5	78000
Peltolan Metalli Oy, 526 0228/460/2009, Tuotannon tason ja määrän nostaminen puuttuvan konetyypin (nc-pitkäjyrsin 24 työkalun makasiinilla ja 2,5 asteen indeksoivalla jyrsinpäällä.	1	67 200
Oy Kausala Wood Ltd, 526 0190/460/2009, Katres-puutavarakuivaamon hankinta kuivauskapasiteetin ja kuivauslaadun varmistamiseksi	1	25 540
Oy Finprofile Ltd, 526 0026/460/2008, Kone- ja laiteinvestoinnit.	1	18 750
Tmi Lassi Jalo, 526 0051/460/2008, CNC koneistuskeskuksen hankinta		16 300
SafeWalk Ratkaisut Oy, 526 0030/460/2008, Tuotannon aloitusinvestoinnit ym.	1	12 470
Yhteensä 23 hanketta	118	3376745

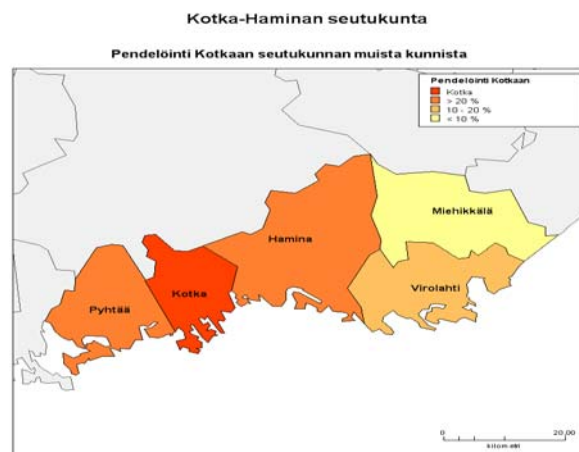
Työllisyysperusteiset investoinnit 2011-2012	Rak.aika.tp.	Yhteensä
Kouvolan kaupunki, Tervaskankaan yritysalueen kunnallistekniikan rakentaminen, vaihe 2	30	422065
Metsähallitus, Repoveden virkistyskäytön ja luontomatkailun palveluvarustuksen kehittäminen, Kouvola	1	176400
Kouvolan kaupunki, Logistiikka 6, Teholan raidejärjestelyt	5	97137
Yhteensä	36	695602

Rakennerahastotuen avulla toteutettuja hankkeita 2007-2013

Koodi	Rahasto	Projektin nimi	Toteuttajan nimi	Uudet työpaikat	Sidonta EU + valtio
A30334	EAKR	Innorail Development jatkohanke	Kouvolan Yritysmagneetti Oy	162	606 026
A31041	EAKR	Kouvolan TILTU	Kouvola Innovation Oy	0	267 820
A31114	EAKR	Kaakosta voimaa - Tuulivoiman ja bioenergian osaamisen kehittäminen Kaakkois-Suomessa	Curson Oy	10	512 000
A31674	EAKR	Rajukaasu - Rakennemuutoksen johtaminen Kaakkois-Suomessa	Curson Oy	8	700 200
A32040	EAKR	Ilmailualan oppimisympäristö/Utin helikopterikoulutuskeskus	Kouvolan kaupunki/ Kouvola seudun ammattiopisto	0	871 000
A32512	EAKR	3D-tuotantoteknologiat	Kouvola Innovation Oy		161 000
A32517	EAKR	Investor Network for Innovations INI	Curson Oy		170 000
S10043	ESR	Digitaaliset sisällöt	Kouvola Innovation Oy	10	1 079 876
S11521	ESR	Voi hyvin yrittäjä - Hyvinvointiohjelma Kaakkois-Suomessa	Saimaan ammattiopisto	39	300 000
S11771	ESR	Uusiin töihin	Kaakkois-Suomen ELY	5	856 240
S11782	ESR	Wood Academy	Kymenlaakson ammattikorkeakoulu Oy	0	643 760
S12022	ESR	Uutta Elinvoimaa	Kymenlaakson ammattikorkeakoulu Oy	0	494 320
S12049	ESR	Ihmeen särmää rakentamista	Kouvola Innovation Oy	0	626 500
S12105	ESR	Mylykoskelta myötävirtaan	Kymenlaakson ammattikorkeakoulu Oy	0	125 250
S12204	ESR	GREENJOBS-ohjelma - Rakennemuutoksesta vihreisiin työpaikkoihin	Kouvola Innovation Oy		490 000
S12281	ESR	Menesty muutoksessa - Menestysväylä, Kouvolan seutu	Kouvola Innovation Oy		195 000
Yhteensä 16 hanketta				234	8 098 992

4. KOTKA-HAMINAN SEUTUKUNTA

Kunnat: Hamina, Kotka, Miehikkälä, Pyhtää,
Virolahti
Ohjelmakausi: 2008–2011
Elinkeinoyhtiö: Cursor Oy

Kotka-Haminan seutukunta								
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Väestö	87598	87543	87225	87382	87305	87260	87170	
65- /15–64 %	30,7	30,8	31,5	32,2	33,5	35,1	36,9	
Nettomuutto	-78	240	-46	254	212	238	202	
Työttömät	4956	4403	4328	5321	5645	5303	5588	5850
Tyött.aste %	12	10,8	10,7	13,1	13,9	13,4	14,2	14,8
Pitkäaikaistyöttömät	1525	1264	1198	1025	1289	1418	1425	1530
Alle 20-v. työttömät	82	78	85	111	113	137	122	151
Alle 25-v. työttömät	474	405	446	692	697	673	762	814
Työvoimakoulutuksessa	507	516	486	490	757	671	568	404
Avoimet työpaikat	678	932	766	366	592	1004	505	589
Työlliset	36979	36555	35273	34973	35171	33847	33624	33613
Työll.aste %	65,1	64,4	62,5	62,2	63,1	61,4	61,9	
Taloud. huoltosuhde	1,4	1,4	1,5	1,5	1,5	1,6	1,6	
Aloittaneet yritykset	423	438	482	367	403	437	379	
Yrityskannan muutos %	2,5	2,8	2,1	0,2	3,1	1,4		

Kotka-Haminan seutukunta nimettiin äkillisen rakennemuutoksen alueeksi kaudelle 2008–2011. Vuonna 2007 Stora Enson Oyj:n Summan paperitehtaalta Haminasta irtisanottiin 450 henkilöä. Äkillisen rakennemuutosalueen statusta jatkettiin vuonna 2009, kun Stora Enso Oyj uhkasi Sunilan sellutehtaan sulkemisella. Sunilan sellutehtaalta irtisanottiin 320 henkilöä. Sellun markkinatilanne parani kuitenkin nopeasti ja Sunilan tehtaan toimintaa päätettiin jatkaa. Kaikkiaan irtisanomiset koskivat yhteensä 770 henkilöä. Paperitehtaan sulkeminen ja sellutehtaan lopettamisuhka liittyivät paperin markkinatilanteen muutoksista johtuviin kapasiteettijärjestelyihin.

	irtisa- notut	avoimille työmark- kinoille työllis- tyneet	tuki- toimin työllis- tyneet	koulu- tukses- sa	eläkkeelle siirtyneet	työttömyyseläk- keelle pääsyä odottavat		työttö- mänä	työttö- mänä (%)	Muut
						a) lisä- päivillä	b) ei- lisäpäi- villä			
Kotka-Haminan seutukunta 2011	770									
Stora Enso Oyj Summa	450		30	16	31	44		94	20,89	16
Stora Enso Oyj Sunila	320									

Huom! Työttömät luvut eri tehtailta sisältävät myös eläkeratkaisua odottavat. Eläkkeelle pääsyä odottavien kohdalla emme pysty erottamaan, kuka on jo lisäpäivillä ja kuka ei vielä ole lisäpäivillä.

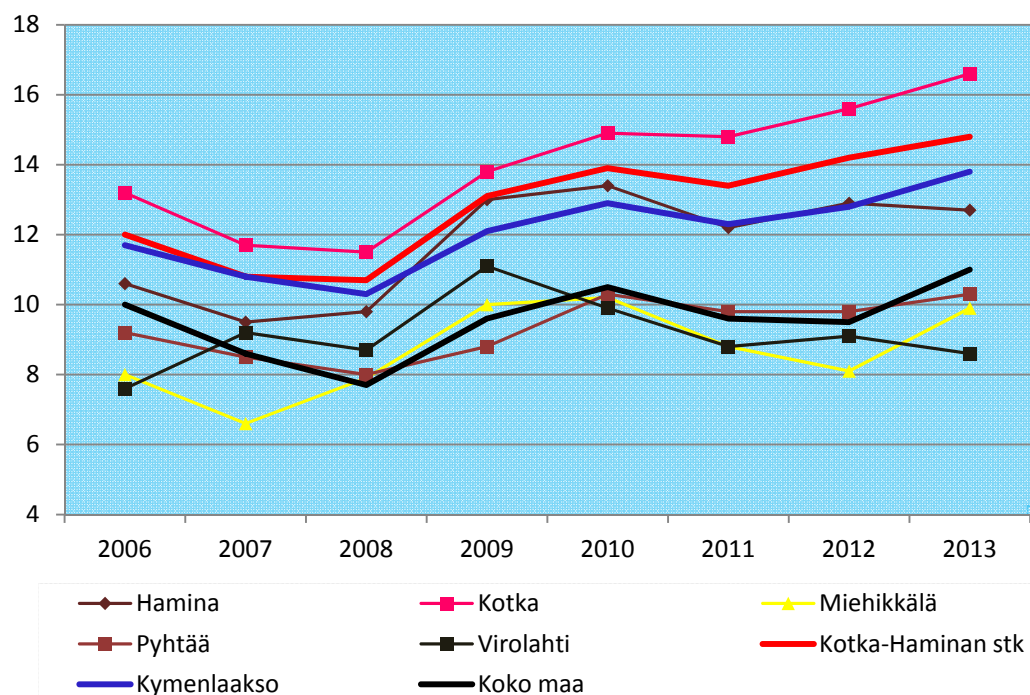
Summan tehtaan lakkautuksen jälkeen rakennemuutoksen hallintaa varten perustettiin Haminan kaupungin vetämä ohjausryhmä. Elinkeinoyhtiö Cursor Oy:llä oli operatiivisessa toiminnassa muiden seutukuntien vastaaviin ryhmiin verrattuna vahva rooli ja toiminta oli hyvin organisoitua. Cursor Oy vastuuksi jäi uuden yritystoiminnan etsiminen alueelle ja se toteutti jäljelle jääneet projektit tehokkaasti. Seudullinen kehittämissyhtiö Cursor Oy on toiminut runsaan 20 vuoden ajan ja luonut itselleen vahvan aseman seudullisena kehittäjänä johdonmukaisella ja tuloksellisella toiminnalla.

Stora Enson myi laminaattipaperia, aikakausilehtipaperia ja sahatavaraa valmistavan Kotkamillsin tehtaan sijoitusyhtiölle, joka jatkoi tehtaan toimintaa. Lisäksi Stora Enso Oy myi entisen Summan tehtaan Googlelle vuoden 2009 alussa. Google avasi tiloihin vuonna 2011 palvelinkeskuksen. Elokuussa 2012 Google teki päätöksen palvelukeskuksen laajentamisesta ja laajennuksen valmistuttua keskus työllistää 120–150 henkilöä. Venäläinen lannoiteyritys Fertilog aloitti toimintansa Kotkassa syksyllä 2011. Yritys kuljettaa lannoitteita Venäjälle Mussalon sataman kautta.

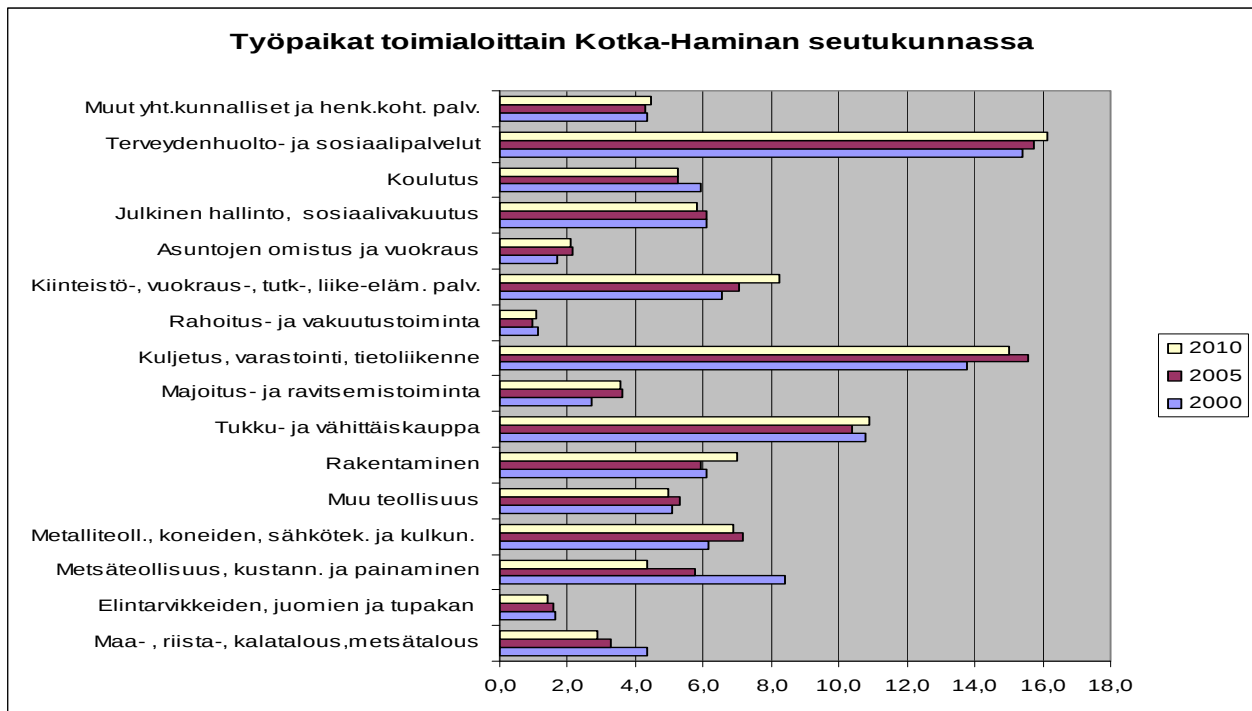
Seutukunnan työllisyys ja suurimmat työllistäjät

Työttömyysaste on korkea Kotka-Haminan seutukunnassa ja vuoden 2013 maaliskuussa se oli 14,8 prosenttia, vastaava luku oli Kotkan kaupungissa 16,6 prosenttia. Työttömiä työnhakijoita oli Kotka-Haminan seudulla 2013 maaliskuussa lähes 6000 ja määrä kasvoi edelliseen vuoteen nähden 4,7 prosentilla. Alle 25-vuotiaiden osuus työttömistä työnhakijoista oli seudulla keväällä 2013 noin 14 prosenttia ja pitkäaikaistyöttömien osuus noin 26 prosenttia.

Työttömyysaste Kotka-Haminan seutukunnassa (%)

Suurimmat yritykset Kotka-Haminan seutukunnassa (2011)	Henkilöstö
STEVECO OY	758
OSUUSKAUPPA YMPYRÄ	644
KOTKAMILLS OY	540
SULZER PUMPS FINLAND OY	491
AHLSTROM GLASSFIBRE OY	315
ANDRITZ OY	261
VAASAN OY	248
ISS PALVELUT OY	243
ITELLA POSTI OY	231
VR-YHTYMÄ OY	205
STORA ENSO OYJ	205
KRISTINA CRUISES OY	191
SONOCO-ALCORE OY	145
MESERA KARHULA OY	142
DANISCO SWEETENERS OY	138
KASTEK OY	136
MAINTPARTNER OY	126
COOR SERVICE MANAGEMENT KARHULA OY	123
OY POHJOLAN LIIKENNE AB	109
KAAKON TAITOA OY	105
HAMINAN VEISTOSAHA OY	101
J.M. HUBER FINLAND OY	101

Toteutettuja hankkeita ärm-rahoituksen tuella 2007-2012

Yritysten kehittämisavustukset Kotka-Haminan seutukunnassa		
Hanke	Uudet työpaikat	Tukimäärä
Kristina Cruises Oy, 526 0166/460/2009, Kristina Cruises Oy - suomalaisen risteilyliikenteen kehittäminen	103	1 670 000
Oy Woikoski Ab, 526 0234/460/2008/A, H2- laitos	4	525 000
Juhani Haavisto Oy, KAS 0189/05.02.09/2010, Akselivalmistuksen kehittäminen	12	350 000
Kotka Power Tech Oy, 526 0022/460/2008, Tuotantokapasiteetin nosto	6	284 250
Ontec Oy	9	139 000
Hakamäen Helmi Oy, 526 0078/460/2008/C, Toimitilojen laajennus.	5	133 320
KTT Service Oy, 526 0082/460/2008, Huoltohalli ja koneet	9	123 850
Kukouri Mobile Entertainment Oy, KAS 0147/05.02.09/2011, TinyZ-universumi	4	121 950
Hakamäen Helmi Oy, KAS 0114/05.02.09/2011, Tuotanto- ja varastotilojen laajennus.	6	120 000
Finex Oy, 2012	3	113 064
Domitrix Oy, 2012	2	112 150
DSTP-Engineering Oy, KAS 0182/05.02.09/2010, Projektikonseptien tuotteistaminen	3	95 000
HNR-Konepaja Oy	3	94 000
Songhi Entertainment Oy, 526 0140/460/2009/A, Internetissä toimiva palveluinnovaatio musiikin harrastajille. Luodaan puitteet ja mahdollisuudet tuotteen kotimaista ja maailmanlaajuisesta lanseerausta varten.	28	85 460
Merikuriiri Oy - Sea Courier Ltd, KAS 0020/05.02.09/2011/A, Monitoimilautta	2	84 000
Yhteensä 32 hanketta	275	4385878

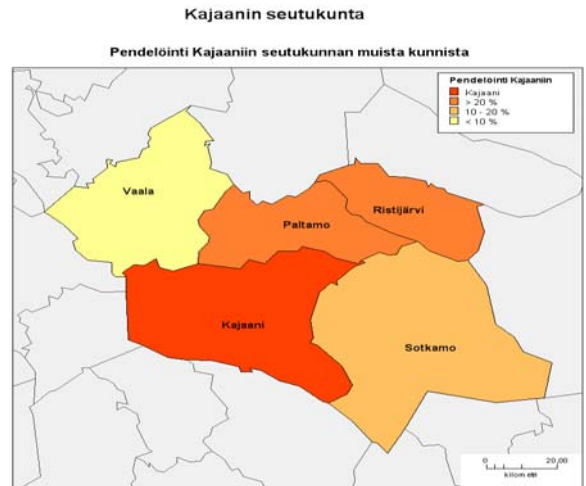
Työllisyysperusteiset investoinnit 2010 -2012	Rak.aik. tp. htv	Yhteensä	
Senaatti-kiinteistöt, Rakennuksen 56 muutos, Hamina	40	500 000	
Kotkan kaupunki, Kotolahden ratapihan laajentamiseen liittyvät Kotkan kaupungin työt	40	500 000	
Museovirasto, Keisarillista tasoa matkailupalveluihin, Kotka	5	184500	
Museovirasto, rakennushistorian osasto, Kotkan linnoitusten kehittäminen / 1	10	434797	
Haminan kaupunki, Tervasaaren alueen kehittäminen	10	248250	
Yhteensä	107	943797	

Rakennerahastot 2007-2013

Koodi	Rahasto	Projektin nimi	Toteuttajan nimi	Uudet työpaikat	Sidonta EU + valtio
A30333	EAKR	Teknologian kasvuohjelma 2007-2011, Technogrow	Cursor Oy	39	318 845
A30512	EAKR	Digitaalisen liiketoiminnan kasvuohjelma - Digikasvu	Cursor Oy	22	399 665
A31114	EAKR	Kaakosta voimaa - Tuulivoiman ja bioenergian osaamisen kehittäminen Kaakkois-Suomessa	Curson Oy	10	512 000
A31674	EAKR	Rajukaasu - Rakennemuutoksen johtaminen Kaakkois-Suomessa	Curson Oy	8	700 200
A32514	EAKR	E18-kasvukäytävän Kotkan - Haminan seudun osuuden profilointi	Cursor Oy		140 000
A32517	EAKR	Investor Network for Innovations INI	Cursor Oy		170 000
S10037	ESR	Luovat alat Kotka-Hamina -ohjelma	Cursor Oy	28	640 000
S10043	ESR	Digitaaliset sisällöt	Kouvola Innovation Oy	10	1 079 876
S11521	ESR	Voi hyvin yrittäjä - Hyvinvointiohjelma Kaakkois-Suomessa	Saimaan ammattikorkeakoulu Oy	39	300 000
S11771	ESR	Uusiin töihin	Kaakkois-Suomen ELY	5	856 240
S11773	ESR	Active Park	Cursor Oy	0	305 782
S11782	ESR	Wood Academy	Kymenlaakson ammattikorkeakoulu Oy	0	643 760
S12022	ESR	Uutta Elinvoimaa	Kymenlaakson ammattikorkeakoulu Oy	0	494 320
S12049	ESR	Ihmeen särmää rakentamista	Kouvola Innovation Oy	0	626 500
S12185	ESR	Menesty muutoksessa - Menestysväylä	Cursor Oy		224 654
S12204	ESR	GREENJOBS-ohjelma - Rakennemuutoksesta vihreisiin työpaikkoihin	Kouvola Innovation Oy		490 000
Yhteensä 16 hanketta				161	7 901 842

5. KAJAANIN SEUTUKUNTA

Kunnat: Kajaani, Paltamo, Ristijärvi, Sotkamo, Vaala
 Ohjelmakausi: 2008–2011
 Elinkeinoyhtiö: Kainuun Etu Oy

Kajaanin seutukunta	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Väestö	58078	58012	57867	57752	57626	57352	57098	
65- / 15–64 %	28,1	28,2	28,6	28,9	29,7	30,9	32,3	
Nettomuutto	-338	-98	-126	-121	-160	-214	-209	
Työttömät	4074	3637	3167	3818	3406	3151	2885	3458
Tyött.aste %	15,3	13,8	12,1	14,5	12,9	12,2	11,1	13,3
Pitkäaik.tyött.	902	805	641	535	580	539	640	730
Alle 20-v. työttömät	92	89	68	64	80	62	49	88
Alle 25-v. työttömät	480	448	396	457	444	343	325	481
Työvoimakoulutuksessa	598	608	580	697	858	642	615	485
Avoimet työpaikat	411	506	426	357	344	386	514	350
Työlliset	22562	22716	23076	22429	22955	22783	23055	22481
Työll.aste %	59,8	60,1	61,2	59,7	61,5	61,8	63,4	
Taloud. huoltos.	1,6	1,6	1,5	1,6	1,5	1,5	1,5	
Aloittaneet yritykset	247	260	265	225	225	202	240	
Yrityskanta muutos	3,3	2,4	2,3	1,4	2,7	0,1		

Kajaanin seutukunta nimettiin äkillisen rakennemuutoksen alueeksi vuonna 2008 ja alue sai jatko-aikaa vuoden 2011 loppuun asti. UPM Kymmene Oy:n paperitehtaan lopettaminen vei 535 työpaikkaa. Jatkoajan myöntämiseen vaikuttivat Incapin Sotkamon elektroniikkatehtaan aiheuttama 137 työpaikan vähennys ja Oulun yliopiston opettajakoulutuksen ja tietotekniikan koulutuksen lakkauttaminen. Yksikön toiminnot päättyivät 2013 kesäkuussa, joka johtaa myös noin 500 opiskelijan poistumiseen alueelta, mikä heikentää alueen taloutta ja kulutuskysyntää. Lisäksi vuonna 2011 Suomi-Soffa Tehdas Oy jätti konkurssihakemuksen ja työttömäksi jäi 96 henkilöä.

	Työ- paikka vähennys-	Irti- sanotut	Tukitoimin työllisty- neet	Koulu- tuk- sessa	Eläkkeelle siirtyneet	Työttömyys- eläkkeelle pääsyä odottavat		Työttömänä	Työttömänä (%)	Muu
						a) lisäpäivillä	b) ei vielä lisäpäivillä			
Kajaanin seutu- kunta 2013	768	768	15	197	32	-	102	163	21	37
UPM Oyj	535	535	15	166	32	-	102	125	23	30
Incap Oyj	137	137	-	11	-	-	-	23	17	7
Suomi-Soffa tehdas Oy	96	96	-	20	-	-	-	15	16	

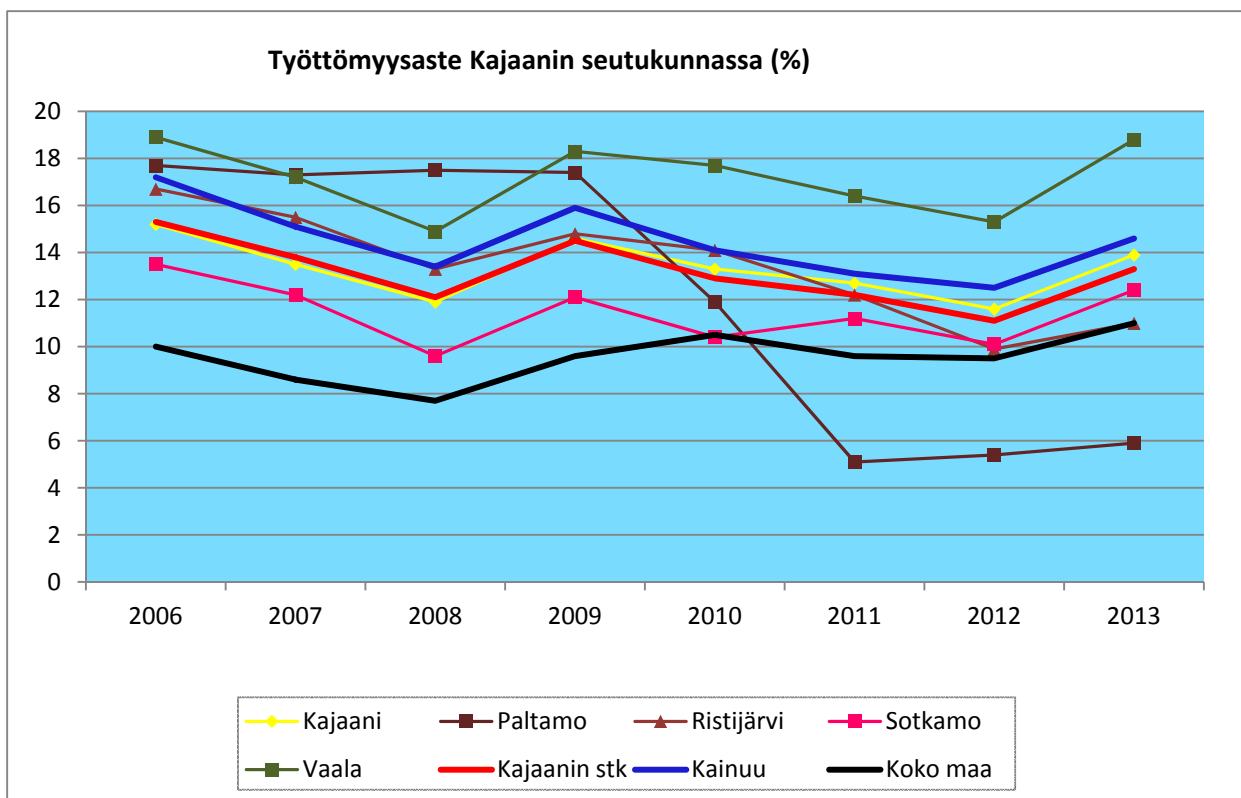
Kainuun maakunta -kuntayhtymä perusti välittömästi paperitehtaan lakkauttamisen jälkeen Kajaanin seudun rakennemuutosryhmän. Työryhmän tehtävänä oli laatia toiminta- ja rahoitussuunnitelma työttömyyden ja muiden vaikutusten minimoimiseksi. Rakennemuutosryhmä on työskennellyt tuloksellisesti ja paperitehtaan jälkihoito on edennyt hyvin. UPM:n paperitehtaalta irtisanottuja työntekijöitä on koulutettu uudelleen ja tehdasalueelle perustettiin vuonna 2009 Renforsin Ranta – yritysalue.

Kainuussa ennakoitiin UPM:n tehtaan kohtalo hyvissä ajoin ja kehittämissyhtiö Kainuun Etu Oy kartoitti alueen yritysten kehittämishankkeita ja Kajaanin kaupunki teki varautumissuunnitelman tehtaan lakkauttamisen varalle. Siten alueella pystyttiin nopeasti reagoimaan muutokseen. UPM Oyj sitoutui rakennemuutoksen jälkihoitoon ja vanhalle tehdasalueelle perustettiin Renforsin Rannan yritysalue. Paperitehtaan entisiin tiloihin siirtyi useita pieniä yrityksiä. Sinne perustettiin myös opetus- ja kulttuuriministeriön hallinoina CSC- tietotekniikan keskus Oy, joka tarjoaa korkeakouluille, tutkimuslaitoksille ja yrityksille tietoteknistä tukea. Renforsin Rannan yritysalueella toimii nykyisin yli 30 yritystä, joista suurin on SOK:n palvelukeskus, joka työllistää noin 200 henkilöä.

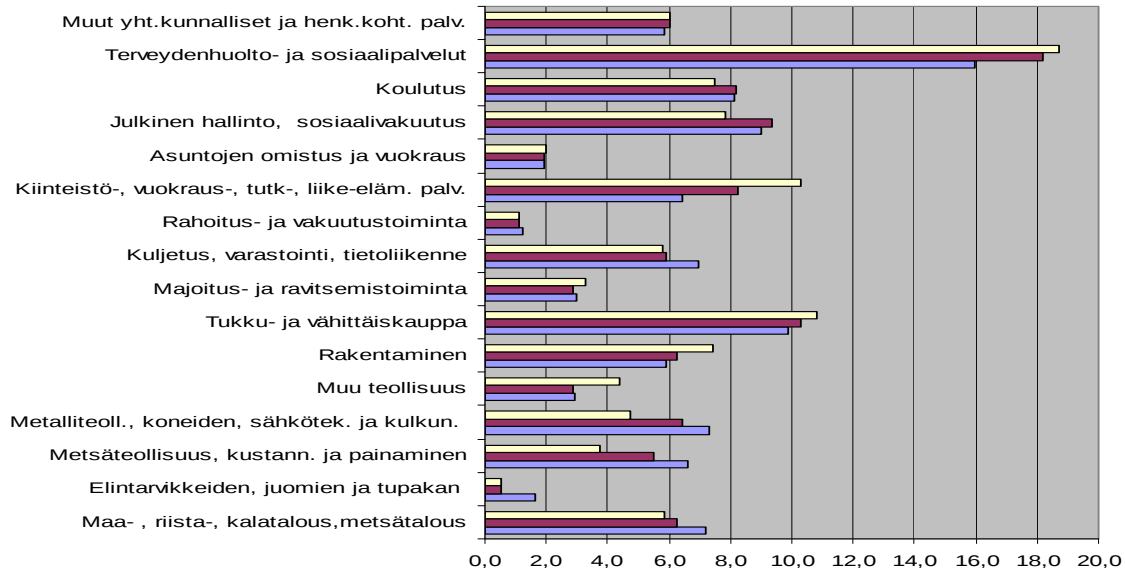
Vanhat teollisuusrakennukset on otettu uusiokäyttöön myös muualla kuin Renforsin Rannassa. Sotkamossa sijaitsevan Incapitan vanhoihin tiloihin on saatu Angry Birds Activity Park ja Paltamossa entisen hirsitalotehtaan tiloissa toimii cleantech-yritys, joka tuottaa vedenpuhdistusmineraaleja.

Seutukunnan työllisyys ja suurimmat työllistäjät

Vuonna 2012 Kajaanin seutukunnassa työttömyys alkoi nousta selvästi ja vuoden 2013 maaliskuussa työttömyysaste oli kipunut 13,3 prosenttiin. Työttömiä työnhakijoita oli tuolloin 3458, mikä on 573 enemmän kuin edellisenä vuotena. Myös pitkäaikaistyöttömien ja nuorten työttömien määrä kasvaa jatkuvasti, alle 25-vuotiaita työttömiä on nyt lähes 500

Työpaikat toimialoittain Kajaanin seutukunnassa

Suurimmat yritykset Kajaanin seutukunnassa (2011)

	Henkilös- tö
OSUUSKAUPPA MAAKUNTA	440
TRANSTECH OY	428
TALVIVAARA SOTKAMO OY	373
ISS PALVELUT OY	267
ENIRO SENTRAALI OY	199
RPK RAKENNUS KEMPPAINEN OY	189
SOL PALVELUT OY	158
ITELLA POSTI OY	151
UPM-KYMMENE OYJ	143
ELTEL NETWORKS POHJOINEN OY	127
HUIPPUPAIKAT OY	118
METSO AUTOMATION OY	110
RTG SALES OY	105
HOLIDAY CLUB RESORTS OY	104

Toteutettuja hankkeita ärm-rahoituksen tuella 2007-2012

Yritysten kehittämisavustukset Kajaanin seutukunnassa		
Hanke	Uudet työ- paikat	Tukimäärä
Herman IT Oy, 2012	2	1 277 500
Huippupaikat Oy, 2012	10	875 000
Suomi-Soffa Tehdas Oy, 524 0103/460/2008/A, Yrityksen tuotantotilojen laajentaminen ja uuden tuotteen valmistaminen.	60	800 500
Huurinainen Oy, 2012	4	450 370
Suomalainen Lehtipaino Oy, 2012	2	442 500
Juuan Dolomiittikalkki Oy, 524 0063/460/2008/B, Laajakankaan pienikivituotanto	2	350 000
Katera Steel Oy, 524 0015/460/2009, Tuotannon kehityshanke 2009	6	292 037
Imagon Oy, 524 0011/460/2008, LED -valaistusjärjestelmän ja valomainostuotannon kehittäminen	4	245 162
Taju Oy, KAI 0090/05.02.09/2010/A, Toimitilan rakentaminen KS Paino Oy:n ja Kajaanin Kirjapaino Oy:n toimitoihin vuokrattavaksi, jolloin saadaan keskitettyä toiminnot yhteen ja samaan tilaan.		230 300
Ymon Tietokeskus Oy, 524 0036/460/2009/A, Security -ja network operation center- palvelukeskuksen perustaminen.	10	208 930
KH Fin Oy, KAI 0011/05.02.09/2010/A, KH FIN OY:n toiminnanohjausjärjestelmien kehittäminen (SAKU) ja asiakkaiden hallinta- /toimintajärjestelmä (SOPA).	2	181 360
Empower Oy, 524 0004/460/2009, Käynnistetään palveluverkosto, jonka veturina toimii Empower Oy.	40	176 880
Hasetec Oy, 524 0097/460/2008, Tuotannon ohjauksen ja tavaran käsittelylaitteiden kehittäminen	2	135 600

Vesikattopalvelu Kemppainen Oy, KAI 0014/05.02.09/2010, Vesikattopalvelu Kemppainen Oy:n laajennus, kehitetään yritys Kainuun ja Koillismaan kattavimmaksi alan toimijaksi.	6	133 700
KS Paino Oy, KAI 0089/05.02.09/2010/A, KS Paino Oy:n toiminnan keskittäminen yhteen paikkaan ja uuden painokoneen hankinta tarvittavine oheislaitteineen.	1	112 000
Sillman Digital Oy, 524 0018/460/2009/A, Teollisuuteen suunnattujen uusien palvelujen kehittäminen, investoinnit ja avainhenkilön palkkaaminen yritykseen	5	102 510
Sotkamon Erikoispuhdistus Oy, 524 0118/460/2008, Investointi- ja kehittämishanke, jossa toiminnot keskitetään Renforssin rantaan.	10	90 480
Tilipalvelu Jouni Korhonen Oy, 524 0120/460/2009, Sähköisen taloushallinnon kehittäminen ja siirtyminen uusiin tiloihin.	1	79 280
KajaPro Oy, KAI 0056/05.02.09/2010/A, Omien ohjelmistotuotteiden ja uusien konsultointipalvelujen kehittäminen, avainhenkilön palkkaus	12	77 600
Kamakaari Oy, 524 0030/460/2009, Yrityksen perustamishanke Renforssin rantaan.		48 500
Yhteensä 35 hanketta	216	6915248

Työllisyysperusteiset investoinnit 2010 ja 2011	Rak.aik. tp. htv	Uudet py-syvät tp	Tukimäärä
Kajaanin kaupunki/ympäristötekniinen toimiala, Petäisenranta 1. vaihe	4		529 650

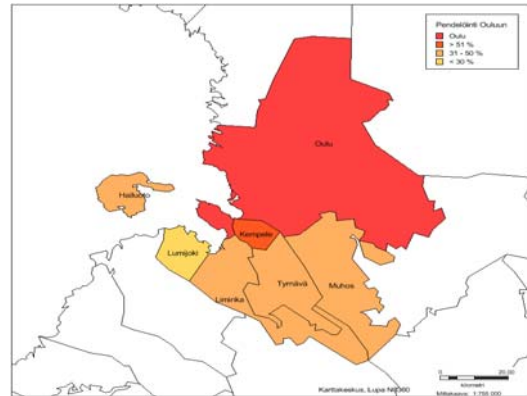
Työllisyysperusteiset investoinnit 2011–2012	Rak.aika.tp.	Yhteensä
Kajaanin kaupunki/Kajaanin ammattikorkeakoulu, Taito 1 laajennus	1	810 870
Kajaanin kaupunki, ympäristötekniinen toimiala, KAI 0090/05.02.09/2011, Petäisenranta 2. vaihe	6	659 470
Yhteensä	7	1 470 340

Äkillisen rakennemuutosrahoituksen kautta toimintansa aloittaneita tai toimintaansa laajentaneita yrityksiä.

Yritys	Kokoluokka	Toimiala	Uudet työpaikat
Talvivaaran Kaivososakeyhtiö Oyj	Suuri	Kaivannaisteollisuus	580
S-ryhmän palvelukeskus Palveluässä	Suuri	Talous- ja henkilöstö-hallinnon palvelut	200
Herman IT	Keskisuuri	ICT	2
Kainuun Raskaskonehuolto	Pieni	Koneiden korjaus	4
Ymon Tietokeskus Oy	Pieni	ICT	10
Sotkamon Erikoispuhdistus Oy	Pieni	Muu erikoistunut rakennustoiminta	10
Katera Steel Oy	Pieni	Metallinkäsittely	6
Kajapro Oy	Pieni	Ohjelmistot, konsultointi	12
Huippupaikat Oy	Keskisuuri	Huvi ja virkistys	10
Clean and safe Lappalainen Oy	Pieni	Siivous	8
Empower Oy	Suuri	Muu erikoistunut rakennustoiminta	20

6. OULUN SEUTUKUNTA

Kunnat: Hailuoto, Kempele, Liminka, Lumijoki, Muhos, Oulu, Tyrvävä
 Oulun kuntaliitos 2013: Haukipudas, Kiiminki, Oulu, Oulunsalo, Yli-Ii
 Ohjelmakausi: 2012–2014
 Elinkeinoyhtiö: BusinessOulu

Oulun seutukunta								
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Väestö	215442	218508	221665	225230	228591	231872	235268	
65- /15–64 %	16,8	16,9	17,2	17,4	18	18,8	19,5	
Nettomuutto	965	856	914	1303	998	1168	1163	
Työttömät	11865	10638	10146	12555	13113	12516	13105	15794
Tyött.aste %	11,7	10,4	9,8	11,9	12,1	11,6	12	14,2
Pitkäaikaistyöttömät	2874	2245	2061	2071	2653	2833	2987	3657
Alle 20-v. työttömät	274	274	269	358	363	316	303	426
Alle 25-v. työttömät	1858	1653	1609	2116	2043	1876	2110	2693
Työvoimakoulutuksessa	1226	1190	1172	1144	1511	1823	1298	1183
Avoimet työpaikat	896	1408	1266	1168	1564	1630	2095	1766
Työlliset	89925	91893	93912	93185	94913	95586	96207	95703
Työll.aste %	61,9	62,4	62,9	61,6	62,1	62,1	62	
Taloud. huoltosuhde	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	
Aloittaneet yritykset	1192	1263	1221	1078	1199	1202	1210	
Yrityskannan muutos %	5,4	4,8	4,1	2,5	4	2,5		

Oulun seutukunta nimettiin äkillisen rakennemuutoksen alueeksi vuonna 2012. Nimeämisen perusteena ovat Nokian, Nokia Siemens Networkin ja Accenturen irtisanomiset. Oulun seutukunnan elinkeinorakenne on painottunut ICT-toimialaan. Kuitenkin ICT-toimialan kasvuvauhti alkoi hiipua jo 2000-luvun alussa. Viime vuosina Nokian irtisanomiset ovat vaikuttaneet voimakkaasti alueen työllisyystilanteeseen. Nokian irtisanomiset alkoivat vuonna 2009 ja noin 2500 henkilö on joutunut työttömäksi. Edelleen lähes 1000 alan osaajaa on vailla töitä.

Oulun seudulle perustettiin vuonna 2009 Pohjois-Pohjanmaan vetämä Terva-ryhmä, jonka tarkoituksena oli lieventää rakennemuutoksen vaikutuksia. Alueelle saatiin myös lisärahoitusta työ- ja elinkeinoministeriön kautta, jonka seurauksena alueelle pystyttiin suunnittelemaan konkreettisia hankkeita. Varsinaisesti Oulun seutukunta nimettiin äkillisen rakennemuutoksen alueeksi vuonna 2012, jonka jälkeen käynnistettiin rakennemuutoksen vaikutusten lieventämisen toinen aalto.

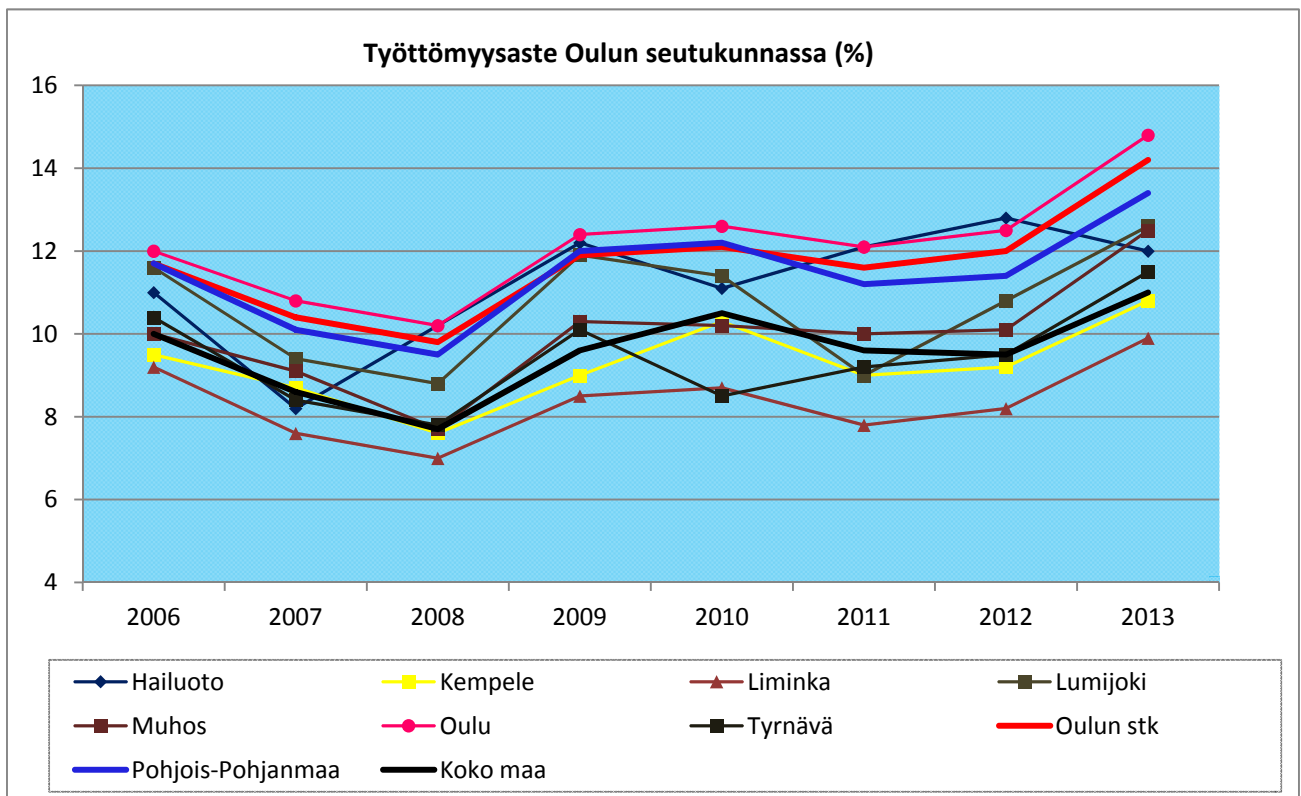
Vuosien 2009-2011 Oulun seutukuntaan luotiin Start up- yritysten toimintaympäristö, jolla pyrittiin vastaamaan rakennemuutoksen tuomiin muutoksiin. Start up-yritykset työllistävät noin 1500 henkilöä ja tulevaisuudessa onkin tärkeää tukea yrityksiä ensimmäisen yli. Oulun seudulle perustetaan noin 1200 yritystä vuodessa.

Oulun seudun kehittämissyhtiö BusinessOulu auttaa yrityksiä toiminnallaan sekä rahoituksen hankkimisessa. BusinessOulun rahoituspalveluiden asiakkaana olevat yritykset saivat rahoitusta v. 2012 yhteensä n. 30M€, joista 10M€ oli yritystukia ja lainoja ja 20M€ yksityistä omanpääoman ehtoista rahoitusta.

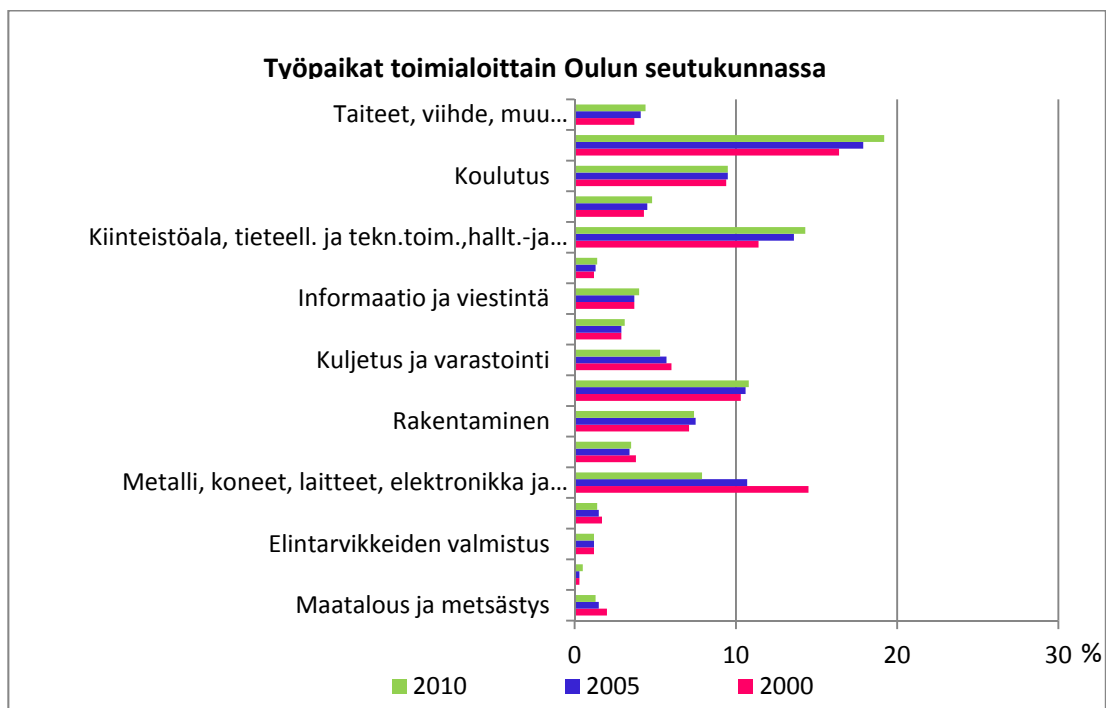
Rakennemuutos on vaikuttanut alueen tilanteeseen voimakkaasti ja alueella menee vuosia toipumiseen. Alueen elinkeinorakenne ja osaaminen painottuu myös jatkossa ICT-toimialaan.

Seutukunnan työllisyys ja suurimmat työllistäjät

Oulun seudun työttömyysaste oli 2013 maaliskuussa 14,2 prosenttia. Työttömyyden kasvu on ollut voimakkaampaa Oulun seutukunnassa kuin koko maassa keskimäärin. Oulun kaupungissa työttömyysaste on korkein (14,8 %) ja Limingassa matalin (9,9 %). Maaliskuussa 2013 työttömien lukumäärä oli lähes 16000 ja työttömien määrä on kasvanut edelliseen vuoteen nähden yli 20 prosentilla. Vastaavasti alle 25-vuotiaiden työttömien määrä on kasvanut 27 prosentilla ja myös pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvussa. Avoimien työpaikkojen lukumäärä on laskenut 329 työpaikalla vuosien 2012–2013 välisenä aikana.

Suurimmat yritykset Oulun seutukunnassa (2011)	Henkilöstö
NOKIA SIEMENS NETWORKS OY	2236
NOKIA OYJ	1255
OSUUSKAUPPA ARINA	1008
STORA ENSO OYJ	708
ISS PALVELUT OY	611
ITELLA POSTI OY	599
RENEAS MOBILE EUROPE OY	520
VR-YHTYMÄ OY	471
STOCKMANN OYJ ABP	353
NUORTEN YSTÄVÄT-PALVELUT OY	351
VALIO OY	331
SOL PALVELUT OY	305
ELEKTROBIT WIRELESS COMMUNICATIONS OY	304
POLAR ELECTRO OY	290
DESTIA OY	277
NORDEA BANK FINLAND ABP	267
OULUN OSUUSPANKKI	266
YIT RAKENNUS OY	259
DRAKA NK CABLES OY	251
KALEVA OY	246
KOSKILINJAT OY	243
LASSILA & TIKANOJA OYJ	229
TIETO HEALTHCARE & WELFARE OY	220
CASTANEA OY	217
OULUN RAKENNUSTEHO OY	215
EFORA OY	210
SANMINA-SCI EMS HAUKIPUDAS OY	206
STAFFPOINT OY	204
TIETO FINLAND OY	203

Rakennemuutoksen jälkeen alueelle syntyneitä uusia työpaikkoja.

Yritys	Kokoluokka	Toimiala	Uudet työpaikat
OP-Pohjola	keskisuuri	ICT	100
Ericsson	suuri	ICT	20 (alihankkijat 250)
Google	suuri	ICT	0
Texas Instruments	suuri	ICT	30
Haltian	keskisuuri	ICT	30
Creoir	keskisuuri	ICT	20
Uros	keskisuuri	ICT	40
9Solutions	keskisuuri	ICT	20
F-secure	suuri	ICT	40
NSN	suuri	ICT	200
Elektrobit	suuri	ICT	130
Global Innovation Network	keskisuuri	ICT+Nano	50

Toteutettuja hankkeita ärm-rahoituksen tuella 2007-2012

Yritysten kehittämisavustukset Oulun seutukunnassa		
Hanke	Uudet työpaikat	Tukimäärä
Liana Technologies Oy	20	192 500
Haltian Oy	11	171 570
Tosibox Oy	10	148 500
Opas Creation Oy	8	98 500
Pharmatory Oy	2	95 000
Sijoitushai Oy	3	74 870
Viima Games Oy	6	64 000
Ele-Products Oy	7	53 750
Kodifin Oy	3	47 670
SEP Solutions Oy	2	47 000
Oy PremiSense Ltd	3	18070
Masijet Oy	1	13000
FinFiber Oy	2	11050
Yhteensä 13 hanketta	78	1035480

Rakennerahastot tuella rahoitettuja hankkeita 2007-2013

Koodi	Rahasto	Projektin nimi	Toteuttajan nimi	Uudet työpaikat	Sidonta EU + valtio
A31430	EAKR	Haapakenttä	Haapaveden kaupunki	16	756495
A31658	EAKR	World-Class Expertise for the Growth of Oulu (WEGO)	Oulun kaupunki	8	330000
A31659	EAKR	Global Oulu	Oulun kaupunki, Oulun elinkeinoliikelaitos	16	486593
A31660	EAKR	International Sales Promotion	Oulun kaupunki, Oulun elinkeinoliikelaitos BusinessOulu	56	472254
A32360	EAKR	Edistyneet 3D-Internet teknologiasovellukset ja niiden tuotteistus - 3DCity	Oulun yliopisto, Center for Internet Excellence		170000
A32399	EAKR	Wireless Ecosystem 2020	Oulun yliopisto		128286
A32400	EAKR	ONION, hyvinvointipalveluiden avoin ja modulaarinen tietojärjestelmäarkkitehtuuri ja ekosysteemi	Oulun kaupungin konsernipalvelut		401660
A559800	EAKR	Navisec- Koulutus- ja kehityskeskus järjestelmän viettiselvitys ja järjestelmän mukauttaminen eri maihin soveltuvaksi.	Navicre Oy		48500
A560010	EAKR	LumoApps	Lumolinkartem Danilants		18300
A561253	EAKR	Saunanhoitotuotteiden valmistus ja myynti	Stelon Oy		6000
A561510	EAKR	LATU2012-2013-hankkeessa täydennetään toiminnallista konekantaan käyttöön otettavissa tuotantotiloissa.	Kiimingin kaluste Oy		86100
A561715	EAKR	Tutkimus uusien markkina-alueiden avaamiseksi Nestix-ohjelmistoille Etelä-Amerikassa.	Nestix Oy		50000
S11789	ESR	KUUSIO - Kulttuurin uudet sisällöt ja oppimisympäristöt	OSEKK, Oulun seudun ammattikorkeakoulu (Oamk),		340378
Yhteensä 14 hanketta				96	3298966

7. ETELÄ-PIRKANMAAN SEUTUKUNTA

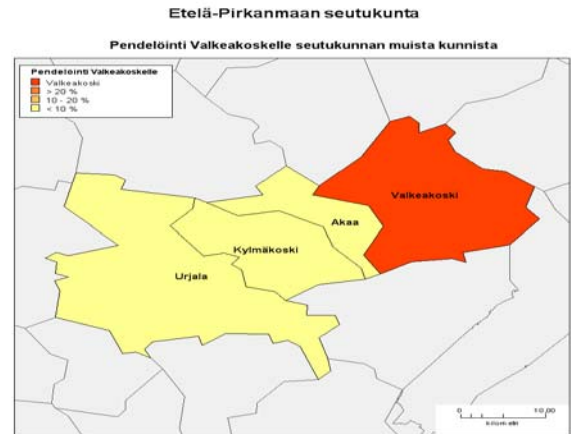
Kunnat 2011: Akaa, Urjala, Valkeakoski

Kunnat 2006: Akaa, Kylmäkoski, Urjala,

Valkeakoski

Ohjelmakausi: 2007–2009

Elinkeinoyhtiö: Valkeakosken seudun kehitys Oy
(VASKE)

Etelä-Pirkanmaan seutukunta								
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Väestö	42493	42623	42793	42851	43191	43359	43480	
65- /15–64 %	29,8	29,9	30,2	30,6	31,6	33	34,6	
Nettomuutto	99	153	220	129	341	241	85	
Työttömät	2462	2204	1945	2678	2816	2375	2248	2496
Tyött.aste %	12,1	10,8	9,6	13,1	13,8	11,9	11,3	12,4
Pitkäaikaistyöttömät	765	699	560	438	555	595	513	685
Alle 20-v. työttömät	42	41	39	55	63	66	56	57
Alle 25-v. työttömät	215	221	181	345	351	339	327	350
Työvoimakoulutuksessa	292	229	185	273	367	292	213	172
Avoimet työpaikat	490	597	846	382	314	474	383	359
Työlliset	17857	18128	18346	17795	17619	17532	17672	17667
Työll.aste %	65,5	66,4	67,1	65,2	64,7	64,7	66,0	
Taloud. huoltosuhde	1,4	1,4	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	
Aloittaneet yritykset	220	236	226	180	219	180	199	
Yrityskannan muutos %	2,4	3,6	2,5	-0,6	3	0,4		

Etelä-Pirkanmaan seutukunta nimettiin äkillisen rakennemuutoksen alueeksi kaudelle 2007–2009. Irtisanomiset koskivat Valkeakosken aluetta. UPM Kymmene Oyj:n paperitehtailta irtisanottiin 275 henkeä ja sellutehtailta 150 henkeä vuonna 2007. Kuitu Finland Oy irtisanoi 330 henkeä vuonna 2008. Alihankkijoista erityisesti kuljetusala on kärsinyt. Vuosien 2003–2006 teollisuudentoimialan yt-neuvottelujen piirissä on ollut yhteensä 1200 henkilöä.

Äkillisen rakennemuutoksen alueella irtisanottujen tilanne.

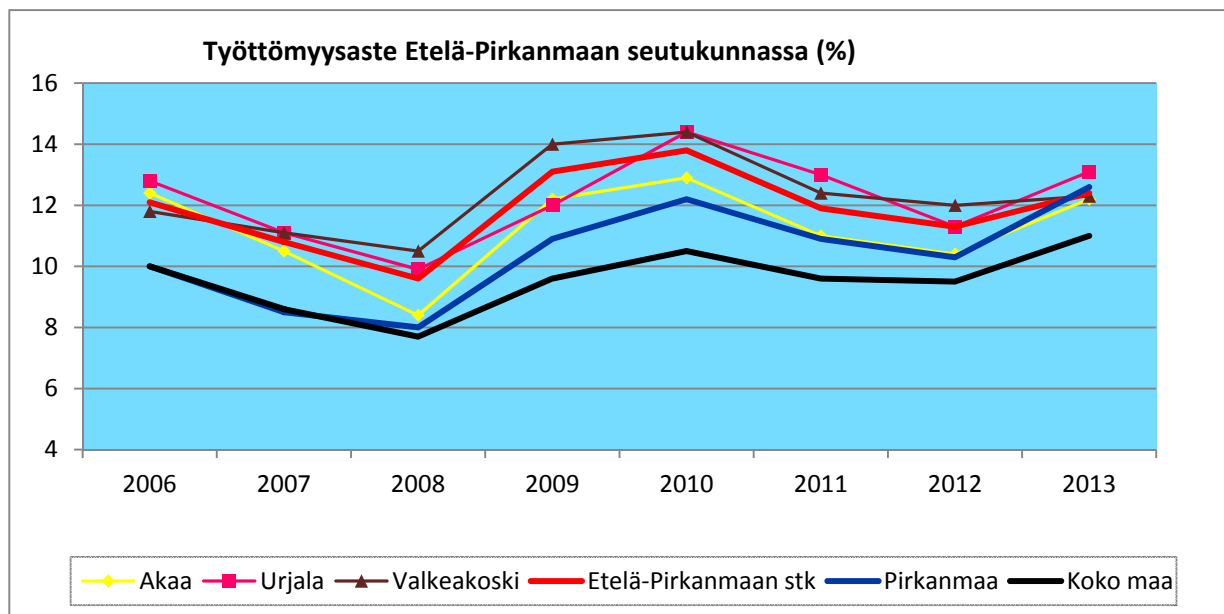
	Työ- paikka vähennykset	Irti- sa- no- tut	Tukitoi- min työllisty- neet	Koulu- tuk- sessa	Eläkkeel- le siirty- neet	Työttömyys- eläkkeelle pääsyä odotta- vat a) lisäpäivillä	b) ei vielä lisäpäi- villä	Työt- tömanä	Työttö- manä (%)	Muu
Etelä-Pirkanmaan seutukunta 2013 (arvio)		745	40	51	150	22	0	91	12,2	391
UPM-Kymmenen Oyj, Tervasaari	166									
Kuitu Finland Oy	330									
Metso Paper Val- keakoski Oy	64									
Parker Hannifin Oy	30									
Fenix Marin Oy	15									
UPM-Kummene Oyj, Metsä	10									
Valkeakosken Betoni Oy	10									
Muut alle 10 henki- lön vähennykset	120									

Rakennemuutoksen hallintaa varten perustettiin alueellinen rakennemuutosryhmä, jonka kokoajana toimi Pirkanmaan ELY-keskus. Alueen elinkeinopolitiikasta vastaa Valkeakosken seudun kehitys Oy (VASKE), joka on toiminut rakennemuutosalueen toimintatapamalleissa jo ennen varsinaisen statuksen myöntämistä. VASKE:lla on ollut rakennemuutoskaudella kattava hankekirjo ja niiden painopistettä on käännetty alueen tapahtumien ja taantumavaiheen mukaan joustavasti yhdessä rahoittajien kanssa. VASKE:n tavoitteisiin on kuulunut uusien työpaikkojen saaminen sekä uusien yritysten perustaminen ja yritysten saaminen alueelle. Lisäksi TE-toimisto muodosti yhdessä UPM:n kanssa ryhmän, jolla mahdollistettiin yhteistoimintakoulutus ja työvoimatoimiston toimipisteiden sijoittaminen tehtaalle. Etelä-Pirkanmaan seutukunnassa ryhdyttiin rakennemuutosalueen nimeämisen jälkeen toimenpiteisiin, joilla tuettiin muun muassa työllisyysperäisiä investointeja, avustettiin teknologista tutkimusta ja ohjattiin maakunnan kehittämisrahaa erilaisiin hankkeisiin. Parhaita tuloksia vaikutuksen lieventämiseen saatiin oikeilla tukien kohdentamisilla. Vuosien 2008-2013 välillä Valkeakosken suurimpien 25:n yrityksen työvoimaa on vähennetty edelleen yli 1000 työpäivällä.

Vuosi	Aloittaneet yritykset	Lopettaneet yritykset	Yrityskanta
2011	180	170	2313
2012	199		

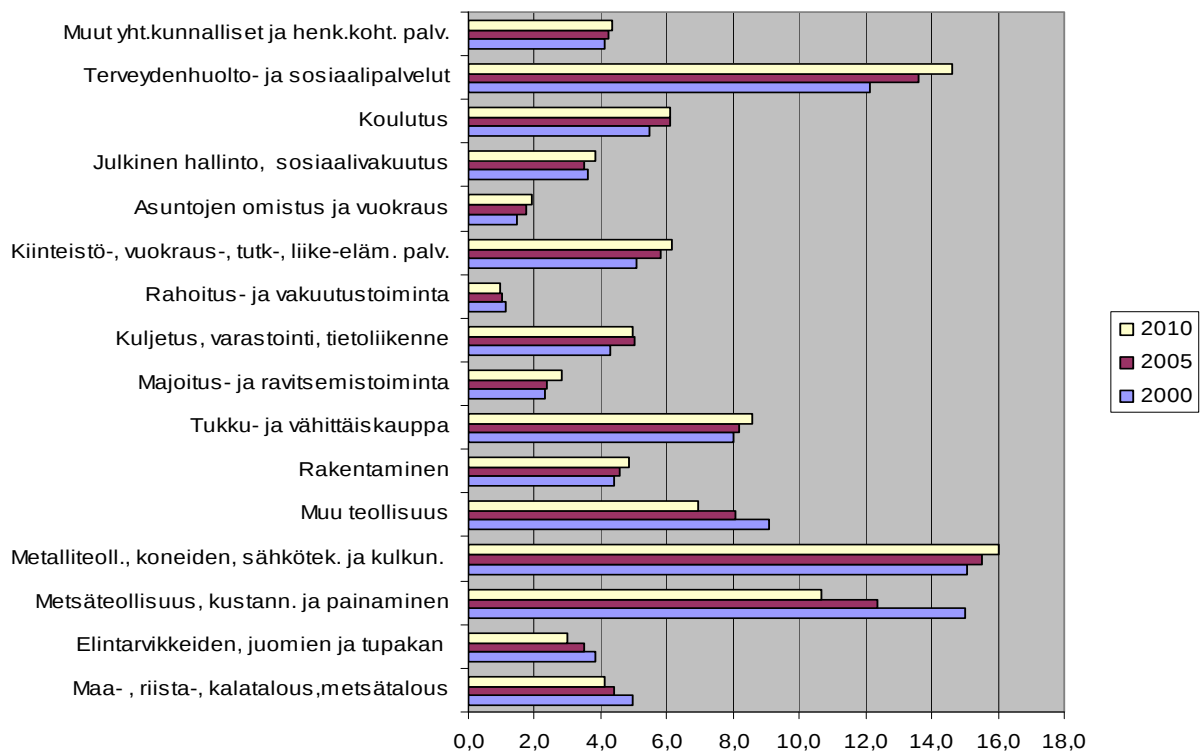
Työllisyys ja työttömyys seutukunnassa sekä suurimmat työllistäjät

Etelä-Pirkanmaan seutukunnassa sekä Pirkanmaan maakunnassa työttömyysasteen muutos seuraa vuosina 2006–2013 valtakunnallista trendiä. Maaliskuussa vuonna 2013 Etelä-Pirkanmaan seutukunnan työttömyysaste oli 12,4 prosenttia. Työttömien työnhakijoiden määrä on pysynyt lähes samana ja oli vuonna 2013 2500. Vuonna 2010 Etelä-Pirkanmaan seutukunnassa työttömyysaste oli huipussaan, lähes 14 prosenttia, jonka jälkeen työttömien määrä alkoi vähentyä. Tarkasteltaessa seutukunnan kuntia Urjalaa ja Akaata, vuonna 2012 työttömien määrä alkoi nousta jälleen. Valkeakoskella työttömien määrän kasvu on ollut maltillisempaa vuosien 2012–2013 välillä. Etelä-Pirkanmaan seutukunnassa nuorisotyöttömien eli alle 25-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden määrä on kasvanut vuosien 2006–2013 välillä yli sadalla 215:sta 350:n. Vuonna 2013 maaliskuussa alle 25-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden osuus Etelä-Pirkanmaan kaikista työttömistä työnhakijoista oli noin 14 prosenttiyksikköä.

Suurimmat yritykset Etelä-Pirkanmaan seutukunnassa (2011)	Henkilöstö
UPM-KYMMENE OYJ	527
SAARIOINEN OY	508
BEMIS VALKEAKOSKI OY	315
METSO PAPER OY	265
ISS PALVELUT OY	216
SKS TOIJALA WORKS OY	212
WALKI OY	210
PIRKANMAAN OSUUSKAUPPA	173
TTT TECHNOLOGY OY AB	162
FLÄKT WOODS OY	140
ADARA PAKKAUS OY	139
AVILON FIBRES OY	128
PCE TECHNOLOGIES OY	100

Työpaikat toimialoittain Etelä-Pirkanmaan seutukunnassa

Toteutettuja hankkeita ärm-rahoituksen tuella 2007-2012

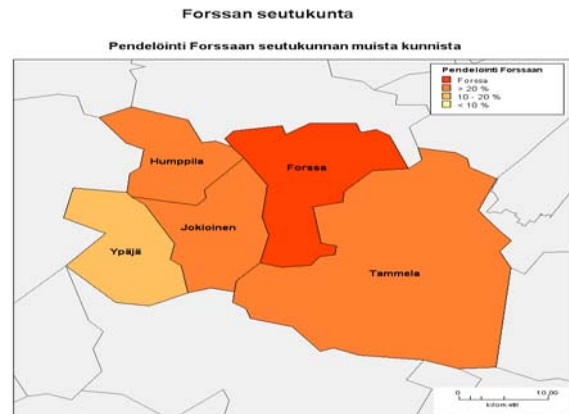
Yritysten kehittämisavustukset Etelä-Pirkanmaan seutukunnassa			
Hanke	Uudet työpaikat	Tukimäärä	
VS-Harja Oy, PIR 0159/05.02.09/2010, Harjatuotannon kehittäminen	3	134 500	
Hypap Oy, PIR 0211/05.02.09/2010, Rullauskoneen hankinta, pesukinnaskoneen hankinta, kone muovitetun pesukintaan valmistukseen.	3	110 000	
Aliko Oy Ltd	2	134 500	
Akaan Muovityö Oy, 528 0040/460/2008/A, Muovityö Vesa Lindforsin hallin laajennus ja muut kehittämis-toimenpiteet	4	97 060	
HTL-Works Oy	6	65 430	
Sateenkaarivärit Oy, 528 0132/460/2008, Toimitilojen hankinta.	2	63 200	
Kuljetus J. Toivonen Ky, PIR 0129/05.02.09/2010, Korjaamo- ja pesutilojen hankinta	1	58 500	
Screen Factory Oy, 528 0147/460/2008/A, Yrityksen markkinoinnin ja palvelutarjonnan (vuokralaitteet ja siihen liittyvät palvelut)kehittäminen.	2	55 900	
Kilisa Tools Oy, PIR 0263/05.02.09/2010, Tuotannon laajentaminen hankkimalla uusi työstökeskus.	1	54 000	
Metsovaarantie 1 Kiint. Oy, 528 0065/460/2008, Painosorvi-investointi	1	50 250	
Kärjenniemen Konepalvelu Oy, PIR 0236/05.02.09/2010, Tarkoituksena on hankkia käytetty murskainyksikkö, jolla murskattaisiin kiviaineksia pääasiassa Etelä-Pirkanmaan julkisen ja yksityisen rakentamisen tarpeisiin.	2	45 000	
Akaan Muovityö Oy, PIR 0307/05.02.09/2010, Tuotannon tehostaminen uudella teknologialla. Laadun parantaminen ja työhygienian ja työympäristön kohentaminen.	2	44 807	
Vällärin Puusepänilike Oy, 528 0180/460/2007, CNC-levynpaloittelukeskus ja tuotantotilan laajennus	2	46 400	
Nykypesu Oy, 2012	3	56 000	
Yhteensä 34 hanketta	249	1252267	

Rakennerahastot 2007-2013

Koodi	Rahasto	Projektin nimi	Toteuttajan nimi	Uudet työpaikat	Sidonta EU + valtio
A30456	EAKR	VETO Etelä-Pirkanmaan vetovoimaisuuden kehittäminen	Valkeakosken Seudun Kehitys Oy		305000
A541263	EAKR	Koneistuskapasiteetin kasvattaminen	Levy- ja teräsrakenne Honkalahti Oy		23438
A541624	EAKR	Tehdastilojen tuotannon tehostaminen uudella rakennusjärjestelyllä.	Airfil Oy		31277
A542061	EAKR	Koneistusteknologian kehittäminen	Ujala Works Oy		61560
A542863	EAKR	Työ- ja huototilojen rakentaminen	Kiinteistöpalvelu Niemelä		42000
A543492	EAKR	Eristekourun pinnoituskone QLM	Quattrotec Oy		0
A543498	EAKR	Waltikan nykyaikaistaminen	Valkeakosken Waltikka Oy		14291
A543499	EAKR	Ruotsin viennin kehittäminen	VS-harja Oy		3781
A543878	EAKR	Investointi säiliöiden kelauslinjaan	Muovityö Hiltunen Oy		56154
A543951	EAKR	Vanerin jatkojalostuksen tehostamistoimet	Pekka Lahdenmäki Ky		53134
A544110	EAKR	Tuotantotilojen laajennus	Hypap Oy		24000
A544252	EAKR	Mattopesulan kehittäminen	Nykypesu Oy		21380
A544475	EAKR	Harjastuskoneinvestointi	VS-harja Oy		51260
A544713	EAKR	Syvävetopuristimen hankinta	Metsovaarantie 1 kiint. Oy		17750
A545747	EAKR	Omien toimitilojen hankinta	Pirkanmaan verkostopalvelu Oy		57493
A546089	EAKR	Silikonoitujen paperien kierrätys	Cycle4green Oy		21920
A548673	EAKR	Särmäyspuristimen hankinta	Metsovaarantie 1 kiint. Oy		6456
S11022	ESR	PYÖRRE	Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymä		166627
S12000	ESR	SPIRIT - Pirkanmaan rakennemuutoskoulutukset ICT-alalle	Pirkanmaan ELY-keskus		899000
Yhteensä 19 hanketta					1856521

8. FORSSAN SEUTUKUNTA

Kunnat: Forssa, Humppila, Jokioinen, Tammela, Ypäjä
 Ohjelmakausi: 2008–2009
 Elinkeinoyhtiö: Forssan Seudun Kehittämiskeskus Oy

Forssan seutukunta	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Väestö	35442	35460	35421	35296	35286	35116	34917	
65- /15–64 %	30,5	30,5	31,1	31,7	32,9	34,8	36,7	
Nettomuutto	23	64	-11	-76	49	-79	-72	
Työttömät	1664	1465	1465	2081	2102	1957	1866	2093
Tyött.aste %	9,6	8,7	8,6	12,2	12,5	11,8	11,3	12,7
Pitkäaikaistyöttömät	450	389	327	317	495	471	478	500
Alle 20-v. työttömät	22	26	25	54	43	48	45	50
Alle 25-v. työttömät	145	152	146	279	230	207	224	267
Työvoimakoulutuksessa	224	281	241	350	443	347	292	232
Avoimet työpaikat	527	466	594	591	396	466	407	332
Työlliset	15736	15456	15551	14964	14758	14595	14604	14348
Työll.aste %	69,2	67,8	68,6	66,5	66,0	66,3	67,5	
Taloud. huoltosuhde	1,3	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4	
Aloittaneet yritykset	231	265	217	200	207	172	177	
Yrityskannan muutos %	4,4	4,1	0,4	1,8	2,2	1,3		

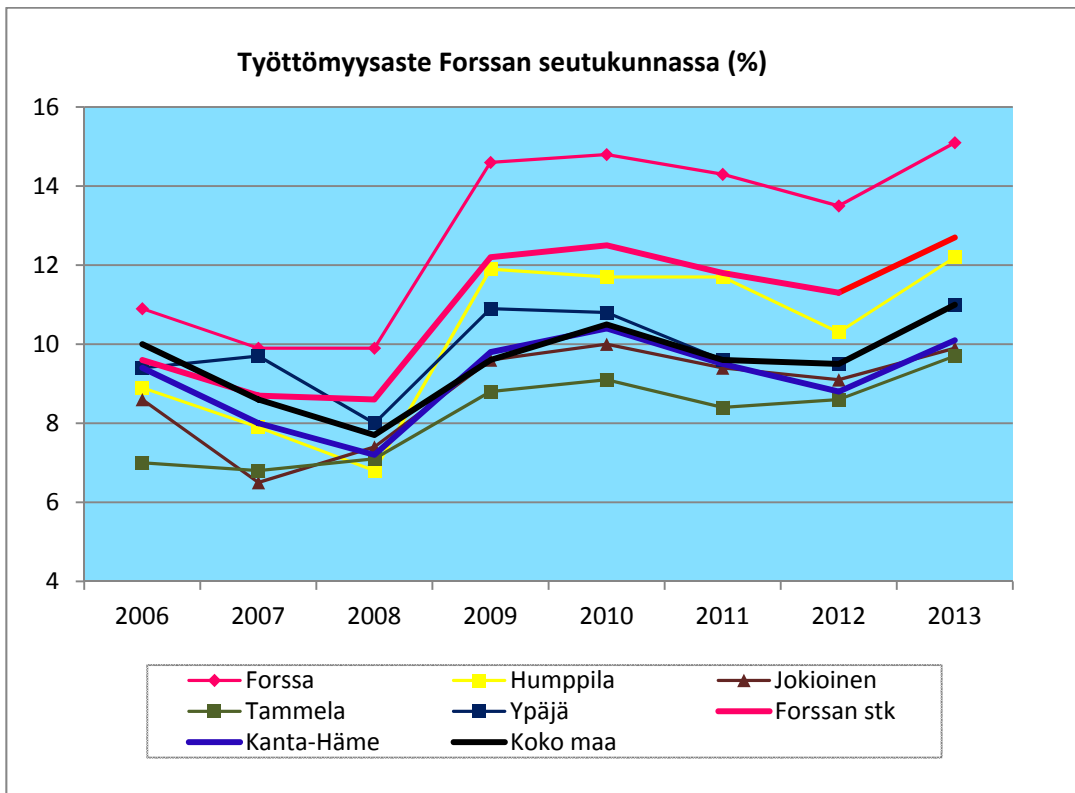
Forssan seutukunta nimettiin äkillisen rakennemuutoksen alueeksi kaudelle 2008–2009. Irtisanomiset koskivat Helkama Forste Oy:n kylmälaitetehdasta, Finlayson Forssa Oy:n tekstiilitehdasta ja Novart Oy:n keittiökalustetehdasta vuonna 2007. Yhteensä irtisanomiset koskivat 506 työntekijää.

	irtisa- nottut	avoimille työmarkki- noille työl- listyneet	tukitoi- min työllisty- neet	koulu- tuk- sessa	eläkkeelle siirtyneet	työttömyyseläkkeelle pääsyä odottavat		työttö- mänä	työttö- mänä (%)	Muut
						a) lisäpäivil- lä olevat	b) eivät vielä lisä- päivillä			
Forssan seutu- kunta 2011	347	134	15	23	35			130	37,46	15
Helkama Forste Oy	108	61	9	14	12			47		4
Finlayson Forssa Oy	124	30	4		12			41		6
Novart Oy	115	43	2	9	11			42		5

Forssan kaupunki perusti rakennemuutoksen hallintaa varten rakennemuutostyöryhmän vuonna 2007. Forssan seudulla toimii viiden kunnan omistama seudullinen elinkeinoyhtiö Forssan Seudun Kehittämiskeskus Oy. Kehittämiskeskus on aktiivisesti ja määrätietoisesti kehittänyt alueen elinkeinoelämää yhteistyössä mm. paikallisen työvoimatoimiston ja ELY-keskuksen kanssa. Rakennemuutoksen hallinnassa on ollut mukana myös Agropolis Oy, joka käynnisti EnwiGrow Park –hankkeen. Hankkeella pyrittiin kehittämään erityisesti bioenergiaa, kierrätysteknologiaa, teollisuuden ekologiaa sekä ympäristönäkökulmaa uudella EnwiGrow Park – alueella. Alueelle suunnatut rakennemuutosrahat saatiin nopeasti liikkeelle, mutta yritystukien kysyntä jäi oletettua alhaisemmaksi.

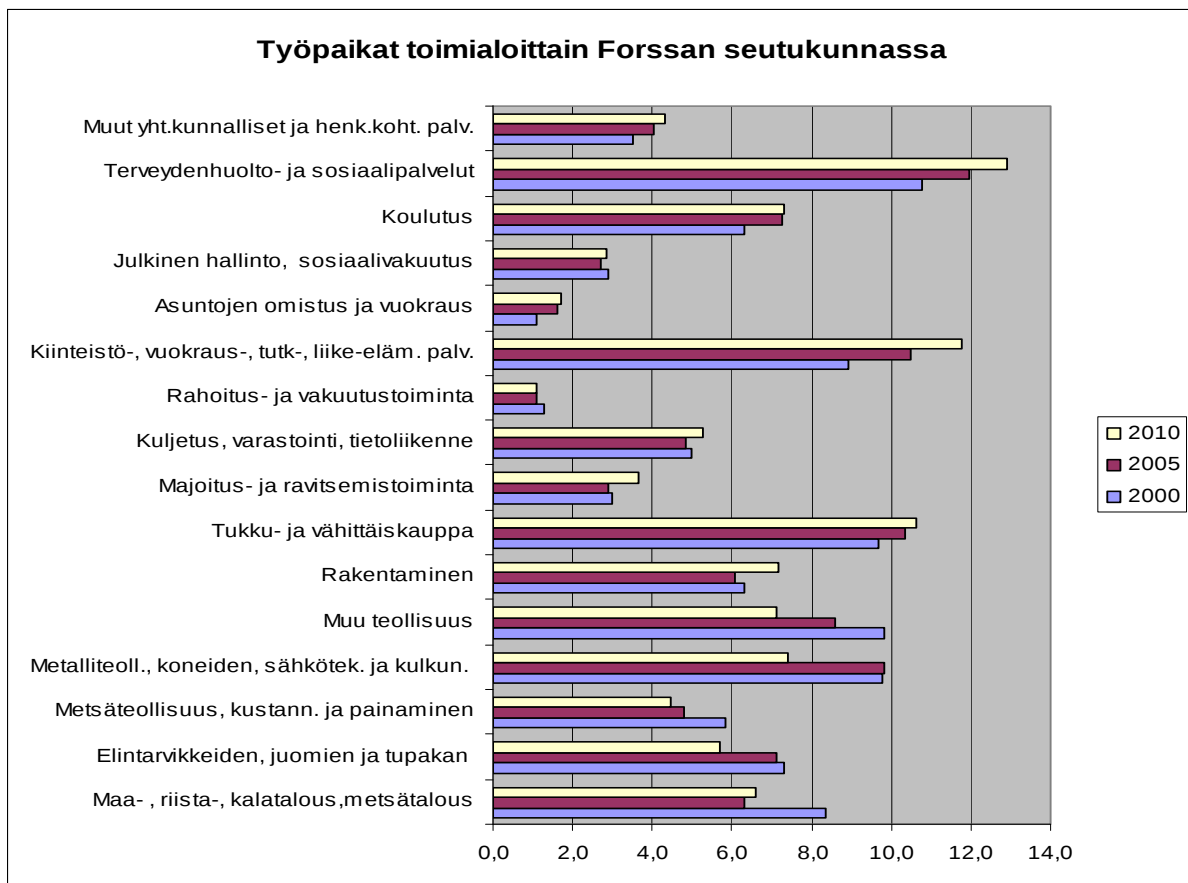
Elinkeinoelämän kehittämisedellytyksiä ja -mahdollisuuksia luoneita hankkeita on toteutettu rakennemuutosrahoituksen ohella myös rakennerahastovaroin. Niillä ei ole kuitenkaan onnistuttu luomaan pysyviä työpaikkoja samassa määrin, mitä seudulla on menetetty työpaikkoja. Seudun tulevaisuuden osalta tärkeässä roolissa on, miten ympäristöteknologioihin ja uusiutuviin energiatuotantoon perustuvat yritystoiminnot tulevat onnistumaan.

Työllisyys ja työttömyys seutukunnassa sekä suurimmat työllistäjät

Forssan seutukunnan työttömyysaste on huomattavasti korkeampi verrattuna koko maahan tai Kanta-Hämeen maakuntaan vuosina 2006–2013 ja oli maaliskuussa 2013 jo 15,1 prosenttia. Avointen työpaikkojen määrä on laskenut Forssan seutukunnassa tasaisesti vuosien 2006 ja 2013 välillä noin 200 työpaikalla. Alle 25-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden määrä on lähes kaksinkertaistunut ja osuus kaikista työttömistä oli noin 13 prosenttia vuoden 2013 maaliskuussa. Työvoiman määrä seutukunnassa on vähentynyt vuosien 2006 ja 2013 välillä lähes 1000 henkilöllä.

Suurimmat yritykset Forssan seutukunnassa (2011)	Henkilöstö
HK RUOKATALO OY	604
FORSSAN KIRJAPAINO OY	205
LOIMIJOEN KUNTAPALVELUT OY	181
OSUUSKAUPPA HÄMEENMAA	179
PARMA OY	177
PARMARINE OY	176
FENESTRA OY	122
HEVOSOPISTO OY	110
LASSILA & TIKANOJA OYJ	104

Toteutettuja hankkeita ärm-rahoituksen tuella 2007–2012

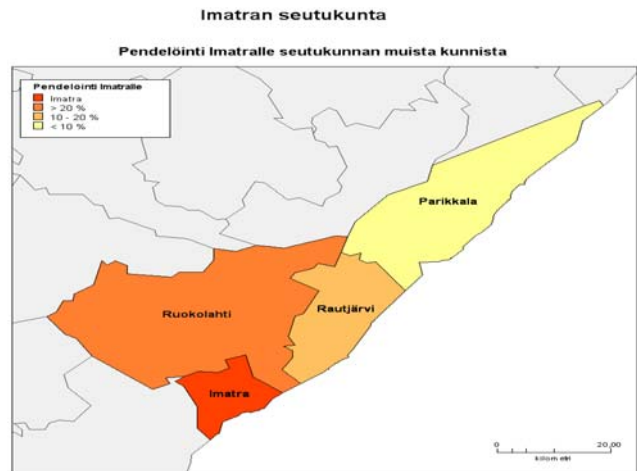
Yritysten kehittämisavustukset Forssan seutukunnassa		
Hanke	Uudet työpaikat	Tukimäärä
Koy Teräsmies, 523 0066/460/2008/A, Teollisuushalli Teräsmies 2008		630 000
Forssan Asentajat Oy, 523 0136/460/2008/A, Konekannan nykyaikaistaminen	10	122 000
Leipurin Tuoteapu Oy, 523 0192/460/2008, Leipomon tuotantotilat ja koneet	10	114 590
Puutyöliike Pekka Väre Ky, 523 0118/460/2008, Laajentamis- ja kehittämisinvestointi	1	99 000
Iomus Oy, 523 0232/460/2008/B, IOMUS-katkaisusahan kansainvälistäminen	15	92 400
J Syrjänen Oy, 523 0017/460/2008, Kehittämisinvestoinnit		80 000
DA-Design Oy, 523 0096/460/2008, Yrityksen kehittäminen	6	72 100
TT-Pak Oy, 523 0139/460/2008, TT-Pak Oy:n laajennus + investoinnit	2	68 600
Plastiset Oy, 523 0010/460/2008, Lipputankotuotannon kehittäminen	2	53 200
Forssan Levy Oy, 523 0138/460/2008/A, Service liiketoiminnan ohjelmistojen kehittäminen kansainväliseen liiketoimintaan	4	47 400
Takuuelementti Oy, 523 0054/460/2009, Uuden liiketoiminnan käynnistäminen	8	46 600
Foxa Oy, 523 0041/460/2009/B, Foxa Oy:n perusvalmiuksien rakentaminen	2	45 800
Forssan Formet Oy, 2012	4	59 980
Valkaman Rakennetyö Oy, 2012	4	36 400
Yhteensä 39 hanketta	102	1 835 740

Rakennerahastojen tuella toteutettuja hankkeita 2007–2013

Koodi	Rahasto	Projektin nimi	Toteuttajan nimi	Uudet työpaikat	Sidonta EU + valtio
A537331	EAKR	Polttoainetehdas, sijoituspaikkana Forssa.	Ekoport Turku Oy		652059
A539575	EAKR	kansainvälistyminen	Da-desing Oy		38629
A540076	EAKR	Yhtiön perustaminen ja toiminnan käynnistys	Coolcenter Forssa OyKorko Kauko		25601
A542797	EAKR	Huoltorakennuksen rakentaminen	J. Syrjänen Oy		210000
A543392	EAKR	Envi Grow Park - biojalostamo ja ekoteollisuuspuisto kestävän liiketoiminnan innovaattoriksi - 2. vaihe	Agropolis Oy		154390
A546775	EAKR	Laajentamis- ja kehittämisinvestointi	Puutyöliike Pekka Väre Oy		140400
S10034	ESR	Forssan seudun klusteriohjelma	Forssan seudun Kehittämiskeskus Oy		602288,00
S10153	ESR	CASE Eleforss	Hämeen ammattikokien korkeakoulutuksen kuntayhtymä, Hämeen ammattikorkeakoulu	3	200000
S10590	ESR	FOR-TAITO- Rakennemuutosalueen liiketoiminta-osaamisen kehittämisohjelma pk-yrityksille (sis. myös aloittavat yritykset)	Hämeen työvoima- ja elinkeinokeskus, yritysosausto		223635
S11040	ESR	Forssan seudun aloittavien ja jatkavien yritysten neuvontapalvelut	Forssan seudun Kehittämiskeskus Oy	248	266389
S11133	ESR	Quo vadis iuvenis - minne menet nuori? - nuorisotyöllisyysprojekti	Forssan kaupunki	67	315000
S11795	ESR	FORTE - Forssan seudun toimialakehittämisen edistäminen	Forssan seudun Kehittämiskeskus Oy		391500
Yhteensä 12 hanketta				318	3219891

9. IMATRAN SEUTUKUNTA

Kunnat: Imatra, Parikkala, Rautjärvi,
Ruokolahti
Ohjelmakausi: 2008–2010
Elinkeinoyhtiö: Imatran Seudun
Kehittämisyhtiö Oy

Imatran seutukunta	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Väestö	45639	45133	44732	44331	43932	43563	43246	
65- /15-64 %	36,5	36,8	37,7	38,7	40	41,9	44	
Nettomuutto	-93	-236	-89	-157	-124	-86	-8	
Työttömät	2778	2580	2355	2645	2783	2506	2550	2721
Tyött.aste %	13,3	12,7	11,7	13,4	14,2	13,1	13,5	14,5
Pitkäaikaistyöttömät	686	525	451	317	371	479	667	606
Alle 20-v. työttömät	39	47	49	57	46	55	54	48
Alle 25-v. työttömät	280	262	250	349	350	301	311	353
Työvoimakoulutuksessa	414	451	315	328	403	324	319	187
Avoimet työpaikat	413	831	272	261	291	270	351	225
Työlliset	18139	17814	17734	17136	16777	16564	16273	16083
Työll.aste %	63,1	62,5	63,0	61,7	61,4	61,9	62,0	
Taloud. huoltosuhde	1,5	1,5	1,5	1,6	1,6	1,6	1,7	
Aloittaneet yritykset	174	198	206	176	200	202	166	
Yrityskannan muutos %	1,8	2	1,9	1,2	2,6	2		

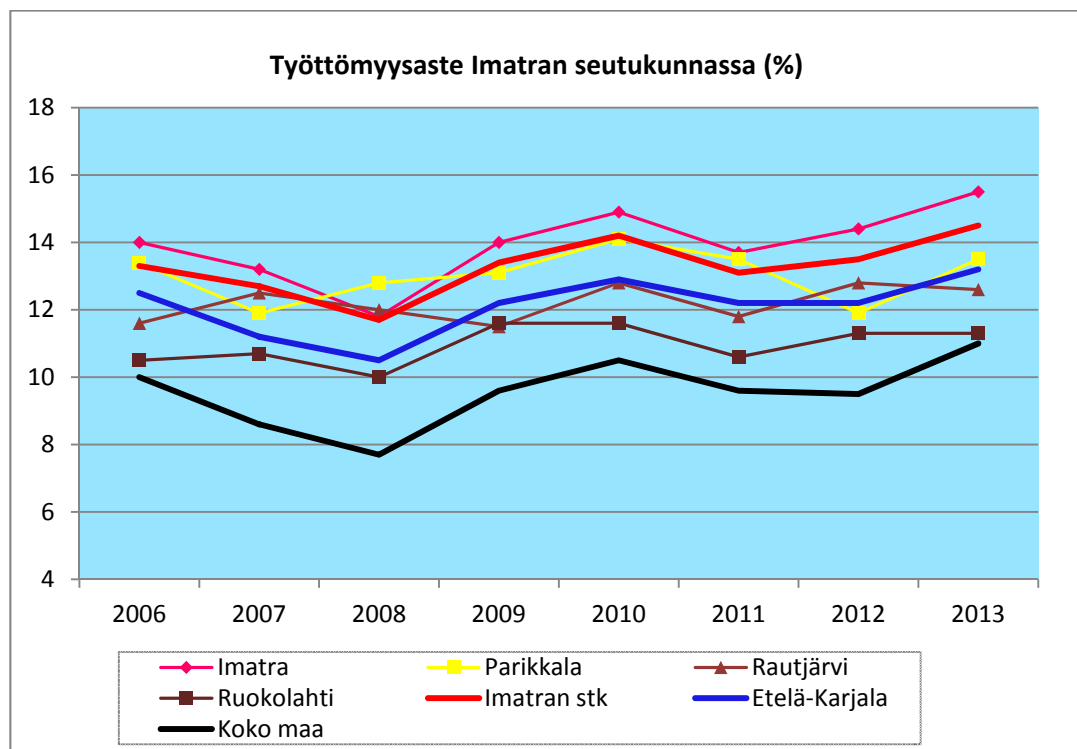
Imatran seutukunta nimettiin äkillisen rakennemuutoksen alueeksi kaudelle 2008–2010. Vuonna 2008 Stora Enson Oyj:n Imatran paperitehtaalta irtisanottiin 250 henkilöä.

Imatran seutukunta 2011	irtisano- tut	avoimille työmarkki- noille työllis- tyneet	tuki- toimin työllis- tyneet	koulu- tuksessa	eläkkeelle siirtyneet	työttömyyseläkkeelle pääsyä odottavat		työt- tömänä	työt- tömänä (%)	Muut
						a)lisä- päivillä	b)eiivät vielä lisäpäivillä			
Stora Enso Oyj	250		1			53		68	27,20	3

Rakennemuutoksen hallintaa varten perustettiin Imatran kaupungin vetämä ohjausryhmä. Imatran seudun elinkeinotoimen kehittämisestä vastaa Imatran Seudun Kehittämisyhtiö Oy. Yhtiön toimintaa on haitannut aikaisemmin rönsyilleen ja yritysrisiä ottaneen osakkuusyhtiön toiminnan aiheuttamat suuret taloudelliset menetykset. Tämän seurauksena yhtiön resurssit ovat olleet niukat.

Tetra Pak avasi helmikuussa 2012 uuden pakkausmateriaalin tehtaan Imatralla. Lisäksi Stora Enso Oyj on avannut nanosellun koelaitoksen. Imatran seutu on hyötynyt venäläisten matkailijoiden kasvaneesta määrästä. Myös rajanylityspaikkaa laajennetaan ja matkustajamäärien odotetaan nousevan tulevaisuudessa. Alueella panostetaan matkailuun ja kauppaan.

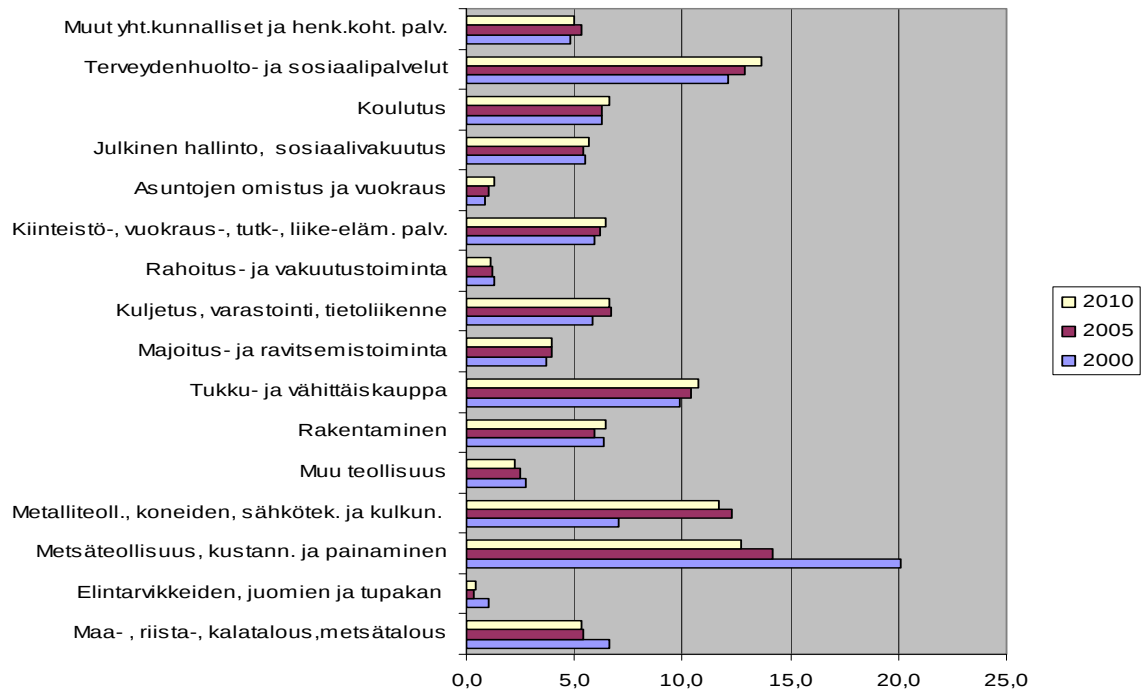
Työllisyys ja työttömyys seutukunnassa sekä suurimmat työllistäjät

Vuonna 2008 Imatran seutukunnan työttömyysaste oli 11,7 prosenttia ja vuonna 2013 maaliskuussa työttömyysaste oli noussut 14,5 prosenttiin. Pitkäaikaistyöttömien määrä on vaihdellut voimakkaasti suhdanteiden myötä. Nuorison työttömyys on ollut jatkuvassa kasvussa, vuonna 2013 alle 25-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli 353, kun edellisenä vuotena heitä oli 311. Avoimien työpaikkojen lukumäärä on vähentynyt ja tällä hetkellä niitä on tarjolla seutukunnassa hieman yli 200.

Suurimmat yritykset Imatran seutukunnassa (2011)	Henkilöstö
STORA ENSO OYJ	1231
OVAKO IMATRA OY AB	631
METSÄ BOARD OYJ	402
EFORA OY	387
ETELÄ-KARJALAN OSUUSKAUPPA	244
VR-YHTYMÄ OY	185
TIETO FINLAND OY	104
IMATRAN KYLPYLÄ OY	100
ITELLA POSTI OY	95
RAKENNUSLIKE EVÄLAHTI OY	86

Työpaikat toimialoittain Imatran seutukunnassa

Toteutettuja hankkeita ärm-rahoituksen tuella 2007–2012

Yritysten kehittämisavustukset Imatran seutukunnassa		
Hanke	Uudet työpaikat	Tukimäärä
Vankkapuu Oy, 2012	6	652 500
Imatran Kone Oy, 2012	7	546 160
Suomen Kerta Oy, 526 0062/460/2009, Massapuristettujen lautasten tuotantolinja.	8	225 000
Suomen Kerta Oy, 2012	12	460 310
Tehomet Oy, 526 0276/460/2008, Dekoratiivisten puupylväiden tuotannon käynnistäminen Parikkalassa	8	176 130
Vankkatuote Oy, 526 0171/460/2009/B, Tuotantohallin rakentaminen		175 000
Imatran Kone Oy, 526 0076/460/2009/A, Liikkuvapilarinen 5-akselinen CNC-jyrsinkone	7	155 670
Imatran Työstöasennus Oy, 526 0092/460/2009/A, Investointi cnc-sorviin ja robottisoluun	4	126 900
Karjalan Paperi Oy, 2012	2	93 310
Puhtaanapito J. Kuisma Oy, 2012	2	53 520
Szepaniak Oy, KAS 0064/05.02.09/2010, Selluhakkeen valmistus Kurkivuoren teollisuusalueella Imatralla.	3	51 000
Vuoksi-Pakkaus Oy, 2012	1	62 830
Kilpi-Set Oy, 526 0282/460/2008/A, Kilpiset Oy kasvu 2010	1	46 686
Ecorec Oy, 526 0174/460/2009, Ympäristöliiketoiminnan aloittaminen ja siihen liittyvät investoinnit.		45 875
Toiminimi Jaken Paja/Jari Vuorela, KAS 0034/05.02.09/2010/A, Materiaalinkäsittelykoneen hankinta	1	40 000
EMINKO OY, 526 0227/460/2009/A, Ulkoistamispalvelut	20	27 500
Yhteensä 27 hanketta	88	2726971

Työllisyysperusteiset investoinnit 2010 ja 2011	Rak.aik. tp. htv	Uudet pysyvät tp. kpl	Summa
Imatran kaupunki, Imatra Spa Resortin ympäristö ja infra - 2. vaihe	10		455 435
Parikkalan kunta, Parikkalan Kolmikannan välivarastointialue	2		100 000
Rautjärven kunta, Änkilänmäen alueen infrastruktuurin rakentaminen	1		75 000
Yhteensä	13	0	630 435

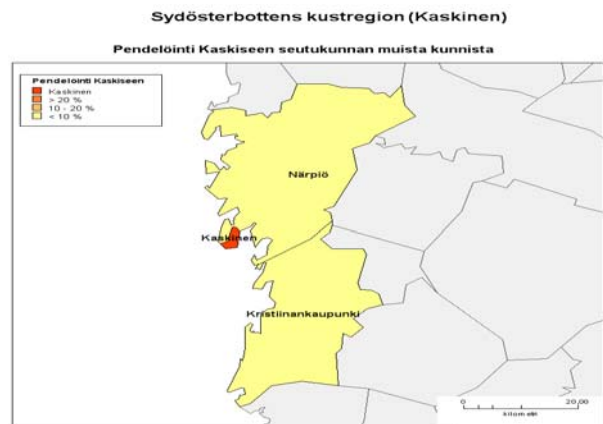
Rakennerahastojen tuella toteutettuja hankkeita 2007–2013

Koodi	Rahasto	Projektin nimi	Toteuttajan nimi	Uudet työpaikat	Sidonta EU + valtio
A31172	EAKR	Vuoksenniskan kehittämisohjelma v. 2009-2010	Imatran kaupunki	0	61 050
A31204	EAKR	Imatra Spa Resort toimintakonsepti ja yleissuunnitelma	Imatran kaupunki	0	77 000
A32383	EAKR	Puukomposiittien ja kuitupakkaamisen pilot-toiminnan aktivointihanke	Imatran seudun Kehitysyhtiö Oy		41 950
S10025	ESR	Teknologia- ja osaamisohjaisen yritystoiminnan valmennus	Lappeenranta Innovations Oy	47	717 688
A31114	EAKR	Kaakosta voimaa - Tuulivoiman ja bioenergian osaamisen kehittäminen Kaakkois-Suomessa	Curson Oy	10	512 000
A31674	EAKR	Rajukaasu - Rakennemuutoksen johtaminen Kaakkois-Suomessa	Curson Oy	8	700 200
S10950	ESR	Elämyksiä Etelä-Karjalasta	Imatran Seudun Kehitysyhtiö Oy	1	72 500
S11069	ESR	MOTKE, matkailun oheispalvelujen tuotteistamis- ja kehittämishanke	Imatran Seudun Kehitysyhtiö Oy	0	112 000
S11521	ESR	Voi hyvin yrittäjä - Hyvinvointiohjelma Kaakkois-Suomessa	Saimaan ammattikorkeakoulu Oy	39	300 000
S11771	ESR	Uusiin töihin	Kaakkois-Suomen ELY	5	856 240
S11773	ESR	Active Park	Curson Oy	0	305 782
S11782	ESR	Wood Academy	Kymenlaakson ammattikorkeakoulu Oy	0	643 760
Yhteensä 12 hanketta				110	4 400 170

10. KASKISTEN KAUPUNKI

(Sydösterbottens kustregion)

Kunnat: Kaskinen, Kristiinankaupunki, Närpiö
 Ohjelmakausi: 2009–2010
 Elinkeinoyhtiö: ei ole

Sydösterbottenin seutukunta/Suupohjan rannikkoseudun seutukunta	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Väestö	18451	18317	18245	18160	18021	17912	17817	
65- /15-64 %	38,9	39,3	39,5	40,2	42	44,4	46,7	
Nettomuutto	-49	-24	58	-5	-63	-25	-14	
Työttömät	546	388	312	503	663	503	424	463
Tyött.aste %	6,2	4,5	3,6	5,9	7,7	6	5,1	5,6
Pitkäaikaistyöttömät	108	77	55	53	78	92	84	71
Alle 20-v. työttömät	6	9	9	12	20	9	3	13
Alle 25-v. työttömät	46	38	21	63	75	45	31	58
Työvoimakoulutuksessa	108	134	80	90	136	126	89	89
Avoimet työpaikat	154	114	128	98	173	116	92	84
Työlliset	8229	8251	8293	8091	7929	7901	7904	7820
Työll.aste %	71,9	72,7	73,0	71,8	71,5	73,0	74,6	
Taloud. huoltosuhde	1,2	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	1,3	
Aloittaneet yritykset	115	114	133	117	103	90	113	
Yrityskannan muutos %	2,3	1,5	1	1,7	2,4	1		

Kaskisten kaupunki nimettiin äkillisen rakennemuutoksen alueeksi kaudelle 2009–2010. Oy Metsä-Botnia Ab:n sellutehtaalta irtisanottiin 223 henkilöä. Välillisesti vaikutukset kohdistuivat noin 100 muuhun työntekijään.

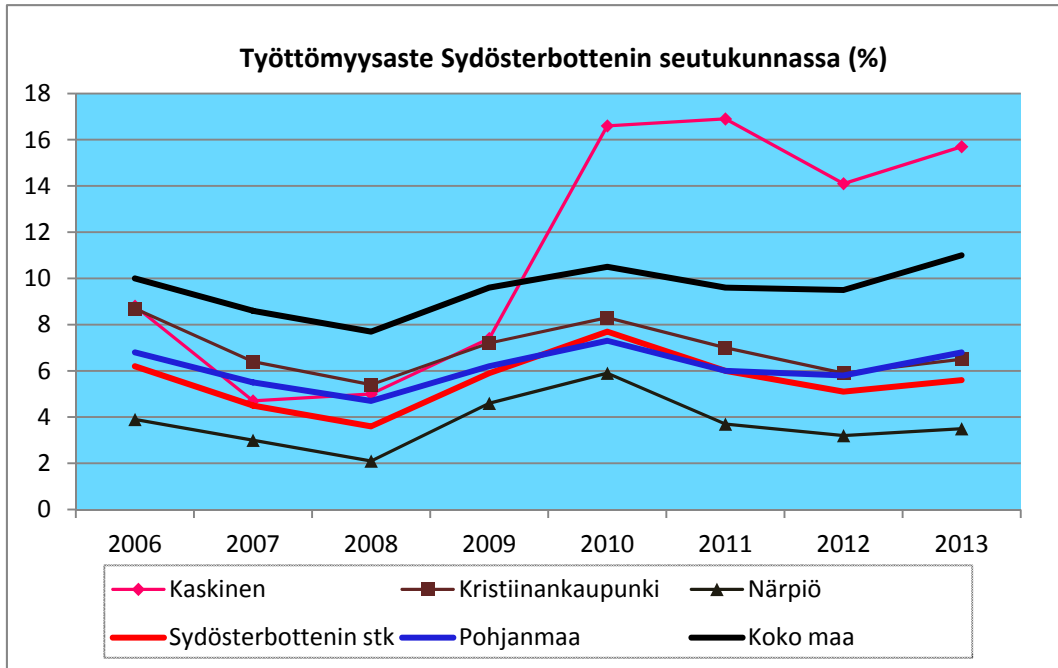
	irtisano- tut	avoimille työmark- ki-noille työllis- tyneet	tukitoi- min työl- listyneet	koulu- tuksessa	eläkkeelle siirtyneet	työttömyyseläkkeelle pääsyä odottavat	työttö- mänä	työttö- mänä (%)	Muut
Kaskisten kaupunki 2011						a) lisä- päivillä	b) eivät vielä lisäpäivillä		
Metsä-Botnia	223	92	4	24	33			59	26,46
									11

Rakennemuutoksen hallintaa varten perustettiin työryhmä, jossa oli mukana edustajia seutukunnan kunnista, maakunnan liitosta, Ely-keskuksesta ja yrityksistä mukaan lukien MetsäBotnia. Korvaavia työpaikkoja pyrittiin luomaan alueelle erilaisilla projekteilla ja ohjelmilla, jotka saivat rahoituksen maakunnan kehittämisrahasta. Lisäksi hankkeita rahoitettiin ESR- ja EAKR-rahoituksella.

Suunnitelmien odotetaan toteutuvan lähivuosina, jolloin alueelle siirtyvien ja perustettujen yritysten vaikutus olisi noin 75 työpaikkaa. Kaskisten kaupunki teki myös sopimuksen neljän yrityksen kanssa niiden sijoittumisesta alueelle. Muiden kehittämishankkeiden työllisyysvaikutukset ovat kahden edellisen vuoden aikana olleet 10-40 työpaikkaa.

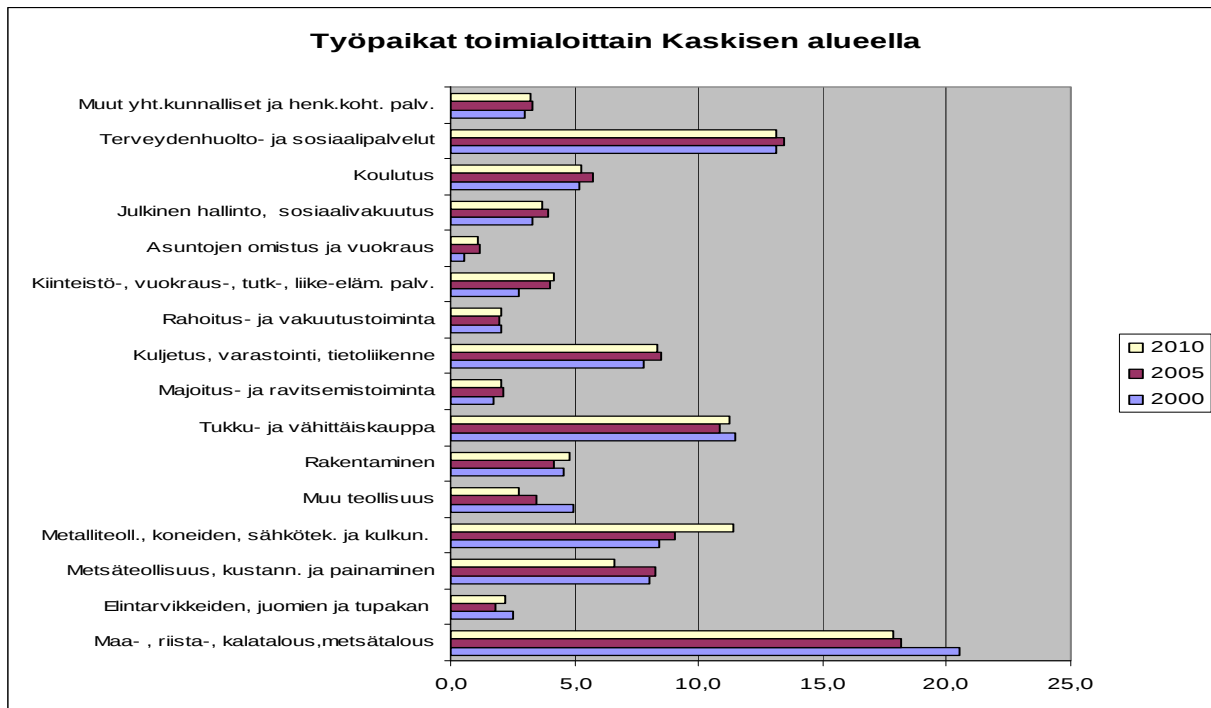
Rakennemuutoksen tuomien vaikutusten lieventämisessä ei ole onnistuttu niin hyvin kuin olisi haluttu. Syitä epäonnistumiseen ovat olleet muun muassa talouden huonot näkymät sekä MetsäBotnian passiivisuus.

Työllisyys ja työttömyys seutukunnassa sekä suurimmat työllistäjät

Suupohjan rannikkoseudun seutukunnassa työttömyysaste on perinteisesti koko maata alhaisempi.. Vuoden 2013 maaliskuussa seutukunnan työttömyysaste oli 5,6 prosenttia, kun koko maassa työttömyysaste oli 11 prosenttia. Kaskisten kaupungissa työttömyysaste (7,4 %) alkoi nousta voimakkaasti vuodesta 2009 lähtien ja vuoden 2013 keväällä työttömyysaste oli peräti 15,7 prosenttia. Kaskisten heikko työllisyys selittyy sillä, että kunnan työllisyys on perustunut MetsäBotnia OY:n varaan. Suupohjan seutukunnassa työttömien määrä oli vuoden 2013 maaliskuussa yhteensä 463, missä on kasvua edelliseen vuoteen nähden 39. Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä on kasvanut nopeammin, heitä oli 31 vuonna 2012 ja vuonna 2013 kaksi kertaa enemmän.

Suurimmat yritykset Sydösterbottenin seutukunnassa (2011)	Henkilöstö
AB NÄRPES TRÄ & METALL - OY NÄRPIÖN PUU JA METALLI	330
OY NÄRKO AB	94
METSÄ BOARD OYJ	86
ETELÄ-POHJANMAAN OSUUSKAUPPA	68
METSÄLIITTO OSUUSKUNTA	67
UNITULI OY	64
SUOMEN TERVEYSTALO OY	62
PROMA-PALVELUT OY	57
STORA ENSO PACKAGING OY	55
ITELLA POSTI OY	50

Toteutettuja hankkeita ärm-rahoituksen tuella 2007–2012

Yritysten kehittämisavustukset Kaskisten kaupungissa	Uudet työpaikat	Tukimäärä
Proflex Oy, 2012	2	193770
Suojuatuote Pro Oy, 2012	4	126560
T:mi Kirsti Seppälä, 2012		7970
Yhteensä 3 hanketta	6	328300

Rakennerahastot 2007–2013

Koodi	Rahasto	Projektin nimi	Toteuttajan nimi	Uudet työpaikat	Sidonta EU + valtio
A31284	EAKR	Nova Business Botnica 2 (NBB 2)	Kaskisten kaupunki	6	260710
A31854	EAKR	Vauhdilla matkassa	Kaskisten kaupunki	2	161500
A32006	EAKR	Kaskisten sataman, radan ja liikenneyhteyksien markkinointi	Kaskisten kaupunki		180000
A32007	EAKR	Dynamic Coast Business Boost	Ab Företagshuset Dynamo Yritystalo Oy		95000
A547555	EAKR	Metallirakenteiden kokoonpanon aloittaminen omassa tuotantohallissa.	Fouras Oy Ab		50000
A548819	EAKR	Extrusions produkternas utveckling, smak, analysering, samt produktion	Oy Helsingin Weekend Snacks Ltd		195800
A550781	EAKR	Investointihanke: Parantaaksemme tuotteiden tasalaatuisuutta	Savipaja Murray		1400
A553085	EAKR	Yrityksen investointi- ja kehittämistukihakemus	Kasmarine Car Service Oy		4495
S10997	ESR	Botnia Progress - Työssäolevat	Pohjanmaan ELY-keskus	7	285000
S10999	ESR	Botnia Progress - Työttömät	Pohjanmaan ELY-keskus	11	1015000
Yhteensä 10 hanketta				26	2248905

11. SALON SEUTUKUNTA

Kunnat 2011: Salo, Somero

Kunnat 2006: Halikko, Kiikala, Kisko, Kuusjoki,

Muurla, Perniö, Pertteli, Salo, Somero,

Suomusjärvi, Särkisalo

Ohjelmakausi: 2009–2013

Elinkeinoyhtiö: Yrityssalo Oy

Salon seutukunta								
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Väestö	63606	63960	64242	64291	64565	64551	64087	
65- /15-64 %	30,2	30,2	30,7	31,4	32,4	33,9	35,9	
Nettomuutto	328	332	292	53	286	9	-333	
Työttömät	2199	2131	1960	2933	3504	3214	3306	4494
Tyött.aste %	7,2	7	6,4	9,5	11,4	10,6	10,9	14,9
Pitkäaikaistyöttömät	558	464	395	367	597	718	801	1038
Alle 20-v. työttömät	28	36	30	65	64	52	66	85
Alle 25-v. työttömät	151	191	189	416	411	312	364	469
Työvoimakoulutuksessa	318	418	374	354	506	715	649	757
Avoimet työpaikat	853	1261	1148	584	352	645	872	671
Työlliset	28403	28312	28723	27884	27350	27121	26924	25691
Työll.aste %	70	69,3	70,1	68,3	67,2	67,4	68,3	
Taloud. huoltosuhde	1,2	1,3	1,2	1,3	1,4	1,4	1,4	
Aloittaneet yritykset	397	415	420	357	420	436	389	
Yrityskannan muutos %	2,8	4,4	2,3	1,5	4,2	3,4		

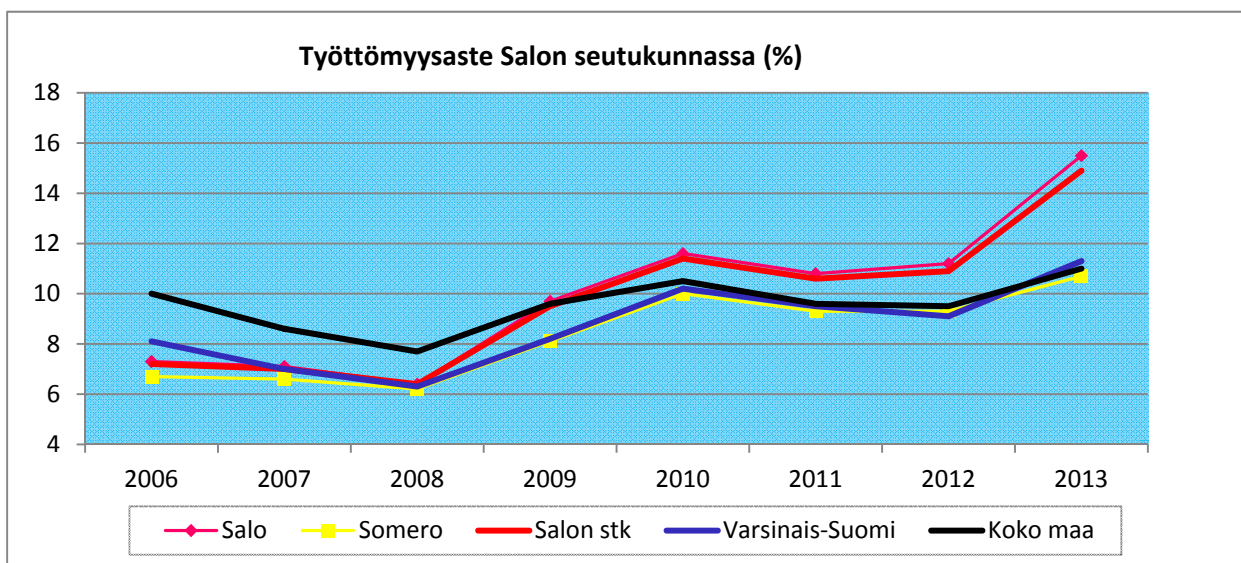
Salon seutukunta nimettiin äkillisen rakennemuutoksen alueeksi kaudelle 2009–2013. Äkillisen rakennemuutosalueen statusta jatkettiin vuoden 2011 lopussa. Irtisanomiset koskivat Nokia Oyj:n puhelintuotantoa ja sen alihankkijaverkostoa. Irtisanottuja työntekijöitä oli Salon seutukunnassa vuonna 2012 yhteensä 2081. Joista Nokia Oyj:n työntekijöitä oli 1990 henkilöä. Matkapuhelimia valmistavan Nokia Oyj:n Salon tehdas suljettiin syksyllä 2012.

	irtisa- notut	avomille työmark- kinoille työllisty- neet	tuki- toimin työllisty- neet	koulu- tuksessa	eläkkeelle	työttömyyseläk- keelle odottavat	työttö- mänä	työttö- mänä (%)	Muut
Salon seutukunta 2011	1 975	455	40	80	32		224	11,34	
Nokia Oyj	515	12	6	8	0		23		
Nypro CMS Oy	140	29	2	4	3		9		
Sucros Oy Salon tehdas	65	15	1	1	5		7		
ABB Oy Service, Salo	45	20	0	1	0		19		
Aspocomp Oy	500	180	15	17	12		37		
Cencorp Oyj, Salon toimi- piste	20	3	0	0	0		0		
Cargotec Finland Oy, Salo (Loglift)	225	57	7	21	0		39		
Hansaprint Oy	170	67	7	18	10		57		
Salon Matkapuhelinhuolto Oy	30	20	0	2	0		7		
Perniön vastaanottokeskus	40	11	0	0	1		4		
Elcoteq Design Center Oy, Salo	200	37	1	6	1		15		
Sunarrow Finland Oy	25	4	1	2	0		7		

Rakennemuutoksen vaikutuksen lieventämiseen ryhdyttiin Salon seutukunnassa muodostamalla ohjausryhmä sekä Salon kaupungin rakennemuutosprojektityöryhmä. Projektityöryhmä on toiminut aktiivisesti. Seudun elinkeinohankkeiden toteutus on keskitetty Yrityssalo Oy:lle.

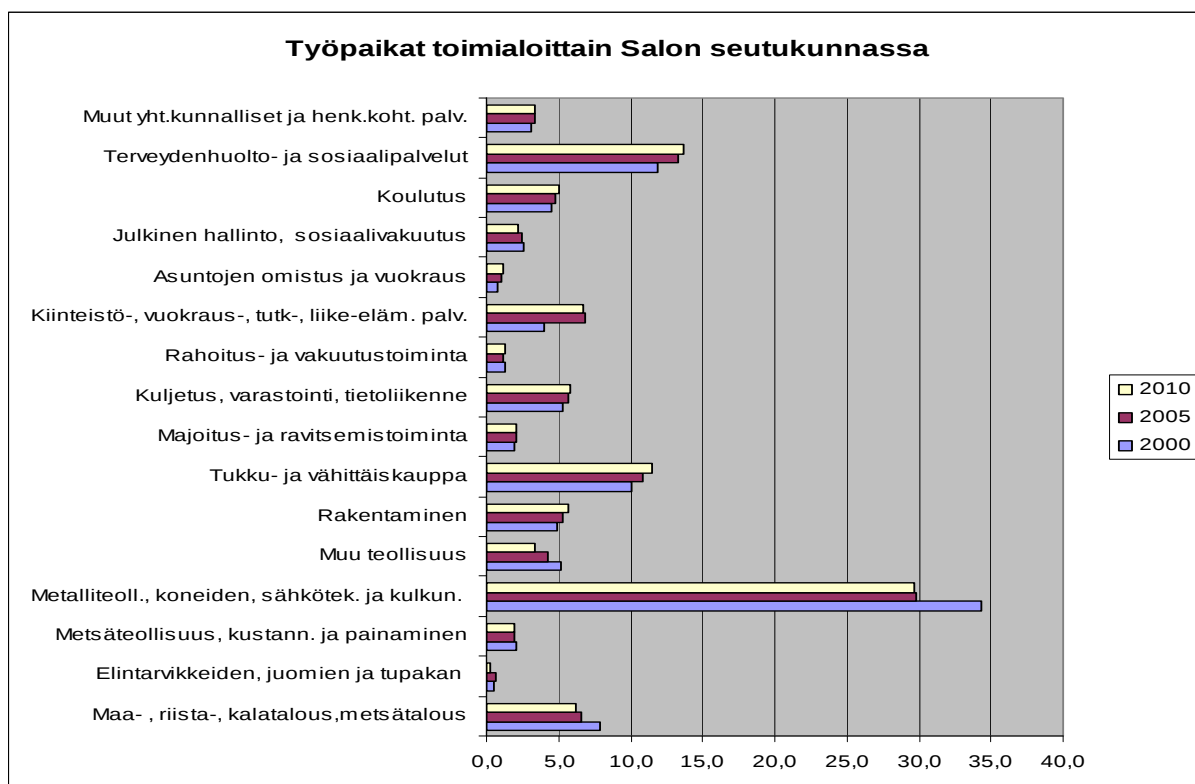
Työllisyysperäisestä investointiavustuksesta ei ole saatu merkittävää hyötyä. Puolestaan yritysten toimintaympäristön kehittämisavustuksella on tuettu jo ärm-kauden alussa Protomo-toiminnan käynnistämistä, jolla on pyritty parantamaan työllistymistä. Rakennemuutoksen ja suuren työttö-
mäksi jäävien henkilöiden vuoksi Salossa tukea on kohdennettu erityisesti Nokian vanhoille työntekijöille. Salon seutukunta sai myös Euroopan globalisaatiorahaston tukea, jonka avulla on palkattu ohjaajia kouluttamaan ja tukemaan Nokialta ja sen alihankkijoilta irtisanottuja.

Työllisyys ja työttömyys seutukunnassa sekä suurimmat työllistäjät

Työttömyysaste oli vuoden 2013 alussa 14,9 prosenttia, joka on selvästi koko maan keskitasoa korkeampi. Salon kaupungissa työttömyysaste on seutukunnan korkein, 15,5 prosenttia. Salon seutukunnassa työttömien määrä kasvoi vuosien 2012-2013 aikana lähes 40 prosentilla. Myös pitkäaikaistyöttömien sekä alle 25-vuotiaiden työttömien lukumäärät kasvoivat. Nuorten työttömien osuus seutukunnan kaikista työttömistä on yli 10 prosenttia.

Suurimmat yritykset Salon seutukunnassa (2011)	Henkilöstö
NOKIA OYJ	3544
SUUR-SEUDUN OSUUSKAUPPA SSO	621
J. VAINION LIIKENNE OY	235
LEINOVALU OY	162
HELLA LIGHTING FINLAND OY	153
WIPRO INFRASTRUCTURE ENGINEERING OY	137
FOXCONN OY	135
SALON SEUDUN SANOMAT OY	132
ITELLA POSTI OY	128
DHL SUPPLY CHAIN (FINLAND) OY	122
SALON OSUUSPANKKI	116
LAUKAMO ELECTROMECH OY	114
ANTTI-TEOLLISUUS OY	108

Toteutettuja hankkeita ärm-rahoituksen tuella 2007–2012

Yritysten kehittämisavustukset Salon seutukunnassa		
Hanke	Uudet työpaikat	Tukimäärä
Finnfoam Oy, 2012	35	1 211 600
Jame-Shaft Oy, 2012	16	497 880
Leinovalu Oy, 2012	35	326 830
Teijo-Talot Oy, 2012	8	319 000
Tarvasjoen Teräsovi Oy, 2012	14	305 000
Testhouse Enko Oy, 2009, Mittalaitteinvestointi	3	238 000
Oy Western Shipyard Ltd, 2010, Palveluliiketoimintakonseptin kehittäminen	6	162 500
Marine Alutech Oy Ab, 2010, Tuotantotilojen ja tuotantolaitteiden kehittäminen ja hyödyntäminen	10	103 900
Suomen Ykköskeittiö Oy	5	118 000
Kuuskoneistus Oy, 2011, Työstökoneiden hankinta	2	84 600
Yhteensä 72 hanketta	375	7165640

Työllisyysperusteiset investoinnit 2010 ja 2011	Rak.aik. tp. htv	Uudet pysyvät tp.	Yhteensä
Liikennevirasto, Särkisalon pengertien silta	32		922 500
Someron Kaupunki, Harjun teollisuusalue	3		100 572
Metsähallitus, Teijon retkeilyalueen palveluvarustuksen kehittäminen	3		92 322
Salon Kaupunki, Leppäkorven teollisuusalueen kunnallistekniikka ja katuinfra	3		61 696
Yhteensä 4 hanketta	41	0	1 177 090

Työllisyysperusteiset investoinnit 2011–2012	Rak.aika.tp.	Yhteensä
Metsähallitus, Teijon retkeilyalueen palveluvarustuksen kehittäminen, Salo	3	92 322
Liikennevirasto, Teijon alueen tieyhteyksien parantaminen, Salo	16	590 400
Yhteensä	19	682 722

Rakennerahastojen tuella toteutettuja hankkeita 2007–2013

Koodi	Rahasto	Projektin nimi	Toteuttajan nimi	Uudet työpaikat	Sidonta EU + valtio
A31275	EAKR	Invest in Salo	Salon kaupunki	63	352000
A31708	EAKR	Salon yritysalueiden kehittäminen osana Etelä-Suomen kehityskäytävää	Salon kaupunki, tekninen toimi		274540
A31709	EAKR	Tehoa teknologiasta uusiin palvelukonsepteihin	Salon kaupunki		308770
A31714	EAKR	Marine Technology and maritime industry in SW Finland	Turun Seudun Kehittämiskeskus		417275
A32065	EAKR	Salon äkillisen rakennemuutoksen koordinaatiohanke	Yrityssalo Oy		119000
A32066	EAKR	Invest in Salo 2	Salon kaupunki	9	618000
A32132	EAKR	Hankintaosaaminen kasvun tueksi	Yrityssalo Oy	1	453680
S11304	ESR	Ukk - Uusi kasvu ja kansainvälistyminen	Yrityssalo Oy		2549250
S11314	ESR	Meriteollisuuden rakennemuutos - Meriteollisuusyritysten uusien liiketoimintakonseptien kehittäminen ja osaamisen varmistaminen	Koneteknologiakeskus Turku Oy	109	13516
S11349	ESR	Meri- ja metalliteollisuuden rakennemuutos - Meriteollisuusyritysten uusien liiketoimintakonseptien kehittäminen ja osaamisen varmistaminen	Turun Seudun Kehittämiskeskus		530000
S11366	ESR	Uusia avauksia kansainvälisille markkinoille	Varsinais-Suomen ELY-keskus		507307
S11373	ESR	Äkillisen rakennemuutoksen hallinta ja työvoimapolitiittiset toimenpiteet	Varsinais-Suomen ELY-keskus	95	1101000
S11700	ESR	Meri MYY	Turun ammattikorkeakoulu		285630
S11875	ESR	Katse tulevaisuuteen!	Varsinais-Suomen ELY-keskus		1762000
S12004	ESR	Palvelupiste	Yrityssalo Oy		492104
S12141	ESR	VARMO - Varsinais-Suomen mobiili liiketoiminnan kehittäminen	Turku Science Park Oy Ab		180000
A31671	EAKR	Meriteollisuuden rakennemuutos - Satakunta	Prizztech Oy	5	400000
Yhteensä 17 hanketta				282	10364072

12. VARKAUDEN ALUE

Kunnat: Joroinen, Leppävirta, Varkaus
 Ohjelmakausi: 2008–2012
 Elinkeinoyhtiö: Navitas Kehitys Oy

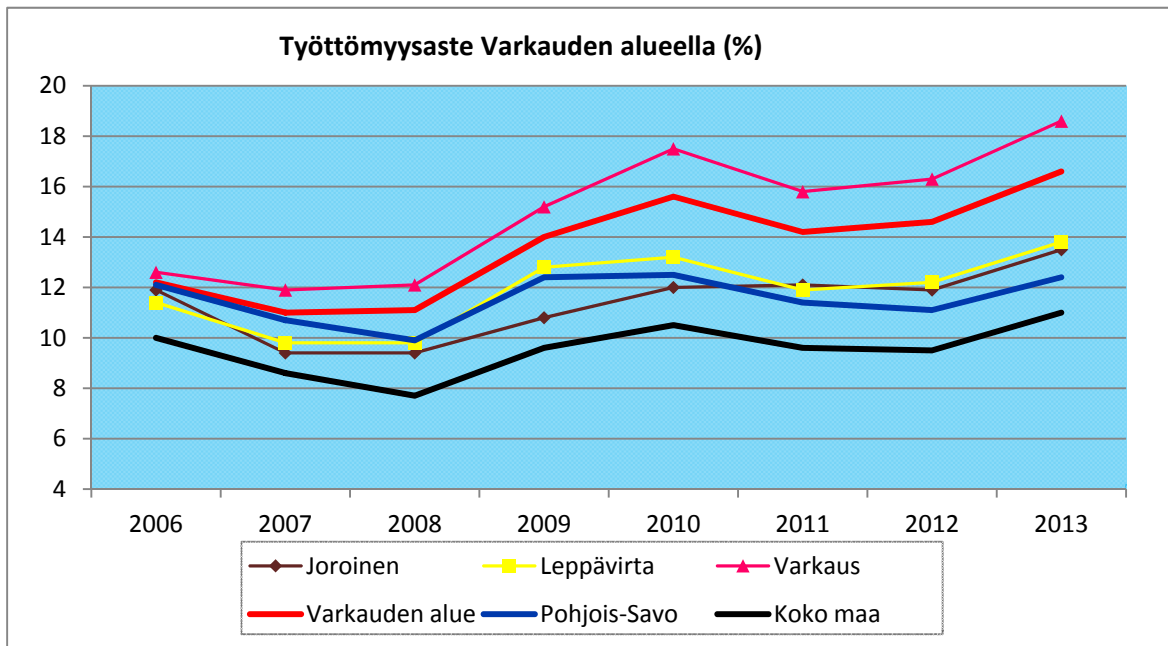
Varkauden seutukunta	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Väestö	34564	34290	33942	33568	33333	33011	32614	
65- /15–64 %	31,9	32	32,9	33,4	34,8	36,6	38,3	
Nettomuutto	-267	-147	-229	-227	-140	-156	-232	
Työttömät	1922	1730	1726	2201	2422	2143	2174	2461
Tyött.aste %	12	10,9	11	14	15,4	13,9	14,3	16,2
Pitkäaikaistyöttömät	426	350	364	369	459	542	647	693
Alle 20-v. työttömät	25	17	30	41	55	49	71	62
Alle 25-v. työttömät	171	173	142	194	306	226	282	347
Työvoimakoulutuksessa	330	307	246	263	319	284	267	183
Avoimet työpaikat	379	566	491	246	325	277	277	203
Työlliset	13741	13626	13457	12986	12585	12532	12276	11927
Työll.aste %	62,1	61,9	62	60,5	59,6	60,4	60,6	
Taloud. huoltosuhde	1,5	1,5	1,5	1,6	1,6	1,6	1,7	
Aloittaneet yritykset	152	153	162	147	152	146	122	
Yrityskannan muutos %	3,5	1,2	0,3	0,1	2,5	1,8		

Varkauden alue nimettiin äkillisen rakennemuutoksen alueeksi kaudelle 2008–2012. Varkauden alueen äkillisen rakennemuutosalueen statusta on jatkettu kaksi kertaa, vuosina 2010 ja 2011. Alue on ollut voimakkaan rakennemuutoksen kohteena jo useita vuosia. Tuotannollis-taloudellisin syin irtisanottujen työttömien määrän kehitys on ollut synkkää. Vuonna 2007 irtisanottuja oli 227 ja vuonna 2012 irtisanottuja oli 221 henkilöä

	irtisa- notut	avoimille työmarkki- noille työl- lis-tyneet	tukitoi- min työl- listyneet	koulu- tukses- sa	eläk- keelle siirty- neet	työttömyyseläkkeelle pääsyä odottavat		työttö- mänä	työt- tömanä (%)	Muut
						a)lisäpäivi- llä	b) eivät vielä lisäpäi- villä			
Varkauden alue 2011	366	168	2	35	11		90	44	12,02	16
Stora Enso	241	107	2	20	9		57	34		12
Efora	91	41		10	2		28	7		3
Corenso	34	20		5			5	3		1

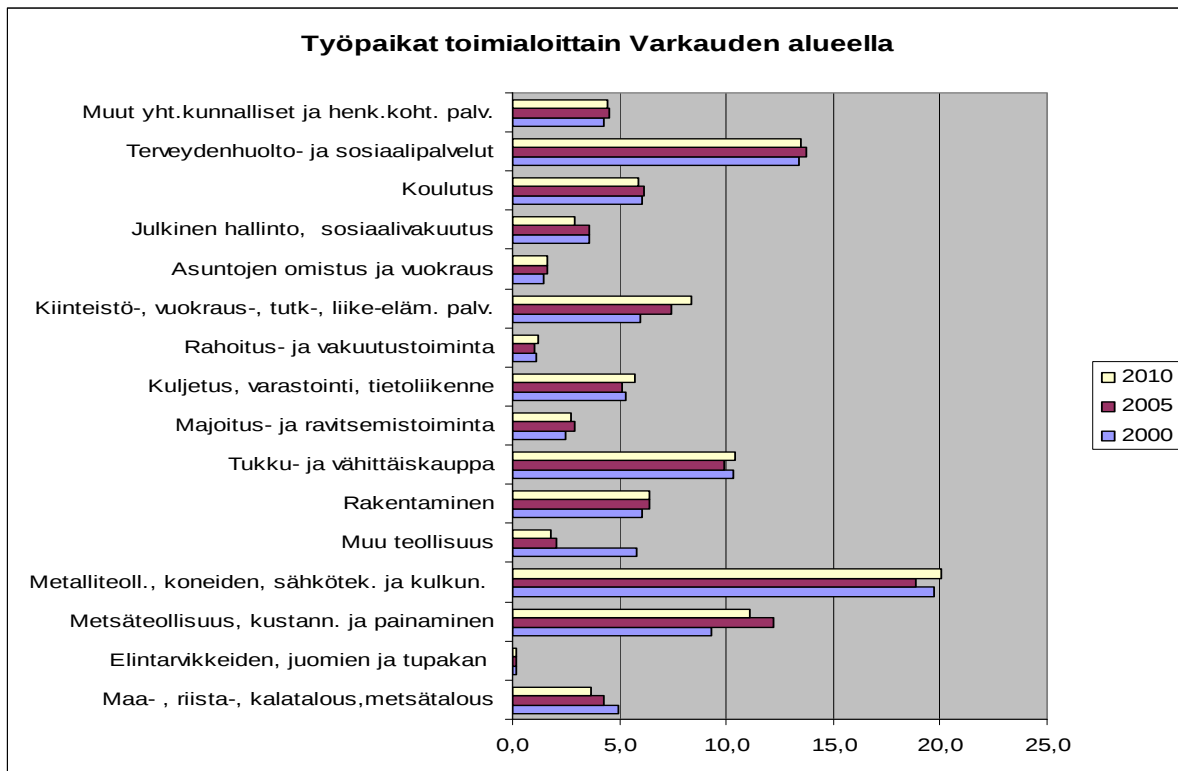
Varkauden alueen rakennemuutoksen hallinnasta on vastuussa Varkauden kaupungin vetämä toimenpiteiden ohjausryhmä, jossa on mukana seudun tärkeitä toimijoita, kuten TE-toimisto, Stora Enso Oyj, ELY-keskus ja Navitas Kehitys Oy. Rakennemuutostoimenpiteistä on vastannut lähinnä seudun kehittämissyhtiö Navitas Kehitys Oy, jonka vastuulla oli yrityshankinta, kehitysprojektit sekä tyhjenevien tilojen uudelleenkäyttö. Rakennemuutosryhmän tukena on ollut myös ELY-keskuksen toimintaympäristötuella rahoitettu konsultti, joka haki Stora Enson tiloihin korvaavaa yritystoimintaa. Tuloksia ei kuitenkaan ole saatu toistaiseksi. Projektin toinen vaihe on yhä käynnissä. Stora Enso on projektin osarahoittaja ja aktiivisesti mukana toiminnassa. Maakuntaliitto ja ELY-keskus ovat tukeneet erityisesti energiatekniikan osaamista ja siinä ja ammattikorkeakoulun ja yritysten yhteistyön kehittämistä.

Työllisyys ja työttömyys seutukunnassa sekä suurimmat työllistäjät

Varkauden alueen työttömyysaste oli 2013 maaliskuussa 16,6 prosenttia. Työvoiman määrä alueella on vähentynyt tasaisesti vuosina 2006–2013. Varkauden alueella oli keväällä 2013 2775 työtöntä työnhakijaa, joista pitkäaikaistyöttömien osuus oli noin 27 prosenttia. Nuorisotyöttömyyden osuus työttömistä työnhakijoista oli 13,5 prosenttia. Avoimien työpaikkojen määrä on vähentynyt alueella vuoden 2012 aikana noin 27 prosentilla.

Suurimmat yritykset Varkauden seutukunnassa (2011)	Henkilöstö
FOSTER WHEELER ENERGIA OY	415
STORA ENSO OYJ	324
ANDRITZ OY	213
OSUUSKAUPPA PEEÄSSÄ	181
EFORA OY	177
YIT TEOLLISUUS OY	171
IITTALA GROUP OY AB	138
AIKAWA FIBER TECHNOLOGIES OY	125
WARKAUS WORKS OY	107
CRAMO PRODUCTION OY	100

Toteutettuja hankkeita ärm-rahoituksen tuella 2007–2012

Yritysten kehittämisavustukset Varkauden alueella		
Hanke	Uudet työpaikat	Tukimäärä
European Batteries Oy, 2009, Varkauden akkutehtaan laajennusinvestointi	45	1 294 300
Navitas Kehitys Oy, 2009, Varkauden rakennemuutoksen ja sen hoitoon liittyvien toimenpiteiden	3	407 340
Oplatek Oy, 2012	5	335 300
Savopak Oy	20	300 000
Iittala Group Oy Ab, 2008, uudet tuote- ja valmistusteknologiat,	8	279 750
Plugreen Oy, 2010, Mikroinvertteriratkaisu tarjoaa perinteisiä aurinkoinverttereitä tehokkaamman ja edullisemman ratkaisun aurinkoenergian hyödyntämiseen aurinkosähkön tuotannossa.	8	233 670
Elcoline Oy, 2012	16	230 450
Misra Oy, 2012	5	229 350
E-Yhtiöt Oy, 2009, Hallin rakentaminen	6	211 050
Lia Fal Oy, 2010, Keinokivituotannon käynnistämiseen liittyvät investoinnit	10	205 000
Advanced Fiber Technologies (AFT) Oy, 2009, Uuden tuotantomenetelmän käyttöönotto		180 000
Supset Oy, POS 0013/05.02.09/2010, Koneinvestoinnit, joilla tähdätään tuotannon tehostamiseen ja kasvuun.	2	175 000
Wäläky Keski-Savon Uusyrityskeskus ry., 2010, Perustamis- ja alkuvaiheen neuvontapalvelu sekä Yritys-Suomi yhteistyön koordinoiti Keski-Savon alueella.	1	138 560
Nordic Power Service Oy, 2012	5	130 300
VV- Work Oy, 2010, Yritystoiminnan laajentamiseen liittyvät investoinnit	1	109 760
Leppävirran Teollisuusautomaatio Oy, 2012	10	166 700
Yhteensä 51 hanketta	224	5227710

Työllisyysperusteiset investoinnit 2010 ja 2011	Rak.aik. tp. htv	Uudet pysyvät tp.	Yhteensä
Keski-Savon Teollisuuskylä Oy, Carelian Caviar	15	25	1 470 000
Varkauden teatterin kannatusyhd.ry, Varkauden teatterin kunnostaminen	8		81 700
Liikennevirasto, Vt 23 Harjulantien liittymän parantaminen	3		65 900
Yhteensä 3 hanketta	26	25	1 617 600

Työllisyysperusteiset investoinnit 2011–2012	Rak.aika.tp.	Yhteensä
Keski-Savon Teollisuuskylä Oy, Carelian Caviar, Varkaus	15	1 470 000
Liikennevirasto, Riikinnevan jätelaitoksen tieyhteyden peruskorjaus, Varkaus	13	307 500
Yhteensä	28	1 777 500

Rakennerahastojen tuella toteutettuja hankkeita 2007–2013

Koodi	Rahasto	Projektin nimi	Toteuttajan nimi	Uudet työpaikat	Sidonta EU + valtio
A30399	EAKR	Energia-, voimalaitos ja painelaiteosaamisen kehitysympäristö	Savonia-ammattikorkeakoulun kuntayhtymä	3	416623
A31704	EAKR	Leppävirta Areena	Leppävirran kunta		210000
A32010	EAKR	Teollisen mittakaavan energiateknologian kehitysympäristö	Savonia-ammattikorkeakoulun kuntayhtymä		315000
A32095	EAKR	ITÄ-EKO, Itä-Suomen ekovoimalaitoksen perustamissuunnitelma ja teknologiaselvitykset	Navitas Kehitys Oy / Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymä (osatoteuttaja)		507500
A32225	EAKR	INPYRE - Kierrätyspolttoaineen energiahyötykäytön, pyrolyysiöljyn käytettävyyden sekä sähkön- ja lämmön yhteistuotannon kehitysympäristö	Savonia-ammattikorkeakoulun kuntayhtymä		507500
A538710	EAKR	Akkutehtaan rakentaminen Varkauteen	Keski-Savon teollisuuskylä Oy		2129700
A543199	EAKR	Toiminnan käynnistäminen Varkaudessa	Biower Oy		213790
A545242	EAKR	European Batteries Oy:n akkutehtaan rakentamisen laajennus 1 b	Keski-Savon teollisuuskylä Oy		800000
A556337	EAKR	Kone- ja laitehankinnat	Big 1 Oy		717400
A557319	EAKR	Tehdasvalmiiden talojen tuotannon käynnistämiseen liittyvä hanke	Teijo-Talot Savo Oy		218870
A557352	EAKR	Markkinointitutkimus, sekä koneiden ja laitteiden investointi	Oy Clean Flame LtdOy		207940
A557886	EAKR	Valaisinjärjestelmien kehittäminen ja valmistuksen aloittaminen	Led Suutari Oy		322500
A561670	EAKR	UV LED -valolla tapahtuvaan erityiskohteiden desinfiointiin	LK Porras Oy		321090
A561863	EAKR	Metallirakenteiden tuotannon laajentamishanke	Fiskars Home, Astiatehdas Sorsakoski. Strategiset kehitysinvestoinnit 2013-2014.		300000
A562044	EAKR	Tuotannon, kasvun ja menetelmien hallinta	Proxion Solutions Oy		436000
S10744	ESR	Varkauden seudun äkillinen rakennemuutos -hanke (Äkkimuutos-hanke)	Navitas Kehitys Oy (Keski-Savon Kehittämissyhtiö Oy)		706335
S11112	ESR	Energiatekniikan teollisuusharjoittelu- ja täydennyskoulutushanke	Savonia-ammattikorkeakoulun kuntayhtymä		240000
S11609	ESR	Litium-ioni akkuteknologian opetuksen ja tutkimuksen kehittäminen Varkaudessa	Savonia-ammattikorkeakoulun kuntayhtymä		266300
S11683	ESR	Uusiutuvan energian osaamisen kehittäminen ja energia-alan täydennyskoulutus alueen nuorille sekä alan vaihdosta kiinnostuneille aikuisille	Savonia-ammattikorkeakoulun kuntayhtymä		367000
S11785	ESR	Kunnolla ammattiin!	Savon koulutuskuntayhtymä		389700
S11826	ESR	Teknologiakeskuksen ja teollisen mittakaavan energiateknologian kehitysympäristön toimintamallin kehittäminen ja osaamisen vahvistaminen	Savonia-ammattikorkeakoulun kuntayhtymä		610000
S12171	ESR	Navitas Rekry / Työvoimapolitiittiset toimet	Pohjois-Savon ELY-keskus		670000
Yhteensä 50 hanketta				3	13244994

13. HEINOLAN ALUE

Kunnat: Hartola, Heinola, Sysmä

Ohjelmakausi: 2008–2012

Elinkeinoyhtiö: ei ole

Heinolan alue	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Väestö	28805	28762	28520	28153	27918	27717	27434	
65- /15–64 %	36,1	36,6	37,9	39,4	41	43,4	45,9	
Nettomuutto	-113	104	-48	-140	9	-21	-99	
Työttömät	1732	1464	1258	1696	1653	1749	1515	1729
Tyött.aste %	12	10,9	9,6	12,8	12	12,7	11,6	13,2
Pitkäaikaistyöttömät	528	436	332	292	341	276	374	359
Alle 20-v. työttömät	30	21	20	22	45	39	33	36
Alle 25-v. työttömät	146	122	94	178	169	159	138	189
Työvoimakoulutuksessa	155	154	134	203	330	250	280	345
Avoimet työpaikat	342	270	222	417	464	414	397	298
Työlliset	11793	11735	11781	11216	11071	10629	10586	10267
Työll.aste %	65,3	65,1	66,2	64,2	64,4	63,2	64,4	
Taloud. huoltosuhde	1,4	1,5	1,4	1,5	1,5	1,6	1,6	
Aloittaneet yritykset	132	137	133	106	148	128	166	
Yrityskannan muutos %	1,4	1,7	1	-1,2	2,3	0,5		

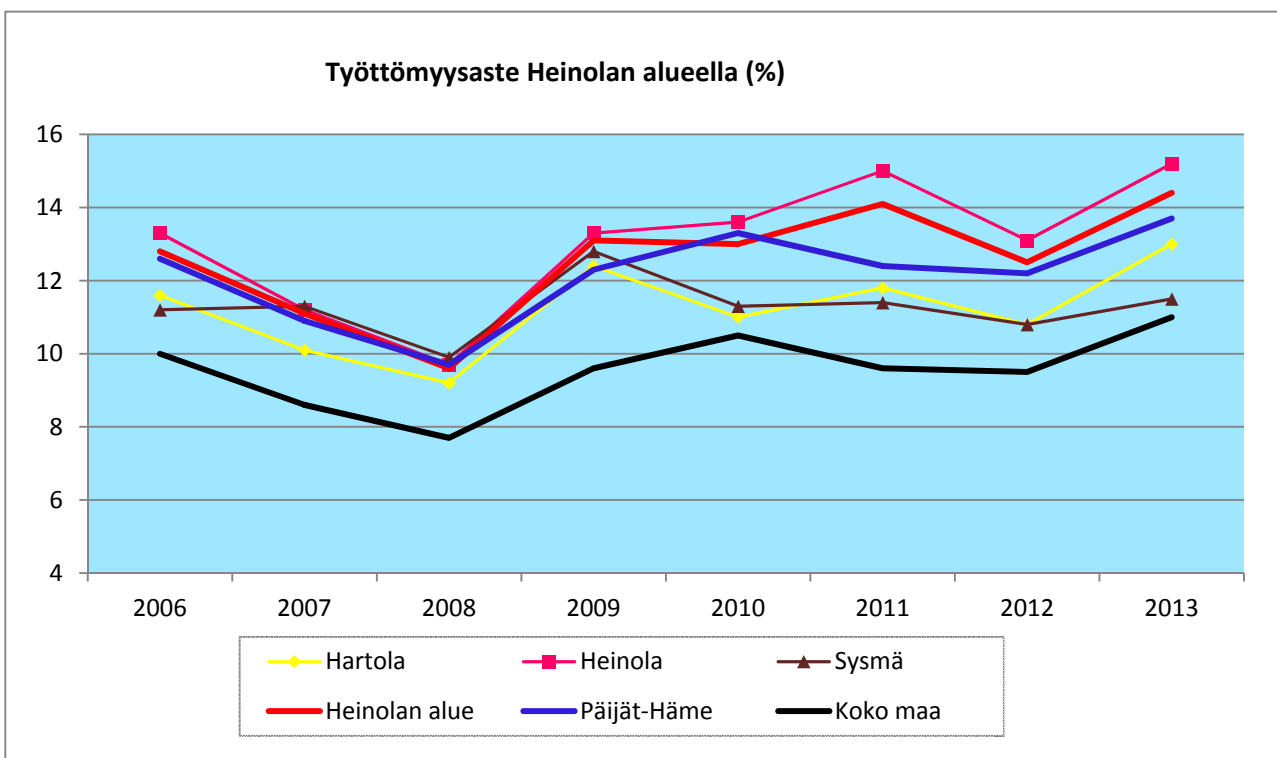
Heinolan alue nimettiin äkillisen rakennemuutoksen alueeksi kaudelle 2008–2012. Alueen rakennemuutosstatusta on jatkettu kahdesti vuosina 2010 ja 2011. Irtisanomiset koskivat UPM Kymmene Oyj:n vaneritehdasta ja sahaa, Reuman sairaalaa sekä Karelia Parketin parkettitehdasta ja useita puunjalostusyhtiöitä vuonna 2008. Yhteensä irtisanomiset koskivat 746 työntekijää.

	irtisano- tut	avoimille työmarkki- noille työl- lis-tyneet	tukitoi- min työllis- tyneet	koulu- tuksessa	eläkkeelle siirtyneet	työttömyyseläkkeel- le pääsyä odottavat		työttö- mänä	työt- tömä- nä (%)	Muut
						a)lisäpäiv illä	b)eivät vielä lisäpäi- villä			
Heinolan alue 2011	706	419	15	49	11		74	151	21,39	5
Karelia Upofloor	140	105	4	4			13	27		
Reuman sairaala	280	218	5	12	1		23	43		1
UPM Vaneriteh- das	211	63	6	26	7		27	63		3
UPM Saha	75	33		7	3		11	18		1

Heinolan seudun rakennemuutoksen hoitamista on haitannut alueen oman kehittämissyhtiön puute. Paikallinen rakennemuutosryhmä organisoitiin tämän vuoksi kuntavetoisesti. Rakennemuutoksen hoito alkoi muutosturva-asiantuntijoiden työllä, minkä UPM:n henkilöstö otti hyvin vastaan. Uusia työpaikkoja etsittiin erilaisten hankkeiden avulla, joita olivat UPM:n osittain rahoittama metsäteollisuuden rakennemuutoshanke, Verkosta voimaa-hankkeen uudelleen suuntaus ja muutamat uudet ESR-hankkeet. LAKES:n hallinnoima ”Heinolan jatkohanke” jatkoi metsäteollisuuden rakennemuutoshanketta.

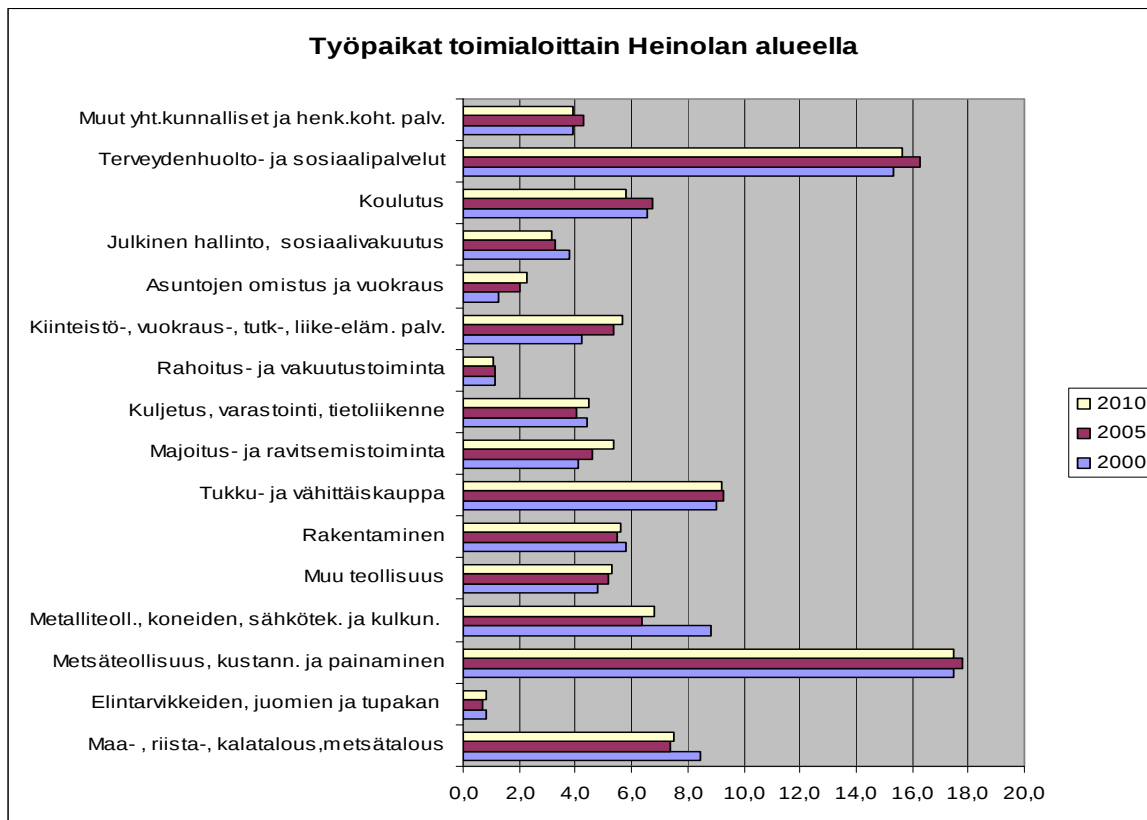
Korvaavia työpaikkoja on saatu erittäin niukasti. Uusia työpaikkoja on syntynyt yrityksiin noin 30. Sen lisäksi alueelle on syntynyt yhden hengen yrityksiä starttirahan avulla useille eri toimialoille. UPM:n vaneritehtaan tiloihin on löytynyt uusia yrityksiä, jotka tulevat täyttämään pääosan tehtaan tiloista.

Työllisyys ja työttömyys seutukunnassa sekä suurimmat työllistäjät

Työvoiman määrä Heinolan alueella on pudonnut vuodesta 2006 reilulla 1500 henkilöllä. Alueen työttömyysaste on pysynyt jatkuvasti korkeampana kuin koko maassa keskimäärin. Maaliskuussa 2013 Heinolan työttömyysaste oli 15,2 prosenttia, Hartolan 13 prosenttia ja Sysmän 11,5 prosenttia. Työttömiä työnhakijoita oli Heinolan alueella 2013 maaliskuussa 1729, joista alle 25-vuotiaita oli 189. Nuorisotyöttömyys on ollut kasvussa koko tarkasteltavalla ajanjaksolla.

Suurimmat yritykset Lahden seutukunnassa (2011)	Henkilöstö
OSUUSKAUPPA HÄMEENMAA	1352
KOSKISEN OY	679
FAZER LEIPOMOT OY	517
ISKU TEOLLISUUS OY	492
WIPAK OY	473
ITELLA POSTI OY	448
OY HARTWALL AB	430
NOVART OY	400
STORA ENSO PACKAGING OY	400
L-FASHION GROUP OY	383
KEMPPI OY	382
VERSOWOOD OY	372
TELIASONERA FINLAND OYJ	343
UPONOR SUOMI OY	320
RAUTE OYJ	313
ISS PALVELUT OY	295
GOEXCELLENT FINLAND NORTH OY	266
KOIVISTON AUTO OY	256
LASSILA & TIKANOJA OYJ	252
LAHDEN AUTOKORI OY	248
SANDVIK MINING AND CONSTRUCTION OY	230
TEKNOWARE OY	227
STORA ENSO OYJ	227
LAHTI ENERGIA OY	222
PEIKKO FINLAND OY	215
YIT RAKENNUS OY	210
STAFFPOINT OY	207
ALEKSI 13 OY	207
KUUSAKOSKI OY	205
ESA JAKELUT OY	205
ESAN KIRJAPAINO OY	200

Toteutettuja hankkeita ärm-rahoituksen tuella 2007–2012

Yritysten kehittämisavustukset Heinolan alueella		
Hanke	Uudet työpaikat	Tukimäärä
Hotelli Kumpeli Oy, 523 0030/460/2009/A, Wellnes Spa Hotelli Kumpeli	6	410 000
Retermia Oy, HÄM 0238/05.02.09/2010, Uusien tuotteiden ja yrityksen tuotantomenetelmien kehittäminen	2	224 400
Oval Design Oy Ltd, 523 0086/460/2009/A, Tuotannon kehittäminen	3	160 600
HPH Steel Oy, 2012	6	154 000
Wiitta Ky, 2012	4	139 000
Pelkkakivi Oy, HÄM 0216/05.02.09/2010, Kivenjalostus	3	124 870
Viamont Oy, HÄM 0039/05.02.09/2011, Suulakepuristuslinja	1	102 500
Display Pack Finland Oy, HÄM 0038/05.02.09/2011, Koneinvestoinnit	1	68 000
Konepaja Seppo Suomi Oy, 2012	3	117 500
Ursus Fennica Oy, 523 0078/460/2009, CNC-ohjauksen lisääminen URSUS FENNICA OY Heinolan Terästuotteen tuotannossa	2	49 920
Ursus Castellum Oy, HÄM 0228/05.02.09/2010, Tuotantotilan laajennus	2	44 200
Vesan Kuljetus Oy, 2012		39 050
Display Pack Finland Oy, 523 0035/460/2009, Investoinnit 2009	1	30 100
Pekan Leipä Oy, 2012		39 050
Teräskomponentti Ky, 523 0016/460/2009, Valmistusprosessin kehittäminen automaatioastetta nostamalla.	5	20 000
Yhteensä 40 hanketta	223	2674610

Työllisyysperusteiset investoinnit 2010 ja 2011	Rak.aik. tp. htv	Uudet pysyvät tp. kpl	Yhteensä
Heinolan kaupunki, Hevossaaren vedenkäsittelylaitos	4		216 500
Heinolan kaupunki, Syrjälänkankaan vedenottamo	5		210 000
Heinolan kaupunki, Vierumäki-Heinola viemärilinjän kapasiteetin lisäys	4		100 000
Hartolan kunta, Valtatie neljän yritysalueen laajentaminen II vaihe	10		75 000
Heinolan kaupunki, Hevossaaren teollisuusalueelle johtavan pääväylän uudelleen päällystys	1		45 000
Yhteensä	24	0	646 500

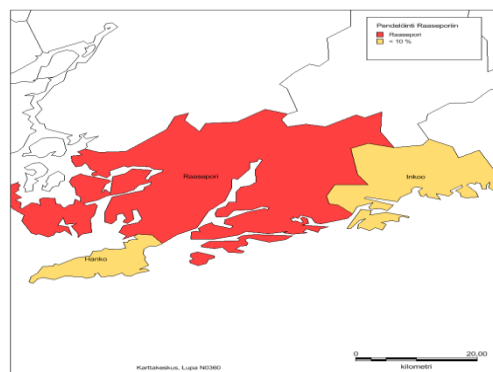
Työllisyysperusteiset investoinnit 2011–2012	Rak.aika.tp.	Yhteensä
Heinolan kaupunki, Vierumäki-Heinola viemärilinjän kapasiteetin lisäys	2	100 000
Heinolan kaupunki, Syrjälänkankaan vedenottamo	1	210 000
Sysmän kunta, Sysmän kirkonkylän satama- ja taajamatoimintojen investointihanke	5	100 000
Liikennevirasto, HÄM 0250/05.02.09/2011/A, Suopellon ja Sysmän kirkonkylän välinen kevyen liikenteen väylä	6	89 910
Hartolan kunta, Valtatie neljän yritysalueen laajentaminen II vaihe	1	75 000
Yhteensä	15	574 910

Rakennerahastot 2007–2013

Koodi	Rahasto	Projektin nimi	Toteuttajan nimi	Uudet työpaikat	Sidonta EU + valtio
A32299	EAKR	Maankäytön tehostaminen - Yhdyskuntarakenteen parantaminen 2013 - 2014	Heinolan kaupunki, teknillinen palvelukeskus	0	312550
Yhteensä 1 hanke					312550

14. RAASEPORIN SEUTUKUNTA

Kunnat: Hanko, Inkoo, Raasepori,
Ohjelmakausi: 2012–2015,
Elinkeinoyhtiö: Novago

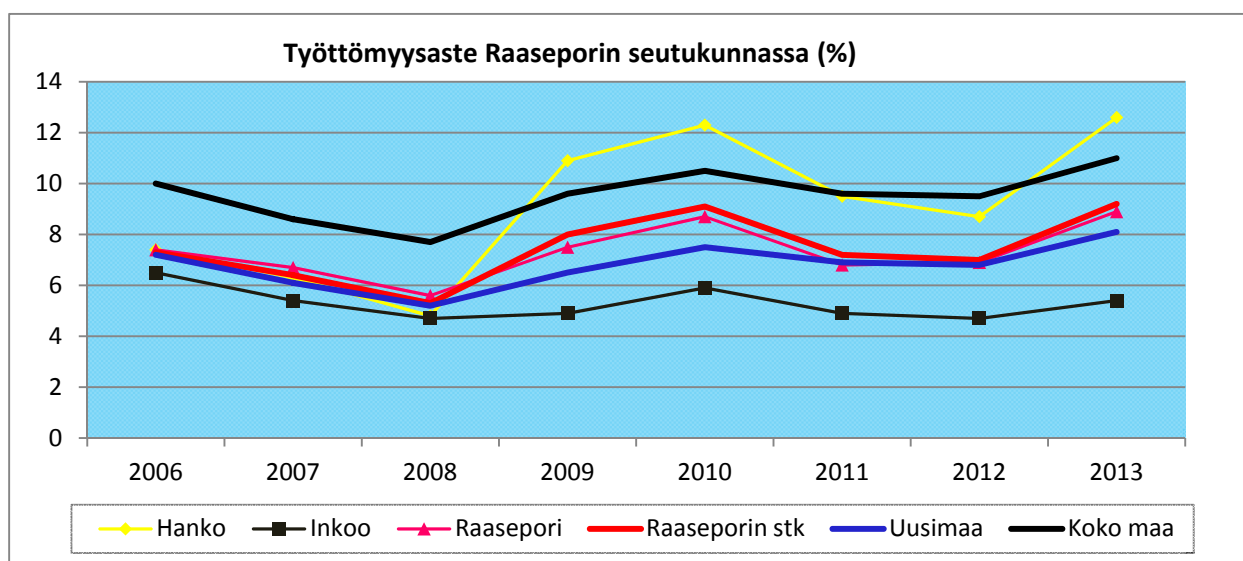
Raaseporin seutukunta								
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Väestö	43634	43899	44066	44150	44073	43937	43634	
65- /15–64 %	30,1	30,4	30,7	31,5	32,8	35	36,9	
Nettomuutto	199	310	237	119	-17	-72	-153	
Työttömät	1544	1347	1112	1690	1936	1499	1448	1900
Tyött.aste %	7,3	6,4	5,3	8	9,1	7,2	7	9,2
Pitkäaikaistyöttömät	507	424	351	243	318	376	352	385
Alle 20-v. työttömät	17	19	21	55	30	31	37	57
Alle 25-v. työttömät	93	84	82	213	198	126	142	240
Työvoimakoulutuksessa	255	270	247	163	255	227	239	203
Avoimet työpaikat	152	147	182	237	179	286	350	352
Työlliset	19546	19608	19835	19514	19296	19416	19309	18757
Työll.aste %	69,9	69,8	70,4	69,4	69,3	71	72	
Taloud. huoltosuhde	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	1,3	1,3	
Aloittaneet yritykset	285	361	343	272	330	278	260	
Yrityskannan muutos %	2,6	5,2	2	0,3	4,8	0,7		

Raaseporin seutukunta nimettiin äkillisen rakennemuutoksen alueeksi vuonna 2012 johtuen FNSteel Oy metallitehtaan lakkauttaminen , minkä seurauksesta irtisanottiin yhteensä 390 henkilöä.

Seutukunta	Irti-sanotut	Avoimille työmarkkinoille työllistyneet	Tukitoimin työllistyneet	Koulutuksessa	Eläkkeelle siirtyneet	b) ei vielä lisäpäivillä	Työttömänä	Työttömänä (%)	Muut
Raaseporin seutukunta 2013									
FNSteel	252	91	11	33	10		105	41,70 %	2
ABB	48	19	2	1			25	52,10 %	1
Fjärder Group	33	13	3	9			8	24,20 %	0

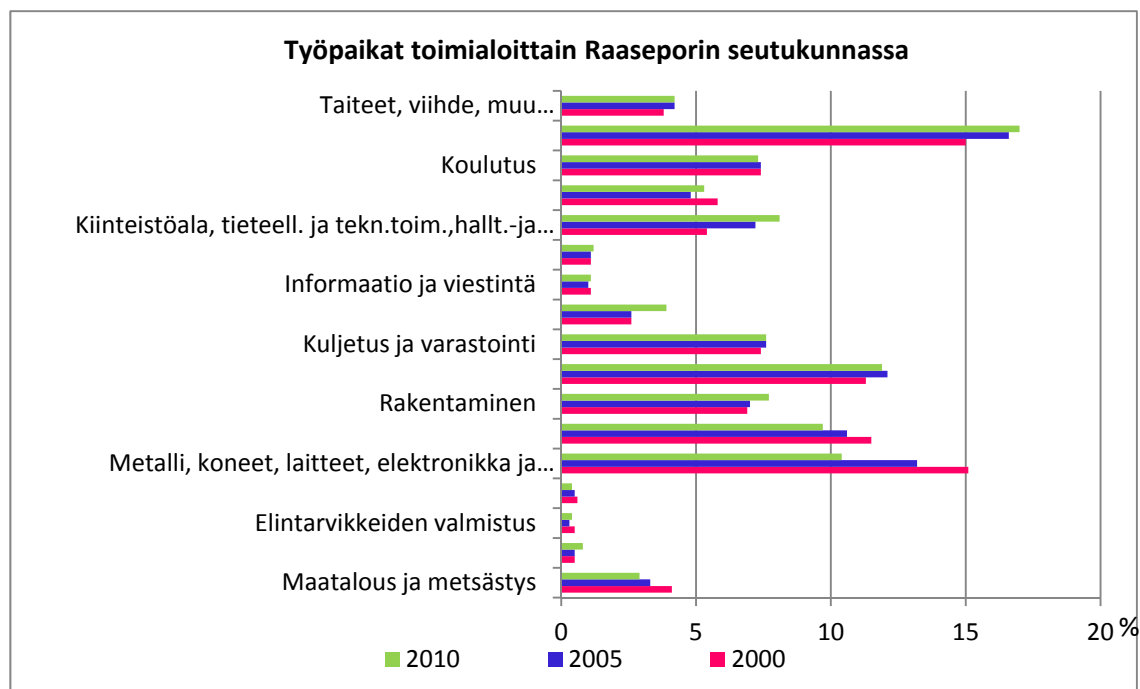
Länsi-Uudenmaan alueellinen kehitysyhtiö Novago Yrityskehitys Oy otti vetovastuun toimenpiteiden käynnistämisestä ja koordinoinnista rakennemuutosalueella. Novago Yrityskehitys Oy muodosti tehtävää varten projektiorganisaation. Uudenmaan ELY-keskus myönsi kehitysyhtiölle kehittämisavustusta 238 000 euroa, jolla muun muassa kartoitettiin alueen yritysten kehittämistarpeet. Lisäksi muutosturva yksikkö järjesti FNSteel Oy:n tehtaalla tilaisuuksia sekä infopisteen. Raaseporin seutukunnassa arvioidaan, että tähän mennessä toimijoiden yhteistyö on ollut sujuvaa, mutta tuloksia on syntynyt silti hitaasti.

Työllisyys ja työttömyys seutukunnassa sekä suurimmat työllistäjät

Raaseporin seutukunnassa työttömyys on lisääntynyt 452 työttömällä vuoteen 2012 verrattuna. Työttömyysaste on noussut 7 prosentista 9,2 prosenttiin vuosina 2012–2013. Nuorten työttömien osuus seudun työttömistä on noussut voimakkaasti ja heidän määränsä on 12,6 prosenttia kaikista työttömistä. Avoimien työpaikkojen määrä on hieman kasvanut vuodesta 2010 lähtien ja maaliskuussa 2013 niitä oli yhteensä 352.

Suurimmat yritykset Raaseporin seutukunnassa (2011)	Henkilöstö
FISKARS BRANDS FINLAND OY AB	440
FOLKHÄLSAN SYD AB	384
FNSTEEL OY AB	276
IDO KYLPYHUONE OY	228
OY HANGÖ STEVEDORING AB	213
ASSISTOR OY AB	167
PRINTAL OY	164
FERMION OY	152
OY VISKOTEERPAK AB	149
OSUUSKAUPPA VARUBODEN-OSLA HANDELSLAG	141
AXXELL UTBILDNING AB	132
GENENCOR INTERNATIONAL OY	127
ITELLA POSTI OY	122
AB HANGÖ ELEKTRISKA - HANGON SÄHKÖ OY	115
FORTUM POWER AND HEAT OY	112
RUUKKI METALS OY	111
OY FORCIT AB	108

Toteutettuja hankkeita ärm-rahoituksen tuella 2007–2012

Yritysten toimintaympäristön kehittämisavustukset Raaseporin seutukunnassa		
Hanke	Uudet työpaikat	Tukimäärä
Novago Yrityskehitys Oy		238 700
Yhteensä 1 hanke		238 700

Rakennerahastojen tuella toteutettuja hankkeita 2007–2013

Koodi	Rahasto	Projektin nimi	Toteuttaja	Uudet työpaikat	Sidonta EU + valtio
S10685	ESR	Raaseporin yritysautomo	Raaseporin elinkeinokeskus Oy	6	109 425
A31544	EAKR	Tammisaaren saariston kansallispuiston luonto- ja kulttuurimatkailun edellytysten kehittäminen	Uudenmaan Ely-keskus	0	292 600
A31090	EAKR	Förplanering av fibernätverk i Bromarv skärgårdsområde	Föreningen Optostart	1	25 125
S10533	ESR	LIFE@WORK	Ab Yrkehögskolan vid Åbo Akademi / Yrkehögskolan Novia / Forsknings- och utvecklingsinst Aronia	0	153 362

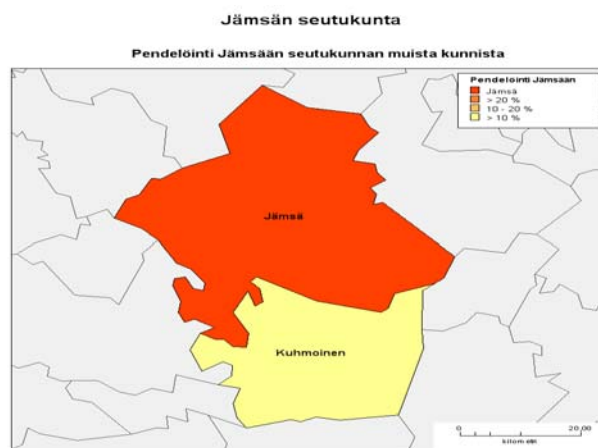
15. JÄMSÄN SEUTUKUNTA

Kunnat 2011: Jämsä, Kuhmoinen

Kunnat 2006: Jämsä, Jämsänkoski, Kuhmoinen

Ohjelmakausi: 2007–2008, varuskuntien lakkautamisesta johtuva tukialue vuoden 2015 loppuun

Elinkeinoyhtiö: Jämsek Oy

Jämsän seutukunta	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Väestö	26343	26101	25806	25538	25245	25012	24792	
65- /15-64 %	35	35,5	36,3	37,2	38,8	41,3	43,5	
Nettomuutto	-92	-168	-171	-194	-172	-131	-76	
Työttömät	1583	1512	1392	1603	1653	1530	1513	1662
Tyött.aste %	12,7	12,7	11,8	13,8	14,4	13,7	13,7	15,2
Pitkäaikaistyöttömät	571	479	516	414	460	496	518	524
Alle 20-v. työttömät	16	24	20	22	27	30	26	38
Alle 25-v. työttömät	153	157	116	180	172	178	190	220
Työvoimakoulutuksessa	120	140	149	86	148	70	53	43
Avoimet työpaikat	58	247	221	49	178	67	101	68
Työlliset	10834	10417	10364	10029	9795	9649	9517	9254
Työll.aste %	66	64,1	64,7	63,4	63,1	63,8	64,3	
Taloud. huoltosuhde	1,4	1,5	1,5	1,5	1,6	1,6	1,6	
Aloittaneet yritykset	152	155	143	137	122	118	118	
Yrityskannan muutos %	2,7	1,9	1,5	2	0,8	1,7		

Jämsän seutukunta nimettiin äkillisen rakennemuutoksen alueeksi kaudelle 2007–2008. UPM Kymmene Oyj:n paperitehtaalta ja Smead Paperisto Oy:n tehtaalta irtisanottiin yhteensä 349 henkeä vuonna 2007. Lakkautetuilla tehtailla ei ollut laajaa alihankkijaverkostoa seudulla, joten välitöntä vaikutusta alihankkijoihin ei ollut.

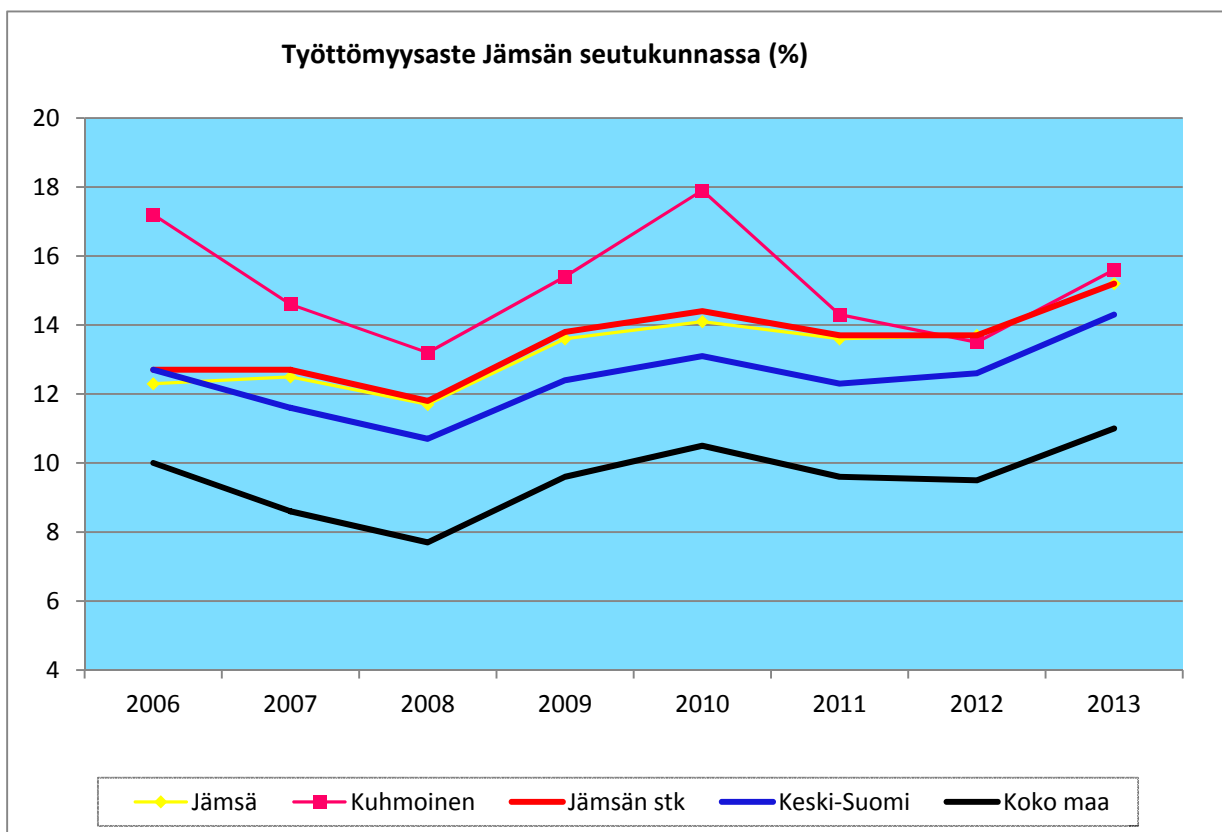
	irtisano- tut	avoimille työmark- kinoille työllisty- neet	tukitoi- min työllis- tyneet	koulu- tuksessa	eläkkeelle siirtyneet	työttömyyseläkkeelle pääsyä odottavat		työt- tömanä	työttö- mänä (%)	Muut
						a)lisä- päivillä	b) eivät vielä lisä- päivillä			
Jämsän seu- tukunta 2011	349	77	2	2	241	43		13	3,72	1
UPM- Kymmene Oyj		33				210	30	1		
Smead Pape- risto Oy		44	2	2	31	13		12		1

Seudulla toimi rakennemuutoksen jälkeen kehittämissyhtiön Jämsekin johtama työryhmä, joka kartoitti ja käynnisti yritysten, kuntien ja työvoimahallinnon yhteisiä toimenpiteitä. Varsinaisia rakennemuutosohjelmia ei laadittu. Keski-Suomen äkillisen rakennemuutoksen (Jämsä, Keuruu, Saarijärvi-Viitasaari) alueilla reagoitiin hyvin samanlaisin toimenpitein.

Työllistävien yritysten sijoittumista seuduille edistettiin toimitilatarjonnalla, rekrytointikoulutuksella ja tiedotuskampanjoilla. Alueilla jo toimivien yritysten kasvua kannustettiin tukemalla investointi-, kehittämis- ja koulutushankkeita. Kehittämissyhtiön etuna on paikallisen yritystoiminnan erinomainen tuntemus mikä mahdollisti ripeän toiminnan. Puutteena todettiin liiallinen varovaisuus ryhtyä ajoissa ennakoiviin toimenpiteisiin, vaikka näkemys tulossa olevista vaikeuksista oli olemassa. Jämsän seudulla on kohdennettu aiempaa enemmän toimenpiteitä työvoiman osaamisen parantamiseen sekä kehitetty ennakkointia. Myös yritysten toimintaympäristön infrastruktuuria on parannettu.

Yritysten kehittämisavustukset Jämsän seudulla ovat luoneet jonkin verran uusia työpaikkoja. Merkittävä osa uusista työpaikoista syntyi alueella jo toimineissa, kasvavissa metalliteollisuuden yrityksissä. Jämsässä perustaa on rakennettu myös matkailualan kasvulle. Smead Paperiston toimitilat vuokrasi vuoden 2011 alussa ThyssenKrupp Aerospace Finland Oy. Vuoden 2013 alussa yritys työllisti noin 25 henkilöä.

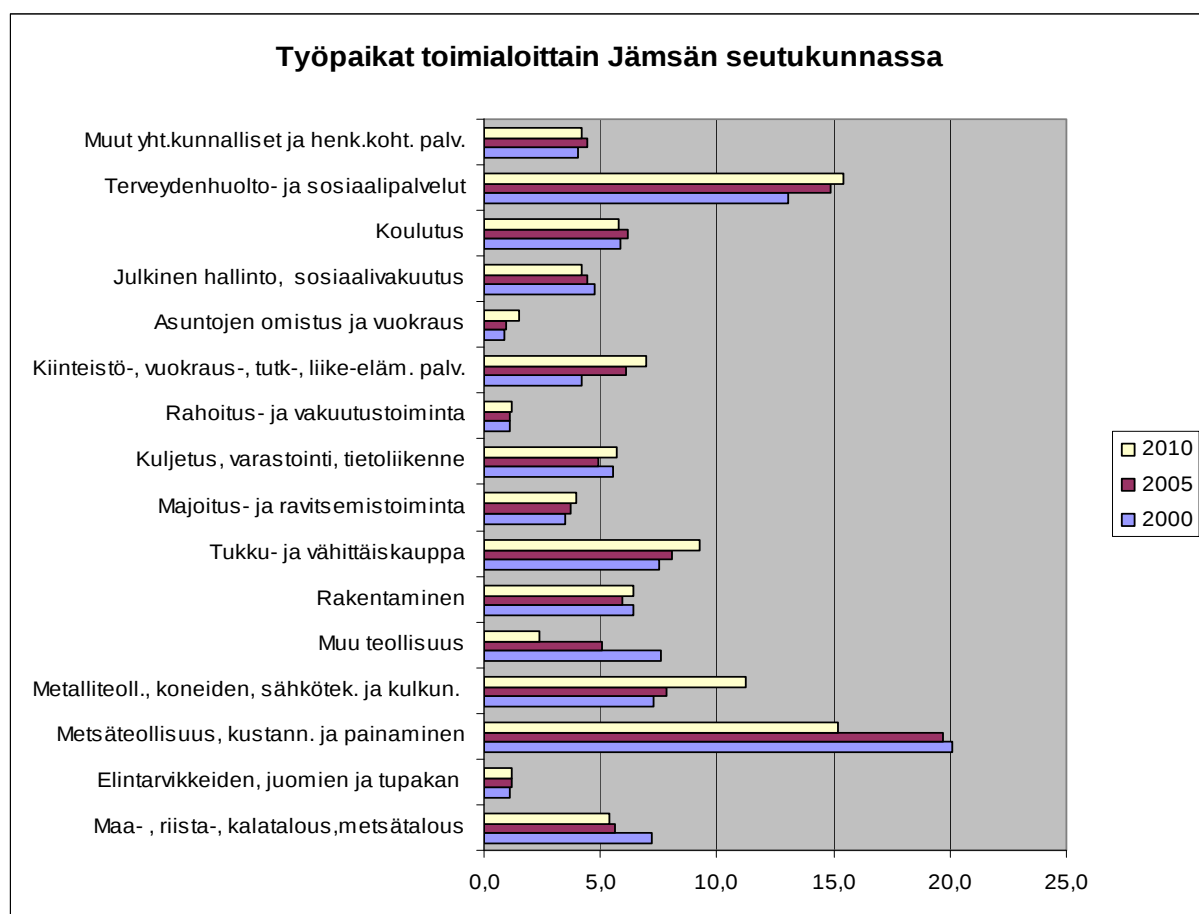
Seutukunnan työllisyys ja suurimmat työllistäjät

Jämsän seutukunnassa työttömyysaste on ollut vuosina 2006–2013 noin 4 prosenttia korkeampi kuin koko maassa. Vuonna 2012 työttömyysaste lähti loivaan nousuun ja oli vuoden 2013 maaliskuussa 15,2 prosenttia, kun koko maassa se oli 11 prosenttia. Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä on koko seutukunnan työttömistä noin 13 prosenttia. Alueen tulevaan kehitykseen vaikuttaa osaltaan myös puolustusvoimien rakennemuutos, sillä Jämsässä sijaitseva varuskunta lakkautetaan.

Tämän johdosta Jämsä nimettiin varuskuntien lakkauttamisesta johtuvaksi tukialueeksi vuoden 2015 saakka.

Suurimmat yritykset Jämsän seutukunnassa (2011)	Henkilöstö
UPM-KYMMENE OYJ	1185
PATRIA AVIATION OY	611
JOKILAAKSON TERVEYS OY	217
PATRIA AEROSTRUCTURES OY	158
ELONEN OY LEIPOMO	143
LEMMINKÄINEN TALOTEKNIikka OY	111
GENENCOR INTERNATIONAL OY	73
ITELLA POSTI OY	72
KESKIMAA OSK	71

Toteutettuja hankkeita ärm-rahoituksen tuella 2007–2012

Yritysten kehittämisavustukset Jämsän seutukunnassa		
Hanke	Uudet työpaikat	Tukimäärä
IPS Putki Oy, 525 0025/460/2009, Tuotannon tehostaminen uudella koneteknologialla		97 500
Despectus Oy, 525 0063/460/2009, Liiketoiminnan laajentaminen	2	68 100
Kirkkala Oy, 525 0199/460/2008/A, Onteloseinämaisen, sisä- ja ulkopinnaltaan sileän muoviputken valmistus	4	43 000
HimosMaailma Oy, 525 0130/460/2008, HimosMaailma Oy:n verkostoliiketoiminnan kehittäminen	3	41 000
Huopaliike Lahtinen Avoin yhtiö, 525 0031/460/2009, Huopaliike Lahtinen avoin yhtiö: Huopajalkineet maailmalle	1	24 700
Jokilaakson Asennusyhtymä Ky, 525 0206/460/2008, CNC-sorvi pyörivillä työkaluilla	2	22 500
Patricomp Oy, 525 0187/460/2008, Maalaamohanke	1	17 920
Tmi Säiliö- ja Teräsrakenne Aarre Luoto, 525 0265/460/2009/A, Säiliötyökalut		6 500
TP Welding Oy, 525 0252/460/2009, Aloittavan yrityksen investoinnit	3	5 500
Yhteensä 11 hanketta	16	326 720

Rakennerahastojen tuella toteutettuja hankkeita 2007–2013

Koodi	Rahasto	Projektin nimi	Toteuttajan nimi	Uudet työpaikat	Sidonta EU + valtio
A30450	EAKR	Tuotantoalueiden saavutettavuuden parantaminen, Jämsänkoski	Liikennevirasto		289000
A32160	EAKR	Ilmo - maantieliikenteen logistiikkakeskuksen, siviililentoliiketoiminnan, raideliikenteen sekä yritysten investointien kehittämishanke	Jämsek Oy	3	259000
S10874	ESR	Metsät täyskäyttöön	Metsänhoitoyhdistys Keski-Suomi		233771
S10951	ESR	Resurssi	Keski-Suomen ELY-keskus		352811
S11046	ESR	Henkilöstön osaamisen vahvistaminen muuttuneessa markkinatilanteessa ja tulevaisuuden uudet oppimismallit	Saarijärven Seudun Yrityspalvelu Oy		305636
Yhteensä 5 hanketta				3	1440218

16. KEURUUN SEUTUKUNTA

Kunnat: Keuruu, Multia

Ohjelmakausi: 2007–2008, varuskuntien lak-
kauttamisesta johtuva tukialue vuoden 2015
loppuun

Elinkeinoyhtiö: KeuLink Oy

Keuruun seutukunta	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Väestö	12999	12882	12849	12676	12556	12421	12304	
65- /15–64 %	38,5	38,8	39,1	39,8	41,3	43,5	45,7	
Nettomuutto	-150	-45	7	-98	-61	-75	-41	
Työttömät	715	618	649	760	772	672	672	659
Tyött.aste %	12,3	11	11,8	13,9	14,1	12,6	12,7	12,6
Pitkäaikaistyöttömät	205	146	147	181	170	173	192	176
Alle 20-v. työttömät	8	11	14	7	15	10	19	20
Alle 25-v. työttömät	45	45	48	74	82	73	61	80
Työvoimakoulutuksessa	92	89	55	70	34	39	33	20
Avoimet työpaikat	71	66	100	34	43	68	52	52
Työlliset	5075	5012	4859	4705	4712	4658	4617	4563
Työll.aste %	63,7	63,6	61,7	60,8	61,9	62,8	63,7	
Taloud. huoltosuhde	1,6	1,6	1,6	1,7	1,7	1,7	1,7	
Aloittaneet yritykset	58	55	62	58	59	65		
Yrityskannan muutos %	0,1	1,3	3,2	1,1	2,8	1,9		

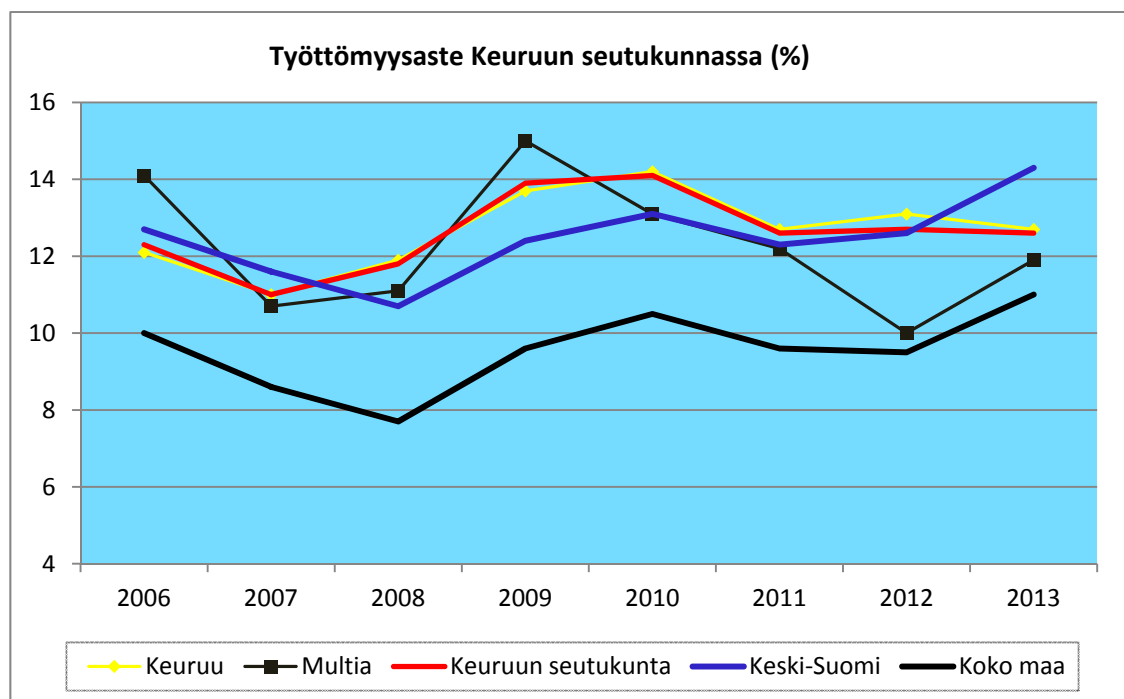
Keuruun seutukunta nimettiin äkillisen rakennemuutoksen alueeksi kaudelle 2007–2008. UPM Kymmene Oyj:n puunjalostustehtaalta, Puhos Board Oy:n kuitulevytehtaalta ja Relicomp Oy:n kaapelitehtaalta irtisanottiin yhteensä 168 henkilöä. Lakkautetuilla tehtailla ei ollut laajaa alihankkijaverkostoa seudulla, joten välitöntä vaikutusta alihankkijoihin ei ollut.

	irtisa- notut	avoimille työmark- kinoille työllis- tyneet	tukitoi- min työl- listyneet	koulu- tuksessa	eläkkeelle siirtyneet	työttömyyseläkkeel- le pääsyä odottavat	työt- tömanä	työttö- mänä (%)	Muut
						a) lisäpäivil- lä olevat	b) eivät vielä lisä- päivil- lä		
Keuruun seutukunta 2011	168	140				5	23	13,69	
UPM-Kymmene Oyj		57				2	11		
Puhos Board Oy		47				2	9		
Relicomp Oy		36				1	3		

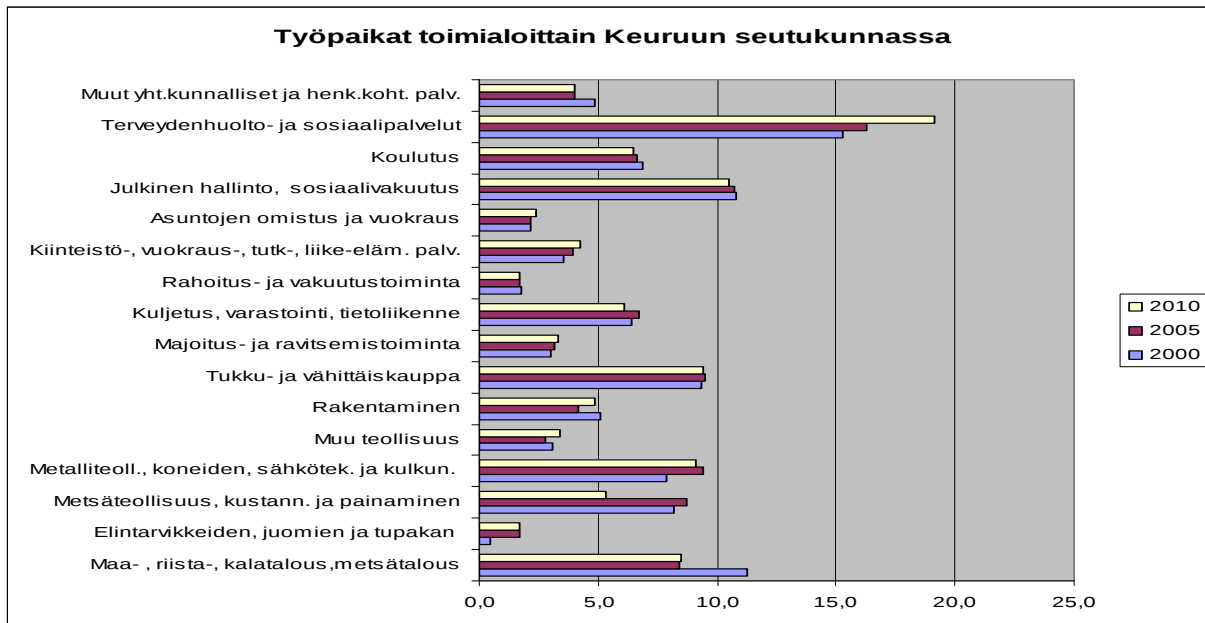
Seudulla toimi rakennemuutoksen jälkeen kehittämissyhtiö KeuLinkin johtama työryhmä, joka kartoitti ja käynnisti yritysten, kuntien ja työvoimahallinnon yhteisiä toimenpiteitä. Varsinaisia rakennemuutosohjelmia ei laadittu. Keski-Suomen äkillisen rakennemuutosalueilla oli samankaltaiset reagointisuunnitelmat: työllistävien yritysten sijoittumista seuduille edistettiin toimitilatarjonnalla, rekrytointikoulutuksella ja tiedotuskampanjoilla. Alueilla jo toimivien yritysten kasvua kannustettiin tukemalla investointi-, kehittämis- ja koulutushankkeita. Keski-Suomen seuduilla on kohdennettu aiempaa enemmän toimenpiteitä työvoiman osaamisen kehittämiseen sekä parannettu ennakointia. Puolustusvoimien rakennemuutos vaikuttaa Keuruun seutukuntaan siten, että alueelta vähenee noin 300 työpaikkaa vuoteen 2015 mennessä.

Seutukunnan työllisyys ja suurimmat työllistäjät

Työttömyysaste on Keuruun seutukunnassa pysynyt lähes ennallaan vuosina 2012–2013 ja oli 12,7% maaliskuussa 2013. Keuruun työttömyystilanteeseen tulee jatkossa vaikuttamaan puolustusvoimien rakennemuutos, koska alueelta lopetetaan varuskunta. Pitkäaikaistyöttömien määrä on hieman laskenut, mutta nuorten 25-vuotiaiden työttömien määrä on kasvanut. Työttömien määrään vaikuttaa seudulla työvoiman ikärakenne, jonka johdosta poistuma eläkkeelle on suuri.

Suurimmat yritykset Keuruun seutukunnassa (2011)	Henkilöstö
OTAVAN KIRJAPAINO OY	99
REKA KAAPELI OY	71
VAISSI OY	62
MULTIMEK OY	57
HT LASER OY	56
KESKIMAA OSK	54
SUOMEN VESILEIKKAUS OY	51
KIRJAVÄLITYS OY	43
KEURUUN SÄHKÖ OY	41
ITELLA POSTI OY	36

Toteutettuja hankkeita ärm-rahoituksen tuella 2007-2012

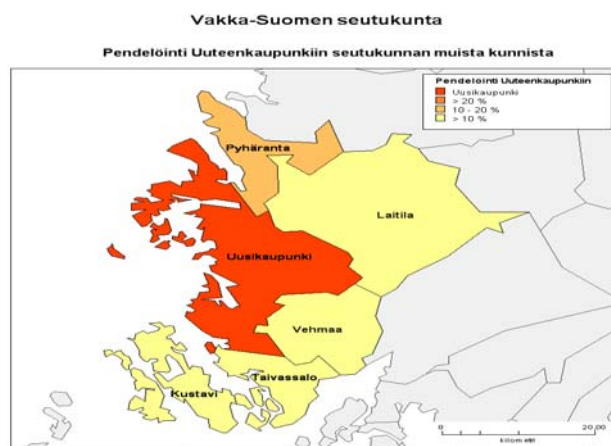
Yritysten kehittämisavustukset Keuruun seutukunnassa		
Hanke	Uudet työpaikat	Tukimäärä
Keulink Kiinteistöt Oy, 525 0209/460/2007, Toimitilojen rakentaminen Palo- ja Vesiteknikka PA-VE Oy:lle		212 500
Suomen Tekniikkapalvelu Oy, 525 0200/460/2008/A, Tuotannon laajentaminen ja strategian muotoilu	4	169 750
Multilaser Oy, 525 0057/460/2008, Laserleikkaushankinnat	2	135 200
Meckelborg Oy, 525 0195/460/2007, Meckelborg Oy:n Keuruun tarratuotannon laite- ja koneinvestoinnit.	1	109 920
TimCo Steel Oy, 525 0168/460/2008, Tuotantorakennuksen laajennus	1	20 370
Keuruskopio Oy, 525 0211/460/2008, Xerox 700 digitaalisen väriläikkokoneen ja personointiohjelman hankinta	1	11 070
Finlead Oy, 525 0210/460/2008/A, Avainhenkilön palkkaus		
TimCo Steel Oy, 525 0194/460/2007/B, Yritystoiminnan laajentaminen		
Yhteensä 8 hanketta	9	658 810

Rakennerahastojen tuella toteutettuja hankkeita 2007-2013

Koodi	Rahasto	Projektin nimi	Toteuttajan nimi	Uudet työpaikat	Sidonta EU + valtio
A30303	EAKR	Keuruun osaamisverkosto esiselvitys	Kehittämisyhtiö Keulink Oy		141651
A30806	EAKR	BDC -bioenergiakeskuksen rakentaminen Jyväskylän ammattikorkeakoululle Saarijärvelle	Saarijärven seudun yrityspalvelu Oy	5	500000
S10874	ESR	Metsät täyskäyttöön	Metsänhoitoyhdistys Keski-Suomi		233771
S10951	ESR	Resurssi	Keski-Suomen ELY-keskus		352811
S11046	ESR	Henkilöstön osaamisen vahvistaminen muuttuneessa markkinatilanteessa ja tulevaisuuden uudet oppimismallit	Saarijärven Seudun Yrityspalvelu Oy		305636
Yhteensä 5 hanketta				5	1533869

17. VAKKA-SUOMEN SEUTUKUNTA

Kunnat: Kustavi, Laitila, Pyhärinta, Taivassalo, Uusikaupunki, Vehmaa
 Ohjelmakausi: 2007–2008
 Elinkeinoyhtiö: ei ole

Vakka-Suomen seutukunta	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Väestö	31936	31704	31655	31521	31461	31228	31053	
65- /15–64 %	29,8	30,4	31,1	32,1	33,8	36,2	38,6	
Nettomuutto	-142	-185	26	-75	-13	-162	-126	
Työttömät	1354	1120	871	1078	1373	1315	1057	1495
Tyött.aste %	7,3	6,1	5,3	6,5	8,4	8	6,6	8,8
Pitkäaikaistyöttömät	434	325	171	142	131	153	195	205
Alle 20-v. työttömät	24	18	20	20	20	19	10	29
Alle 25-v. työttömät	107	87	82	142	175	116	94	134
Työvoimakoulutuksessa	219	222	308	260	235	284	233	215
Avoimet työpaikat	481	503	520	376	327	426	502	424
Työlliset	13992	14132	14141	13808	13447	13355	13513	13083
Työll.aste %	67,5	68,8	39,1	68,1	67,2	68,5	70,8	
Taloud. huoltosuhde	1,3	1,2	1,2	1,3	1,3	1,3	1,3	
Aloittaneet yritykset	230	241	216	187	178	191	181	
Yrityskannan muutos %	4,3	4	2,3	1,7	2,9	1,9		

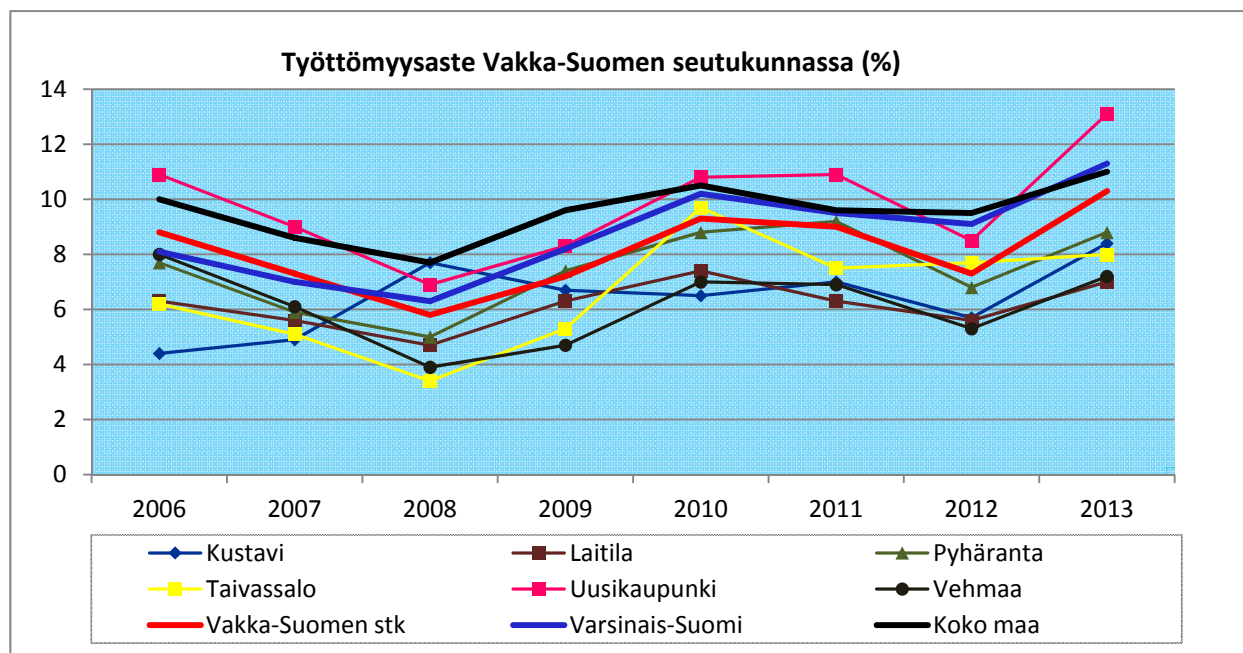
Vakka-Suomen seutukunta nimettiin äkillisen rakennemuutoksen alueeksi kaudelle 2007–2008, kun Valmet Automotive Oy:n autotehtaalta Uudestakaupungista irtisanottiin 260 työntekijää vuonna 2006. Lisäksi Porsche ilmoitti kesäkuussa 2008 lopettavansa tuotannon Uudenkaupungin autotehtaalla vuonna 2011.

Vakka-Suomen seutukunta 2011	irtisano- tut	avomille työmarkki- noille työllis- tyneet	tuki- toimin työllis- tyneet	koulu- tuksessa	eläkkeelle siirtyneet	työttömyyseläkkeelle pääsyä odottavat		työttö- mänä	työt- tömä- nä (%)	Muut
						a) lisäpäivil- lä olevat	b) eivät vielä lisäpäivillä			
Valmet- automotive	224	193	0	0	15	1		16	7,14	

Vakka-Suomen seutukunnassa ei organisoitu erillistä rakennemuutostyöryhmää vaan toimenpiteet ja hankekokonaisuudet muodostettiin seudun kehittämisorganisaation ja kuntien yhteistyönä. Vakka-Suomen elinkeinorakenne on monipuolistunut rakennemuutoksen jälkeen ja uusia osaamisaloja ovat muun muassa elintarvike- ja energia-alat perinteisen autonvalmistuksen ja metalliteollisuuden lisäksi.

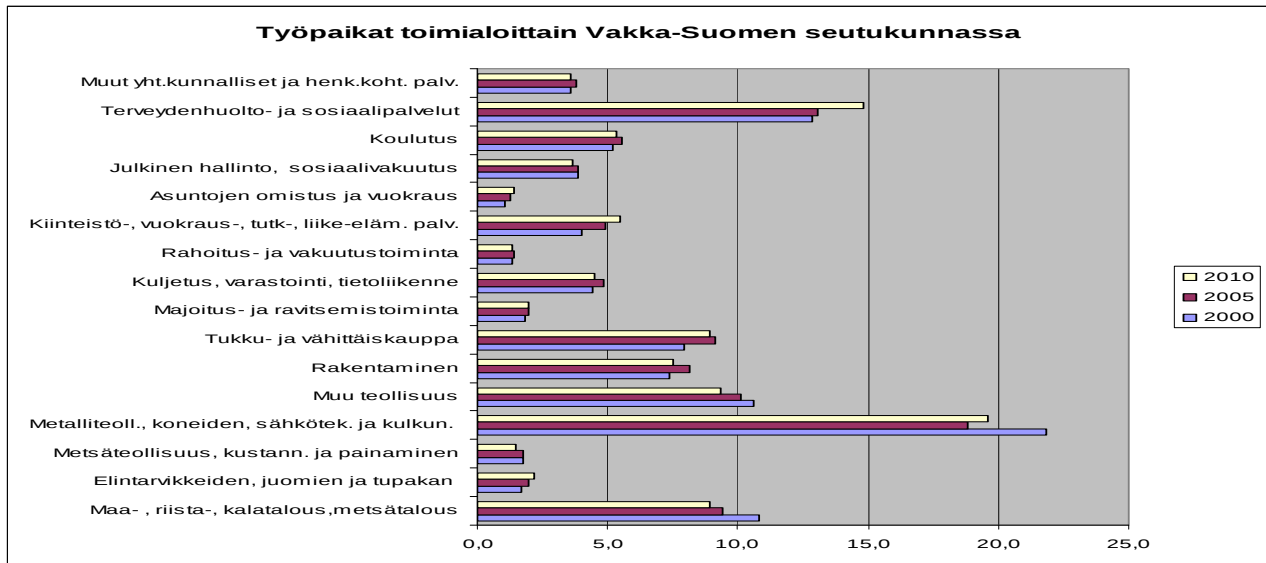
Valmet Automotive Oy aloittaa jälleen toimintansa syyskuussa 2013 Uudessakaupungissa. Tehtaalla valmistetaan vuosien 2013–2016 välillä yli 100 000 kpl Mercedes Benz A-sarjan mallia. Tehtaalla lomautetut 300–400 henkilöä kutsutaan takaisin ja lisäksi uusia työntekijöitä on tarkoitus palkata. Lisäksi Uudenkaupungin soijajalostamon ensimmäinen vaihe valmistuu kuluvan vuoden syksyllä. Jalostamon kaupallinen ja tuotannollinen toiminta alkaa syyskuussa 2013. Työpaikkoja on arvioitu syntyvän 150. Soijatehtaan kylkeen ollaan rakentamassa biovoimalaitosta. Tehtaiden avaamiset vaikuttavat satamaliikenteen vilkastumiseen. Kuljetustarpeiden kasvamisen johdosta syväväylää tullaan ruoppaamaan ja valtio tukee hanketta 11 miljoonalla eurolla.

Työllisyys ja työttömyys seutukunnassa sekä suurimmat työllistäjät

Vakka-Suomen seutukunnassa työttömyysaste on pysynyt vuosina 2006–2013 koko maan keskiarvon alapuolella. Vuonna 2012 työttömyys alkoi nousta ja kasvu on jatkunut edelleen ja työttömyysaste oli 2013 maaliskuussa 10,3 prosenttia. Seudun alueista Uudenkaupungin työttömyystilanne on heikoin ja siellä työttömyysaste oli keväällä 2013 noussut 13,1 prosenttiin. Myös pitkäaikaistyöttömien ja alle 25-vuotiaiden työttömyys on seudulla kasvanut. Nuorisotyöttömien määrä kasvoi vuoden 2012 aikana yli 40 prosenttia.

Suurimmat yritykset Vakka-Suomen seutukunnassa (2011)	Henkilöstö
VALMET AUTOMOTIVE OY	797
YARA SUOMI OY	265
PILKINGTON AUTOMOTIVE FINLAND OY	221
VAHTERUS OY	150
NAVAL OY	126
AMITEC OY	96
SAINT-GOBAIN GLASS FINLAND OY	95
VAKKA-SUOMEN HENKILÖSTÖPALVELU OY	92
SEGER OY	90
COREPLAST LAITILA OY	89

Toteutettuja hankkeita ärm-rahoituksen tuella 2007–2012

Yritysten kehittämisavustukset Vakka-Suomen seutukunnassa		
Hanke	Uudet työpaikat	Tukimäärä
Comol Oy Ltd, 534 0134/460/2008, Ruiskuvalukoneiden ja niiden oheislaitteiden hankinta	18	225 000
SteelTeam Service Center Oy, 534 0103/460/2007/A, Hallin laiteinvestoinnit, kombileikkauslinjan hankinta ym	10	154 500
Veljet Kuusisto Oy, 534 0028/460/2008, Pienpylväiden kuorinta ja katkaisuasema	4	90 000
Laitilan Kirjapaino Oy, 2008, Kirjapainon tuotantosuunnan muutos ja siihen liittyvät investoinnit ja kehittäminen	1	56 500
Laitila Coating Oy, 534 0065/460/2008, CNC-sorvit ja jauhemaalauslaitteisto	7	33 370
Vakka-Suomen Hiekkapuhallus ja Maalaus Oy, 2008, Investointihanke, erikoismaalaus valukappaleille	3	20 250
Lamush Oy, 534 0061/460/2008/D, Tilojen laajennus ja koneiden hankinta	1	12 000
Rakennepalvelu Jurva Rinne Ky, 534 0176/460/2008/A, Naulauslaitteiston hankinta	3	8 360
Tmi Esko Kulmala, 534 0090/460/2008, Erikoispeiteliiketoiminnan laajentamishanke	2	6 225
Muovix Automation Oy, 534 0139/460/2007, Toiminnan käynnistäminen	4	5 780
Yhteensä 11 hanketta	55	617 365

Rakennerahastojen tuella toteutettuja hankkeita 2007–2013

Koodi	Rahasto	Projektin nimi	Toteuttajan nimi	Uudet työpaikat	Sidonta EU + valtio
A31714	EAKR	Marine Technology and maritime industry in SW Finland	Turun Seudun Kehittämiskeskus		417275
S11314	ESR	Meriteollisuuden rakennemuutos - Meriteollisuusyritysten uusien	Koneteknologiakeskus Turku Oy	109	13516
S11349	ESR	Meri- ja metalliteollisuuden rakennemuutos hanke	Turun Seudun Kehittämiskeskus		530000
S11366	ESR	Uusia avauksia kansainvälisille markkinoille	Varsinais-Suomen ELY-keskus		507307
S11373	ESR	Äkillisen rakennemuutoksen hallinta ja työvoimapolitiiset toimenpiteet	Varsinais-Suomen ELY-keskus	95	1101000
S11700	ESR	Meri MYY	Turun ammattikorkeakoulu		285630
A31671	EAKR	Meriteollisuuden rakennemuutos - Satakunta	Prizztech Oy	5	400000
Yhteensä hanketta	7			209	3254728

18. SAARIJÄRVI-VIITASAAREN SEUTUKUNTA

Kunnat 2011: Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pihtipudas, Saarijärvi, Viitasaari

Kunnat 2006: Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pihtipudas, Pylkönmäki, Saarijärvi, Viitasaari

Ohjelmakausi: 2007–2008

Elinkeinoyhtiö: Saarijärven Seudun Yrityspalvelu, Witas ja Karstulan Seutu

Saarijärvi-Viitasaaren seutukunta								
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Väestö	34555	34133	33760	33346	33094	32604	32121	
65- /15–64 %	38,8	39	40	40,8	41,9	43,1	45,3	
Nettomuutto	-192	-231	-185	-248	-78	-214	-273	
Työttömät	2110	1751	1599	2045	1874	1804	1910	2134
Tyött.aste %	14,2	12,1	11,2	14,6	13,3	13,2	14	15,7
Pitkäaikaistyöttömät	490	333	258	242	303	284	384	448
Alle 20-v. työttömät	34	19	24	26	23	33	24	26
Alle 25-v. työttömät	172	120	132	229	176	194	172	187
Työvoimakoulutuksessa	268	330	328	202	293	176	104	70
Avoimet työpaikat	361	473	396	187	216	279	165	230
Työlliset	12725	12673	12729	11956	12164	11900	11750	11440
Työll.aste %	60,7	61,2	62,5	59,5	61,4	61,3	62,2	
Taloud. huoltosuhde	1,7	1,7	1,7	1,8	1,7	1,7	1,7	
Aloittaneet yritykset	189	188	176	163	156	133	132	
Yrityskannan muutos %	2,8	1,2	2,3	0,1	1,5	-0,5		

Saarijärvi-Viitasaaren seutukunta nimettiin äkillisen rakennemuutoksen alueeksi kaudelle 2007–2008. Irtisanomiset koskivat Efore Oyj:n elektroniikkatehdasta ja sen alihankkijoita Saarijärvellä, josta irtisanottiin 157 henkilöä.

Seutukunta	Irtisanotut	Avoimille työmarkkinoille työllistyneet	Tuki-toimin työllistyneet	Koulutuksessa	Eläkkeelle siirtyneet	Työttömyyseläkkeelle pääsyä odottavat a) lisäpäivillä	b) ei vielä lisäpäivillä	Työttömänä	Työttömänä (%)	Muut
Saarijärvi-Viitasaaren seutukunta 2013										
Efore Oyj	157		10	4	2	2		25	15,90 %	

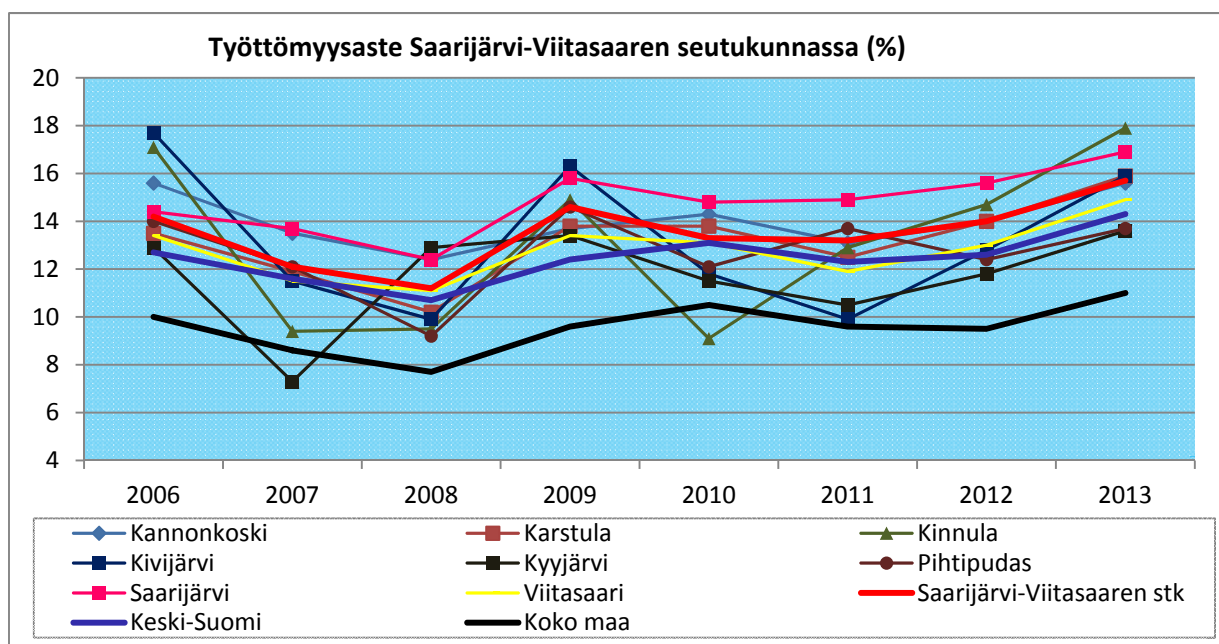
Saarijärvi-Viitasaaren seudulla toimi tehtaan lakkauttamisen jälkeen kehittämissyhtiöiden johtama työryhmä, joka kartoitti ja käynnisti yritysten, kuntien ja työvoimahallinnon yhteisiä toimenpiteitä.

Seudulla toimii kolme kehitysyhtiötä: Karstulan Seutu Oy, Witas Oy ja Saarijärven Seudun Yrityspalvelu Oy. Varsinaisia rakennemuutosohjelmia ei kuitenkaan laadittu. Keski-Suomen äkillisen rakennemuutoksen alueilla oli yhtenevät reagointitoimet.

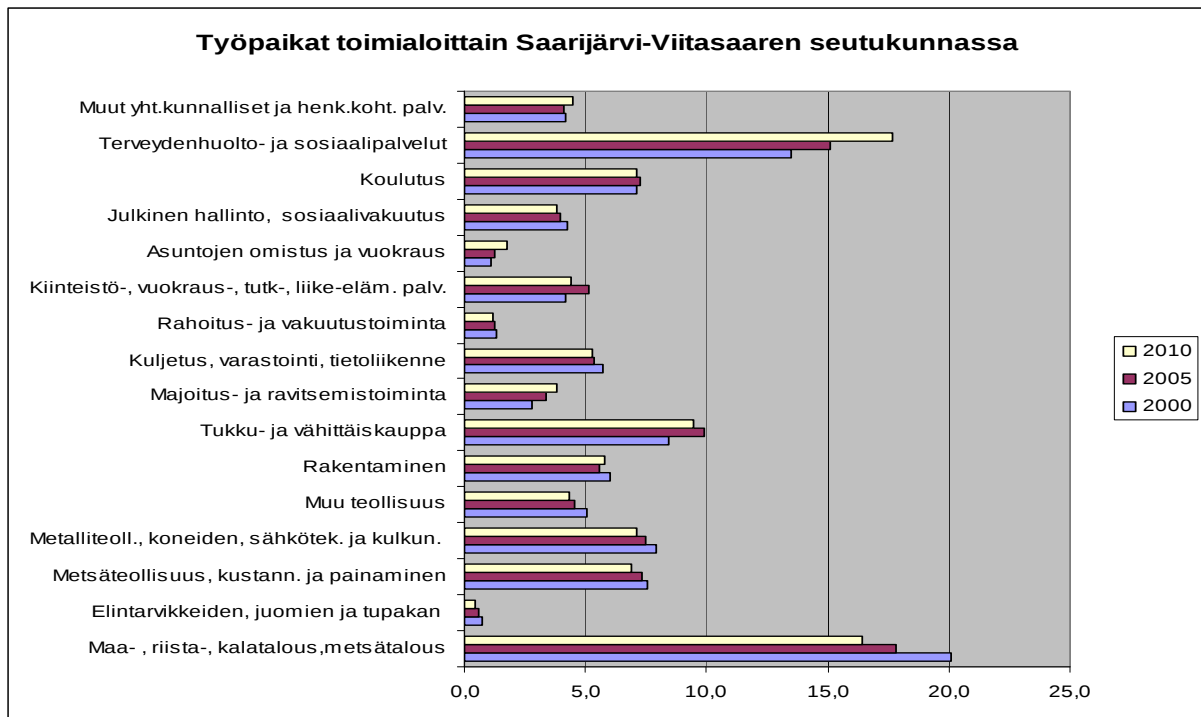
Työllistävien yritysten sijoittumista seuduille edistettiin toimitilatarjonnalla, rekrytointikoulutuksella ja tiedotuskampanjoilla. Alueilla jo toimivien yritysten kasvua kannustettiin tukemalla investointi-, kehittämis- ja koulutushankkeita. Merkittävimpiä äkillisen rakennemuutoksen perusteella kohdennetuista varoista tuettuja hankkeita olivat Saarijärven bioenergiakeskuksen tukeminen ja PV-putkitus Oy:n investoinnin avustaminen. Seutukunnassa kärsitään edelleen teollisuuden toimialalla tapahtuvista lomautuksista ja irtisanomisista.

Seutukunnan työllisyys ja suurimmat työllistäjät

Työttömyysaste on noussut Saarijärvi-Viitasaaren seutukunnassa voimakkaasti vuoden 2008 jälkeen ja oli 15,7 % maaliskuussa 2013. Seutukunnalla työttömien määrä on kasvanut 11,7 prosentilla vuosina 2012–2013 ja erityisesti pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut. Nuorten työttömien määrässä kasvu on ollut vähäisempää.

Suurimmat yritykset Saarijärvi-Viitasaaren seutukunnassa (2011)	Henkilöstö
FENESTRA OY	168
BETSET OY	144
KESKIMAA OSK	136
HONKARAKENNE OYJ	135
ARITERM OY	128
PISLA OY	108
ITELLA POSTI OY	74
LOGSTOR FINLAND OY	70
METECO OY	63
KESKI-SUOMEN BETONIRAKENNE OY	61

Toteutettuja hankkeita ärm-rahoituksen tuella 2007–2012

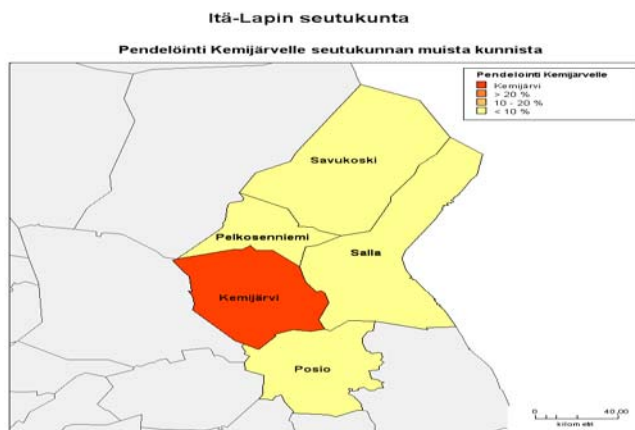
Yritysten kehittämisavustukset Saarijärvi-Viitasaaren seutukunnassa		
Hanke	Uudet työpaikat	Tukimäärä
PV-Putkitus Oy, 2007, Kaukolämpötuotteita valmistavan tuotantolaitoksen perustaminen		750 000
RTA-Metalli Oy, 525 0159/460/2008, Pitkäjyrsinkone	1	328 190
Meconet Oy, 525 0118/460/2008, Pihtiputaan jousituotannon kehittäminen	2	141 500
Maarakennus Juha Utriainen Oy, 525 0043/460/2008, Konepajatoiminnan aloittaminen	1	113 190
Moisio Forest Oy, 525 0093/460/2008, Konepajan tuotannon kehittämishanke	3	18 950
Saarijärven Mittakaluste, 525 0223/460/2008, Koneiden hankinta	1	18 900
Valwood Oy, 525 2009, Puoliautomaattisen kiilojen valmistuslinjan suunnittelu ja toteutus	1	17 500
Yhteensä 7 hanketta	9	1 388 230

Rakennerahastojen tuella toteutettuja hankkeita 2007–2013

Koodi	Rahasto	Projektin nimi	Toteuttajan nimi	Uudet työpaikat	Sidonta EU + valtio
A30303	EAKR	Keuruun osaamisverkosto esiselvitys	Kehittämissyhtiö Keulink Oy		141651
A30491	EAKR	Kinnulan Saarensalmen loma-asuntoalueen kunnallistekniikan rakentaminen	Kinnulan kunta	3	410000
A30884	EAKR	Bioenergiakeskuksen lämmityskattiloiden testausympäristö (1) - BDC Kattilatestaus 1	Jyväskylän ammattikorkeakoulu Oy		143000
A30806	EAKR	BDC -bioenergiakeskuksen rakentaminen Jyväskylän ammattikorkeakoululle Saarijärvelle	Saarijärven seudun yrityspalvelu Oy	5	500000
A30894	EAKR	MESIKO - Metsäkonesimulaattori ja energiapuukourat osaksi oppimisympäristöä	Äänekosken ammatillisen koulutuskeskuksen kuntayhtymä		101864
S10874	ESR	Metsät täyskäyttöön	Metsänhoitoyhdistys Keski-Suomi		233771
S10951	ESR	Resurssi	Keski-Suomen ELY-keskus		352811
S10552	ESR	FEENIX koulutus	Pohjanmaan TE-keskus	19	250000
S11046	ESR	Henkilöstön osaamisen vahvistaminen muuttuneessa markkinatilanteessa ja tulevaisuuden uudet oppimismallit	Saarijärven Seudun Yrityspalvelu Oy		305636
Yhteensä hanketta	9			27	2438733

19. ITÄ-LAPIN SEUTUKUNTA

Kunnat: Kemijärvi, Pelkosenniemi, Posio,
Salla, Savukoski
Ohjelmakausi: 2008–2009
Elinkeinoyhtiö: Organisoitu kunnittain

Itä-Lapin seutukunta	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Väestö	20086	19640	19248	18901	18641	18294	17900	
65- /15–64 %	39,7	40,6	42,2	43,2	44,5	46,9	49,9	
Nettomuutto	-266	-288	-233	-158	-75	-128	-189	
Työttömät	1879	1523	1370	1480	1498	1421	1454	1450
Tyött.aste %	21,4	17,8	16,4	18,1	18,9	18,3	18,9	19,3
Pitkäaikaistyöttömät	350	252	217	145	236	270	310	382
Alle 20-v. työttömät	23	20	15	13	21	17	27	14
Alle 25-v. työttömät	132	111	94	96	113	86	100	85
Työvoimakoulutuksessa	201	298	241	333	187	202	167	137
Avoimet työpaikat	365	321	352	306	275	294	234	200
Työlliset	6892	7012	7009	6685	6410	6350	6227	6066
Työll.aste %	54,7	56,9	58,5	56,9	55,7	56,9	58	
Taloud. huoltosuhde	1,9	1,8	1,7	1,8	1,9	1,9	1,9	
Aloittaneet yritykset	50	75	62	78	57	67	79	
Yrityskannan muutos %	-1,7	1,6	1,3	0,7	-0,2	0,9		

Itä-Lapin seutukunta nimettiin äkillisen rakennemuutoksen alueeksi kaudelle 2008–2009. Irtisanomiset koskivat Stora Enso Oyj:n Kemijärven sellutehdasta, josta irtisanottiin 215 henkeä. Irtisanomiset ovat vaikuttaneet myös Stora Enson alihankkijaverkostoon mm. pienissä metallialan yrityksissä sekä puualan hankinta- ja kuljetusketjussa.

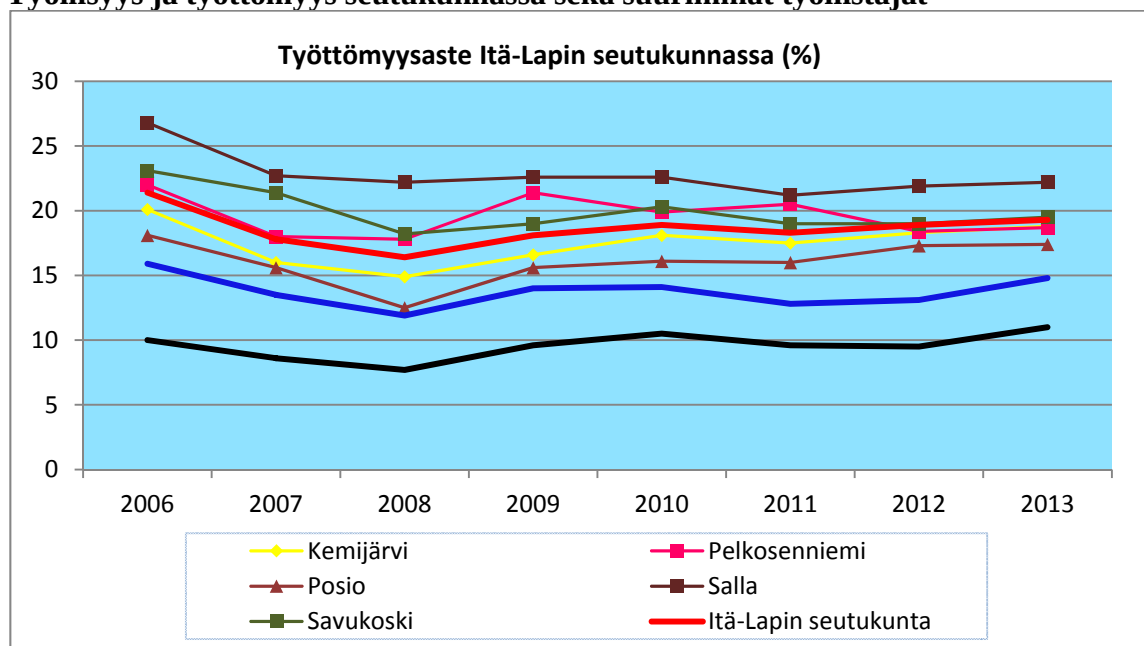
	Työ- paikka vähen- nykset	Irti- sanotut	Tukitoimin työllisty- neet	Koulutuk- sessa	Eläkkeelle siirtyneet	Työttömyys- eläkkeelle pääsyä odottavat a) lisäpäivil- lä	b) ei vielä lisäpäivillä	Työttö- mänä	Työttö- mänä (%)	Muu
Itä-Lapin seutukunta 2013, Stora Enso Oyj		215	1	4	59	7		17		2

Alueellinen rakennemuutosryhmä perustettiin välittömästi Kemijärven sellutehtaan lopettamisuu-
ten jälkeen. Työvoimatoimistot käynnistivät yhteistyössä yritysten ja työnantajatahojen kanssa muu-
tosturvamenettelyjen valmistelun. Itä-Lapin seutukunnassa toteutettiin mallia, jossa hankkeet pyrit-
tiin liittämään toimintaympäristön kehittämiseen, yrityksiin, osaamisen kehittämiseen ja muihin
kehittämishankkeisiin.

Seutukunta sai äkilliseen rakennemuutokseen tarkoitettuja tukia yhteensä 16 760 000 euroa. Lisäksi seutukunnalla oli käytettävissä muun muassa työhallinnon muutosturvarahaa ja Stora Enso Oyj panosti seudulle 10 miljoonaa euroa. Toimintaympäristön kehittämishankkeista syntyi välittömiä työpaikkoja 168 kappaletta ja pysyviä työpaikkoja 217 kappaletta.

Itä-Lapin seutukunnassa arvioidaan, että rakennemuutoksen vaikutusta lieventävät toimenpiteet ja hankkeet ovat toimineet. Tärkeää on kuitenkin, että kehittämishankkeet ovat ajantasaisia ja yhteistyö kuntien ja valtion välillä on tiivistä. Suurin investointi oli Arktos Group Oy:n käynnistämä liimapalkkitehdas Kemijärvellä Stora Enso Oyj tehtaan tiloihin. Yritys ei kuitenkaan menestynyt ja yhtiö teki konkurssihakemuksen ja lopetti toimintansa vuonna 2012. Matkailun saralla venäläisten turistien määrä on kasvanut, mikä kompensoi kotimaanmatkailun lievää laskua alueella.

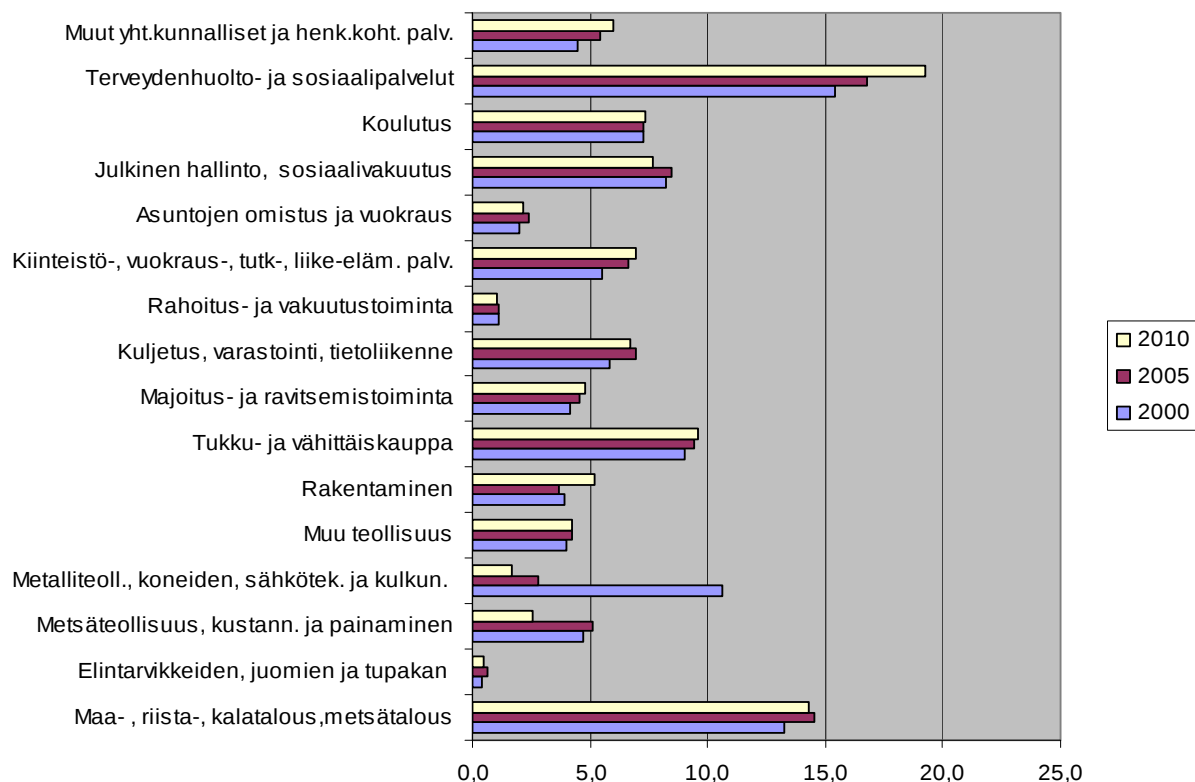
Työllisyys ja työttömyys seutukunnassa sekä suurimmat työllistäjät

Itä-Lapin seutukunnassa työttömyysaste on pysynyt lähes ennallaan vuoden 2008 talouden taantumman jälkeen. Keväällä 2013 seutukunnan työttömyysaste oli 19,3 prosenttia, joka on maan keskitasoon nähden 8,3 prosenttiyksikköä korkeampi. Alle 25-vuotiaiden työttömyys on seutukunnassa vähentynyt, mikä johtuu nuorten muuttamisesta pois alueelta. Seutukunnassa avoimien työpaikkojen määrä on vähentynyt tasaisesti vuodesta 2006 lähtien.

Suurimmat yritykset Itä-Lapin seutukunnassa (2011)	Henkilöstö
PENTIK OY	133
METSÄHALLITUS	69
ARKTOS GROUP LTD OY	69
KOILLISMAAN OSUUSKAUPPA	55
KAUPPAPAikka PEKKA KOIVUNIEMI OY	53
PYHÄTUNTURI OY	44
ITELLA POSTI OY	44
KOILLIS-LAPIN SÄHKÖ OY	41
ISS PALVELUT OY	38
FENESTRA OY	36

Työpaikat toimialoittain Itä-Lapin seutukunnassa

Toteutettuja hankkeita ärm-rahoituksen tuella 2007–2012

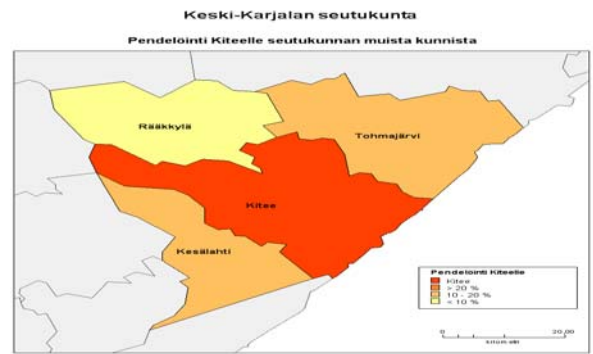
Yritysten kehittämisavustukset Itä-Lapin seutukunnassa		
Hanke	Uudet työpaikat	Tukimäärä
Arktos Group Ltd Oy, 527 0042/460/2008/B, Sahan, liimapalkkitehtaan, konepajan sekä lämpölaitoksen rakentaminen Kemijärvelle.	100	5 383 000
PAN Parks Accommodation in Finland Oy, 527 0168/460/2008, 7 majoitusyksikön rakentaminen	2	1 212 340
Arktos Group Ltd Oy, LAP 0260/05.02.09/2010, Puun kuivauksen kehittäminen	1	287 500
Bedonie Oy, 527 0227/460/2007, Suomen rinteiden kehittäminen	3	65 730
J&K International Oy, 527 0209/460/2008/B, Toiminnan laajentaminen (Sportbar)	2	10 580
Samperi Oy, 2012	3	9 600
Yhteensä 5 hanketta	111	6 968 750

Rakennerahastojen tuella toteutettuja hankkeita 2007–2013

Koodi	Rahasto	Projektin nimi	Toteuttajan nimi	Uudet työpaikat	Sidonta EU + valtio
A30421	EAKR	Suomu-Isokylä siirtoviemäri ja yhdysvesijohto	Lapin ELY-keskus		2641636
A30447	EAKR	Suomutunturin ympäristö-, reitistö- ja palveluvarustus-hanke	Lapin ympäristökeskus /Lapin ELY-keskus		227615
A30452	EAKR	Sallatunturin reitistö-, rinne- ja vesistökunnostushanke	Lapin ympäristökeskus /Lapin ELY-keskus		257626
A30727	EAKR	Suomutunturin kokonaisvaltaisen kehittämissuunnitelman laatiminen sekä matkailun vetovoimaisuuden kehittäminen	Kemijärven kaupunki		169000
A30841	EAKR	Itä-Lapin moottorikelkkailureittien kehittäminen	Kemijärven kaupunki		518058
A30875	EAKR	Vastaanottohallin rakentaminen Ketolan (Kemijärven) lentokentälle	Kemijärven kaupunki		0
A30902	EAKR	Näyttely paikallaan! Sallan aseman kulttuuriympäristön säilyttäminen	Sallan kunta	2	321866
A30906	EAKR	Suomu-Isokylä siirtoviemäri ja yhdysvesijohto, täydentävät rakenteet osa 1	Kemijärven kaupunki		150000
A30954	EAKR	UAS-oppimisympäristön hankinta	Kemijärven kaupunki, Itä-Lapin ammattiopisto (ILO)		306000
A31147	EAKR	Pyhän FIS kilpailu- ja pujottelurinne/pujottelu	Pelkosenniemen kunta	1	351984
A31811	EAKR	UAS-toimintaympäristön rakentaminen	Kemijärven kaupunki, Itä-Lapin ammattiopisto (ILO)		167680
A557081	EAKR	Polku kestäväään asiakasuhteeseen	Sallan kunta		121390
A563012	EAKR	Kallavaaran teollisuusalueen konseptisuunnitelman laatiminen. Hankkeessa selvitetään puunjalostustoiminnan käynnistämiseen liittyviä realiteetteja liittyen Kallaanvaaran teollisuusalueeseen.			35000
S10207	ESR	Ammatillisen koulutuksen kehittäminen äkillisissä toimintaympäristön muutoksissa	Kemijärven kaupunki, Sivistysosasto		134580
S10238	ESR	Pyhä-Luosto matkailualueen laadun kehittäminen, vaihe 2.	Kemijärven kaupunki		136431
S10291	ESR	Hyvinvointivalmennus	Sallan kunta	1	225872
S11052	ESR	Miehittämättömien alusten koulutus- ja testauskeskusten kehittämishanke	Kemijärven kaupunki, Itä-Lapin oppimiskeskus		198056
S11191	ESR	Matkailualan ammatillisen koulutuksen kehittäminen ILOssa / TravEd 2015	Kemijärvenkaupunki, Sivistysosasto		236555
S11296	ESR	POLKU - Sosiaalisen työllistämisen strategia sekä työelämään kuntoutumisen polut Kemijärvellä ja Pelkosenniellä	Kemijärven kaupunki		225990
S11325	ESR	Wood Age	Kemijärven kaupunki, Elinkeinoosasto		234480
S11497	ESR	Luonnontuotteita Itä-Lapista ryhmäkoulutushanke	Kemijärven kaupunki, Sivistysosasto		245617
A31238	EAKR	Valtatien 5 parantaminen Pelkosenniemen taajamassa	Liikennevirasto		618296
A31749	EAKR	Maantie 950 Sallatunturi-Poropuisto kevyen liikenteen väylä	Liikennevirasto		434764
Yhteensä 23 hanketta				4	7958496

20. KESKI-KARJALAN SEUTUKUNTA

Kunnat 2013: Kitee, Rääkkylä, Tohmajärvi
 Kunnat: Kesälahti, Kitee, Rääkkylä, Tohmajärvi
 Ohjelmakausi: 2008–2010, 2011–2013
 Elinkeinoyhtiö: Keski-Karjalan Kehitysyritys KETI Oy

Keski-Karjalan seutukunta								
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Väestö	20440	20181	19842	19565	19228	19039	18728	
65- /15-64 %	36	36,3	37,3	38,4	40,4	42,1	44,7	
Nettomuutto	-178	-137	-194	-138	-204	-100	-176	
Työttömät	1585	1311	1276	1523	1395	1178	1275	1388
Tyött.aste %	17,3	14,5	14,5	17,5	16,3	14,3	15,8	17,4
Pitkäaikaistyöttömät	488	316	269	262	249	234	279	331
Alle 20-v. työttömät	22	13	12	15	19	17	18	26
Alle 25-v. työttömät	109	84	78	126	101	75	84	139
Työvoimakoulutuksessa	230	254	196	174	285	211	165	149
Avoimet työpaikat	89	175	59	59	57	80	50	90
Työlliset	7574	7719	7502	7188	7161	7088	6802	6591
Työll.aste %	59	60,8	60,2	58,8	60,3	60,9	60,3	
Taloud. huoltosuhde	1,7	1,6	1,6	1,7	1,7	1,7	1,8	
Aloittaneet yritykset	86	79	102	83	100	84	86	
Yrityskannan muutos %	3,2	1,4	3,1	0,5	4,2	-0,2		

Keski-Karjalan seutukunta on nimetty äkillisen rakennemuutoksen alueeksi kausiksi 2008–2010 ja 2011–2013. Ensimmäisen kauden nimeämispäätös perustui puunjalostustoiminnan voimakkaisiin leikkauksiin, jolloin irtisanottujen määrä seutukunnassa nousi 185 henkilöön. Syksyllä 2011 seutukunta nimettiin uudelleen äkillisen rakennemuutoksen alueeksi, kun lastulevytehdas Puhos Board Oy ajautui konkurssiin. Tällöin työttömäksi jäi suoraan 86 henkilöä ja välillisesti yhteensä noin 200 henkilöä.

Seutukunta	Työ- paikka- vähen- nykset	Irti- sanotut	Avoimille työmarkki- noille työl- listyneet	Tuki- toimin työllis- tyneet	Koulu- tuk- sessa	Eläk- keelle siirty- neet	Työttömyys- eläkkeelle pääsyä odottavat a) lisäpäivillä	b) ei vielä lisä- päivillä	Työttö- mänä	Työttö- mänä (%)	Työttömät ja eläkettä odottavat (%)
Keski- Karjalan seutukunta 2013	430	329	218	4	9	44	11	4	39	11,85 %	16,40 %

Rakennemuutoksen hallintaa varten seudun julkiset ja yksityiset toimijat aloittivat yhteistyön. Paikalliset viranomaiset perustivat rakennemuutostyöryhmän, johon osallistui Keski-Karjalan kunnat, Kehittämissyhtiö Keti Oy sekä ELY-keskus ja maakunnanliitto. Alueen yritykset ovat olleet mukana toiminnassa lähinnä kehittämissyhtiön kautta. Toimijoiden yhteistyön nopea käynnistyminen on luonut edellytyksiä uuden yritystoiminnan aikaansaamiseksi alueelle. Puhoksen tehtaan alueelle on

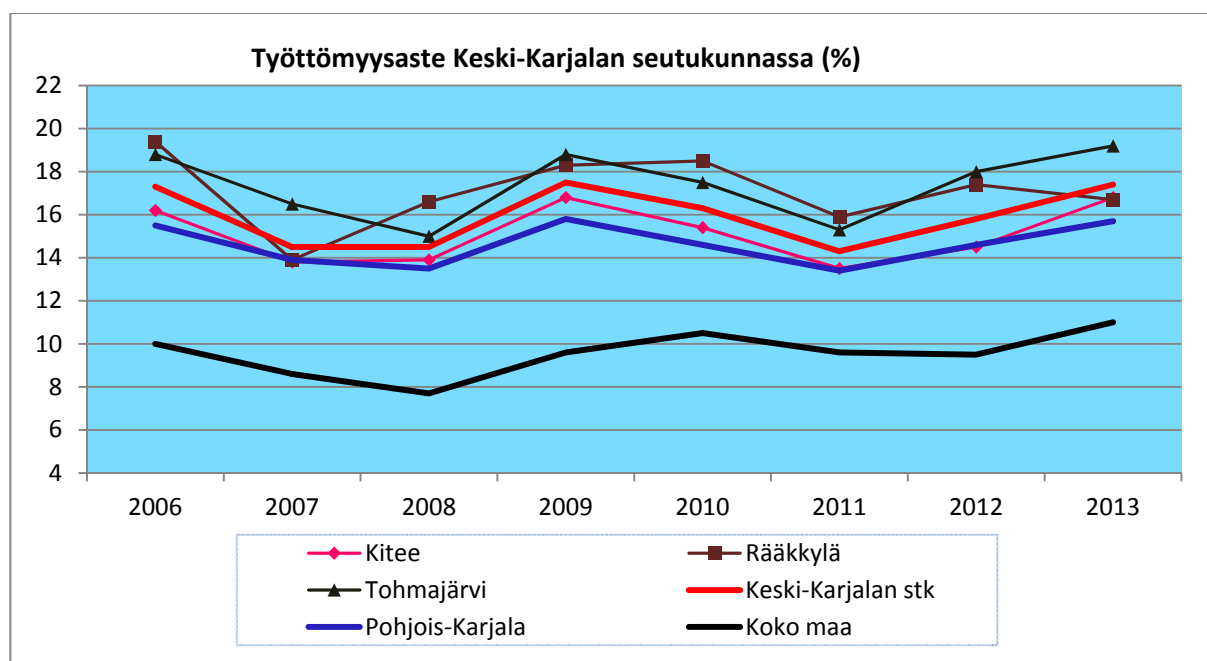
luotu teollisen rakentamisen toimintasuunnitelma yhdessä Joensuun Tiedepuiston ja Puhoksen tukiryhmän kanssa.

Vuosina 2012 ja 2011 seutukuntaan on syntynyt uusia yrityksiä ja yhteensä yli 200 uutta työpaikkaa. Lisäksi Akseli-hankkeen kautta on työllistynyt 95 henkilöä vuosien 2010–2012 välillä.

Keski-Karjalan seutukunta on haasteellinen rakennemuutosalue, sillä toimintaympäristönä on teollistunut maaseutu. Alueelle on vaikea saada uutta yritystoimintaa ja samaan aikaan työikäinen väestö vähenee. Haasteet jatkuvat seudulla edelleen, sillä vuoden 2013 alkupuolella vähenee jälleen 90 teollista työpaikkaa, kun Kitee Ski Oy ja Marimekko lopettavat toimintansa sekä Stora Enso Oyj:n sahalla tehdään vähennyksiä.

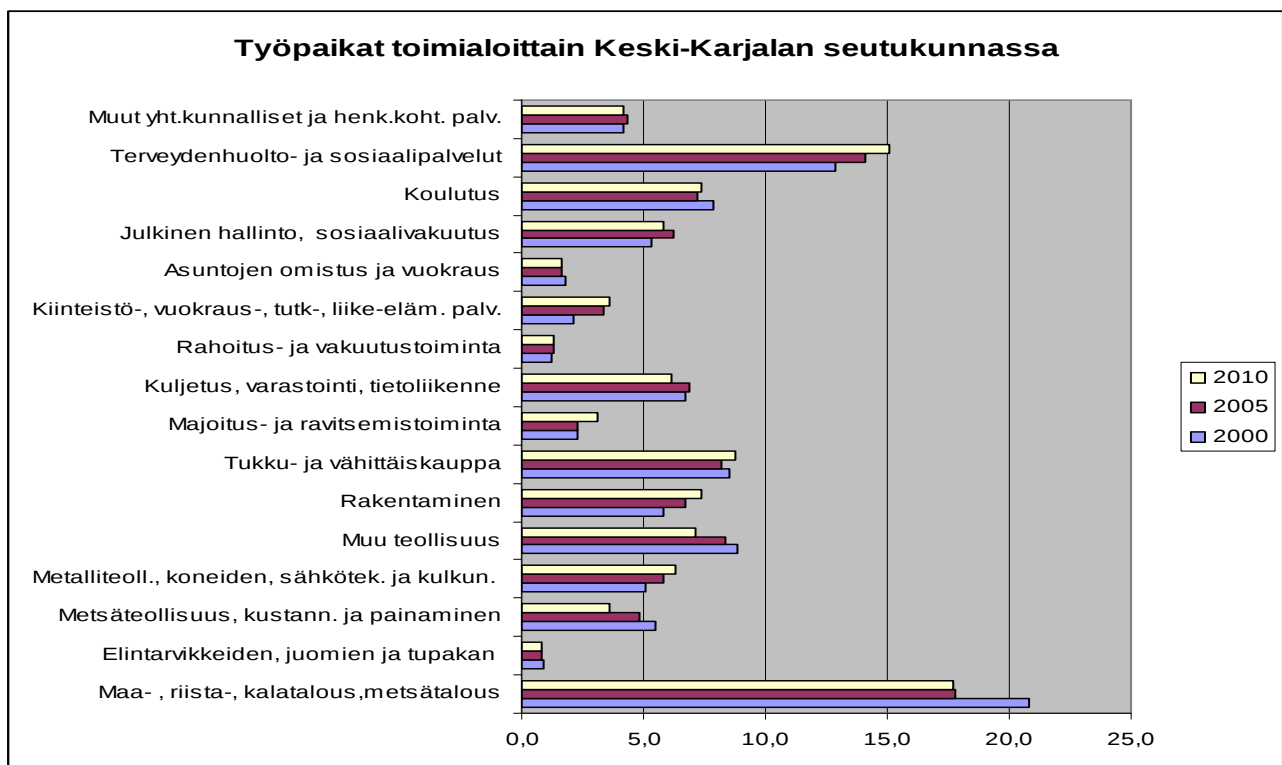
Vuosi	uusia yrityksiä, kpl
2012	49 (pieniä, etupäässä yhden henkilön yrityksiä; yhteys rakennemuutoksen hoidon tuloksiin ei kovin selvä)
2011	49 (pieniä, etupäässä yhden henkilön yrityksiä; yhteys rakennemuutoksen hoidon tuloksiin ei kovin selvä)

Seutukunnan työllisyys ja suurimmat työllistäjät

Keski-Karjalan seutukunnassa työttömyys on kasvanut vuodesta 2011 lähtien ja vuoden 2013 maaliskuussa työttömyysaste oli 17,4 prosenttia. Seudun heikon työllisyysasteen taustalla on vaikea rakennetyöttömyys, mikä näkyy pitkäaikaistyöttömyyden sekä nuorisotyöttömyyden kasvussa. Nuorten työttömien määrä oli 2013 maaliskuussa 139 henkilöä, missä on kasvua edelliseen vuoteen nähden yli 65 prosenttia.

Suurimmat yritykset Keski-Karjalan seutukunnassa (2011)	Henkilöstö
KESÄLAHDEN MAANSIIRTO OY	146
STORA ENSO WOOD PRODUCTS OY LTD	111
KESLA OYJ	79
KIDEX OY	72
PUHOS BOARD OY	71
POHJOIS-KARJALAN OSUUSKAUPPA	63
MFG COMPONENTS OY	48
KIT-SELL OY	47
ITELLA POSTI OY	45
RUDUS RAKENNUSTUOTTEET OY	43

Toteutettuja hankkeita ärm-rahoituksen tuella 2007-2012

Yritysten kehittämisavustukset Keski-Karjalan seutukunnassa		
Hanke	Uudet työpaikat	Tukimäärä
PajarinHovin Vesipuisto OY, 2008, Aquapark Pajarinhovin investointi ja toiminnan käynnistäminen	7	717 500
Kit-Sell Oy, 2012	1	254 500
Prosessi- ja vesitekniikka Provetek Oy, 2008, Palvelujen laajentamiseksi ja kasvun mahdollistamiseksi toteutettavat tila- ja koneinvestoinnit sekä kehittämiseen liittyvät avainhenkilöiden palkka- ym menot	7	216 750
Veekmas Oy, 2012	4	187 126
Minimurskaus Oy, 2009, Uuden yrityksen tuotantokonehankinnat	1	170 293
Kittek Ky, 2012	5	133 240
Minimurskaus Oy, 2010, Yrityksen toimintojen monipuolistamiseksi toteutettavan jätteidenkäsittelykeskuksen käynnistämiseen liittyvät investoinnit		129 000
Stahlnius Holding Oy, 2010, Valmistustoiminnan laajennus sekä tähän liittyvät kone- ja laiteinvestoinnit tarvittavine markkinaselvityksineen.	4	124 050
Karelia Mix Oy 2009, Uuden palvelukokonaisuuden luominen hyvinvointi- ja luontomatkailun kehittämiseksi	1	97 550
Kiteen Huonekalutehdas Oy, 2010, Tuotannon tehostaminen ja laajentaminen.	2	82 250
PS.Kakkonen Oy, 2010, Käynnistyvän huonekalutehtaan kone- ja laitehankinnat sekä tuotannon kehittämiseen liittyvät muut toimenpiteet.	12	77 500
Kithydro Oy, POK 0107/05.02.09/2010/A, Tuotantoprosessien laajentamishanke.	3	62 500
Rääkkylän Pelti- ja Metallityö Oy, 2009, Toiminnan kasvuun liittyvät lisätilainvestoinnit ja valmistuksen kilpailukykyä parantavat konehankinnat.	1	53 900
24House Oy, POK 0173/05.02.09/2010, 24House Oy:n käynnistämisen- ja kehittäishanke.	4	53 500
Proveplast Oy, 2010, Tuotannon kehittämiseen liittyvät investoinnit tuotantotiloihin ja koneisiin sekä muihin kehittämistoimenpiteisiin, mm avainhenkilön rekrytointiin	3	43 650
Ravintola J.Tiainen Oy,2010, Ravintolan muutostyöt	5	35 000
Kiteen Liikennepalvelu Oy, 2009, Tilojen hankinta ja toimintojen kehittäminen	4	34 750
J&M METSÄKONETEKNIikka OY, 2009, Yritys kasvattaa toimintaansa perustamalla Kiteelle uuden toimipaikan; hanke käsittää uuden toimipaikana kone- ja laitehankinnat.	4	30 270
Yhteensä 29 hanketta	93	2824240

Työllisyysperusteiset investoinnit 2010 ja 2011	Rak.aik. tp. htv	Uudet pysyvät tp	Yhteensä
Kiteen kaupunki, Kiteen AIMO-monitoimikeskuksen infrahankkeet, vaihe 1	1		427 500
Kiteen kaupunki, Energiansiirtoputkiston rakentaminen	1		101 250
Yhteensä	2	0	528 750

Työllisyysperusteiset investoinnit 2011-2012	Rak.aika.tp.	Yhteensä
Kiteen kaupunki, Kiteen AIMO-monitoimikeskuksen infrahankkeet, vaihe 1	3	427 500
Yhteensä	3	427 500

Rakennerahastot 2007–2013

Koodi	Rahasto	Projektin nimi	Toteuttajan nimi	Uudet työpaikat	Sidonta EU + valtio
A543175	EAKR	Tuotantotilojen muutostyöt ja konehankinnat.	Veekmas Oy		28000
A543576	EAKR	Kansainvälistymishanke Ruotsiin. Tuotteiden kehittäminen asiakkaiden vaatimalle tasolle.	A. Hirvonen Oy		443850
A543662	EAKR	Tienhoitoliiketoiminnan kehittämiseen liittyvät investoinnit ja muut kehittämistoimenpiteet	Ratemex Oy		85800
A543830	EAKR	Uuden tuotantohallin rakentaminen ja tuotannon kone- ja laitehankinnat.	Prosessi- ja vesitekniikka Provetek Oy		280000
A544246	EAKR	Yrityksen kilpailukyvyyn parantaminen.	Kiteen Kanervikkola Koti Oy		141190
A544701	EAKR	Uuden tiehöylään liitettävän laitteen kehittäminen	Veekmas Oy		26998
A544734	EAKR	Tuotannon kone- ja laitehankinnat	Stahlnius Holding Oy		30074
A544848	EAKR	Hoitotyön monipuolistaminen ja toimintapuitteiden kehittäminen	Hoitokoti Eerika Oy		85370
A544927	EAKR	uuden tuotteiston kehittäminen	Suomi-veneet Oy		26980
A544982	EAKR	Pintakäsittely- ja hiekkapuhalluslaitteiden hankinta	Pintar Ky		12250
A545149	EAKR	Tehostetun asumispalveluyksikön perustaminen ja toiminnan käynnistäminen.	Mäntyniemen Ikihonka Oy		27020
A545420	EAKR	Uuden tuotantohallin rakennus	Veekmas Oy		120400
A545476	EAKR	Kansainvälistymissuunnitelma	Kiteen Huonekalutehdas Oy		10000
A546057	EAKR	Lomakylätoiminnan laajentaminen ja kehittäminen	Ruokkeen Lomakylä Oy		151850
A551766	EAKR	Pienhuonekalujen ja erityisesti puusälepohjaisen tarjoilualustan valmistuksen tehostamiseen ja tuotteiden viennin edistämiseen liittyvät kehittämisinvestoinnit sekä markkinointimateriaalin suunnittelu ja messu-esiintyminen Saksassa sekä markkinaselvityksen teko	Siili Trade Oy Ltd		9500
A554920	EAKR	Kehitämme kumppanuutta	MFG Components Oy		1029900
A558027	EAKR	Kesmac 2012	Kesmac Oy		356700
S10952	ESR	Helppi	Kiteen Evankelinen Kansan-opisto		300000
S10953	ESR	Helppi / Työvoimapolitiittiset toimet	Pohjois-Karjalan ELY-keskus		500000
S10958	ESR	Korkeakouluista uutta osaamista Keski-Karjalaan (KUOKKA)	Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulu, liikelaitos		300000
S11437	ESR	Akseli	Keski-Karjalan Kehitysyhtiö Oy		593810
S11793	ESR	Korkeastikoulutettujen työllistymis- ja ohjauspalvelut Pohjois-Karjalassa	Itä-Suomen yliopisto		431800
S11974	ESR	Nuorten yhteiskuntatakuu todeksi (Takuu todeksi)	Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	4	505571
Yhteensä 23 hanketta				4	5497063

21. KOILLIS-SAVON SEUTUKUNTA

Kunnat 2013: Juankoski, Kaavi, Rautavaara, Tuusniemi

Kunnat: Juankoski, Kaavi, Nilsia, Rautavaara,

Tuusniemi

Ohjelmakausi: 2008–2010

Elinkeinoyhtiö: Koillis-Savon Kehitys Oy

Koillis-Savon seutukunta	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Väestö	14104	13866	13657	13484	13283	13199	13016	
65- /15-64 %	39,5	39,8	40,5	41,3	43,2	45,2	47,3	
Nettomuutto	-59	-106	-107	-69	-83	-24	-49	
Työttömät	817	686	611	868	806	699	620	808
Tyött.aste %	14,1	12,1	10,9	15,5	14,8	13	11,8	15,3
Pitkäaikaistyöttömät	142	137	105	86	151	140	133	156
Alle 20-v. työttömät	10	6	12	13	12	7	15	16
Alle 25-v. työttömät	63	42	45	73	66	44	52	64
Työvoimakoulutuksessa	61	61	55	73	111	119	39	60
Avoimet työpaikat	288	90	80	91	31	43	111	48
Työlliset	4971	4977	4983	4717	4642	4679	4649	4469
Työll.aste %	57,2	58,2	59,3	57	57,5	59	60,2	
Taloud. huoltosuhde	1,8	1,8	1,7	1,9	1,9	1,8	1,8	
Aloittaneet yritykset	91	99	100	92	85	78	62	
Yrityskannan muutos %	3,3	2	2,4	1,7	1,3	0,5		

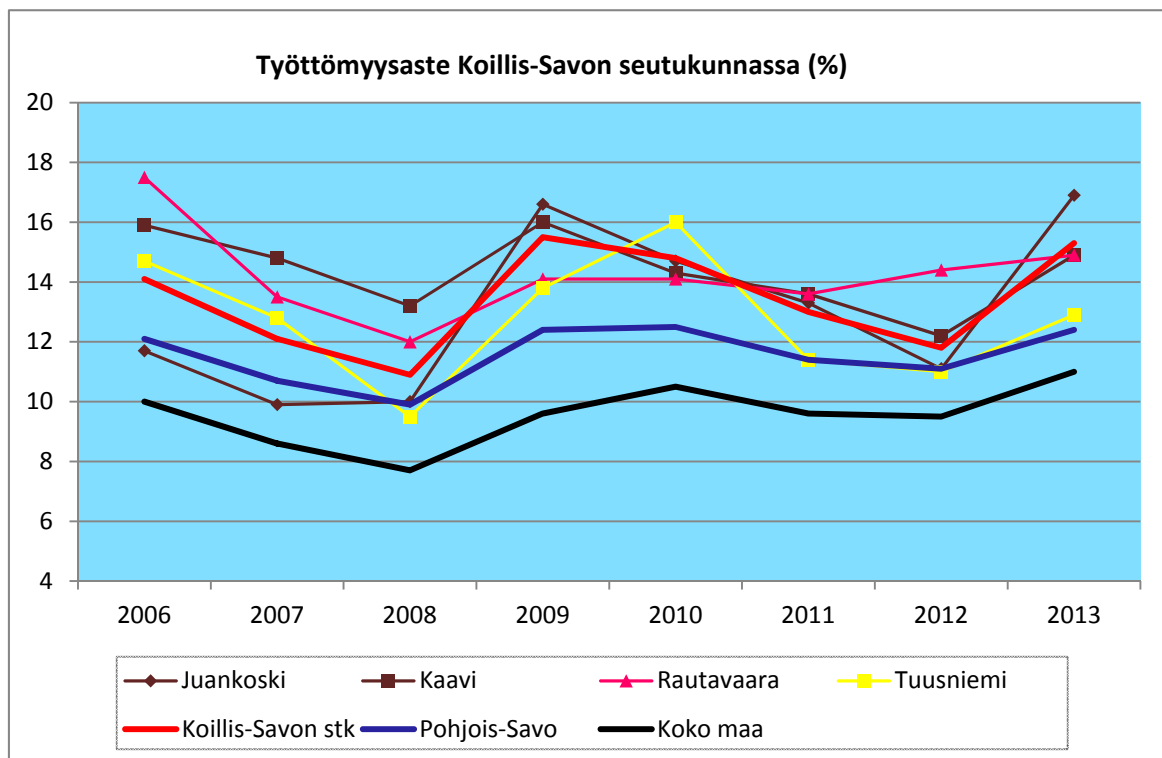
Koillis-Savon seutukunta nimettiin äkillisen rakennemuutoksen alueeksi kaudelle 2008–2010, kun alueen merkittävä työllistäjä, pörssiyhtiö Stromsdal Oyj hakeutui konkurssiin joulukuussa 2008. Kartonkitehtaalta irtisanottiin yhteensä 204 henkilöä ja tehtaan alihankkijoista Pyroll Oy irtisanoi 37 henkilöä sekä huolto- ja kunnossapitopalveluita hoitanut Mekfox Oy 8 henkilöä.

	Irtisanotut	avomille työmarkkinoille työllistyneet	tukitoimin työllistyneet	koulutuksessa	eläkkeelle siirtyneet	työttömyyseläkkeelle pääsyä odottavat		työttömanä	työttömänä (%)	Muut
						a) lisäpäivillä	b) eivät vielä lisäpäivillä			
Koillis-Savon seutukunta 2011	204	86	9	71	7			13	6,37	18
Stromsdal Oy	167	82	7	64	6			7		1
Pyroll Oy	37	4	2	7	1			6		17

Rakennemuutoksen hoidosta on vastannut Juankosken kaupunki yhdessä kunnallisen kehittämissyhtiön Koillis-Savon Kehitys Oy:n kanssa. Laajempaa rakennemuutostyöryhmää ei kuitenkaan ole muodostettu. Alueella käynnistetty esr-rahoitteinen hanke oli mittava toimenpide, jonka tavoitteena oli auttaa Stromsdal Oy:n konkurssissa työpaikkansa menettäneitä. Keskeinen tavoite oli saada tehtaan toiminta uudelleen käyntiin ja se myös onnistui. Tilanne on kuitenkin haastava ja tehtaalta on lomautettu toistaiseksi 160 henkilöä. Uusia työpaikkoja on saatu seudulle uusien yritysten syntymisen kautta erityisesti sosiaali- ja terveyspalveluiden sektorille.

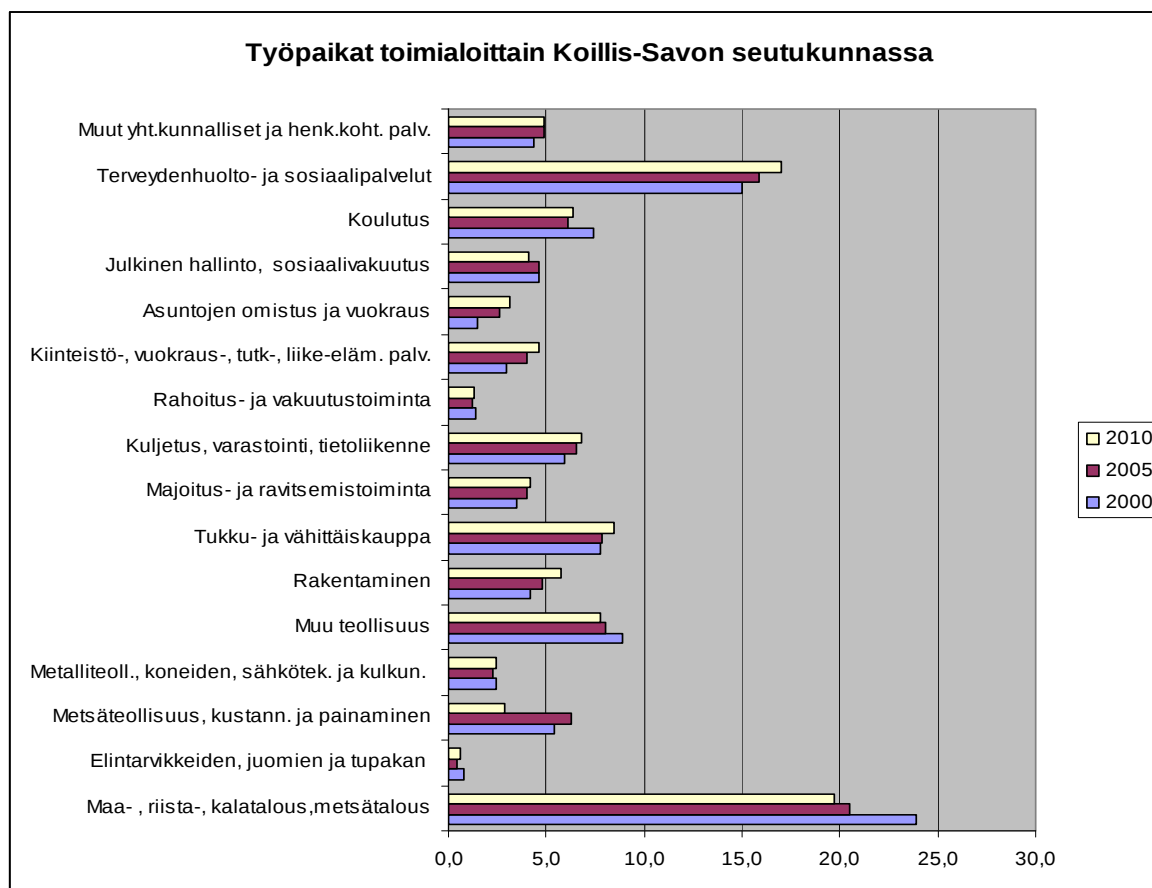
Ongelmana rakennemuutoksen torjumisessa oli hidas toiminta sekä vähäiseksi jäänyt tuki irtisanoituille ja lomautetuille työntekijöille. Juankosken kaupunki on suurissa talousongelmissa ja seudun työttömyysaste on korkea.

Seutukunnan työllisyys ja suurimmat työllistäjät

Vuonna 2012 Koillis-Savon seutukunnassa työttömyysaste nousi voimakkaasti ja vuoden 2013 maaliskuussa työttömyysaste oli 15,3 prosenttia. Seudun työttömistä työnhakijoista alle 25-vuotiaita oli keväällä 2013 noin 8 prosenttia. Pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi vuosina 2012-2013 yli 17 prosentilla. Avoimien työpaikkojen määrä väheni puoleen samana ajanjaksona.

Suurimmat yritykset Koillis-Savon seutukunnassa (2011)	Henkilöstö
METSO FABRICS OY	341
STERA TECHNOLOGIES OY	77
BONG SUOMI OY	52
OSUUSKAUPPA PEEÄSSÄ	45
ILMARIA OY	44
PAAKKILAN KONEPAJA OY	39
KIINTEISTÖPALVELUT JYRKI KÄHKÖNEN OY	39
GG-HOIVA OY	32
ITELLA POSTI OY	28
KAAVIN KIVI OY	28

Toteutettuja hankkeita ärm-rahoituksen tuella 2007–2012

Yritysten kehittämisavustukset Koillis-Savon seutukunnassa		
Hanke	Uudet työpaikat	Tukimäärä
Premium Board Finland Oy, 2012	5	1136000
Juankosken kaupunki, 2009, Putaansaaren yrityspuistoon toimitilat hoiva-alan yritystoimintaa varten		1 046 000
Tahko Golf Club Oy2010, Tahko Golf Koulutus-, Opetus- ja Kurssikeskus sekä 9r golfkenttä.	1	455 000
Juankosken Hoiva Oy, 532 0256/460/2009, Juankosken Hoiva Oy:n täydentävät kone-, laite- ja kalustoinvestoinnit sekä aloittavan yrityksen työntekijöiden palkkaus.	20	129 700
Juankosken Hoiva Oy, 2009, Juankosken Hoiva Oy, yrityksen perustamisedellytysten selvitys		91 180
Oy Fintrade Services Kuopio LTD, 532 0159/460/2009, VM-uudistus. Yrityksen toimintaa laajennetaan maahantuonti- ja jakeluyrityksestä valmistusyritykseksi.	3	60 910
Rautavaaran Leipomo Ky, 532 0007/460/2009, Pölynpoistojärjestelmä		5 250
Juankosken Hoiva Oy, 532 0064/460/2009, Hoitokodin perustaminen		
Yhteensä 7 hanketta	30	2924040

Työllisyysperusteiset investoinnit 2010 ja 2011	Rak.aik. tp. htv	Uudet pysyvät tp. kpl	Yhteensä
Rautavaaran kunta, Rautavaaran ydinkeskustan kehittäminen	6		375 150
Phjois-Savon ELY-keskus, Keyritynjärven kunnostus	5		193 620
Juankosken kaupunki, Juankosken torialueen kunnostus	2		52 850
Yhteensä	13	0	621 620

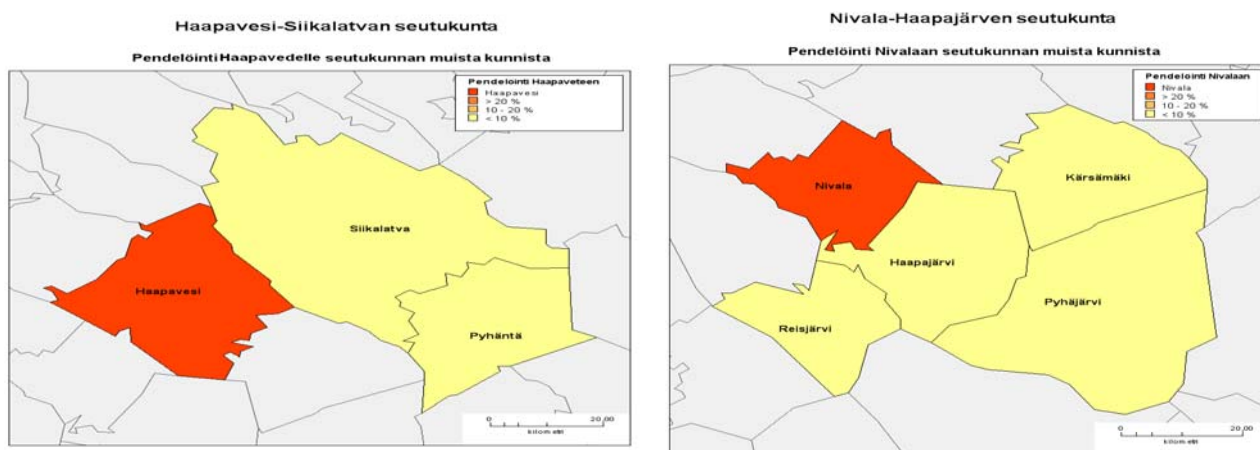
Työllisyysperusteiset investoinnit 2011–2012	Rak.aika.tp.	Yhteensä
Rautavaaran kunta, Rautavaaran ydinkeskustan kehittäminen	6	375 150
Pohjois-Savon ELY-keskus, Keyritynjärven kunnostus, Rautavaara	3	193 620
Yhteensä	9	568 770

Rakennerahastojen tuella toteutettuja hankkeita 2007–2013

Koodi	Rahasto	Projektin nimi	Toteuttajan nimi	Uudet työpaikat	Sidonta EU + valtio
A30905	EAKR	Tahkolahden kehittämisinvestoinnit	Nilsin kaupunki	0	853109
A32241	EAKR	Metsisreitit 2012 - 2013	Rautavaaran kurssi- ja leirikeskussäätiö	0	17500
S10968	ESR	Kohti nousua	Koillis-Savon Kehitys Oy	315	415811
Yhteensä 3 hanketta				315	1286420

22. HAAPAVESI-SIIKALATVAN JA NIVALA-HAAPAJÄRVEN SEUTUKUNNAT

Kunnat Haapavesi-Siikalatva 2011: Haapavesi, Pyhäntä, Siikalatva (2006: Haapavesi, Kestilä, Piippola, Pukkila, Pyhäntä, Rantsila); Kunnat Nivala-Haapajärvi: Haapajärvi, Käsämäki, Nivala, Pyhäjärvi, Reisjärvi, Ohjelmakausi: 2009–2011; Elinkeinoyhtiö: Nivala-Haapajärven kehittämissyhtiö Nihak Oy, Haapavesi-Siikalatvan kehittämissyhtiö

Haapavesi-Siikalatvan	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Väestö	15903	15798	15588	15337	15230	15029	14832	
65- /15-64 %	30,6	30,5	30,8	31,4	32,2	33,4	34,9	
Nettomuutto	-291	-136	-220	-240	-94	-189	-207	
Työttömät	657	486	503	716	684	569	697	759
Tyött.aste %	9,7	7,3	7,6	10,9	10,4	9	10,9	12
Pitkäaikaistyöttömät	125	83	69	51	83	76	99	161
Alle 20-v. työttömät	14	13	10	16	14	11	13	13
Alle 25-v. työttömät	83	61	59	104	104	84	92	93
Työvoimakoulutuksessa	120	104	62	84	92	94	57	30
Avoimet työpaikat	44	89	94	73	100	110	95	128
Työlliset	6135	6215	6128	5875	5872	5780	5702	5591
Työll.aste %	62,8	63,9	63,9	62,2	63	63,3	63,9	
Taloud. huoltosuhde	1,6	1,5	1,5	1,6	1,6	1,6	1,6	
Aloittaneet yritykset	68	61	72	54	53	56	71	
Yrityskannan muutos %	2,7	-0,4	3,2	0,3	2	0,2		

Nivala-Haapajärven	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Väestö	31107	30975	30796	30676	30455	30362	30196	
65- /15-64 %	30,4	30,2	31	31,4	32,4	33,6	34,9	
Nettomuutto	-114	-167	-211	-216	-260	-136	-228	
Työttömät	1373	1106	1012	1479	1533	1197	1130	1320
Tyött.aste %	10,5	8,6	7,9	11,6	12	9,6	9,1	10,7
Pitkäaikaistyöttömät	267	181	139	123	236	205	158	199
Alle 20-v. työttömät	26	26	31	37	29	29	30	31
Alle 25-v. työttömät	149	124	138	228	227	165	177	205
Työvoimakoulutuksessa	208	173	175	163	171	198	141	120
Avoimet työpaikat	274	284	173	122	89	143	118	95
Työlliset	11726	11756	11823	11316	11266	11272	11307	11039
Työll.aste %	61,8	62	62,9	60,8	61,3	62,2	63,4	
Taloud. huoltosuhde	1,7	1,6	1,6	1,7	1,7	1,7	1,7	
Aloittaneet yritykset	176	122	128	120	141	134	129	
Yrityskannan muutos %	5,5	0,7	1	0	3,3	2,1		

Haapavesi-Siikalatvan ja Nivala-Haapajärven seutukunnat nimettiin äkillisen rakennemuutoksen alueeksi kaudelle 2009–2011. Nivala-Haapajärven seutukunnassa sijainnut Incao Furniture Oy ajautui konkurssiin. Yrityksellä oli myös toimipiste Haapavesi-Siikalatvan seutukunnassa. Samaan aikaan perinteisen talonrakennukset markkinat supistuivat alueella. Irtisanomiset koskivat Incap Furniture Oy:n huonekalutehdasta ja sen alihankkijoita Kärämäellä ja Haapajärvellä. Irtisanottuja oli yhteensä 323 henkilöä. Irtisanotut olivat pääasiassa nuorta väkeä. Lisäksi Nivalassa Hituran kaivos, Belvedere Mining Oy, on suljettuna nikkelin markkinahinnan vuoksi. Kaivos työllistää noin 130 henkilöä.

	Irtisanotut	avoimille työmarkkinoille työllistyneet	tukitoimin työllistyneet	koulutuksessa	eläkkeelle siirtyneet	työttömyyseläkkeelle pääsyä odottavat		työtömänä	työttömänä (%)	Muut
Nivala-Haapajärven ja Haapavesi-Siikalatvan seutukunnat 2011						a) lisäpäivillä	b) eivät vielä lisäpäivillä			
Incap Furniture Oy	219	145	3	20	2	0	0	42	19,18	7

Rakennemuutoksen hallintaa varten perustettiin alueellinen rakennemuutostyöryhmä, joka keskittyi lähinnä Incap Furnituren lopettamisen vaikutuksiin. Alueen elinkeinopolitiikasta vastaa Nivala-Haapajärven kehittämissyhtiö Nihak Oy, joka on ollut aktiivinen toimija rakennemuutoksessa. Alueelle on kohdistettu hankerahoitusta yritysten liiketoiminnan kehittämiseksi, kansainvälistymiseksi ja osaamisen tason nostamiseksi. Rakennemuutosalueeksi nimeämisen jälkeen seudun kehittämissuunnitelma aloitti kartoituksen olemassa olevan ja kannattavan liiketoiminnan kehittämiseksi. Uutta yritystoimintaa haettiin seudulle ennestään vahvoilta Rakennemuutoksen jäljiltä seudulle jäi runsaasti tyhjää toimitilaa ja niiden uudelleen käyttäminen on edennyt hitaasti, koska uusia yrittäjiä ei ole löytynyt riittävästi.

Rakennemuutoksen jälkeen syntyneet uudet työpaikat Haapavesi-Siikalatvan seutukunnassa

Yritys	Kokoluokka	Toimiala	Uudet työpaikat
Lapwall Oy	keskisuuri	puutuoteteollisuus	30
Puumaster Oy	keskisuuri	puutuoteteollisuus	15
Pohjolan Maito/Valio	suuri	elintarviketeollisuus	20

Rakennemuutoksen hoidon yhteydessä syntyneet yritykset

Vuosi	uusia yrityksiä, kpl
2012	69-35* = 34
2011	63-33* = 30

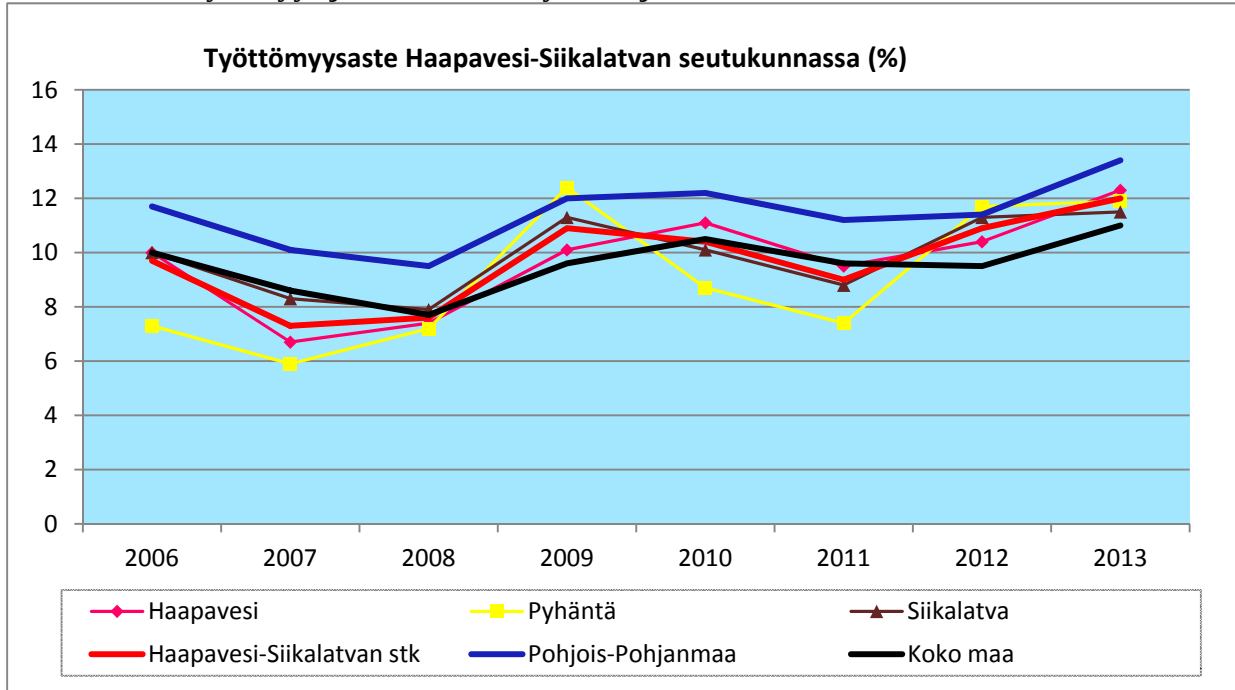
Rakennemuutoksen jälkeen syntyneet uudet työpaikat Nivala-Haapajärven seutukunnassa

Yritys	Kokoluokka	Toimiala	Uudet työpaikat
Haapajärven HASA Oy	Keskisuuri	Saha	Turvattiin entiset 150 tp
Best Glas Oy, Nivala	Pieni	Eristelasien valmistus	Uusia työpaikkoja 20
Nivalan Kaukolämpö Oy	Pieni	Energialaitos	Uusia työpaikkoja 3
Koneselkä Oy	Pieni	Koneiden varustelu	Uusia 5
Mäkiosat Oy	Pieni	Ajoneuvojen huolto	Uusia 2
Belvedere Mining Oy	Keskisuuri	Kaivoksen avaus	Uusia 130

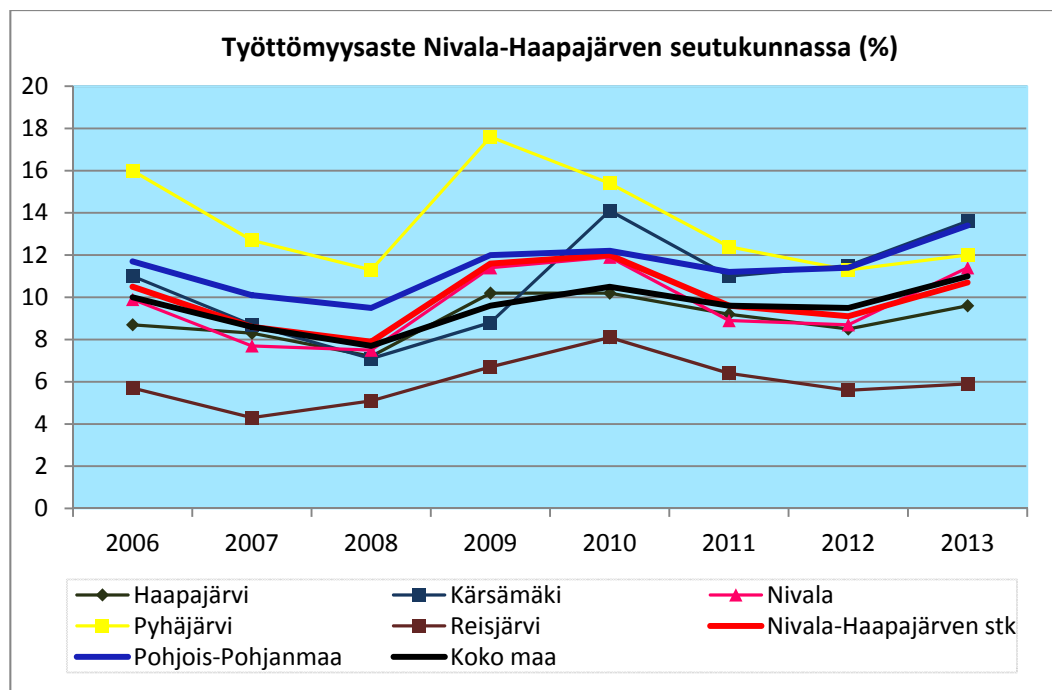
Rakennemuutoksen hoidon yhteydessä syntyneet yritykset

Vuosi	uusia yrityksiä, kpl
2012	55, nettolisäys
2011	57, nettolisäys

Seutukunnan työllisyys ja suurimmat työllistäjät

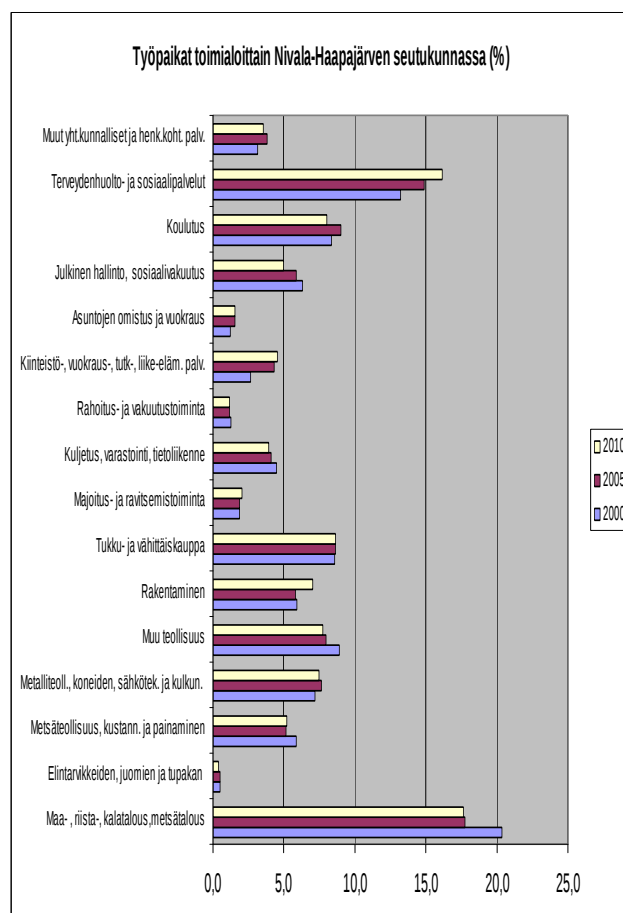
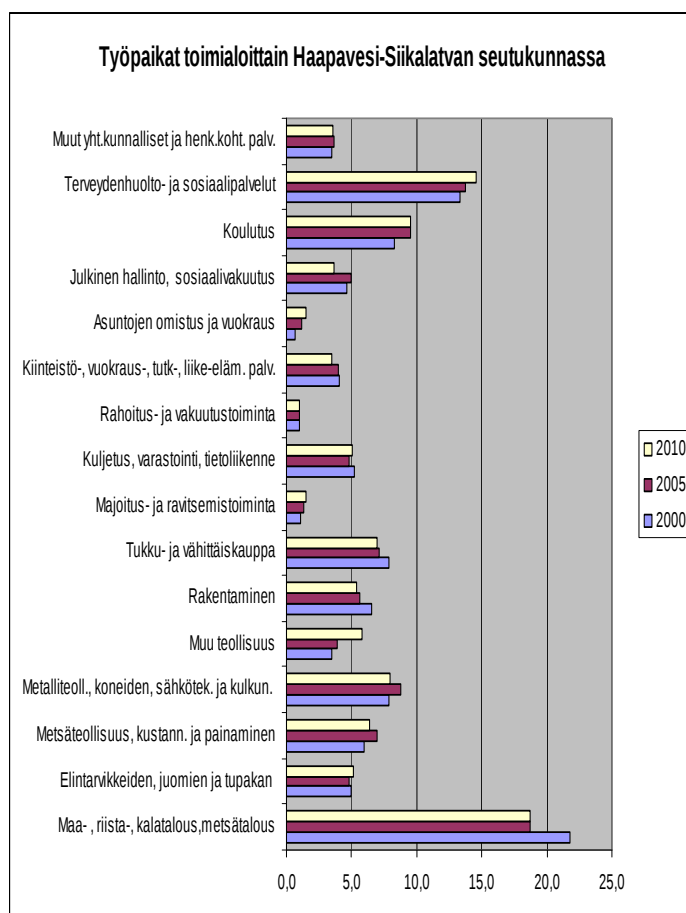
Työttömyys on pysynyt Haapavesi-Siikalatvan seutukunnassa koko maan tasoa korkeammalla, mutta Pohjois-Pohjanmaan maakunnan tasoa alempana vuosina 2006–2013. Samaan aikaan kun työttömien työnhakijoiden määrä on kasvanut, niin myös avointen työpaikkojen määrä on lisääntynyt selvästi. Nuorisotyöttömyys ei ole kasvanut juuri lainkaan vuosina 2006–2013, Sen sijaan pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi voimakkaasti viimeisen vuoden aikana.

Nivala-Haapajärven seutukunnan työttömyys on pysynyt maakunnan työttömyyden alapuolella. Vuoden 2013 maaliskuussa seutukunnan työttömyysaste oli 10,7 prosenttia. Alle 25-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden osuus 15,5 prosenttiyksikköä. Avoimien työpaikkojen määrä on voimakkaasti vähentynyt vuosien 2006–2013 välisenä aikana.

Suurimmat yritykset Haapavesi-Siikalatvan seutukunnassa (2011)	Henkilöstö
VALIO OY	175
PYHÄNNÄN RAKENNUSTUOTE OY	171
OY DAREKON LTD	104
RUUKKI METALS OY	82
OY M-FILTER AB	78
MAUSTAJA OY	70
PIKLAS OY	68
KYLMÄNEN FOOD OY	59
SIPARILA OY	54
PRT-WOOD OY	51

Suurimmat yritykset Nivala-Haapajärven seutukunnassa (2011)	Henkilöstö
TIIVITUOTE OY	257
PYHÄSALMI MINE OY	237
MECANOVA OY	135
HAAPAJÄRVEN HA-SA OY	96
KOKKOLAN HALPA-HALLI OY	93
MAASELÄN KONE OY	81
BELVEDERE MINING OY	70
OSUUSKAUPPA KPO	66
LUJABETONI OY	57
ITELLA POSTI OY	49

Toteutettuja hankkeita ärm-rahoituksen tuella 2007–2012

Yritysten kehittämisavustukset Haapavesi-Siikalatvan seutukunnassa		
Hanke	Uudet työpaikat	Tukimäärä
Pyhännän kunta, 2012	23	435 988
Siparila Oy, 2010, Huone- ja pihakalustetehdas investointi	45	350 000
Siparila Oy, 2010, Huone- ja pihakalustetuotannon kehityshanke sekä ulkovalvontatuotannon kehityshanke	13	167 600
BMH Kiinteistöt Oy, POP 0139/05.02.09/2010, Siltamuottihankinnat		162 500
BM Haapavesi Oy, 531 0343/460/2009/B, Betonisten siltaelementtiratkaisujen kehittäminen.	8	87 500
Rantsilan Mekamet Oy, POP 0083/05.02.09/2010/A, Turvenostin	5	83 285
Haapaveden Puukaluste Oy 2011, Tuote-/ tuotannonsuunnittelun laadun parantaminen sekä tuotannon tehostaminen.	2	74 500
Puumaster Oy, 2012	17	68 820
Maustaja Oy, 2012	5	61 000
Oy Darekon Ltd, 2012	10	52 500
Pohjan Timber-hirsi Oy, /2010, Toiminnanohjauksen kehittäminen yrityksen kasvun varmistamiseksi.	2	42 000
Yhteensä 15 hanketta	133	1724693

Yritysten kehittämisavustukset Nivala-Haapajärven seutukunnassa		
Hanke	Uudet työpaikat	Tukimäärä
Best Glass Oy, 2010, Uuden tuotantolaitoksen perustaminen.	16	1 225 000
Haapajärven Ha-Sa Oy, 2012	2	1 250 000
Edux-ovet Oy, 2011, Viennin, tuotannon ja tuotantomenetelmien kehittäminen.	10	570 000
Haapajärven Ha-Sa Oy, 2012	14	435000
Nivalan Teollisuuskylä Oy, 2011, Best Glass hallin rakentaminen.		262 500
Champion Door Oy, 2012	10	241 000
Pro Estore Oy, POP 0323/05.02.09/2010, Koneistusteknologian laadun parantaminen.	2	140 000
Machine Tailor Oy, 2010, Rinnekoneen ympärille rakennettavan tuoteperheen kehittäminen.	2	100 000
Armit Oy, 2010, Armit Oy:n investointi työstö- ja sorvauskeskuksiin sekä avainhenkilön palkkaus tuotannonohjaukseen.	1	99 500
Hatrick oy	10	92 500
Peräahon Kone Ky	2	91 000
Yhteensä 38 hanketta	167	5743710

Työllisyysperusteiset investoinnit 2011–2012	Rak.aika.tp.	Yhteensä
Siikalatvan kunta, Laanilan teollisuusalueen infran rakennushanke	4	105 531
Yhteensä	4	105531

Rakennerahastojen tuella toteutettuja hankkeita 2007–2013

Haapavesi-Siikalatvan seutukunta

Koodi	Rahasto	Projektin nimi	Toteuttajan nimi	Uudet työpaikat	Sidonta EU + valtio
A31430	EAKR	Haapakenttä	Haapaveden kaupunki	16	756495
A547543	EAKR	Cook and Chill 2010	Novisol Oy		101250
A556193	EAKR	Tuottavuuden ja joustavuuden kehittämishanke.	Piklas Oy		315000
A556604	EAKR	Uusien tuotantotilojen kalustaminen ja toimintojen käyttöönotto	Novisol Oy		28000
A556777	EAKR	Prodevice Oy:n tuotannon kehittäminen.	Prodevice Oy		35000
A557021	EAKR	Elintarviketeollisuuden jätevesien esikäsittelylaitos	Siikalatvan keskuspuhdistamo Oy		180000
A557806	EAKR	Maustajan matkassa.	Maustaja Oy		636250
S11601	ESR	Rak-insinööri koulutus	Rovaniemen Koulutus-kuntayhtymä		380073
S11665	ESR	Seutujen yritysvalmennus	Haapaveden teknologiakylä Oy		644607
S12002	ESR	ICT-alan yritystoiminnan kehittäminen	Nivala-Haapajärven seutu NIHAK ry.		225919
S12100	ESR	P-P Avainveturit - Pohjois-Pohjanmaan suurhankkeiden yritysverkostojen kehittäminen	Ylivieskan seutukuntayhdistys Oy		564959
Yhteensä 11 hanketta				16	3867553

Nivala-Haapajärven seutukunta

Koodi	Rahasto	Projektin nimi	Toteuttajan nimi	Uudet työpai- kat	Sidonta EU + valtio
A31430	EAKR	Haapakenttä	Haapaveden kaupunki	16	756495
A31457	EAKR	PyhäCash	Pyhäjärven kehitys Oy	58	264181
A31533	EAKR	Ouluntien teollisuusalueen infran rakentami- nen	Haapajärven kaupunki		380200
A31973	EAKR	Jokilaaksojen nikkelipotentiaali (JoNi)	Geologian tutkimuslaitos		332500
A548447	EAKR	Tuotantokapasiteetin kasvattami- nen/koneinvestoinnit.	PL-GLASS Oy		29715
A548846	EAKR	BBS Oy:n Reisjärven tuotantotilojen ja pro- sessin lisäinvestoinnit	BBS-Bioactive Bone Substi- tutes Oy		247900
A548921	EAKR	Hituran kaivoksen uudelleen käynnistäminen ja tuotannon jatkomahdollisuuksien selvittäminen	Belvedere Mining Oy		932800
A555314	EAKR	Seudullisen yrityspalvelun sijoittumispalvelut	Nivala-Haapajärven seutu- kuntayhdistys ry		60000
A555886	EAKR	Ecomotion kaasutinreaktorin pilotointi ja tes- taus.	Bioecomotion Oy		35000
A557194	EAKR	Kone- ja laiteinvestoinnit Kivialan yritykseen.	A-Granit Oy		165000
A557356	EAKR	Yrityksen konekannan uudistaminen	Pro Estore Oy		180000
A557729	EAKR	Koneistuskeskuksen ja automaattisorvin hankinta	Nivala Wemak Oy		86800
S11601	ESR	Rak-insinöörikoulutus	Rovaniemen Koulutuskun- tayhtymä		380073
S11665	ESR	Seutujen yritysvalmennus	Haapaveden teknologiakylä Oy		644607
S12002	ESR	ICT-alan yritystoiminnan kehittäminen	Nivala-Haapajärven seutu NIHAK ry.		225919
S12100	ESR	P-P Avainveturit - Pohjois-Pohjanmaan suur- hankkeiden yritysverkostojen kehittäminen	Ylivieskan seutukuntayhdistys Oy		564959
S10487	ESR	Titaani	Pohjanmaan ELY-keskus	18	218000
S10552	ESR	FEENIX koulutus	Pohjanmaan TE-keskus	19	250000
Yhteensä 18 hanketta				111	5754149

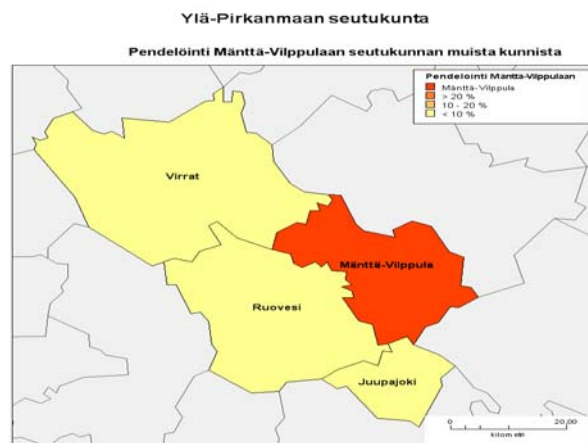
23. YLÄ-PIRKANMAAN SEUTUKUNTA

Kunnat 2011: Juupajoki, Mänttä-Vilppula, Ruovesi, Virrat

Kunnat 2006: Juupajoki, Kuru, Mänttä, Orivesi, Ruovesi, Vilppula, Virrat

Ohjelmakausi: 2011–2012

Elinkeinoyhtiö: Ylä-Pirkanmaan seutuyhdistys ry

Ylä-Pirkanmaan seutukunta	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Väestö	27178	26861	26579	26325	26059	25747	25397	
65- /15–64 %	38,8	38,7	39,8	40,9	42,3	45,4	48,2	
Nettomuutto	-166	-126	-116	-84	-78	-159	-173	
Työttömät	1260	1072	870	1212	1307	1195	1270	1282
Tyött.aste %	10,3	8,9	7,3	10,3	11,3	10,6	11,5	11,8
Pitkäaikaistyöttömät	334	251	212	170	199	271	259	264
Alle 20-v. työttömät	13	17	9	26	29	20	35	35
Alle 25-v. työttömät	89	89	46	152	154	134	170	149
Työvoimakoulutuksessa	243	205	179	160	249	238	149	157
Avoimet työpaikat	129	162	163	274	153	250	169	184
Työlliset	10972	11029	10992	10544	10291	10054	9819	9537
Työll.aste %	65,5	66,3	67,2	35,4	65,1	65,8	66,3	
Taloud. huoltosuhde	1,5	1,4	1,4	1,5	1,5	1,6	1,6	
Aloittaneet yritykset	152	142	154	105	140	105	115	
Yrityskannan muutos %	1,6	2,3	1,5	0,4	1,9	-0,1		

Ylä-Pirkanmaan seutukunta nimettiin äkillisen rakennemuutoksen alueeksi toukokuussa 2011 vuoden 2012 loppuun saakka. Seutukunta on kärsinyt erityisesti metsäteollisuuden rakennemuutoksesta. Suurimmat työpaikkavähennykset koskivat Metsä-Tissue Oy:n toiminnan supistuksista sekä Visuvesi Oy:n ja Visuveden sahan konkurseista.

Ylä-Pirkanmaa	Irtisanotut	Avoimille työmarkkinoille	Tukitoimi työllistyneet	Koulutuksessa	Eläkkeelle siirtyneet	Työttömyyseläkkeelle pääsyä odottavat a) lisäpäivillä olevat	b) eivät ole vielä lisäpäivillä	Työttömänä	Muu (esim. sairas tai vanhempainvapaalla olevat)
Metsä-Tissue	190	107	0	1	17	19	10	29	7
Visuvesi Oy,	181	83	20	11	19	21		40	
Iki-Formica	11				5	6		6	
Painotalo Miktör	21	7	0	4		2		9	1
Vilppulan Saha	40		0	1		20			
Pihlavan Ikkuna	19	10	0			4		3	6
Stora Enso Packaging Oy	72	8	2	5	1	8		7	
Finncont Oy	18	8	2	3				5	

Rakennemuutoksen hallintaa varten perustettiin alueellinen rakennemuutosryhmä. Toimintaa organisoitiin Ylä-Pirkanmaan seutuyhdistys ry:n kautta. TE-toimisto käynnisti myös muutosturvatoimet irtisanotuille henkilöille. Rakennemuutoksen vaikutuksiin pystyttiin puuttumaan aikaisessa vaiheessa, koska eri toimijoiden välinen yhteistyö toimi hyvin. Puuteollisuutta koskeva kehittämisselvitys antoi hyvää tietoa yrittäjien suunnitelmista. Seutukunta on esittänyt, että tulevaisuudessa ärmäalueet voisivat verkostoitua keskenään, jotta tiedon ja kokemusten vaihtaminen sujuisi paremmin.

Ylä-Pirkanmaan seutukunta kärsii edelleen teollisesta rakennemuutoksesta. Stora Enso Packaging sulkee tehtaan kesällä 2013 ja työttömäksi jää noin 60 henkilöä. Myös useat pk-yritykset ovat lomauttaneet henkilöstöään. Naapurikuntien varuskuntien lakkauttamiset vaikuttavat omalta osaltaan alueen yritysten toimintaan.

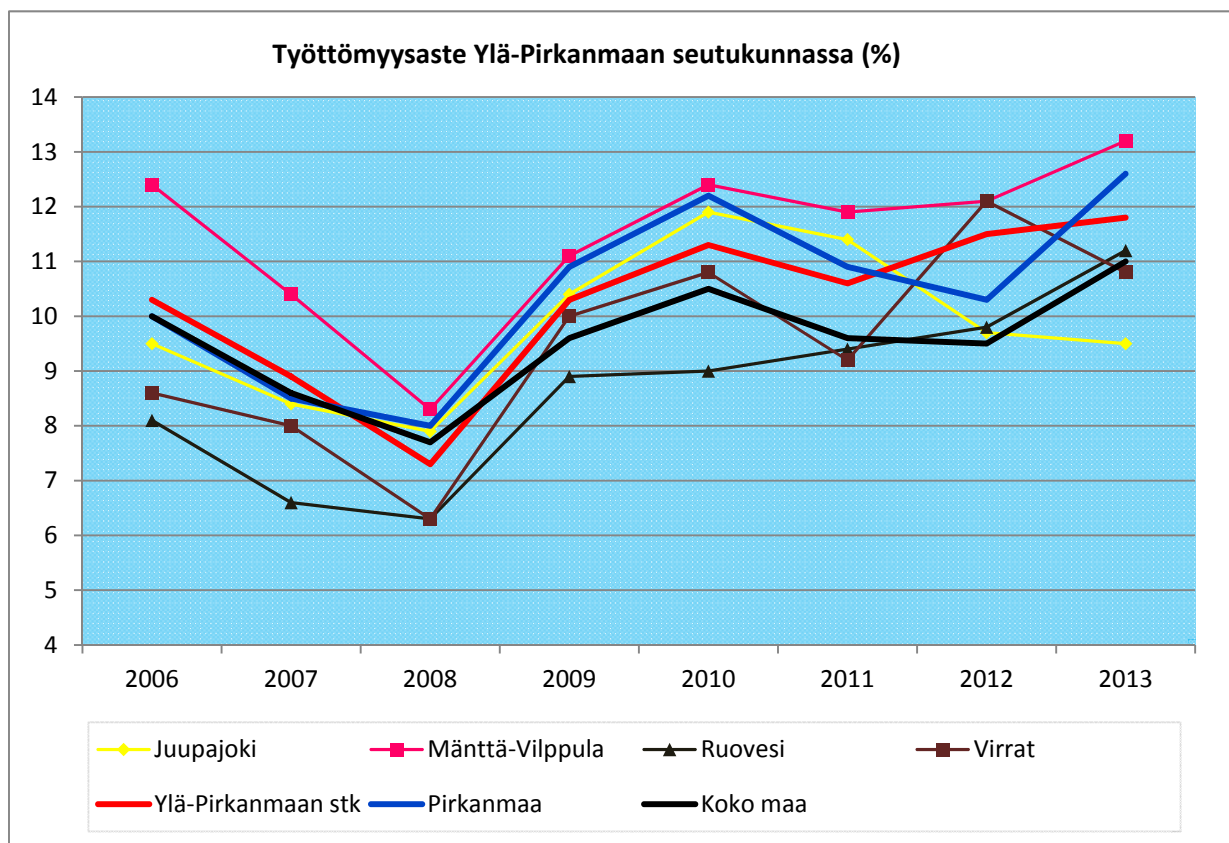
Seutukunnassa aloittaneet ja lopettaneet yritykset

Vuosi	Aloittaneet yritykset	Lopettaneet yritykset	Yrityskanta
2011	105	106	1733
2012	115		

Rakennemuutoksen jälkeen syntyneet uudet työpaikat

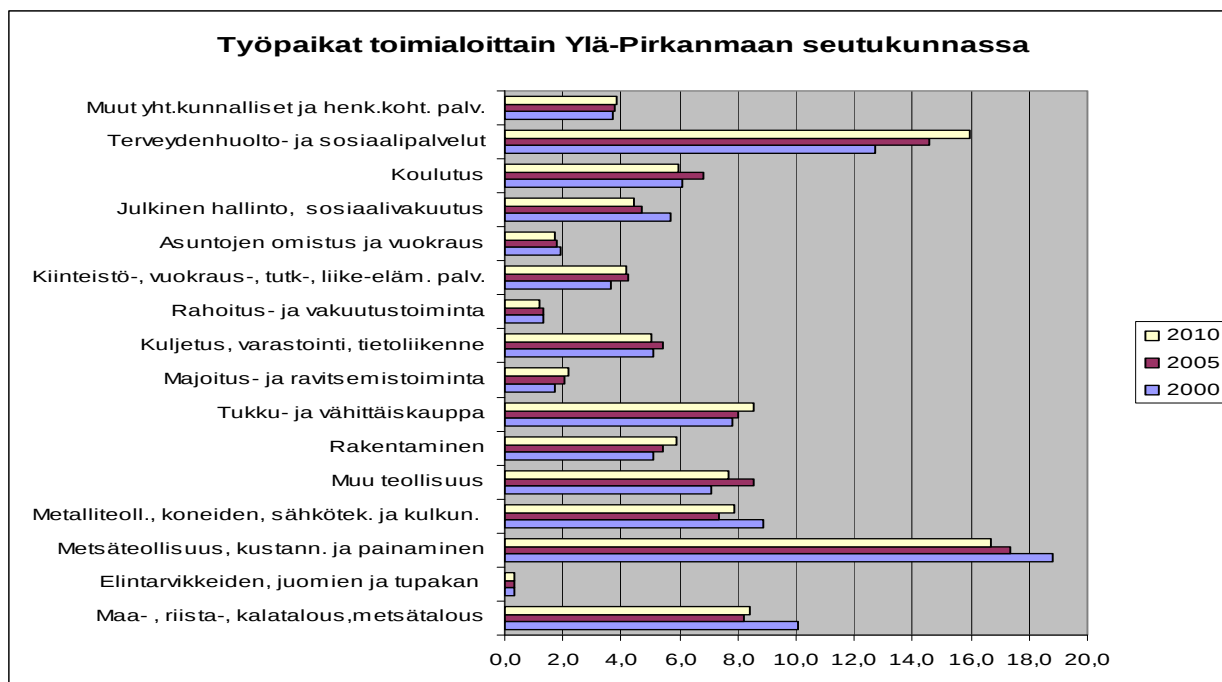
Yritys	Kunta	Kokoluokka	Toimiala	Uudet työpaikat
Finvac Oy	Mänttä-Vilppula	pieni	metallien työstö	6
Seniorikoti Kolhon Sydän Oy	Mänttä-Vilppula	pieni	ikäntyneiden palveluasuminen	4
Lounaskahvila Linis Oy	Mänttä-Vilppula	pieni	kahvila-ravintolat	3
Pirkanmaan CNC Koneistus Oy	Mänttä-Vilppula	pieni	metallirakenteiden ja niiden osien valmistus	3
CSI Composite Solutions and Innovations Oy	Mänttä-Vilppula	pieni	rakennetekninen palvelu	3
Mäntän Lukko- ja Turvatekniikka Oy	Mänttä-Vilppula	pieni	lukkoseppä- ja avainliikkeet	2
Mainostoimisto Vivia	Mänttä-Vilppula	pieni	mainostoimisto	2
JK-Katsastus Oy	Mänttä-Vilppula	pieni	autokatsastus	1
IS-Technics Oy	Mänttä-Vilppula	pieni	yleiskäyttöön tarkoitettujen koneiden korjaus ja huolto	1
ECO Element Oy	Mänttä-Vilppula	pieni	rakennuselementtien valmistus	1
JSP-Steel Oy	Virrat	pieni	prosessiputkitukset	10
SR-Harvesting	Virrat	pieni	metsä- ja maatalouskoneiden maahantuonti ja myynti	3
Vip Vescor Oy	Virrat	pieni	lemmikkieläintarvikkeiden maahantuonti ja myynti	2
Kolarikorjaamo ja Automaalaamo Iivonen Oy	Virrat	pieni	kolarikorjaamo	2
Tmi Tuula Korvenaho Korvenkievari	Virrat	pieni	kahvila-ravintolat	2
Tmi Häyrynen Janne	Virrat	pieni	urheiluvälineiden valmistus	2
Konemäki Oy	Virrat	pieni	puunkorjuu	1
R-Asennus T:mi	Virrat	pieni	koneiden ja laitteiden korjaus, rakennusalan työt	1
Suomenselän Jauhemaalauk Oy	Ruovesi	pieni	metallien käsittely ja päällystämisen	7
Ruoveden Rakennustarvike Oy	Ruovesi	pieni	rauta- ja rakennustarvikkeiden yleisvähittäiskauppa	6
JPJ-Wood Oy	Juupajoki	pieni?	puun sahaus, höyläys ja kyllästys	10

Seutukunnan työllisyys ja suurimmat työllistäjät

Ylä-Pirkanmaan seutukunnan työttömyysaste oli vuoden 2013 maaliskuussa 11,8 prosenttia. Seutukunnan työvoiman määrä on laskenut vuosina 2006–2013 välillä 1413 henkilöllä. Pitkäaikaistyöttömien määrä on pysynyt viimeisen vuoden aikana lähes ennallaan ja nuorten alle 25-vuotiaiden työttömien määrä on jopa hieman laskenut.

Suurimmat yritykset Ylä-Pirkanmaan seutukunnassa (2011)	Henkilöstö
METSÄ TISSUE OYJ	517
PIHLAVAN IKKUNA OY	298
FORMICA IKI OY	183
JAVASKO OY	170
METSÄLIITTO OSUUSKUNTA	154
FINNCONT OY	130
STORA ENSO PACKAGING OY	86
UPM-KYMMENE OYJ	86
PIRKANMAAN OSUUSKAUPPA	77
MILLOG OY	76

ÄRM-hankkeita alueella 2007–2012

Yritysten kehittämisavustukset Ylä-Pirkanmaa		
Hanke	Uudet työpaikat	Tukimäärä
Painotalo Miktor Oy, 0056/05.02.09/2011, Tuotantoprosessin muutoksen suunnittelu ja tuotteiden testaus	10	47 500
YRKE-Kiinteistöt Oy, 2012	4	315000
Wirtain Metalli Oy, 2012	3	296640
ProSilva Oyj, 2012	2	113000
Finncont Oy, 2012	10	115000
JS-Lämpöpuu Oy, 2012	2	110905
Runtech Systems Oy, 2012	5	57450
Kaluste-Projektit Oy, 2012	4	34550
Yhteensä 8 hanketta	40	1090045

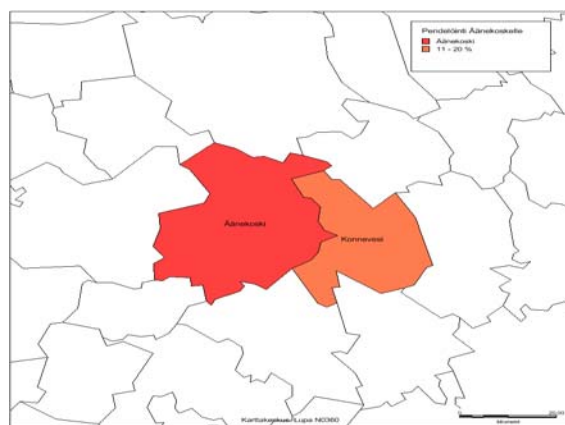
Työllisyysperusteiset investoinnit 2011–2012	Rak.aika.tp.	Yhteensä
Metsähallitus, Ruoveden luontokohteiden - Helvetinjärven kansallispuiston ja Siikanevan soidensuojelu-alueiden palvelujen kehittämishanke v. 2012-2013. Hankkeessa parannetaan Helvetinjärven kansallispuiston ja Siikanevan soidensuojelualueen opasteita, reitistöjä ja maastopalveluita, Ruovesi	2	193 874
Yhteensä	2	193874

Rakennerahastojen tuella luotuja hankkeita 2007–2013

Koodi	Rahasto	Projektin nimi	Toteuttajan nimi	Uudet työpaikat	Sidonta EU + valtio
A31640	EAKR	Kuitusaven mahdollisuudet raaka-aineena uusiutuotteisiin (KUMARA)	MW-Kehitys Oy		200000
A31950	EAKR	Yritysten liiketoimintaympäristöjen kehittäminen (LIIKE)	MW-Kehitys Oy	6	149282
A560791	EAKR	Yrittäjätien teollisuushallin ja piha-alueen muutos- ja kunnostustyö.	Virtain kaupunki		44750
A562434	EAKR	Viennin kehittäminen MENA-alueella	Kojair tech Oy		36600
A563021	EAKR	Materiaalinkäsittelyn tehostaminen ja laajentaminen	Pirkanmaan uusiometalli Oy		53250
S12000	ESR	SPIRIT - Pirkanmaan rakennemuutoskoulutukset ICT-alalle	Pirkanmaan ELY-keskus		899000
Yhteensä 6 työpaikkaa				6	1382882

24. ÄÄNEKOSKEN SEUTUKUNTA

Kunnat: Konnevesi, Äänekoski
Ohjelmakausi: 2011–2014

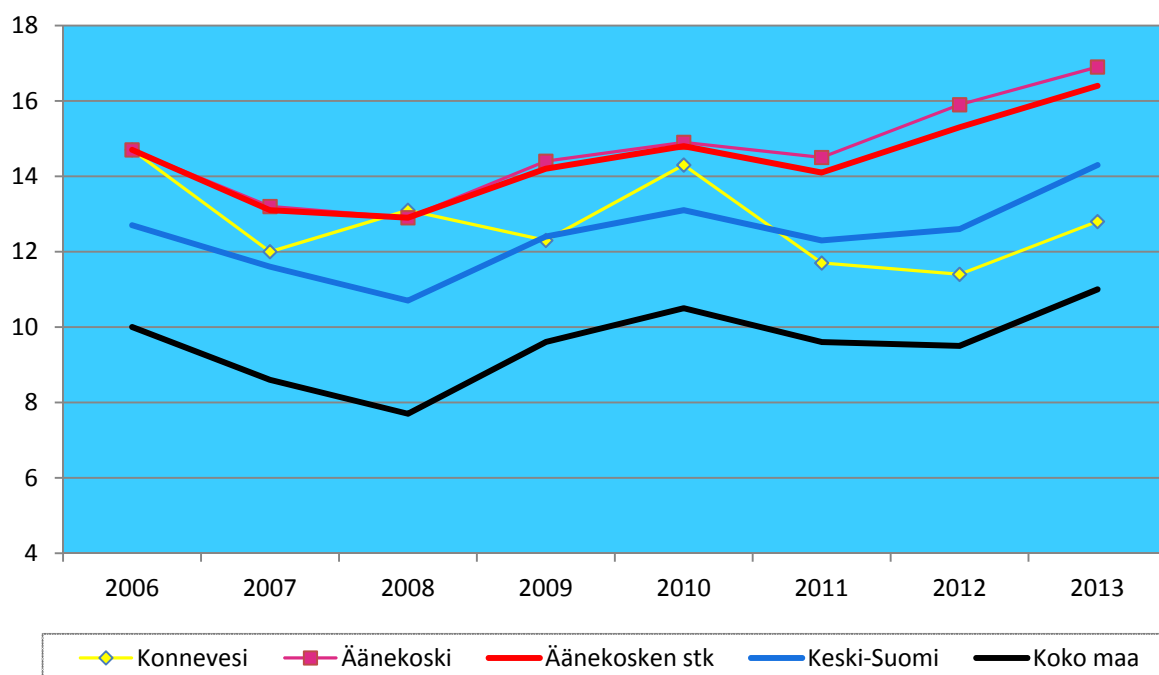
Äänekosken seutukunta	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Väestö	23398	23431	23303	23214	23207	23258	23169	
65- /15–64 %	29,6	29,8	30,5	31,2	32,5	34,4	36,6	
Nettomuutto	-50	43	-96	-80	8	49	-47	
Työttömät	1578	1384	1360	1495	1555	1451	1580	1703
Tyött.aste %	14,7	13,1	12,9	14,2	14,8	14,1	15,3	16,4
Pitkäaikaistyöttömät	502	379	333	314	325	346	373	422
Alle 20-v. työttömät	25	32	24	48	33	42	43	43
Alle 25-v. työttömät	157	139	153	221	226	182	199	223
Työvoimakoulutuksessa	128	155	122	159	189	119	58	103
Avoimet työpaikat	259	61	62	42	105	46	99	70
Työlliset	9179	9217	9191	9066	8952	8810	8731	8656
Työll.aste %	61,5	61,6	62	61,7	61,7	61,4	62	
Taloud. huoltosuhde	1,5	1,5	1,5	1,6	1,6	1,6	1,7	
Aloittaneet yritykset	110	121	111	121	93	106	66	
Yrityskannan muutos %	4,6	3,8	2,7	1	1,4	3,6		

Äänekosken seutukunta nimettiin äkillisen rakennemuutoksen alueeksi ohjelmakaudelle 2011–2014, jolloin M-Realin paperitehdas lopetti toimintansa vuoden 2011 lopussa ja työpaikkansa menetti 180 henkilöä.

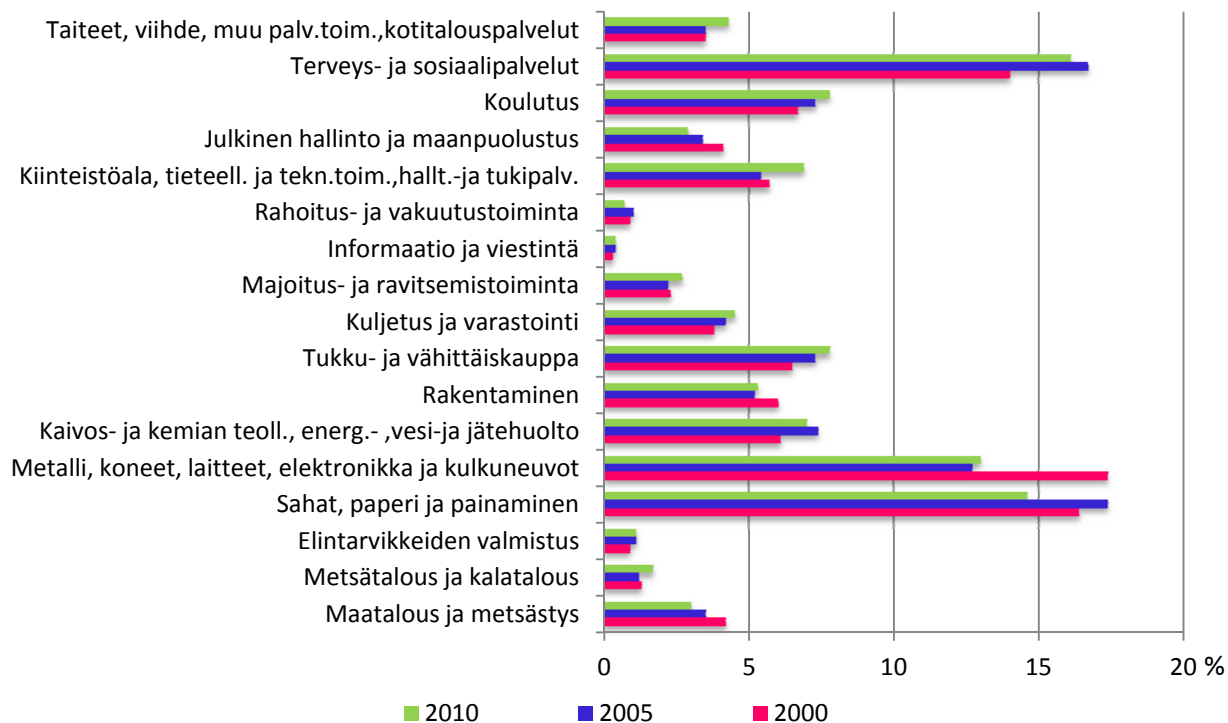
Seutukunnan työllisyys ja suurimmat työllistäjät

Äänekosken seutukunnan työttömyysaste on korkea, 16,9 % mikä on viisi prosenttiyksikköä yli koko maan tason. Työttömiä työnhakijoita oli maaliskuussa 1703, mikä on 343 enemmän kuin vuotta aiemmin. Äänekosken seutukunnassa alle 25-vuotiaiden työttömien osuus on kasvanut jatkuvasti ja maaliskuussa 2013 se oli 7,6 prosenttia. Työvoiman määrä on vähentynyt seutukunnassa noin 400 henkilöllä vuosien 2006–2013 välillä. Alueen haasteena onkin työvoiman jatkuva väheneminen sekä yli 50-vuotiaiden työttömien pitkäkestoinen työllistäminen.

Työttömyysaste Äänekosken seutukunnassa (%)

Työpaikat toimialoittain Äänekosken seutukunnassa

Suurimmat yritykset Äänekosken seutukunnassa (2011)	Henkilöstö
VALTRA OY AB	826
METSÄLIITTO OSUUSKUNTA	504
METSÄ BOARD OYJ	468
CP KELCO OY	262
METSÄ FIBRE OY	159
KESKIMAA OSK	112
ÄÄNEKOSKEN KIIINTEISTÖNHÖITO OY	79
VALIO OY	69
KURIKKA TIMBER OY	66
ITELLA POSTI OY	54

Toteutettuja hankkeita ärm-rahoituksen tuella 2007–2012

Yritysten kehittämisavustukset Äänekosken seutukunnassa		
Hanke	Uudet työpaikat	Tukimäärä
A. Paavilainen Oy, 2012	4	20 000
Earth pac Oy	10	103500
Kosken Megawatti Oy	1	143400
Yhteensä 3 hanketta	15	266900

Työllisyysperusteiset investoinnit 2011–2012	Rak.aika.tp.	Yhteensä
Liikennevirasto, Kantatie 69 Hirvaskankaan palvelukeskittymän kiertoliittymä ja tiejärjestelyt, Äänekoski	2	250 350
Yhteensä	2	250350

Rakennerahastojen tuella rahoitettuja hankkeita 2007-2013

Koodi	Rahasto	Projektin nimi	Toteuttajan nimi	Uudet työpaikat	Sidonta EU + valtio
A30806	EAKR	BDC -bioenergiakeskuksen rakentaminen Jyväskylän ammattikorkeakoululle Saarijärvelle	Saarijärven seudun yritys-palvelu Oy	5	500000
A32214	EAKR	Hirvaskankaan palvelukeskittymän liikennejärjestelyt	Äänekosken kaupunki		540000
A556089	EAKR	Kasvuhanke	JAKOTEC Oy		151030
A558372	EAKR	Äänekosken lakkautetun paperitehtaan arkkileikkureiden muutos kartonkiarkitukseen	Metsöboard Oy		590000
A559188	EAKR	Uuden tuotantolinjaston rakentaminen	Kurikka timber Oy		264000
A559804	EAKR	Konekannan monipuolistaminen ja modernisointi	Sorvaamo kivi Oy		131250
S10874	ESR	Metsät täyskäyttöön	Metsänhoitoyhdistys Keski-Suomi		233771
S10951	ESR	Resurssi	Keski-Suomen ELY-keskus		352811
S11852	ESR	Uutta voimaa Ääneseudulle	Keski-Suomen ELY-keskus		338000
A558605	EAKR	Markkinaedellytysten kartoitus Turkin ja Kiinan markkinoille	Keski-Suomen ELY yt		10800
A558966	EAKR	Maalaamon uudistaminen	Keski-Suomen ELY yt		30000
A558758	EAKR	Messumatkat Venäjälle ja energialaskentapalvelujen kehittäminen	Keski-Suomen ELY yt		81370
A559608	EAKR	Investoinnit hydraulikkatuotantoon	Keski-Suomen ELY yt		12200
A560077	EAKR	Laite-investoinnit	Keski-Suomen ELY yt		4600
Yhteensä 14 hanketta				5	3239832

25. KARKKILAN KAUPUNKI

Kunnat: Karkkilan kaupunki

Ohjelmakausi: 2012–2014

Elinkeinoyhtiö: Keski-Uudenmaan Kehittämiskeskus KAUKE

Karkkila								
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Väestö	8920	8996	9076	9109	9209	9190	9119	
65- /15–64 %	27,5	27,3	27,4	28	28,8	30,7	32,3	
Nettomuutto	130	66	82	42	110	-36	-60	
Työttömät	294	261	215	358	394	381	366	435
Tyött.aste %	6,7	6	4,9	8	8,7	8,7	8,3	9,9
Pitkäaikaistyöttömät	100	70	58	47	70	83	70	97
Alle 20-v. työttömät	7	3	5	15	10	11	10	10
Alle 25-v. työttömät	19	16	12	54	47	48	50	53
Työvoimakoulutuksessa	33	47	52	52	74	63	74	31
Avoimet työpaikat	60	90	126	48	20	73	57	34
Työlliset	4072	4120	4209	4091	4115	4014	4057	3963
Työll.aste %	70,2	70,2	71,1	69,4	69,4	68,9	71,3	
Taloud. huoltosuhde	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,3	1,2	
Aloittaneet yritykset	46	86	58	52	62	42	41	
Yrityskannan muutos %	-0,7	8,1	-0,2	-1,3	4,6	-1,4		

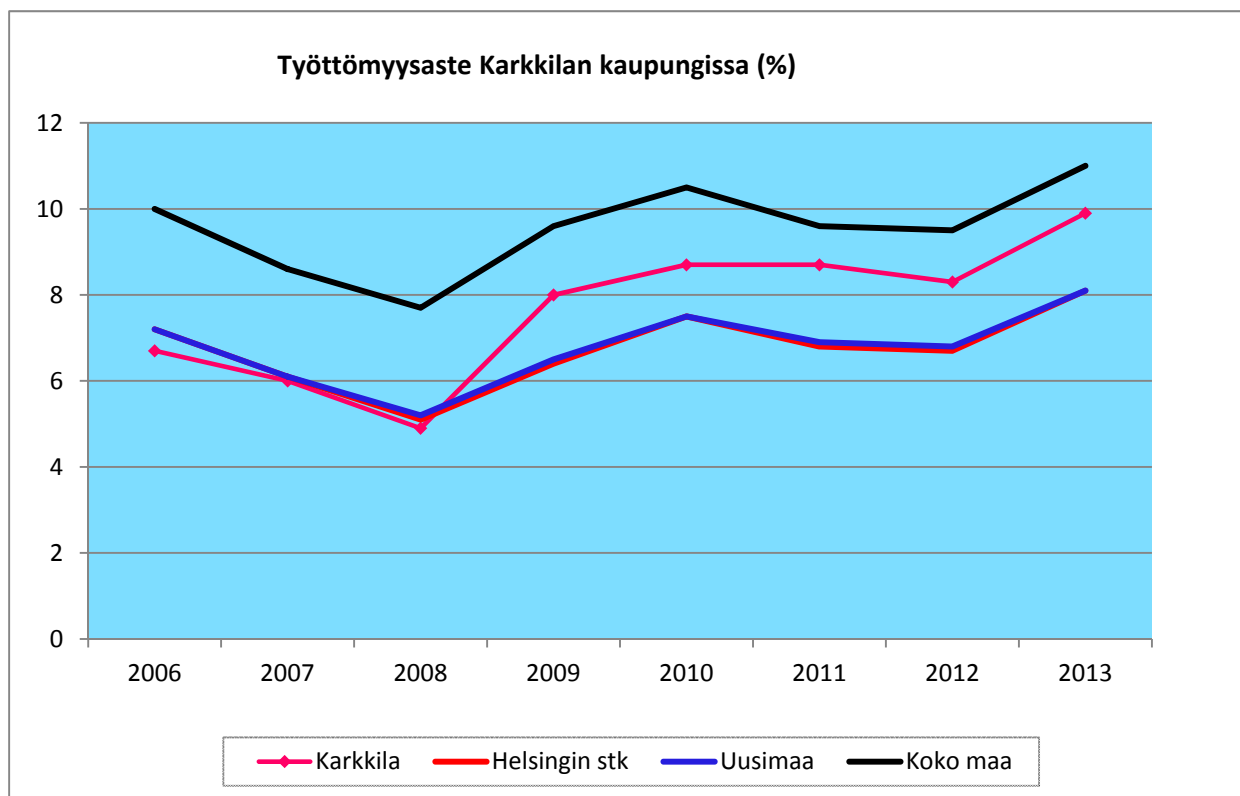
Karkkilan kaupunki nimettiin vuonna 2012 äkillisen rakennemuutoksen alueeksi, kun Moventas Santalalo Oy päätti supistaa tuotannon ylikapasiteettia. Teollisuusvaihteita valmistavan yrityksen YT-neuvottelujen tuloksena Karkkilan tehtaan tuotanto päätettiin siirtää vuoden 2012 loppuun mennessä Jyväskylään. Karkkilan tehtaalta irtisanottiin 54 henkilöä ja 96 henkilölle on voitu tarjota uudelleensijoittumista Jyväskylän tehtaille tai eläkeratkaisuja. Karkkilan tehtaan entisille työntekijöille on myös tarjottu tukea työllistymisessä ja kouluttautumisessa.

Seutukunta	Irtisanotut	Avoimille työmarkkinoille työllistyneet	Tuki-toimin työllistyneet	Koulutuksessa	Eläkkeelle siirtyneet	Työttömyyseläkkeelle pääsyä odottavat a) lisäpäivillä	b) ei vielä lisäpäivillä	Työttömänä	Työttömänä (%)	Muut
Karkkilan kaupunki 2013										
Moventas Santalalo Oy	54		0	5	0	n/a	n/a	33	61,00 %	3

Rakennemuutoksen vaikutuksen lieventämiseksi alueelle perustettiin toimintatyöryhmä, jonka tarkoituksena on ollut kartoittaa alueen yritysten tarpeita sekä aktivoida yrityksiä. Toimintaryhmässä on mukana KAUKE, Karkkilan kaupunki, TE-toimisto ja Ykkösakseli ry. Lisäksi Uudenmaan muutosturvayksikkö järjesti infotilaisuuksia yt-neuvotteluiden aikana. Rakennemuutoksen lieventämiseen tarkoitettu tukirahoitus on saatu sidottua suhteellisen nopeasti. Neljän yrityksen investointihankkeisiin on sidottu 440 000 euroa ja niiden odotetut työllisyysvaikutukset ovat 20 henkilötyövuotta.

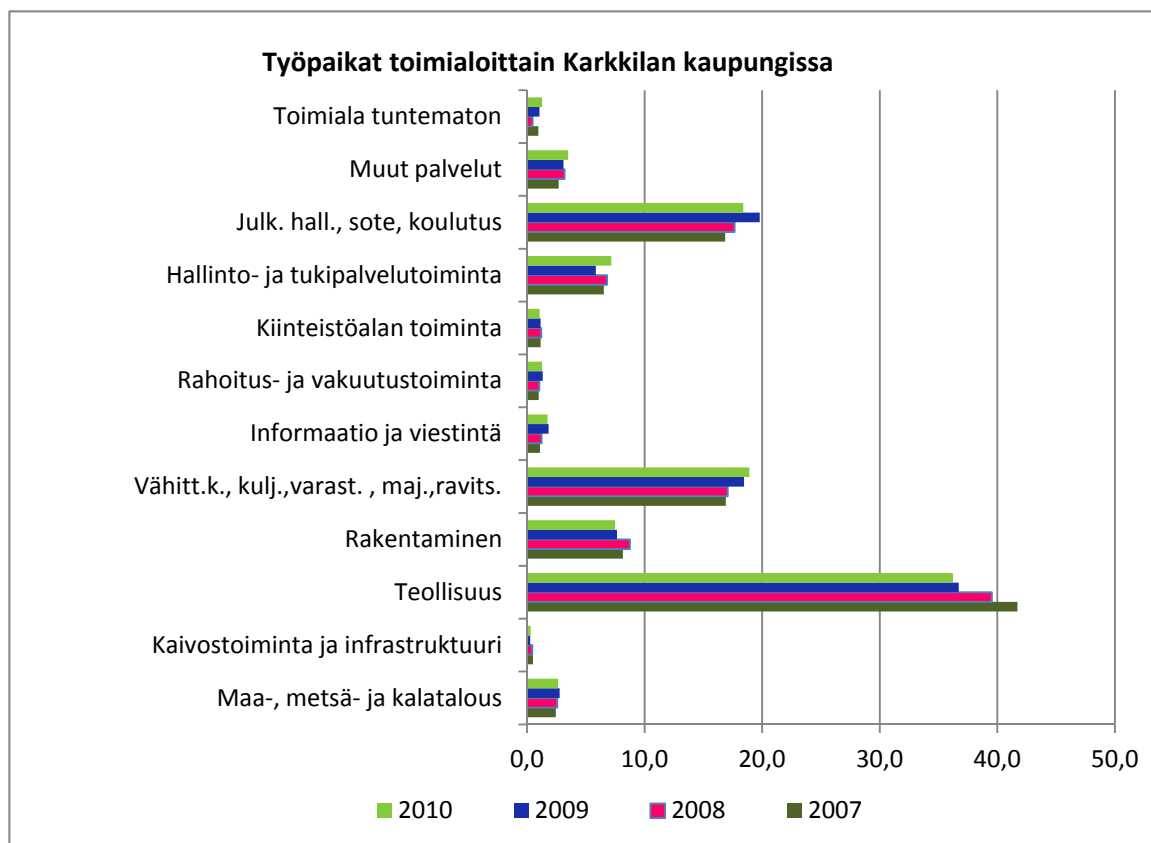
Karkkilan kaupungissa rakennemuutos ei aiheuttanut niin suuria ongelmia kuin pelättiin, sillä irtisanottujen määrä oli suhteellisen vähäinen. Rakennemuutos on vaikuttanut jopa positiivisesti siten, että yritysten kehittäminen on vireytynyt ja alueen uusi toimija Keski-Uudenmaan Kehittämiskeskus KAUKE on saanut toiminnastaan myönteistä huomioita.

Seutukunnan työllisyys ja suurimmat työllistäjät

Vuonna 2012 työttömyysaste alkoi nousta Karkkilassa ja oli vuoden 2013 maaliskuussa jo 9,9 prosenttia. Karkkilan kaupungin työttömyysaste on kuitenkin pysytellyt koko maata alemmalla tasolla. Nuorten työttömien määrä ei ole juurikaan kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna. Pitkäaikaistyöttömien määrä on sen sijaan noussut vuosina 2012-2013 lähes 40 prosenttia.

Suurimmat yritykset Salon seutukunnassa (2011)	Henkilöstö
ITELLA POSTI OY	5625
HOK-ELANTO LIIKETOIMINTA OY	5275
STOCKMANN OYJ ABP	4357
NORDEA BANK FINLAND ABP	4316
ISS PALVELUT OY	4151
NOKIA SIEMENS NETWORKS OY	3773
NOKIA OYJ	3393
FINNAIR OYJ	3264
ABB OY	3130
TIETO FINLAND OY	2800

Toteutettuja hankkeita ärm-rahoituksen tuella 2007–2012

Yritysten kehittämisavustukset Karkkilan kaupungissa		
Hanke	Uudet työpaikat	Tukimäärä
Mitsaus- ja rakennustyö Aho Oy	10	235 000
Hankintatukku Arno Latvus Oy	7	90000
Yhteensä 2 hanketta	17	235000

Rakennerahastot 2007–2013

Karkkilan kaupunki on ollut mukana 99 rakennerahastojen kautta rahoitetussa hankkeessa vuosien 2007-2013 välillä.

26.. KEMIÖNSAARI

Kunnat: Kemiönsaari

Ohjelmakausi: 2012–2015

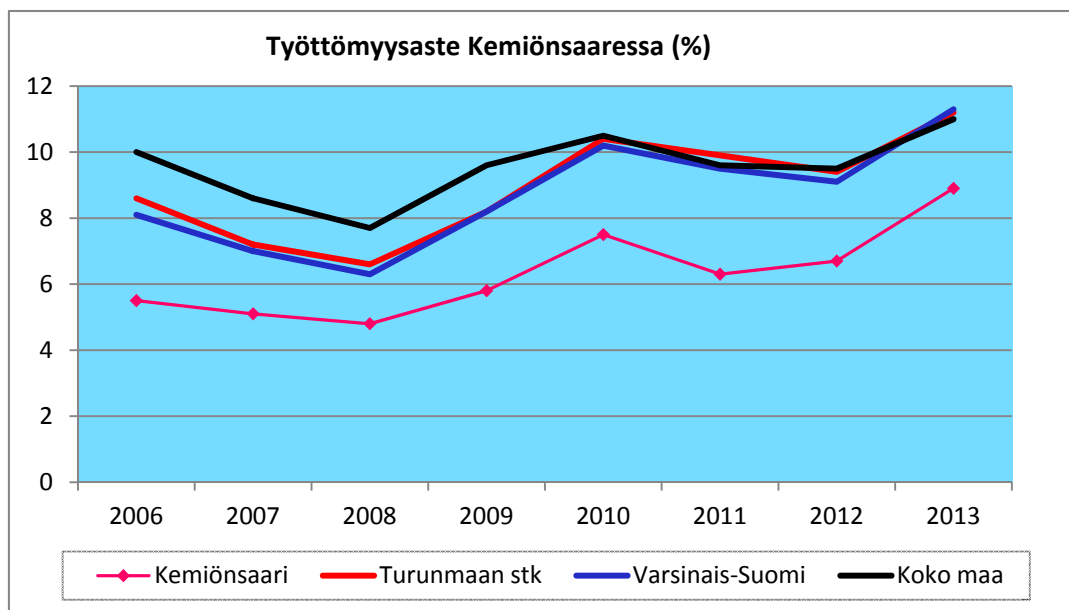
Kemiönsaari								
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Väestö	7425	7383	7303	7298	7191	7173	7075	
65- /15–64 %	41,5	41,4	41,9	41,7	42,9	45	48,6	
Nettomuutto	32	15	-34	56	-36	21	-53	
Työttömät	179	166	155	191	240	200	210	277
Tyött.aste %	5,5	5,1	4,8	5,8	7,5	6,3	6,7	8,9
Pitkäaikaistyöttömät	60	37	29	18	22	34	31	36
Alle 20-v. työttömät	2	5	1	5	3	4	5	4
Alle 25-v. työttömät	9	11	9	27	25	18	28	21
Työvoimakoulutuksessa	19	9	21	18	7	14	10	51
Avoimet työpaikat	0	0	0	44	33	59	54	50
Työlliset	3069	3066	3065	3075	2963	2973	2933	2852
Työll.aste %	68,6	68,6	69,6	69,5	68,4	69,4	71,3	
Taloud. huoltosuhde	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	
Aloittaneet yritykset	55	55	52	63	40	53	48	
Yrityskannan muutos %	3,1	3,8	1,4	3,1	0,4	1,7		

Kemiönsaaren kunta sekä Raaseporin seutukunta nimettiin äkillisen rakennemuutoksen alueeksi FNSteel-yhtiön hakeutuessa konkurssiin vuonna 2012. Kemiönsaaren kausi kestää vuoteen 2015 saakka. Taalintehtaan valssaamon alasajo jätti 260 henkilöä työttömäksi. Se on noin 8 prosenttia koko Kemiönsaaren työvoimasta.

Kemiönsaaren kunta on perustanut johtoryhmän suunnittelemaan ja ohjaamaan toimia rakennemuutoksen aiheuttamien vaikutusten lieventämiseksi. Johtoryhmässä on mukana kehittämissyhtiö, ELY-keskus, TE-toimisto ja maakuntaliitto. Tehtaalla suoritettavien irtisanomisten ajaksi tehtaan tiloihin perustettiin TE-toimiston palvelupiste. Lisäksi työnhakijoita tuettiin työllistymisessä ja uudelleen kouluttautumisessa. Kemiönsaaren kuntaan on kohdistettu tähän mennessä työ- ja elinkeinoministeriöltä äkillisen rakennemuutosalueen hoitoon tukea noin 500 000 euroa.

Kemiönsaaren kunta on pystynyt reagoimaan melko nopeasti rakennemuutokseen heti FNSteelin konkurssi-ilmoituksen jälkeen. Kunta on tehnyt tiiviisti yhteistyötä seudun muiden kuntien kanssa. Alueen yritykset ovat suurelta osin pieniä mikroyrityksiä, jolloin ne kuuluvat Maaseuturahaston piiriin eikä niinkään TEM:n yritysrahoituksen piiriin. Kahden eri tukijärjestelmän käyttäminen on koettu alueella hankalaksi.

Seutukunnan työllisyys ja suurimmat työllistäjät

Kemiönsaaren suurin työllistäjä FNSteel hakeutui vuonna 2012 konkurssiin ja työttömäksi joutui yli 8 prosenttia koko Kemiönsaaren työvoimasta. Työttömien lukumäärä nousi 210 henkilöstä 270 henkilöön vuosina 2012–2013. Kemiön saaren työttömyysaste oli 6,7 prosenttia vuonna 2012 ja samaan aikaan vuoden 2013 maaliskuussa työttömyysaste oli noussut 8,9 prosenttiin.

Suurimmat yritykset Turunmaan seutukunnassa (2011)	Henkilöstö
NORDKALK OY AB	202
FNSTEEL OY AB	190
PAROC OY AB	157
FINNSEMENTTI OY	127
AXXELL UTBILDNING AB	113
PAROC PANEL SYSTEM OY AB	91
ABLOY OY	73
ITELLA POSTI OY	65
SAINT-GOBAIN WEBER OY AB	61
AB SALMONFARM OY	58

Rakennerahastot 2007-2013

Koodi	Rahasto	Projektin nimi	Toteuttajan nimi	Uudet työpaikat	Sidonta EU + valtio
A31710	EAKR	Kommunikation och engagemang, fokus på kommunal växelverkan på Kimitoön	Kimitoöns kommun		140735
A32527	EAKR	PRIMA	Kimitoöns kommun		49000
A32530	EAKR	Smarta Kimitoön -Älykäs Kemiön-saari	Kimitoöns kommun		105000
Yhteensä 3 hanketta					294735

MERITEOLLISUUS

Meriteollisuus nimettiin joulukuussa 2010 äkillisen rakennemuutoksen toimialaksi, kun laivanrakennuksen tilauskanta romahti vuonna 2008 talouskriisin seurauksesta. Laivanrakennustelakoita vaivaa maailmanlaajuinen ylikapasiteetti, mikä vaikuttaa kilpailun kiristymiseen. Rakennemuutoksen hoito on kohdistunut toimialan alihankintayritysten kilpailukyyn kehittämiseen, liiketoiminnan monipuolistamiseen ja kansainvälisille markkinoille hakeutumiseen. Jotta julkiset toimenpiteet olisivat hyödyllisiä meriteollisuuden toimialan kannalta, päätavoitteena tulisi olla alan uusiminen ja kilpailukyyn vahvistaminen. Tulevaisuudessa toimialaan liittyy kuitenkin edelleen suuria epävarmuustekijöitä.

Työ- ja elinkeinoministeriö on myöntänyt yritystukea meriteollisuuden toimialan äkillisen rakennemuutoksen hoitamiseksi yhteensä 4 063 513 euroa. Onnistumisia tähän mennessä on saatu työvoimapolitiittisen koulutuksen piiristä siten, että koulutuspalveluja on käytetty entistä aktiivisemmin. ELY-keskuksissa on hyödynnetty meriteollisuuteen merkityt varat suhteellisen nopeasti ja mukaan lähteneet yritykset ovat olleet motivoituneita kehittämään henkilöstöään. Kehittämispalveluiden osalta pk-yritysten kansainvälistymishanke on rakennettu moduuliperusteisesti, jolloin yritysten yksilölliset tarpeet voidaan huomioida paremmin. Työelämäpalveluiden Trooli-hanke on myös toiminut tehokkaasti. Kaikki toimenpiteet eivät ole kuitenkaan onnistuneet riittävän hyvin. Esimerkiksi tieto yhteishankintakoulutuksesta ei ole saavuttanut kaikkia potentiaalisia yrityksiä. Pidemmän aikavälin vaikutukset meriteollisuuden tukemisessa näkyvät mm. yritystoiminnan yhteistyön ja verkostomaisten toimintamallien kehittämisessä.

Rakennerahastojen tuella toteutettuja hankkeita 2007–2013

Koodi	Rahasto	Hanke	Viranomeinen	Toteuttaja	Uudet työpaikat	Sidonta EU + valtio
A31671	EAKR	Meriteollisuuden rakennemuutos - Satakunta		Prizztech Oy	5	400000
A53834 5	EAKR	Monipuolinen Meriteollisuus	Satakunnan ELY	RAUMAN SEUDUN KEHITYS OY		146410
S11349	ESR	Meri- ja metalliteollisuuden rakennemuutos-hanke - Meriteollisuusyritysten uusien liiketoimintakonseptien kehittäminen	Varsinais-Suomen ELY,	Turun Seudun Kehittämiskeskus		530000
S11314	ESR	Meriteollisuuden rakennemuutos - Meriteollisuusyritysten uusien liiketoimintakonseptien kehittäminen	Varsinais-Suomen ELY	Koneteknologiakeskus Turku Oy		14068
S10113	ESR	ProoMu	Varsinais-Suomen ELY	Koneteknologiakeskus Turku Oy		655463
S11214	ESR	Osaamisen ennakointi meriteollisuudessa	Opetushallitus	Koneteknologiakeskus Turku Oy		186601
S11860	ESR	Offshore-alan koulutuskokonaisuus - OFFKO	Satakunnan ELY	TTY-säätiö		282784
S10656	ESR	Viennin uudet horisontit	Uudenmaan ELY	Uudenmaan ELY-keskus		349840 7
S11373	ESR	Äkillisen rakennemuutoksen hallinta ja työvoimapolitiittiset toimenpiteet	Varsinais-Suomen ELY	Varsinais-Suomen ELY-keskus		110100 0
A30274	EAKR	CMS MBA in Marine Industry	Satakuntaliitto	Turun yliopisto, Merenkulkualan koulutus- ja tutkimuskeskus		60000
S11047	ESR	Messi - meriteollisuuden sisustusvarustelun verkostokehitys	Uudenmaan ELY	Prizztech Oy		258940
S11700	ESR	Meri MYY	Varsinais-Suomen ELY	Turun ammattikorkeakoulu		285630
S11703	ESR	Maritime Hubs - Meriteollisuuden rakennemuutoksen hyvät käytännöt EU:ssa	Varsinais-Suomen ELY	Turun ammattikorkeakoulu		258549
S10142	ESR	TäsmäProtek	Varsinais-Suomen ELY	Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus		378075 0

PUOLUSTUSVOIMIEN RAKENNEMUUTOS

Puolustusvoimista lakkautetaan kuusi yksikköä vuosien 2013 ja 2014 aikana. Valtioneuvosto nimesi 2012 syyskuussa Kauhavan, Lahden alueen sekä Jämsän, Keuruun, Kotka-Haminan ja Joensuun seutukunnat tukialueiksi varuskuntien lakkauttamisesta johtuen. Tukitoimiin on ehdotettu 15 miljoonaa euroa vuoden 2013 valtion tulo- ja menoarvioesityksessä.

Varuskuntien lakkauttamisen seurauksesta työpaikkoja vähenee kaikkiaan 2200 kappaletta. Työn tekijöitä joudutaan irtisanomaan 1200 ja noin 1000 työpaikkaa hoituu luonnollisen poistuman tai muiden järjestelyiden kautta.